

KESKIVIKKO 8. LOKAKUUTA 2008

Puhetta johti

puhemies **Hans-Gert PÖTTERING**

1. Juhlaistunto – Ingrid Betancourt

Puhemies. – (DE) Hyvät kuulijat, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, olen erittäin tyytyväinen voidessani toivottaa suuresti ihailemani Ingrid Betancourtin tänään tervetulleeksi Euroopan parlamenttiin. Toivotan teidät lämpimästi tervetulleeksi, hyvä Ingrid Betancourt!

(*Suosionosoituksia*)

Se, että olette tänään keskuudessamme, on osoitus siitä, etteivät rohkeat ihmiset koskaan luovu toivosta taistelussa vapauden ja ihmisarvon puolesta. Teidät vapautettiin 2. kesäkuuta 2008, minkä jälkeen minulla oli kunnia kirjoittaa teille Euroopan parlamentin nimissä ja toivottaa teidät tervetulleeksi takaisin vapauteen. Nyt on koittanut se hetki, että olette täällä meidän vieraanamme.

Teitä pidettiin vankeudessa kuusi vuotta, neljä kuukautta ja yhdeksän päivää. Te yksin tiedätte, mitä jouduitte kestämaan niiden 2 321 päivän aikana. Teistä on kuitenkin tullut kaikkialla maailmassa vapauden symboli sekä symboli ihmisten vastustukselle panttivangiksi ottamista ja perusoikeuksien riistämistä vastaan. Lisäksi olette kaikille meille itsekunnioituksen ja rohkeuden roolimalli. Lapsenne olivat rinnallanne koko ajan. En koskaan unohda, kuinka kaksi lastanne – tyttärenne ja poikanne – ottivat minuun yhteyttä useita vuosia sitten toimiessani eri tehtävissä ja kuinka he puolustivat äitiään. Kyse oli lasten rakkaudesta äitiään kohtaan. Voitte olla ylpeä lapsistanne!

(*Suosionosoituksia*)

Sieppaajienne harjoittama terrorismi on suora hyökkäys arvojamme, vapautta, ihmisarvoa sekä demokratiaa vastaan.

Hyvä Ingrid Betancourt, teidän esimerkinne osoittaa meille jälleen kerran hyvin selvästi, ettei demokratian pidä koskaan perääntyä terrorismin edessä. On poliittinen ja moraalinen velvollisuus varmistaa, että oikeusvaltion periaatetta ylläpidetään jatkuvasti.

Vankeutenne aikana monet Euroopan parlamentin jäsenet tekivät väsymättä työtä vapauttamisenne eteen. Tiedän myös, että täällä on tänään paikalla useita erilaisten Ingrid Betancourt -komiteoiden edustajia – aktiivisesti asiaanne ajavia ihmisiä, jotka työskentelevät kaikkien Kolumbian panttivankien vapauttamiseksi. Haluaisin esittää tervehdyksen ja lämpimät tervetulotoivomukset kaikille teille, jotka puhuitte kuuluvasti Ingrid Betancourtin puolesta ja olette täällä Euroopan parlamentissa tänään.

(*Suosionosoituksia*)

Hyvät kuulijat, meidän täytyy jatkaa väsymättömiä ponnisteluja varmistaaksemme, että kaikki yhä vankeudessa elävät saadaan vapautettua. Tämä on toinen syy vierailullenne tänään. Olette itse sanonut: ”Terrorismin uhreille suurin uhka on tulla unohdetuksi. Kun olin viidakossa, minulla oli kasvot ja minulla oli nimi. Pyydänkin nyt, että teemme saman niille, jotka sinne jäivät.” Nuo olivat ja ovat edelleen teidän sanojanne. Euroopan parlamentin nimissä pyydämme tänään, että näin tapahtuu.

Juhlimme tänä vuonna Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 10. joulukuuta 1948 antaman ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 60-vuotispäivää. Kyseisellä julistuksella vahvistettiin ensimmäistä kertaa maailmanlaajuisesti ja virallisesti velvollisuus suojella jokaisen ihmisen ihmisarvoa ja ihmisten tasa-arvoa ihonväriin, uskontoon tai alkuperään katsomatta. Julistuksen 3 artiklassa todetaan: ”Jokaisella on oikeus elämään, vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen”.

Monien, monien ihmisten vapaus on riistetty, koska he ovat puolustaneet ihmisoikeuksia. Tällä viikolla Euroopan parlamentissa pidettävässä ”The defenders take the floor” -konferenssissa olemme saaneet kuulla lukuisia todistajanlausuntoja ihmisiltä, joita on sorrettu, pidätetty mielivaltaisesti tai jotka ovat joutuneet maanpakoon sen vuoksi, että he ovat taistelleet perusoikeuksien ja vapauksien puolesta. Meillä on myös ollut mahdollisuus keskustella syvällisesti siitä, miten voimme paremmin suojella näitä ihmisiä ja tukea heidän työtään.

Hyvä Ingrid Betancourt, nyt meillä on ilo ja kunnia pyytää teitä puhumaan Euroopan parlamentille.

Ingrid Betancourt. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, on hyvin tunnepitoista olla kanssanne täällä tänään, päivänä, jona Yhdistyneet Kansakunnat ja Euroopan unioni juhlivat yhdessä ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 60-vuotispäivää.

Voin luonnollisesti vain ihmetellä, miten ihmeellinen sattuma se on. Vain kolme kuukautta sitten katselin teidän työskentelyänne syvältä Amatsonin sademetsästä, ja suurin toiveeni oli, että muut tulevat tänne puhumaan puolestamme, kun elimme vankeudessa eräiden henkilöiden hulluuden ja toisten välinpitämättömyyden takia.

Pidän todellisenä ihmeenä sitä, että voin jakaa nämä hetket kanssanne. Tulen tänne täynnä ihailua, jota tunnen jatkuvasti kadehtimaani parlamenttia kohtaan. Kaikkien latinalaisamerikkalaisten tapaan haaveilen siitä, että esimerkkinne tarttuisi ja kansamme yhdistyisivät, jotta jonain päivänä voimme kokoontua teidän parlamenttianne vastaavassa Latinalaisen Amerikan parlamentissa ja löytää vuoropuhelun ja kunnioituksen kautta avaimet maanosamme mahtavaa ja antoisaa yhteistä tulevaisuutta varten.

Tiedän liiankin hyvin, kuinka paljon ajattelitte minua noina vaikeina vuosina. Muistan erityisesti sitoumuksenne perheidemme rinnalla silloin, kun maailma ei ollut kiinnostunut Kolumbian panttivangeista ja oli paheksuttavaa puhua meistä.

Viidakossa minulla oli tapana kuunnella radiokanavaa, joka lähetti ohjelmaa täällä pidettävistä istunnoista. Kuvia ei ollut saatavilla, mutta saatoin kuulla istuntoa kuvailevien toimittajien äänet. Juuri täältä, tästä istuntosalista ja teidän välityksellänne, kun kieltäydyitte antamasta periksi, ja teidän hiljaisen paheksuntanne välityksellä sain ensiavun. Teidän ansiostanne ymmärsin yli viisi vuotta sitten, ettemme olleet enää yksin.

Jaksoin toivoa kaikki nuo vuodet, jaksoin takertua elämään ja jaksoin kantaa ristiäni päivästä toiseen, koska tiesin olevani teidän sydämissänne. Sanoin itselleni, että ne voivat saada minut katoamaan fyysisesti, mutta nimeni ja kasvoni eläisivät ikuisesti ajatuksissanne.

Tämän takia halusin siitä hetkestä lähtien, jona astuin takaisin vapaaseen maailmaan, tulla tänne, tähän paikkaan, joka tuntuu myös kodiltani. Halusin kertoa teille, etteivät sananne tai tekonne olleet turhia. Olen elossa ja olen saanut elämäniloni takaisin, ja se on teidän ansiotanne. Teidän on ymmärrettävä, että sananne vapauttivat minut jo paljon ennen kuin fyysinen apu todella saavutti minut.

Kiitos!

(Suosionosoituksia)

Kiitos kaikille teille! Kiitos siitä, että avasitte sydämenne tälle tragedialle, joka tapahtui niin kaukana. Kun mietin terrorismin uhrien statuksen luomista ja keskustelin YK:n kanssa tarpeesta antaa uhrien perheille mahdollisuus ilmaista itseään, mielessäni oli teidän näyttämäne esimerkki. Tiedän, että toivotitte perheeni, äitini ja lapseni tervetulleiksi ja kuuntelitte heitä. Tieto tästä oli viidakossa ollessani ratkaisevaa. Avokätisyytenne ansiosta Euroopan parlamentista on tullut foorumi, jonka kautta maailmalle voidaan kertoa laajoista julmuuksista, joita koimme ja joista yli 3 000 maanmiestäni kärsii edelleen.

Täällä sanotut sanat, joiden ansiosta minut ja toverini voitiin vapauttaa, loivat tarpeen toimia – mutta kaikkien panttivankien sekä meidän siepanneiden sissien elämää kunnioittaen. Oli teidän ankaruutenne ja sitoutumisenne ansiota, ettei väkivaltaa tarvittu. Tämä on erityinen, selkeä ja konkreettinen tulos toiminnastanne.

(Suosionosoituksia)

Haluaisin myös antaa tässä yhteydessä tunnustusta tuhansille ihmisoikeusaktivisteille ja tuhansille vapaustaistelijoille, jotka eri puolilla maailmaa ovat tehneet työtä niin meidän kuin monien muiden ihmisten paluun turvaamiseksi eri puolilla maailmaa. Näen täällä FICIB:n keltaisia t-paitoja.

(Suosionosoituksia)

(ES) Haluaisin kiittää FICIBiä taistelusta kaikkien Kolumbiassa panttivankeina pidettävien puolesta. Te olitte ensimmäisenä avaamassa noita ovia. Teidän ansiostanne minä ja viisitoista toveriani ja pääsimme vapauteen. Meidän pitää jatkaa taistelua edelleen panttivankeina olevien vapauttamiseksi, ja tiedän olevani luottaa teihin.

(Suosionosoituksia)

(FR) Vapaustaistelijoita oli lukuisia. Oli tietenkin FICIB sekä monia muita komiteoita eri puolilla maailmaa: oli komiteoita Pariisissa, komiteoita Italiassa, Alankomaissa, useita Kreikassa, Saksassa, Irlannissa, Tanskassa, Ruotsissa, kaikkialla. Meillä oli ystäviä kaikkialla: Kanadassa, Yhdysvalloissa, kaikkialla Latinalaisessa Amerikassa. Mutta kaikki alkoi täältä. Kiitos!

(Suosionosoituksia)

Joka päivä yli kuuden vuoden ajan kyseiset vapaustaistelijat järjestivät toimintaa sen varmistamiseksi, ettei tragediamme jää välinpitämättömyyden jalkoihin. Olemme vapaita; jotkut meistä ovat, mutta kaikki eivät ole. Heidän taistelunsa jatkuu.

Enemmän kuin koskaan tarvitsemme heidän vuoksensa tukeanne, avoimia ovianne sekä tahtianne että aikaanne. Ennen kaikkea tarvitsemme enemmän kuin koskaan sanojanne. Ainut ase, johon meidän pitäisi uskoa, on sanojen voima.

(ES) Haluaisin puhua myös siitä erityisestä työkalusta, jonka sanat muodostavat, sillä ajattelen tänään suurella surulla naista, joka käytti sanoja aseenaan ja jota vastaan taisteltiin väkivalloin ja tuliasein.

Kolumbialainen nainen, Olga Marina Vergara, kuoli 22. syyskuuta, kun hänet, hänen lapsenlapsensa, hänen poikansa ja muita hänen perheenjäseniään tapettiin. Hän oli ihmisoikeusaktivisti. Hän oli nainen, joka sanoi asiat suoraan, joka käytti sanojaan puolustaakseen muita.

Ajattelen häntä tänään, ja tässä pyhässä paikassa pyydän maani Kolumbian viranomaisia tekemään kaiken tarvittavan teosta vastuussa olevien löytämiseksi, jotta heidät saadaan tuotua tuomioistuimen eteen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä varten ja heitä voidaan rangaista niistä häpeällisistä teoista, joihin he ovat syyllystyneet.

(Suosionosoituksia)

(FR) Sanat ovat äärimmäisen tärkeitä, kuten tiedätte. Sanojen avulla voimme torjua vihaa ja väkivaltaa kaikkein tehokkaimmin. Olen varma, että olette kokeneet usein olonne turhautuneeksi, kun ette ole kyenneet "tekoihin" ja "sanat" ovat näyttäneet katoavan taivaan tuuliin. Uskoakseni olette kokeneet sellaista – näin kävi todellakin itselleni toimiessani Kolumbian parlamentin edustajana – että pahoittelette esimerkiksi sitä, ettette ole osa hallitusta, täytäntöönpanovaltaa, joka tekee päätökset, allekirjoittaa sekut ja hoitaa asiat. Tässä aineellisessa maailmassa se, mitä emme näe, ei ole olemassa, joten meidän on kaikkien varottava turhautumista.

Parlamentti on kuitenkin sanojen, vapauttavien sanojen, temppeli. Juuri siellä käynnistyvät kaikki suuret yhteiskunnalliset heräämisprosessit. Juuri siellä luodaan ja ilmaistaan asiat, joilla on todellista merkitystä kansoillamme. Se, että täytäntöönpanoviranomaiset lopulta ryhtyvät toimiin, on sen ansiota, että paljon aiemmin joku täällä, joku teistä, on noussut ylös ja käyttänyt puheenvuoron. Tiedätte yhtä hyvin kuin minä, että aina kun joku puhuu tässä parlamentissa, pahuus perääntyy askeleen.

Sanoilla on todellinen ote todellisesta maailmasta. Sartre tunsikin tämän lapsuudestaan asti. Françoise Dolto ilmaisi tämän kauniisti sanoessaan, että ihmiset ovat sanojen olemus ja että sanat voivat hoitaa, parantaa ja saada syntymään mutta että ne voivat aiheuttaa myös sairautta ja tappaa. Sanoissamme piilee sisällämme olevien tunteiden voima.

Ällistyin kuullessani – ja tämä on melko henkilökohtaista, raotan tässä hieman yksityisyyttäni teille – että poissa ollessani tyttäreni oli selviytyäkseen turvautunut sanoihin, jotka olin lausunut ajattelematta sen enempää elämäme kulkua. En osannut tuolloin kuvitella, miten paljon toivoa ja voimaa nuo sanat antaisivat hänelle ollessani vankeudessa kaukana hänestä. Hän muistaa erityisesti kirjeen, jonka olin unohtanut kirjoittaneeni ja jonka olin lähettänyt hänelle hänen viisitoistavuotissyntymäpäivänään. Hän on kertonut minulle, että hän luki tuon kirjeen jokaisena syntymäpäivänään...

(Suosionosoituksia)

...ja että joka vuosi, koska hän oli hieman muuttunut, hän löysi siitä aina jotain uutta sellaista, mikä puhutteli henkilöä, joksi hän oli tulossa.

(Suosionosoituksia)

Lääkäreillä on tälle nimi: kyse on posttraumaattisesta stressireaktiosta. Sen kanssa on pärjättävä. Näin se vain on. Olen pahoillani.

Sanoin siis, että hän löysi joka kerta näistä kirjeistä jotain uutta, jotain mikä puhutteli henkilöä, joksi hän oli tulossa, ja puhui siitä, mitä hän joutui kokemaan. Oi jospa vain olisin tiennyt! Olisin huolehtinut siitä, että kylvän hänen polulleen enemmän rakkautta ja enemmän turvaa.

Ajattelen meitä, teitä ja minua tänään. Jos voisimme ymmärtää sen todellisen vaikutuksen, joka sanoillamme on, ehkä uskaltaisimme enemmän, olisimme rohkeampia, vaatisimme enemmän keskustellessamme siitä, miten helpotamme niiden kärsimyksiä, jotka tarvitsevat meitä taistelemaan puolestaan. Itsevaltaisten hallintojärjestelmien uhrit tietävät, että se, mitä täällä tänään sanotaan, tuo julki heidän kärsimyksensä ja antaa merkityksen heidän taistelulleen. Olette aina muistaneet heidän nimensä ja tilanteensa. Olette estäneet heidän sortajiaan pakenemasta sen taakse, että heidän rikoksensa on unohdettu. Ette ole sallineet sitä, että he naamioisivat doktriinin, ideologian tai uskonnon taakse kauheudet, joille he uhrinsa alistavat.

Vankina ollessani kuulin useaan otteeseen Raúl Reyesin, FARCien tiedottajan puhuvan minulle. Kuulin hänen sanovan radiossa: "Ingrid sanoo niin" tai "Ingrid sanoo noin". Olin raivoissani siitä, että sieppauksen vuoksi sissit olivat riistäneet kohtaloni käsistäni, mutta lisäksi he olivat ottaneet ääneni.

Tietoisuuden ansiosta olen saanut ääneni takaisin ja voin puhua teille kertoakseni, kuinka tärkeää maailmalle on, että Eurooppa sanoo asiat ääneen. Tässä maailmassa ahdistus on kasvamassa yhä painostavammaksi ja pelkomme huomista kohtaan tarkoittaa, että olemme sulkeutumassa itseemme. Siksi meidän on avauduttava, ojentettava anteliaat kätemme ja alettava muuttaa maailmaa.

Elämme kulutusyhteiskunnassa, joka ei tee meistä onnellisia. Itsemurhaluvut, huumeiden käyttö sekä yhteiskunnan väkivalta ovat vain muutamia oireista, jotka kertovat yleisen pahoinvoinnin leviämisestä. Ilmaston lämpeneminen ja sen aiheuttamat luonnonkatastrofit muistuttavat meitä siitä, että maapallo on sairastunut vastuuttomuutemme ja itsekkyytemme takia.

(Suosionosoituksia)

Minkälainen suhde tällä on julmuuksien uhrien kärsimykseen eri puolilla maailmaa? Mielestäni näiden asioiden välinen suhde on hyvin syvä. Kun olin vankina, sain tilaisuuden opiskella sieppaajieni sosiaalista käyttäytymistä melkoisen läheltä. Minua vartioineet sissit eivät olleet omia lapsiani vanhempia. Nuorimmat olivat 11-, 12- ja 13-vuotiaita ja vanhimmat 20- tai korkeintaan 25-vuotiaita. Suurin osa heistä – sanoisin 95 prosenttia – oli työskennellyt kokalehtien poimijoina ennen kuin FARC värväsi heidät. Heidä kutsutaan nimellä "raspachines". He kuluttavat aikansa auringonnoususta auringonlaskuun jalostaakseen kokalehdistä kokatahnaa, jota sitten käytetään kokaiinin valmistuksessa.

Kyse on maalaisnuorista, jotka usein asuvat hyvin kaukaisilla alueilla mutta jotka ovat satelliittitelevision ansiosta oikein hyvin perillä siitä, mitä maailmalla tapahtuu. Meidän lastemme tapaan heitä pommitetaan tiedolla, ja he haaveilevat, kuten meidän lapsemme, iPodista, Playstation-konsoleista ja DVD-levyistä. Kulutusmaailma, jota he himoitsevat, on kuitenkin täysin heidän ulottumattomissaan. Lisäksi työskentely huumeviljelmillä kattaa hädin tuskin heidän tarpeensa, vaikka siitä saa kuitenkin paremmin palkkaa kuin perinteisestä maanviljelystä Kolumbiassa.

He tuntevat olonsa turhautuneeksi, koska he eivät kykene osallistumaan perheen tarpeiden täyttämiseen, koska oikeusviranomaiset jahtaavat heitä (luonnollisesti, koska he ovat mukana laittomassa toiminnassa) ja koska he joutuvat usein korruption ja häikäilemättömien virkamiesten satunnaisen väkivallan uhreiksi ja kärsivät aluetta hallitsevien rikollisten hyväksikäytöstä, petoksista ja hämäräperäisistä kaupoista. Kyse on rikollisten, huumekaupan ja mafian valtakunnasta. Lopulta he hukuttavat surunsa ja ansaitsemansa kolme pesoa alkoholiin pystybaareissa, joista he löytävät suojapaikan.

Kun sissit värväävät näitä nuoria, nuoret kokevat löytäneensä ratkaisun ongelmiinsa: he saavat ruokaa, vaatetta ja majapaikan loppuiäkseen. He kokevat tekevänsä uraa, koska he voivat nousta sissien sotilasorganisaation arvoasteikossa ylöspäin. Lisäksi heillä on ase olallaan, mikä herättää kunnioitusta alueella, eli heidän perheidensä ja ystäviensä silmissä. Näin ollen siis sissinä toimiminen nähdään köyhillä alueilla eräänlaisena yhteiskunnallisena menestyksenä.

He ovat kuitenkin menettäneet kaiken. He ovat menettäneet vapautensa. He eivät voi enää koskaan lähteä FARCista tai nähdä perheitään. Heistä tulee heidän itsensä huomaamatta (mutta minä olen sen nähnyt) orjia organisaatiossa, joka ei koskaan päästä heitä lähtemään; he ovat tykinruokaa järjettömässä sodassa.

Tätä noin 15 000 nuoren ihmisen muodostamaa FARCin täydennysjoukkoa ei olisi, jos yhteiskuntamme olisi tarjonnut heille todellisia mahdollisuuksia menestyä. Sitä ei olisi, jos yhteiskuntamme ei olisi kääntynyt nuringin päin ja halusta omistaa asioita ei olisi tullut niin tärkeä osa elämää.

(Suosionosoituksia)

Yhteiskuntamme elää prosessia, joka tuottaa roppakaupalla sissejä Kolumbiaan, fanaatikkoja Irakiin, terroristeja Afganistaniin ja ääriajattelijoina Iraniin. Yhteiskuntamme murskaa ihmisten mielen ja heittää heidät pihalle kuin järjestelmän jätteen: maahanmuuttajat, joita emme halua, työttömät, jotka ovat suuri häpeä, huumeriippuvaiset, huumeekuriirit, lapsisotilaat, sairaat, kaikki ne, joilla ei ole paikkaa maailmassamme.

Meidän pitää esittää itsellemme muutama kysymys. Onko meillä oikeus jatkaa sellaisen yhteiskunnan rakentamista, jonka ulkopuolelle suurin osa ihmisistä jää? Voimmeko sallia sen, että meitä kiinnostaa vain oma onnellisuutemme, jos se aiheuttaa onnettomuutta niin monille muille? Mitä, jos elintarvikkeet, joita tonneittain heitämme pois, jaettaisiin eri maissa niille, jotka ovat nälkäisiä? Mitä jos etsisimme järkevämpiä kulutusmalleja, jotta muillakin olisi mahdollisuus hyötyä nykyaikaisista asioista? Voimmeko luoda tulevaisuudessa toisenlaisen kulttuurin, jossa konfliktit, aseelliset konfliktit, ratkaistaan puhumalla, jossa voimme teknologisen edistyksen avulla järjestää aikamme ja tilamme eri tavalla siten, että kaikilla maapallon ihmisillä on ansaitsemansa paikka vain sillä perusteella, että he ovat maailman asukkaita?

Uskon todella, että ihmisoikeuksien puolustaminen vaatii tapojemme ja tottumustemme muuttamista. Meidän pitää olla tietoisia siitä paineesta, jota elämäntyylimme aiheuttaa niiden keskuudessa, joilla ei ole mahdollisuutta siihen. Emme voi antaa epäoikeudenmukaisuuden hanaan vain valua ja kuvitella, ettei malja koskaan vuoda yli.

(Suosionosoituksia)

Olemme kaikki ihmisiä, joilla on samat tarpeet ja halut. Meidän pitäisi aloittaa tunnustamalla, että muillakin – henkilöllä, jonka näemme sillan alla, ja niillä, joita emme edes halua katsoa, koska he pilaavat ympäristömme – on oikeus haluta samoja asioita kuin meillä.

(Suosionosoituksia)

Ja sitten on sydämemme. Me kaikki kykenemme tekemään parhaamme, mutta ryhmän painostuksen alla kykenemme myös pahimpaan. En ole varma, voimmeko kokea olevamme suojassa omalta julmuudeltamme. Kun tarkkailin vangitsijoitani, mietin aina, voisinko toimia, kuten he toimivat. Oli selvää, että suurin osa heistä eli valtavan paineen alaisuudessa, paineen, jonka ryhmän vaatimukset heille asettavat.

Mikä voi suojella meitä tältä? Mikä takaa sen, ettemme loukkaa ihmisoikeuksia, joko sisäisesti – kun hyväksymme loukkaukset, suljemme silmäme tai selittelemme niitä – tai maailman tasolla? Miten voimme suojella itseämme tältä? Paras suojuksemme piilee aina henkisyysdässämme ja periaatteissamme. Meidän pitää kuitenkin käydä taistelua sanojemme avulla; sanat ovat mitä ihmeellisin miekka.

Tämän takia toistan jatkuvasti, että vuoropuhelu on olennainen seikka, jos aiomme lopettaa sodat maailmasta. Olipa sitten kyse sodasta omassa maassani Kolumbiassa tai sodasta Darfurissa, Kongon demokraattisessa tasavallassa tai Somaliassa, ratkaisu on aina sama. Meidän pitää puhua. On olennaisen tärkeää tunnustaa toisten oikeus tulla kuulluiksi; ei sen takia, että he olisivat oikeassa tai väärässä, ei sen takia, että he olisivat hyviä tai pahoja, vaan sen takia, että puhumalla voidaan säästää ihmishenkiä.

(Suosionosoituksia)

Haluan välittää teille sen varmuuden, joka täyttää minut. Ei ole mitään sanoja vahvempaa. Meidän pitää kyllästää maailma sanoilla, koskettaa sydämiä ja muuttaa käyttäytymistä. Kun kaivamme esiin sieluihimme kätetyn aarteen, voimme puhua kaikkien puolesta. Juuri olemuksemme syvyyksistä kumpuavilla sanoilla voimme rakentaa rauhaa. Sanojen avulla suojelemme kaikkien vapautta; sanojen kautta alamme rakentaa uutta kulttuuria, rakkauden kulttuuria.

(Suosionosoituksia)

Sallikaa minun puhua teille rakkaudesta. Tiedätte, että vapautuksestani lähtien olen ajatellut jatkuvasti epäonnisten veljeni kohtaloa, niitä, jotka vielä elävät kahlittuina puihin kuin eläimet ja jotka jäivät viidakkoon, kun minä lähdin. Tulkaa kanssani sinne, missä he ovat.

(Suosionosoituksia)

Olen pahoillani, olen niin hämilläni.

(Suosionosoituksia)

Seuratkaa minua sinne, missä he ovat, niiden valtaviiden puiden alla, jotka peittävät sinisen taivaan...

(Suosionosoituksia)

...tiheän kasvillisuuden tukehduttamina, joka sulkee heidät itseensä pahan lailla, hukutettuina tuntemattomien hyönteisten taukoamattomaan surinaan niin, ettei heillä ole edes oikeutta levätä rauhassa, erilaisten heitä jahtaavien hirviöiden piirittämänä...

Olen pahoillani, en pysty tähän. Olen todella pahoillani.

(Suosionosoituksia)

...Jatkuvasti kaikenlaisten hirviöiden piirittämänä ja jahtaamina niin, että heidän kehonsa on tuskan kiduttama.

Voi olla, että he kuuntelevat meitä juuri nyt ja odottavat korva painettuna radiolähettimeen näitä sanoja, meidän sanojamme, jotka muistuttavat heitä siitä, että he ovat edelleen elossa. Sieppaajilleen he ovat vain esineitä, tavaroita, jopa vähäarvoisempia kuin karja. He ovat niille, sieppaajilleen ja sisseille, päivittäinen väsyttävä taakka. He eivät mahdollista mitään välitöntä paluuta ja he ovat helppo kohde sieppaajien ärtymykselle.

Haluaisin luetella kaikkien näiden henkilöiden nimet teille. Olkaa niin ystävällisiä ja antakaa minulle tämä lahja kunnianosoituksena heitä kohtaan, koska he kuulevat meidän kutsuvan heitä, he vastaavat nimenhuutoon niin, että heidän sydämensä lyövät hieman nopeammin heidän viidakkohautansa syvyyksissä. Niin onnistumme hetkeksi vapauttamaan heidät kahleiden aiheuttamasta raskaasta nöyryytyksestä.

ALAN JARA, SIGISFREDO LOPEZ, OSCAR TULIO LIZCANO, LUIS MENDIETA, HARVEY DELGADO, LUIS MORENO, LUIS BELTRAN, ROBINSON SALCEDO, LUIS ARTURO ARCIA, LIBIO MARTINEZ, PABLO MONCAYO, EDGAR DUARTE, WILLIAM DONATO, CESAR LASSO, LUIS ERAZO, JOSE LIBARDO FORERO, JULIO BUITRAGO, ENRIQUE MURILLO, WILSON ROJAS, ELKIN HERNANDEZ, ALVARO MORENO, LUIS PENA, CARLOS DUARTE, JORGE TRUJILLO, GUILLERMO SOLORZANO, JORGE ROMERO, GIOVANNI DOMINGUEZ.

Ajattelen myös yhtä erityistä naista, Aung San Suu Kyita, joka maksaa omalla elämällään kansansa oikeuden vapauteen ja joka on ryhtynyt nälkälakkoon tullakseen kuulluksi. Hän tarvitsee enemmän kuin koskaan sanojamme saadakseen äänensä kuuluvuuden.

(Suosionosoituksia)

Kannan luonnollisesti sydämessäni myös erään toisen maanmieheni ristiä; Guilad Shalit otettiin panttivangiksi kesäkuussa 2006. Hänen perheensä kärsii, kuten oma perheeni kärsi, kolkuttaen joka ovelle, tehden kaikkensa sen varmistamiseksi, että hänet vapautetaan. Hänen henkilökohtainen kohtalonsa on sekoitettu poliittisiin etuihin, joilla ei ole mitään tekemistä hänen kanssaan ja joita hän ei voi hallita.

GUILAD SHALIT, AUNG SAN SUU KYI, LUIS MENDIETA, ALAN JARA, JORGE TRUJILLO, FORERO...

Nämä nimet kantavat pahuuden taakkaa kaikuessaan näiden seinien sisäpuolella. Heidän täytyy tietää, että jokainen meistä tuntee itsensä vangiksi niin kauan kuin heitä ei saada vapautettua.

Toivon suuresti, että tässä parlamentissa kajahtavat suosionosoitukset voivat kantaa heille saakka rakkautemme, voimamme ja kaiken energiamme välissämme olevan tilan ylitse. Tietäkööt he, että olemme täysin sitoutuneita. Olkoot he varmoja siitä, ettemme koskaan vaikenne emmekä lopeta toimiamme ennen kuin heistä jokainen saadaan vapautettua!

Kiitos.

(Suosionosoituksia seisten)

Puhemies. – (DE) Hyvä Ingrid Betancourt, olette jakanut sydämenne meidän vapaasti valittujen Euroopan parlamentin jäsenten kanssa, emmekä – hyvät kuulijat, uskoakseni voin sanoa tämän kaikkien teidän puolesta – ole koskaan kokeneet tässä parlamentissa yhtä liikuttavaa hetkeä kuin tämä.

Hyvä Ingrid Betancourt, välititte meille solidaarisuuden viestin ja ilmaisitte toiveenne siitä, että kokemuksenne – kärsimykset, jotka jouduitte kestäämään, ja vapaus, joka teillä nyt on – johtavat myös kaikkien niiden luo, jotka yhä elävät terroristien vankeina, jotta he saisivat samanlaisen vapauden kuin mikä teillä nyt on. Tämä

on suurin mahdollinen osoitus solidaarisuudesta, jonka voitte antaa kaikille vangeille ympäri maailmaa, ja kiitämme teitä sydämemme pohjasta siitä.

(Suosionosoituksia)

Hyvä Ingrid Betancourt, taistelemalla rauhanomaisesti vapauden, demokratian ja kaikkien yksilöiden ihmisarvon puolesta olette rohkaissut meitä, vapaasti valittuja Euroopan parlamentin jäseniä, jatkamaan taistelua rauhanomaisin keinoin, hellittämättä ja suurella sitoumuksella. Rohkaisitte meitä käynnistämään vuoropuhelun, ja kuvasitte sanoja tärkeimmäksi asiaksi elämässä. Sanat aloittivat ihmisten välisen viestinnän. Rohkaisette meitä jatkamaan tällä tiellä.

Hyvä Ingrid Betancourt, lopuksi haluan sanoa seuraavaa: olemme olleet etuoikeutettuja voidessamme kokea tämän erittäin liikuttavan istunnon kanssanne, tämän hetken, jota sisältyy vahvoja tunteita mutta samalla myös intohimoinen pyyntö toimeen ryhtymisestä. Tuo pyyntö on osoitettu kaikille meille, jotka on valittu toimimaan. Olette saanut vapautenne takaisin ja saanut uuden elämän, ja toivomme, että löydätte rauhan synnyinmaassanne Ranskassa – tuossa tärkeässä Euroopan unionin maassa, joka toimii tämän puolivuotiskauden Euroopan unionin puheenjohtajavaltiona. Toivomme myös, että löydätte haluamanne onnen. Ennen kaikkea toivomme teidän saavan rakkautta, josta olette itse puhunut. *Merci*, Ingrid Betancourt!

(Suosionosoituksia)

Puhetta johti

varapuhemies **Rodi KRATSA-TSAGARPOULOU**

(Istunto avattiin klo 15.55.)

2. Istuntokauden uudelleen avaaminen

Puhemies. - *(EL)* Julistan Euroopan parlamentin torstaina 25. syyskuuta 2008 keskeytetyn istuntokauden uudelleen avatuksi.

3. Edellisen istunnon pöytäkirjan hyväksyminen: ks. pöytäkirja

4. Parlamentin kokoonpano: ks. pöytäkirja

5. Valiokuntien ja valtuuskuntien kokoonpanot: ks. pöytäkirja

6. Vastaanotetut asiakirjat: ks. pöytäkirja

7. Suulliset kysymykset ja kirjalliset kannanotot (vastaanotetut asiakirjat): ks. pöytäkirja

8. Rauenneet kirjalliset kannanotot: ks. pöytäkirja

9. Neuvoston toimittamat sopimustekstit: ks. pöytäkirja

10. Määrärahojen siirrot: ks. pöytäkirja

11. Käsittelyjärjestys: ks. pöytäkirja

12. Eurooppa-neuvoston valmistelu, myös maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän tilanne (keskustelu)

Puhemies. – *(EL)* Esityslistalla on seuraavana neuvoston ja komission julkilausumat Eurooppa-neuvoston valmistelusta, myös maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän tilanteesta.

Jean-Pierre Jouyet, *neuvoston puheenjohtaja*. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission puheenjohtaja, hyvät kuulijat, varmasti ymmärrätte, miten vaikeaa on puhua parlamentille niin paljon tunteita, inhimillisyyttä ja solidaarisuutta sisältäneen hetken jälkeen kuin jonka juuri koimme kuunnellessamme Ingrid Betancourtin henkilökohtaista selostusta ja vaatimusta toimiin ryhtymisestä.

Meidän on kuitenkin palattava tulevaisuuteen. Eurooppa-neuvosto kokoontuu 15.–16. lokakuuta. Tämä kokous on erityisen tärkeä näinä kriisin ja epävakauden aikoina, jotka edellyttävät Euroopan unionilta poliittista tahtoa, aloitteita sekä päätöksiä. Eurooppa-neuvosto keskittyy työssään pääasiassa talous- ja rahoitustilanteeseen.

Kuten sanoin parlamentille 23. syyskuuta, tämä kriisi ei koske pelkästään Amerikkaa. Kriisi koskee nyt myös Eurooppaa. Ja se on myös kansainvälinen. Markkinoilla ja rahoituslalla vallitseva luottamuskriisi on jopa pahentunut muutamien viime päivien aikana. EU:n on kannettava vastuunsa.

Neuvoston puheenjohtajavaltio aikoo tehdä määrätietoisesti kaikkensa kansallisten aloitteiden yhteensovittamisen ja johdonmukaisuuden parantamiseksi. Se toimi näin lauantaina pidetyssä G7-ryhmän eurooppalaisten jäsenvaltioiden kokouksessa, johon osallistuivat myös komission puheenjohtaja, euroryhmän puheenjohtaja sekä Euroopan keskuspankin pääjohtaja. Se toimi näin myös eilen pidetyssä valtiovarainministerien kokouksessa. Ja se aikoo toimia samoin myös 15.–16. lokakuuta pidettävässä Eurooppa-neuvoston kokouksessa.

Olemme päässeet unionin maiden kesken sopimukseen tarpeesta konsultoida toisiamme tiiviisti siitä, miten kukin jäsenvaltio pyrkii hallitsemaan kriisin vaikutuksia omaan rahoitusjärjestelmäänsä. Unionin sisäinen vuoropuhelu on konkreettinen tosiasia. Hallitukset, hallintoviranomaiset, keskuspankit, pankkivalvojat sekä Euroopan komissio ovat jatkuvasti yhteydessä toisiinsa. Kuten Jean-Claude Trichet meille muistutti, reagoimme kriisiin omien voimavarojemme ja rakenteidemme mukaan. Meillä ei ole liittohallintoa, kuten Amerikan Yhdysvalloissa. Meillä ei ole mitään hävettävää; meidän täytyy työskennellä oman institutionaalisen kehiksemme mukaisesti. On aika ryhtyä toimiin. Tärkeintä on se, että eurooppalaiset tekevät yhteistyötä ja kantavat vastuunsa Euroopan keskuspankin rinnalla. Maanantaina 6. lokakuuta antamassaan julkilausumassa Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Nicolas Sarkozy muistutti, että EU:n johtajat olivat yksimielisiä halutessaan toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet rahoitusjärjestelmän vakauden varmistamiseksi.

Meidän on suhtauduttava myönteisesti Euroopan keskuspankin ja muiden keskuspankkien – Amerikan, Britannian, Ruotsin ja Kanadan keskuspankkien – rooliin, sillä ne ovat juuri sopineet yhteisesti laskevansa korkoa puolella prosenttiyksiköllä. Meidän on jatkettava toimia viipymättä. Kuten valtiovarainministerit eilisessä kokouksessaan totesivat, on tarpeen kiireellisesti rauhoitella tallettajia ja tukea pankkienvälisiä markkinoita. Näin voimme palauttaa luottamuksen. Meidän pitää myös yksityiskohtaisesti tarkistaa rahoitusalan hallintoa kohti järjestelmää, joka hyödyttää enemmän talouden pitkäaikaista rahoittamista. Siten voidaan kannustaa eurooppalaisia säästämään sekä vähentää epävakaisuutta ja rahoitusalan keinottelua.

Mikään näistä toimista ei estä kilpailukyvyyn ja innovatiivisen rahoitusalan ylläpitämistä. Hallinnon parantamisessa odotamme suuresti Euroopan komission ehdotuksia. Niiden pitää olla pikaisia ja rohkeita.

Eilen jäsenvaltiot sopivat välittömästä reaktiosta varmistaakseen ensisijaisesti rahoituslaitosten vakauden syöttämällä niille rahaa tai turvautumalla johonkin muuhun olosuhteiden vaatimaan keinoon. Tästä näkökulmasta katsottuna Britannian pääministerin aamulla ilmoittamat toimenpiteet ovat erittäin tervetulleita. Ne ovat selvästi linjassa sen kanssa, mihin valtion- ja hallitusten päämiehet sitoutuivat 6. lokakuuta. Samalla aikaa Ranska pohtii oikeudellista rakennetta, joka mahdollistaisi sen, että hallitukset voivat kohdistaa rahallista tukea silloin kun se on tarpeen ja sinne missä se on tarpeen. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja hyödyntää jatkossakin näitä eri aloitteita ja ehdotuksia laatiessaan asianmukaisia aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan koordinoitua unionin tasolla.

Meidän pitää myös suojata ja taata tallettajien edut. Unionin talletussuojan vähimmäistaso nostetaan, kuten tiedätte, 50 000 euroon. Jotkut jäsenvaltiot – hyvin monet itse asiassa – ovat ilmoittaneet nostavansa talletussuojan 100 000 euroon. Tässä poikkeuksellisessa tilanteessa on tarpeen suhtautua joustavasti valtioneuvostoa koskeviin yhteisön sääntöihin sekä vakaus- ja kasvusopimuksen määräyksiin. Euroopan komissio auttaa meitä tässä hyvin erityisessä tilanteessa puheenjohtajansa määrätietoisessa ohjauksessa.

Kansainvälinen koordinoitua viikon lopulla pidettävän G7-kokouksen yhteydessä on myös tarpeen luottamuksen palauttamiseksi. Kuten Japanin valtiovarainministeri ja G7-ryhmän tämänhetkinen puheenjohtaja totesi, G7-ryhmän täytyy välittää vahva, yhtenäinen viesti valtiovarainministereiltä ja keskuspankkien johtajilta. Juuri näin keskuspankit ovat tehneetkin, ja tästä näkökulmasta katsottuna viesti

on ratkaisevan tärkeä ja erittäin myönteinen. Meidän pitää luonnollisesti pyrkiä vakauttamaan markkinat suurissa nousevan talouden maissa, koska kriisi on kansainvälinen. Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja haluaakin laajennetun G8-ryhmän tekevät näin vuoden loppuun mennessä.

Kansainvälisen valuuttarahaston pitäisi olla se pääasiallinen foorumi, jolla maailmanlaajuisesti merkittävimmät toimijat käyvät keskusteluja. Sen pitäisi palata takaisin rahoitusalan poliisin rooliin, joka sillä alun perin oli, ja valvoa rahapolitiikan sekä rahoitusalan vakautta niin kuin suunniteltiin välittömästi toisen maailmansodan jälkeen sen sijaan, että se valvoisi ainoastaan nousevan talouden maiden sekä kehitysmaiden tilannetta.

Näiden taloudellisen ja rahoitusalan kriisiä koskevien äärimmäisen tärkeiden tapahtumien lisäksi neuvoston puheenjohtaja halusi neuvoston keskustelevan energia- ja ilmastopakettista. Saksa antoi puheenjohtajakaudellaan ratkaisevan sysäyksen, jonka ansiosta Eurooppa-neuvosto teki maaliskuussa 2007 joitakin kunnianhimoisia sitoumuksia ympäristön alalla. Haluamme pitää kiinni niistä kunnianhimoisista ympäristötavoitteista, joita komission esittelemään pakettiin sisältyy, ja toivomme – sanon tämän ääneen – että parlamentin kanssa päästää asiasta sopimukseen ensimmäisessä käsittelyssä. Meidän pitää olla valmiita ja asemamme täytyy olla vahva ennen kahta kokousta, joista toinen pidetään Poznanissa joulukuussa 2008 ja toinen Kööpenhaminassa vuoden 2009 lopulla.

Tämänhetkinen talouden hidastuminen saattaa kuitenkin lisätä joidenkin kumppaneidemme sekä teollisuudenalojemme huolia. Meidän on vastattava noihin huoliin yhdessä. Meidän on pohdittava, minkä verran voimme antaa niille joustoa vaarantamatta kuitenkaan komission paketissa esitettyjä tavoitteita, pääperiaatteita ja pääpainotuksia. Paketissa on kyse kehitysmallista, jota meidän on sovellettava jatkossa; tämänhetkinen talous- ja rahoituskriisi on saanut epäilemään nykyisen kehitysmallin toimivuutta.

Puheenjohtajavaltio halusi lisäksi, että kokouksessa käsitellään energiavarmuutta 1. syyskuuta pidetyn ylimääräisen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Tämä asia on melko selvä: tehtävää riittää vielä paljon erityisesti energiatehokkuudessa, energialähteiden monipuolistamisessa, liitäntäverkoissa, infrastruktuurin kehittämisessä sekä suurten toimittajamaiden, kauttakulkumaiden ja tärkeimpien kuluttajien välisessä yhteistyössä. Haluaisimme hyväksyä joitakin linjauksia ja suuntaviivoja reagoidaksemme oikeutettuihin huolenaiheisiin, joita joillakin jäsenvaltioilla, erityisesti energian tuonnista riippuvaisimmilla Keski- ja Itä-Euroopan jäsenvaltioilla on. Meidän on laadittava suuntaviivat, jotta komission voi marraskuussa tehdä voitavansa ja antaa ehdotuksia mantereemme energiavarmuuden parantamiseksi.

Irlanti teki kesäkuussa ehdotuksen, jonka kaikki jäsenvaltiot ovat hyväksyneet. Sen mukaisesti Eurooppa-neuvosto palaa myös Lissabonin sopimusta koskeviin kysymyksiin. Tämä institutionaalinen kysymys, kuten voimme tällä hetkellä huomata, on aiempaakin tärkeämpi, ja se on keskeinen huolenaiheemme. Kuten tiedätte, puheenjohtajavaltio haluaisi, että joulukuuhun mennessä olisi löydetty yhteinen tie, jota kulkea. Irlannin pääministeri Brian Cowen on vahvistanut Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, että hän esittelee kollegoilleen valtion- tai hallitusten päämiehille Irlannin hallituksen teettämän tutkimuksen, jossa analysoidaan kansanäänestyksen kielteistä tulosta sekä johtopäätöksiä, joita tästä voidaan vetää. Vieraillessaan Pariisissa hän ilmoitti myös, että parlamenttiin oli perustettu väliaikainen valiokunta, jossa käytyjen keskustelujen pohjalta hallitus käsittelee asiaa tästä hetkestä marraskuuhun saakka. Ulkoasiainministeri Michael Martin vakuutti 6. lokakuuta perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle, että Irlannin hallitus pyrkii määrätietoisesti tekemään konkreettisia ehdotuksia. Samalla puheenjohtajavaltio vetoaa niihin, jotka eivät vielä ole niin tehneet, viemään ratifiointiprosessin päätökseen. Tällä hetkellä vallitseva epävakaus on jälleen yksi peruste sille, että Euroopan unionille pitäisi saada uusi oikeudellinen sekä institutionaalinen kehys. Tarvitsemme sitä enemmän kuin koskaan ja tarvitsemme sitä kiireellisesti.

Eurooppa-neuvostoa pyydetään myös hyväksymään Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus, jonka tekstistä sovittiin poliittisesti 25. syyskuuta oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa. En toista sitä, mitä Ingrid Betancourt sanoi, mutta se on äärimmäisen tärkeää. Maahanmuutto on edelleen mahdollisuus Euroopalle. Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksella halutaan antaa uutta voimaa maahanmuuttopolitiikalle, ja se on yhdenmukainen vuodesta 2005 lähtien sovelletun kokonaisvaltaista lähestymistapaa koskevan tasapainoisen kehityksen sekä Euroopan komission tekemien ehdotusten kanssa. Sopimuksessa asetetaan kunnianhimoisia linjauksia tulevaisuutta varten, jotta voidaan edetä kohti todellista yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa. Sopimus käsittää kaikki muuttovirtojen hallintaa koskevat puolet: se ei koske pelkästään laittoman maahanmuuton torjuntaa ja rajavalvontaa, vaan se sisältää myös uusia aloja, kuten taloudellisista syistä tapahtuva maahanmuutto, turvapaikkasääntöjen todellinen yhdenmukaistaminen sekä alkuperämaiden kehittäminen. Tämä vaikuttaa meistä ehdottoman tärkeältä ottaen huomioon, että Schengenin alue laajentui tänä vuonna.

Ulkosuhteiden alalla Eurooppa-neuvosto aikoo arvioida, onko Venäjä täyttänyt 12. elokuuta ja 8. syyskuuta tehtyjen sopimusten mukaiset velvollisuutensa Venäjän joukkojen vetäytymisen osalta. Tämä vaikuttaa siihen, käynnistetäänkö neuvottelut Venäjän ja Euroopan unionin tulevasta kumppanuussopimuksesta uudelleen. Komissio ja neuvosto arvioivat EU:n ja Venäjän suhteita kattavasti ja yksityiskohtaisesti valmistautuessaan tulevaan huippukokoukseen, joka pidetään Nizzassa 14. marraskuuta.

Euroopan unioni haluaa myös jatkaa määrätietoisesti itäisille naapurimailleen antamaansa tukea, kun nämä pyrkivät uudistuksiin talouden ja demokratian alalla. Tässä yhteydessä palautan mieliin syyskuussa Pariisissa pidetyn EU:n ja Ukrainan huippukokouksen tärkeät saavutukset, jotka vievät Euroopan unionin ja Ukrainan suhteita ennennäkemättömällä tavalla eteenpäin.

Samassa hengessä Eurooppa-neuvosto aikoo ehdottaa EU:n ja Moldavian, jossa vierailin viime maanantaina, välisten suhteiden vahvistamista uudella maakohtaisella sopimuksella. Se olisi aiempaa sopimusta kunnianhimoisempi ja sen voisi liittää EU:n eri politiikanaloihin – jos maan tulevat vaalit menevät hyvin. Lisäksi yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvostolle annetaan tehtäväksi tarkastella alustavasti itäistä kumppanuutta koskevia ehdotuksia, jotka komission on tarkoitus antaa marraskuussa.

Arvoisa puhemies, hyvä komission puheenjohtaja, hyvät kuulijat, kuten näette, puheenjohtajavaltio Ranskalla on useita kiireellisiä asioita hoidettavanaan. Kyse on selvästi kriisinhallintaa vaativasta puheenjohtajakaudesta, mutta puheenjohtajavaltion ei silti pidä uhrata ensisijaisia tavoitteitaan. ”Toimiva ja aikamme haasteisiin vastaava Eurooppa” on otsikko, jonka päätimme antaa Ranskan puheenjohtajakauden työohjelmalle joitakin kuukausia sitten. Tämä tavoite on toimintamme ytimessä vahvempaa kuin koskaan aiemmin. Sen pitäisi myös ohjata enemmän kuin koskaan aiemmin 15.–16. lokakuuta pidettävän Eurooppa-neuvoston työskentelyä.

13. Tervetuloivotukset

Puhemies. – (FR) Ennen kuin annan puheenvuoron komission puheenjohtajalle, haluaisin toivottaa tervetulleeksi Kanarian saarten alueellisen parlamentin valtuuskunnan, jota johtaa puhemies Castro Cordobez.

(Suosionosoituksia)

14. Eurooppa-neuvoston valmistelu, myös maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän tilanne (jatkoa)

José Manuel Barroso, komission puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri Jouyet, hyvät kuulijat, aivan ensiksi haluaisin arvioida neuvoston puheenjohtajavaltio Ranskan roolia.

Kuten ministeri Jouyet juuri sanoi, Ranskan puheenjohtajakaudelle osui ensin Venäjän ja Georgian välinen kriisi ja nyt tämä ennennäkemätön kriisi, maailmanlaajuinen rahoituskriisi. Tämä kriisi ei lähtenyt liikkeelle Euroopasta – se tuli Atlantin toiselta puolen – ja kyse on kriisistä, jota varten meillä ei ole vielä, ja painotan sanaa vielä, tarvittavia sääntöjä Euroopan tasolla, jotta voisimme reagoida normaalilla eurooppalaisella tavalla. Voin todistaa, että puheenjohtajavaltio Ranska ja Nicolas Sarkozy ovat ponnistelleet hurjasti löytääkseen eurooppalaisen vastauksen tähän hätätilanteeseen.

komission puheenjohtaja. – (EN) Rahoituskriisin vakavuus on selvää meille kaikille, ja on aivan oikein, että asiaa käsitellään tärkeimpänä ensi viikolla pidettävässä Eurooppa-neuvoston kokouksessa.

Kriisiin vastaaminen on tärkeä testi rahoituslalle, jäsenvaltioille, unionille ja sen toimielimille sekä kansainvälisille rahoituslaitoksille. Mukana on hyvin erilaisia toimijoita – pankkeja ja muita rahoituslaitoksia, valvontaviranomaisia, EKP ja muut keskuspankit, kansalliset hallitukset, komissio – joten tarvitsemme koordinoitua. Ja tilanne muuttuu hyvin nopeasti, joten tarvitsemme nopeutta.

Viime viikolla peräänkuulutin koordinoitua eurooppalaista vastausta, koska olen vakuuttunut siitä, että ilman sitä Euroopan on paljon hankalampi päästä yli kriisistä. Tällä hetkellä minua kannustaa jäsenvaltioiden päättäväisyys ryhtyä yhdessä toimiin, minkä 27 jäsenvaltion ja minun itseni maanantaina antama julkilausuma, euroryhmän kokous ja Ecofin-kokous osoittivat. Mutta en ole vielä tyytyväinen – voimme ja meidän täytyy tehdä enemmän.

Erityisesti kiirehdin jäsenvaltioita pyrkimään todelliseen koordinointiin, jotta sekä niiden keskinäistä että niiden ja unionin toimielinten välistä yhteistyötä voitaisiin parantaa. Kyllä, julkiset tahot ovat ryhtyneet

toimiin – tosin pääasiassa kansallisesti, koska raha ja toimivalta löytyvät sieltä. Tämä heijastaa sitä tosiasiaa, että tämä on valtioiden muodostama unioni, ei yksi valtio, ja tilanteet vaihtelevat ainakin jonkin verran. Jäsenvaltioiden toimet ovat olleet suurimmaksi osaksi tehokkaita. Jäsenvaltioiden on kuitenkin toimittava yhteisten periaatteiden ja yhteisesti sovitun kehyksen mukaisesti sekä huomioitava toimiansa rajatylittävät vaikutukset.

Käytän tilaisuuden hyväkseni ja ilmaisen olevani tyytyväinen Yhdistyneen kuningaskunnan tänään ilmoittamiin toimenpiteisiin, jotka ovat linjassa niiden periaatteiden kanssa, joista Ecofin-kokouksessa eilen sovittiin.

Toki on paljon asioita, joita teemme parhaillaan ja joita meidän on vielä tehtävä unionin toimielimissä niin lyhyellä, keskipitkällä kuin pitkällä aikavälillä.. Mieleissäni olevat ehdotukset ovat konkreettisia, käytännöllisiä ja realistisia.

Haluan tehdä tämän selväksi: vaikka se kuinka houkuttelisi, nyt ei ole aikaa eikä tilaa poliittiselle teeskentelylle tai sille, että yritettäisiin tehdä vaikutus yleisöön ja julkistettaisiin suuria aloitteita, joita ei ole mitään mahdollisuuksia toteuttaa. Markkinat rankaisisivat tällaisesta käytöksestä välittömästi ja kustannukset koituisivat talouden toimijoiden ja pääasiassa veronmaksajien maksettaviksi. Nyt on aika yhdistää kunnianhimoiset tavoitteet realismiin ja vastuullisuuteen.

Haluaisin tässä yhteydessä antaa tunnustusta EKP:lle, joka on osoittanut olevansa maailmanlaajuisesti itsevarma ja tehokas toimija, jonka pääasiallinen vahva tuki on euro.

Komissio on hoitanut tehtävänsä perusteellisesti. Valtiontukia ja kilpailua koskevat säännöt ovat osoittautuneet tärkeiksi välineiksi, joilla taataan oikeudenmukainen toimintaympäristö. Uhka siitä, että jonkun jäsenvaltion toimet aiheuttaisivat kielteisiä seurauksia jossakin toisessa jäsenvaltiossa, lisää näiden sääntöjen merkitystä entisestään. Samalla komissio on osoittanut, että se kykenee toimimaan nopeasti ja riittävän joustavasti. Olen tyytyväinen siihen, että valtiontukea koskevien sääntöjen hyödyllisyys sekä komission tapa soveltaa niitä tunnustetaan Ecofin-neuvoston päätelmissä. Komissio aikoo pian esitellä linjaukset, joissa määritetään laaja-alainen kehys, jonka mukaisesti voitaisiin pikaisesti arvioida valtion tukien yhteensopivuus pääomapohjan vahvistamisen ja takuujärjestelmien kanssa.

Aiomme myös esitellä ensi viikolla kaksi lainsäädäntöehdotusta. Ensinnäkin tavoitteena on edistää talletustakuujärjestelmien lähentymistä. Vahvemmat ja yhtenäisemmät säännöt ovat tällä alalla tärkeä osa strategiaa, jonka avulla kriisistä selvitään. On hienoa, että Ecofin-neuvosto päätti toteuttaa ehdotuksemme talletustakuun kaksinkertaistamisesta asettamalla yleisen alarajan 50 000 euroon. Useimmat jäsenvaltiot nostivat sen jopa 100 000 euroon.

Toiseksi aiomme antaa ehdotuksen sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset rahoituslaitokset eivät joudu kirjanpitosääntöjen ja niiden tulokannan vuoksi huonompaan asemaan kuin kansainväliset kilpailijansa. Viime viikolla tapasin eurooppalaisten pankkien edustajia, jotka totesivat yksimielisesti, että tämä on vakava ongelma niille. Komission tehtävänä on ollut lisätä tietoisuutta toimien ja poliittisen impulssin tarpeellisuudesta. Vaikuttaakin siltä, että joidenkin jäsenvaltioiden asettamat esteet on vihdoin poistettu.

Lisäksi on huomioitava keskipitkä ja pitkä aikaväli; toimenpiteillä on voitava palauttaa rahoitusmarkkinoiden vakaus ja kestävyys. Olen sanonut tämän aiemmin ja sanon tämän jälleen: maksuvalmiuden lisäksi meidän on myös pönkitettävä vakuuttavuutta nykyisessä taloudellisessa tilanteessa. Palon sammuttaminen ei riitä. Tätä työtä komissio on tehnyt siitä lähtien, kun kriisi vuosi sitten alkoi.

Jäsenvaltioiden on osoitettava, että olemme ottaneet opiksi menneistä voidaksemme luoda oikeanlaisen sääntelykehyksen kriisin riskien minimoimiseksi. Ecofin-neuvoston viime vuonna hyväksymän tiekartan edistymistä on seurattava tarkasti.

Haluan korostaa erityisesti kolmea seikkaa. Ensinnäkin haluaisin, että neuvosto ja parlamentti antavat todellisen mahdollisuuden viime viikolla esittelemällemme ehdotuksellemme, joka koskee vakavaraisuutta. Toiseksi aiomme ensi viikolla esitellä luottoluokituslaitoksia koskevan ehdotuksen, kuten olemme ilmoittaneet. Tiedän voivani tässäkin luottaa tukeenne, jotta asian käsittelyä voidaan nopeuttaa. Kolmanneksi aiomme myös tarkistaa joulukuussa 2004 antamaamme suositusta johtajien palkkioista, jonka jäsenvaltiot jättivät valitettavasti huomioimatta. Tai oikeastaan – sanottakoon reiluuden nimissä – vain yksi jäsenvaltio päätti noudattaa jossain määrin komission joulukuussa 2004 antamia suosituksia. Tämä osoittaa hyvin, millaista vastustusta olemme kohdanneet tällä alalla muutamien viime vuosien aikana.

Viimeinen huomio koskee enemmänkin järjestelmää kokonaisuutena. Meidän pitää tarkastella syvällisemmin rahoitusalan sisämarkkinoiden valvontaa unionissa. Euroopan unionissa on yli 8 000 pankkia, mutta kaksi kolmasosaa unionissa toimivien pankkien omaisuudesta on 44:n rajojen yli toimivan laitoksen hallinnassa. Jotkut niistä toimivat jopa 15 jäsenvaltiossa. Näin sisämarkkinat toimivat – mutta useassa maassa toimivien pankkien täytyy hallita kunkin jäsenvaltion erilaiset valvontajärjestelmät, eivätkä kansalliset valvontaviranomaiset voi valvoa kaikkea pankkitoimintaa kansallisten rajojen ulkopuolella. On siis järkevää poistaa unionin laajuisten markkinoiden ja kansallisten valvontajärjestelmien välinen ristiriita. Jos useassa maassa toimivaan pankkiin kohdistuu paineita, kansallisten valvontaviranomaisten kanssa on mahdollista löytää pikaisia rinnakkaisratkaisuja, kuten viime viikot ovat osoittaneet, mutta rehellisesti sanottuna se ei ole helppoa.

Tiedän, että joudumme käymään tässä asiassa raskaan taistelun joidenkin jäsenvaltioiden kanssa. Keskustelut, joita neuvostossa käydään tällä hetkellä Solvenssi II -direktiivistä, osoittavat, miten suurta vastustusta kaikki yritykset parantaa rajatylittävää valvontaa yhä saavat osakseen.

Se, mitä ehdotamme Solvenssi II -direktiivissä sekä vakavaraisuusdirektiivissä, on ehdoton minimi. Itse olen vakuuttunut, että meidän pitäisi mennä paljon pidemmälle.

On siis tärkeää korostaa tätä asiaa. Kun komissio puhuu sen puolesta, että valvonnalle pitäisi olla yhteinen lähestymistapa unionissa, emme tee sitä sen vuoksi, että tarkoituksemme olisi haalia lisää toimivaltaa. Teemme sen todellisen tilanteen takia – ja todellisuus on sitä, että melkein kahteen kolmasosaan Euroopan unionin pankkien omaisuudesta liittyy jo nyt rajatylittävä ulottuvuus. Tämä tarkoittaa eurooppalaista ulottuvuutta, ja meidän täytyy vastata tähän eurooppalaiseen ulottuvuuteen todellisella eurooppalaisella ratkaisulla.

Näin ollen meidän on aloitettava mietintäprosessi yhteisen maaperän löytämiseksi. Siksi aion perustaa korkean tason työryhmän tutkimaan, mikä olisi oikeanlainen rakenne sen varmistamiseksi, että rahoitusmarkkinat vastaavat sisämarkkinoiden todellisuutta ja että valvontaviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä tarttuakseen useissa maissa toimivien pankkien muodostamaan haasteeseen. Voin ylpeänä ilmoittaa teille tänään, että Jacques de Larosière, entinen IMF:n toimitusjohtaja, Ranskan pankin pääjohtaja ja EBRD:n pääjohtaja on suostunut pyyntööni ryhtyä tämän ryhmän puheenjohtajaksi. Työryhmä on riippumaton, ja se koostuu alan korkean tason asiantuntijoista. Uskon, että heidän ajatuksensa voivat ruokkia yleistä mietintäprosessia ja luoda toivottavasti myös joitakin pitkän aikavälin ratkaisuja.

Vallitseva kriisi on osoittanut, että meidän on tarkistettava kokonaisvaltaisesti rahoitusmarkkinoita koskevia sääntely- ja valvontasääntöjämme. Tämä koskee myös riskirahastoja sekä pääomasijoittamista, kuten parlamentti on korostanut. Aiomme siis palata näihin kysymyksiin. Toivon vain, että jäsenvaltiot – kaikki niistä – osoittavat samanlaista tahtoa kuin parlamentti ja komissio.

Kertaan pääkohdat: Lyhyellä aikavälillä meidän on varmistettava, että pelastusoperaatiot ja muut julkiset toimenpiteet toteutetaan koordinoitusti ja johdonmukaisesti unionissa. Kun komissio soveltaa pikaisesti valtioneuvoston toimenpiteitä, luottamus jäsenvaltioiden välillä paranee, joten aiomme luoda linjaukset hyvin nopeasti. Ensi viikolla annamme ehdotukset talletustakuujärjestelmistä ja kirjanpitosäännöistä.

Keskipitkällä aikavälillä on korostettava kolmea toimenpidettä: viime viikolla annettu ehdotus vakavaraisuusdirektiivistä, tulevat ehdotuksemme luottoluokituslaitoksista sekä johtajien palkkioista vuonna 2004 antamiemme suositusten tarkistaminen.

Ja pidemmällä aikavälillä mainitsemani korkean tason työryhmän pitäisi luoda perusta rajatylittävästä valvonnasta sopimiselle.

Kaikki nämä toimenpiteet sekä se, että jäsenvaltiot toimivat koordinoitusti ja johdonmukaisesti, osoittavat, että Euroopan unioni puuttuu todellisiin ongelmiin. Luottamuksen osalta vaikutukset ovat vielä suurempia, jos toimielimet voivat osoittaa, että ne aikovat päättäväisesti ja määrätietoisesti ryhtyä nopeasti toimiin.

Komission puolesta haluaisin kertoa teille, että olemme päättäneet perustaa komission jäsenten kollegion sisälle pysyvän ohjausryhmän käsittelemään rahoituskriisiä. Ryhmään kuuluvat komission jäsenet Almunia, McCreedy ja Kroes, ja toimin itse sen puheenjohtajana. Haluan pitää linjan auki parlamentin suuntaan näissä kysymyksissä. Tiedän, että parlamentti on jo viestittänyt suhtautuvansa avoimesti ehdotusten käsittelyn vauhdittamiseen, ja toivon, että voimme tehdä yhteistyötä tämän hyvin tärkeän ja arkaluontoisen asian parissa, koska rahoitusmarkkinoiden vakaus on yhteinen etu. Meillä on velvollisuus näyttää, että olemme päättäneet yhdessä kohdata tämän hyvin vaikean ja kiireellisen tilanteen.

Kuten neuvoston puheenjohtaja juuri korosti, kansainvälinen ulottuvuus on kaikessa tässä ratkaiseva tekijä. Meidän pitää löytää ratkaisuja Euroopassa, mutta meidän pitää työskennellä myös kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.

Panen erityisen tyytyväisenä merkillä presidentti Sarkozyn ehdotuksen kansainvälisestä konferenssista. Se on oikea tie eteenpäin. Mitä paremmin julkiset viranomaiset voivat toimia yhteisymmärryksessä toistensa kanssa, sitä tehokkaampia toimmemme ovat ja sitä pienempi on mahdollisuus, että nuo toimet vaarantavat reilun kilpailun ja Euroopan unionin yhdentymisen saavutukset.

Pääpaino on rahoituskriisissä, mikä on aivan oikein. Olisi kuitenkin virhe, jos Eurooppa tämän tuloksena pysähtyisi vähitellen. Tänä syksynä meidän on edistytävä ratkaisevasti kahdella muullakin alalla. On itse asiassa monia muitakin asioita, mutta ajan puutteen vuoksi puhun lyhyesti vain kahdesta, eli ilmastomuutos- ja energiapaketista ja Lissabonin sopimuksesta.

Ensin ilmastomuutos- ja energiapaketti. Ne, jotka luulevat, ettei tätä politiikkaa kannata toteuttaa talouden laskusuhdanteessa, ovat väärässä. Kyseinen paketti on keskeinen asia Euroopan tulevan hyvinvoinnin kannalta. Ilman sitä kustannukset ovat suuremmat myöhemmin, olemme haavoittuvaisempia energiapulan edessä ja menetämme mahdollisuuden valloittaa joitakin suuria uusia markkinoita. Toki yritykset pelkäävät, että muutos aiheuttaa ylimääräisiä kuluja. Se on täysin ymmärrettävää. Mutta olen vakuuttunut siitä, että voimme keksiä keinon vakuuttaa teollisuudenalat siitä, etteivät ne joudu huonompaan kilpailuasemaan.

Aion patistaa Eurooppa-neuvostoa jatkamaan toimia ja pysymään aikataulussa, jota parlamentti noudattaa ja josta puheenjohtajavaltio Ranska on niin tehokkaasti pitänyt kiinni. Panen tyytyväisenä merkillä neuvoston puheenjohtajan äsken esittämät huomiot. Parlamentin menettelyssä edistyttiin eilen merkittävästi. Luonnollisesti olemme nyt vasta toimielinten välisten neuvottelujen alkuvaiheessa. Komissio on valmis olemaan rakentavasti mukana, jotta päästäisiin sellaiseen sopimukseen, joka saisi mahdollisimman laajan tuen sekä neuvostossa että parlamentin täysistunnossa.

Lopuksi Lissabonin sopimuksesta. Nyt ei ole oikea aika päättää, mikä olisi oikea tie eteenpäin. Nyt on aika palauttaa mieliin, että viime viikot ja kuukaudet ovat jälleen kerran osoittaneet, miten paljon unioni tarvitsee Lissabonin sopimusta. Ihan totta, voimmeko tulevaisuudessa ratkaista esimerkiksi Venäjän ja Georgian välillä nähdyn kriisin tapaisia kriisejä, jos neuvoston puheenjohtaja vaihtuu kuuden kuukauden välein? On itsestään selvää, että tarvitsemme lisää vakautta. On itsestään selvää, että tarvitsemme enemmän johdonmukaisuutta. On itsestään selvää, että tarvitsemme suurempaa tehokkuutta unionin päätöksenteossa. Tarvitsemme tehokkaampaa unionia, demokraattisempaa unionia, unionia, joka puhuu selkeällä äänellä kansainvälisillä näyttämöillä. Tämän takia olen sitä mieltä, että meidän pitää pysyä lupauksessamme ratifioida Lissabonin sopimus.

Nämä eivät ole tavanomaisia aikoja. Nämä ovat ennennäkemättömiä aikoja, mikä edellyttää, että me kaikki – komissio, neuvosto ja parlamentti – tartumme tähän mahdollisuuteen. Meidän pitää yhdessä vaatia ja työstää eurooppalaista vastausta rahoituskriisiin. Olemme sen velkaa kansalaisillemme.

(Suosionosoituksia)

Joseph Daul, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission puheenjohtaja, hyvät kuulijat, rahoituskriisi, joka on yllättäen iskenyt talouksiimme, on erittäin huolestuttava. Se on huolestuttava talouksiemme kannalta, se on huolestuttava työpaikkojemme kannalta ja se on ennen kaikkea huolestuttava niiden miljoonien ihmisten kannalta, jotka ovat tehneet kovasti työtä ja säästäneet varmistaakseen, että saavat eläkettä ja voivat jättää pienen perinnön lapsilleen, ja jotka nyt huomaavat, että heidän työnsä hedelmät ovat yhtäkkiä hupenneet tai haihtuneet ilmaan. Musta maanantai, joka koetteli maailman pörssiä tällä viikolla, osoitti jälleen kerran, että markkinat voivat kadottaa täysin yhteyden todellisuuteen ja että rahoitusjärjestelmistä on tullut hankalia valvoja.

Kriisiin on useita syitä. Euroopan komissio on oikeassa korostaessaan, että suuri osa vastuusta kuuluu USA:n viranomaisille. Meidän pitää vaatia heiltä selitystä. Komissio on oikeassa. Euroopan pitää kuitenkin myös toimia, käydä käsiksi kriisiin ja ottaa siitä opiksi.

Näinä vaikeina aikoina jäsenvaltiot ajattelevat vaistomaisesti ensin itseään. Euroopan johtajina meidän pitää kuitenkin pyrkiä ensisijaisesti yhdistämään voimamme, jotta rahoituskriisi ei pääsisi vaikuttamaan liikaa reaalityönteeseen. Meidän pitää kaikin tavoin ennalta ehkäistä se, että kriisi aiheuttaa liian vakavia ja liian pitkäaikaisia vaikutuksia yrityksille, erityisesti pk-yrityksille. Hyvät komission ja neuvoston puheenjohtajat, pelkään, että pienet ja keskisuuret yritykset häviävät kriisissä eikä kukaan välitä. Tarvitsemme tukiohjelman pk-yrityksiä varten.

Meidän pitää varmistaa, että kansalaistemme luottamus pankkijärjestelmään säilyy, emmekä saa antaa periksi tälle paniikin aallolle, sillä se vain vauhdittaisi syöksykierrettä alaspäin. Näin ollen kehotan jäsenvaltioita toimimaan koordinoitusti ja päättäväisesti niin, että kriisi ei vaikuta eläkkeisiin, työllisyyteen ja kasvuun Euroopassa.

Kuten neuvoston puheenjohtajavaltio, jolle annoimme suosionosoitukset sen päättäväisestä työstä, ryhmämme uskoo, ettei yksipuolinen lähestymistapa vie eteenpäin maailmanlaajuisissa kriiseissä. Rahoitusmarkkinoiden valvonta ei selvästikään toimi. Siksi meidän on luotava Euroopan tason valvontajärjestelmä. Jälleen kerran Euroopan on näytettävä esimerkkiä muulle maailmalle. Nykyinen valvonnan puute aiheuttaa vakavan ongelman. Luottoluokituslaitosten kyvyttömyyttä toimia yleisen edun puolesta ja julkaista maailmalajuisien rahoitusmarkkinoiden pääasiallisten toimijoiden todelliset maksuvalmiustasot ei myöskään voida enää suvaita.

Lisäisin myös, että tällä hetkellä miljoonat kansalaisemme kokevat epävarmuutta ja turvattomuutta. Näin ollen ryhmämme ei voi mitenkään hyväksyä sitä, että laitoksensa konkurssiin ajaneet johtajat eivät joutuisi vastaamaan seurauksista. Tässäkin ihmisten on kannettava vastuunsa.

Haluaisin toistaa sen, mitä ministeri Jouyet sanoi: on aika ryhtyä toimiin. Tarvitsemme yhteisiä toimia, tarvitsemme rohkeutta ja yhteisvastuuta kaikilta 27 jäsenvaltiolta, jotta luottamus talouteemme saataisiin palautettua.

Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, Eurooppa-neuvosto keskustelee myös Lissabonin sopimuksesta. Haluaisin kehottaa kaikkia niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä ratifioineet sopimusta, tekemään niin mahdollisimman nopeasti, jotta jokainen valtio ilmaisee lopullisen kantansa asiaan. Tiedän, että tässä istuntosalissa on henkilöitä, jotka eivät näe sen arvoa, mutta en ole heidän kanssaan samaa mieltä.

Ymmärrämme Irlannin tilanteen, ja ymmärrämme, että Irlannin hallitus tarvitsee aikaa reagoidakseen kansalaistensa äänestyksen tulokseen, jota kunnioitamme. Mutta vaikka Euroopan unioni on valmistautunut olemaan kärsivällinen ja ymmärtäväinen, nykyinen tilanne ei voi jatkua keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Näin ollen kehotan Eurooppa-neuvostoa näyttämään tarvittavaa poliittista tahtoa sen jälkeen, kun tilanne on arvioitu lokakuussa, jotta ehdottamanne tiekartta ja tarkka aikataulu hyväksyttäisiin joulukuussa.

Kehotan Eurooppa-neuvostoa myös kantamaan vastuun päätöksistään: joko sovelletaan Lissabonin sopimusta, jolloin sitä sovelletaan kaikkiin, tai sitten sovelletaan Nizzan sopimusta kaikkiin toimielimiin. Euroopan parlamentin paikkamäärä tietenkin vähenee ja sillä on vähemmän toimivaltaa kuin Lissabonin sopimuksen mukaan, mutta myös Euroopan komission jäsenmäärä on pienempi kuin jäsenvaltioiden määrä. Tällä hetkellä sovelletaan Nizzan sopimusta. Se on myös totta. Kaikilla poliittisilla päätöksillä on hintansa, ja jos unioni haluaa olla uskottava, sen on kannettava vastuu poliittisista päätöksistään, koskivatpa ne sitten rahoituskriisiä tai unionin toimielimiä.

Halusin lisätä, arvoisa puhemies, hyvä komission puheenjohtaja ja hyvä neuvoston puheenjohtaja, että näinä vaikeina aikoina meidän on edettävä varovaisesti käsiteltävänä olevan energia- ja ilmastopakettien kanssa. Meidän on pidettävä kiinni yleisistä linjauksista, mutta emme saa säikäyttää yrityksiä, jotta ne jatkavat investointejaan.

Niille, jotka eivät ole tästä samaa mieltä, sanon vain, että hoidin itse hyvin pahaa kriisiä; hullun lehmän tautia. Puolentoista vuoden ajan elimme epävarmuudessa. Meidän pitää vakuutella, hyväksyä järjestelmä ja jatkaa sitä ympäristön ja maapallomme vuoksi, mutta meidän pitää myös hyväksyä se, mitä rahoituksen alalla tapahtuu. Jos tarvitsemme yhden vuoden lisää, käytämme yhden vuoden lisää päästäksemme siihen, mitä meidän pitää tehdä säästääksemme maapallon ja varmistaaksemme lapsillemme ja lastenlapsillemme tulevaisuuden.

Martin Schulz, PSE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa puhumalla Irlannin kansanäänestyksestä eli Lissabonin sopimuksesta. Olette oikeassa, hyvä komission puheenjohtaja, tarvitsemme sopimusta enemmän kuin koskaan. Siksi olen sitä mieltä, että tarvitsemme myös vankan perustan sen voimaan saattamiselle. Tämä edellyttää sitä, että Irlannin kansa ja irlantilaiset äänestäjät saadaan taivuteltua äänestämään sopimuksen puolesta.

Jos Irlannin hallitus ei onnistu tässä ennen Euroopan parlamentin vaaleja, joudumme päättämään seuraavan Euroopan parlamentin sekä komission kokoonpanosta Nizzan sopimuksen perusteella. Ongelmat kuitenkin jatkuvat tämänkin jälkeen, koska tarvitsemme niitä uudistuksia. Tarvitsemme niitä laajentuaiksemme ja tarvitsemme niitä kriisien ratkaisemiseksi, kuten olemme jälleen kerran huomanneet, ja meillä on riittävästi aikaa ennen seuraavan kansanäänestyksen järjestämistä Irlannissa selvittää, mistä lähteistä Lissabonin

sopimuksen vastainen kampanja tarkalleen ottaen saa rahoitusta – CIA:lta, Yhdysvaltain sotateollisuudelta vai mistä lie.

(Välihuutoja)

Kuunnelkaa: ihmiset, joista puhuin, keskeyttävät jo puheenvuoroni. Tiedämme, mistä he saavat rahansa. Tutkimme asian paljon tarkemmin, voitte olla varmoja siitä!

Arvoisa komission puheenjohtaja, kuvailitte oikein kriisiä, jossa nyt olemme, mutta puheenvuorostanne voidaan esittää paljon muitakin huomioita. Älkää olko vihainen minulle, mutta minun on todettava, että vaikka puheessanne oli paljon hyvää, yksi asia sai minut huolestumaan: kyse on sen ohjausryhmän kokoonpanosta, jota olette perustamassa kriisiä pohtimaan. On itsestään selvää, että olette itse ryhmän jäsen, ja on myös asianmukaista, että niinkin ammattitaitoinen komission jäsen kuin Almunia kuuluu siihen. Nyt kerroitte kuitenkin, että haluatte myös komission jäsen McCreevyn osallistuvan ohjausryhmään ja käsittelevän tätä kriisiä. Jos joku tässä parlamentissa ja komissiossanne joskus on puhunut harhaanjohtavasti markkinoiden radikalismien puolesta, se on kyllä komission jäsen McCreevy.

(Suosionosoituksia)

Edes parhaalla tahdolla ette voi muuttaa tuhopolttaajaa palomieheksi! Se vain ei onnistu. Mitä taas tulee komission jäsen Kroesiin, mainitsitte, että Euroopassa on 8 000 pankkia. Miksi emme kysyisi komission jäsen Kroesilta, mitä mieltä hän on Euroopan unionin julkisesta pankkijärjestelmästä. Omassa maassani on julkisia pankkeja, joiden valtiontakuut ovat pienemmät kuin takuut, joita useat valtiot tällä hetkellä antavat yksityispankeille. Omassa maassani komissionne jäsen Kroes on juuri lopettanut säästöpankit – vieläpä Nordrhein-Westfalenin osavaltion hallituksen avulla! Kriisistä ei päästä yli siten, että laitetaan kissa vahtimaan kerma-astiaa!

Vuosien ajan meidän on pitänyt kuunnella uusliberalistista oppia, jonka mukaan markkinat ratkaisevat kaikki ongelmat. Vuosien ajan meille on kerrottu, että markkinoiden vaikutukset ”valuvat alaspäin” ja lopulta kaikki hyötyvät. Oikeasti on kuitenkin käynyt niin, että ne, joiden oletettiin hyötynvän tästä kaikesta, eli veronmaksajat, joutuvatkin maksamaan laskun. Tämä on todettava tällaisessa kriisissä.

Talo on tulella ja tuli on sammutettava. Toimenpiteet ovat oikeita – ja olette oikeassa, niitä on koordinoitava kaikkialla Euroopassa – koska meidän pitää palauttaa luottamus ja usko, koska meidän pitää voittaa pelot, muutoin pelosta tulee itseään toteuttava ennustus ja se vain nopeuttaa romahdusta, jonka pyrimme välttämään. Tuemme näitä toimenpiteitä, mutta haluaisin lisätä seuraavaa: jos talo on juuri palanut maan tasalle, emme voi rakentaa sitä juuri sellaiseksi kuin se oli ennen paloa. Uuden talon on oltava erilainen. Se on rakennettava kestäväälle pohjalle, pohjalle, jolla on selvät säännöt.

Kielin maailmantalouden instituutin johtaja Dennis Snower, joka ei kuulu radikaaliin sosialistiliikkeeseen, esitti asian hyvin eräässä haastattelussa todetessaan, että rahoitusmarkkinoiden sääntely ei ole ollut riittävää eikä asianmukaista ja että sen vuoksi järjestelmä ei toiminut. Kyllä hän tietää, mistä puhuu. Kuitenkin ne, jotka jo vuosia ovat pyytäneet mahdollisuutta luoda sääntelyä, ovat joutuneet kuuntelemaan sieltä salin oikealta laidalta väitteitä, että he ovat jämähtäneet 1800-luvulle. ”Menneisyyden ääni”, sanoi parlamentin jäsen Watson vaatimuksistani parlamentissa hiljattain käydyssä keskustelussa, kun vaadin sääntelyä ja avoimuutta ja kuin puhuin luottoluokituslaitoksista ja säännöistä tämän saavuttamiseksi. No menneisyyden äänellä on jotain sanottavaa: menneisyyden sääntöjä tarvitaan tulevaisuudessa. Tämä on yksiselitteinen vastaus, jonka annamme vastapainona uusliberalistiselle valtavirralle, joka on perinteiseen tapaan hajonnut.

(Suosionosoituksia)

Edessämme nyt olevista vaikeuksista ei ole kovin helppo selvitä. Se vaatii pitkän ajan. Tuon pitkän ajan aikana meidän pitää estää ennen kaikkea yksi asia: tulevaisuudessa ei pidä toistaa sitä, mikä on johtanut tämänhetkisiin hyvin vakaviin tapahtumiin. Näin ollen meidän on sääntöjä laatiessamme pohdittava hyvin yksityiskohtaisesti joidenkin keinottelutyypin kieltämistä lailla.

Kukaan ei voi kertoa minulle, missä määrin on moraalisesti oikeutettua lyödä vetoa elintarvikepulan puolesta kansainvälisillä rahoitusfoorumeilla siten, että elintarvikkeiden hinnat nousevat, koska elintarvikeyhtiöiden tuotantolaitoksiin tehdyt investoinnit tuottavat suuren voiton. Elintarvikepula aiheuttaa nälkää, mutta toisen ihmisen nälkä on toisen voitto. Tämä järjestelmä on kieroutunut. Tämä on estettävä lailla. Arvoisa komission puheenjohtaja, ehkä tämä on sellainen asia, jota kokoamamme rahoitusmarkkinarakennetta pohtiva korkean tason ohjausryhmä voisi käsitellä.

Lopuksi haluan onnitella teitä, koska se on hyvä päätös. Haluan kuitenkin myös sanoa, että parlamentti kehotti teitä toimimaan näin jo kolme vuotta sitten Muscatin mietinnössä. Kolmen vuoden ajan olette jättäneet tuon pyynnön huomioimatta. Tartutte asiaan myöhässä, mutta onnitelut siitä, että ainakin olette tarttumassa siihen.

Graham Watson, *ALDE-ryhmän puolesta*. – (EN) Arvoisa puhemies, haluan sanoa seuraavaa neuvoston puheenjohtajalle: Ensi viikolla pidettävässä Eurooppa-neuvoston kokouksessa teidän on edettävä Lissabonin sopimusta koskevista keskusteluissa. Teidän on oltava rakentavia, mutta kuitenkin hienotunteisia niitä maita kohtaan, jotka eivät vielä ole ratifioineet. Teidän täytyy hyväksyä Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus – vaikkakin meidän pitää edelleen etsiä järjestelmiä koulutettujen tulokkaiden löytämiseksi ja maahanmuuton hallitsemiseksi – ja teidän pitäisi keskustella edistymisestä ilmastomuutoksen torjunnassa.

Kukaan ei voi kuitenkaan erehtyä siinä, mikä on kaikkein kiireellisin asia käsiteltäväksi tässä huippukokouksessa. Myrsky piiskaa maailman rahoitusmarkkinoita, ja sen vaikutukset tuntuvat kaikkialla Euroopassa työpaikkojen menettämisenä, eläkkeiden hupenemisena sekä säästöjen vaarantumisena. Kansalaisemme ovat huolissaan. Edessämme olevat haasteet saattavat olla suurimmat moneen sukupolveen, ja ne kasvavat salamannopeasti. Juuri tällaisina hetkinä unionimme merkitys määritetään. Tarvitsemme yhteisen vastauksen. Emme voi ylläpitää tilannetta, jossa jäsenvaltiot yllättävät toinen toisensa tekemällä yksipuolisia päätöksiä, jotka kuitenkin vaikuttavat monenvälisesti. Eurooppa tarvitsee koordinoitua ja johdonmukaista politiikkaa rahoitusalan tappiosuman pysäyttämiseksi, avoimuuden ja hyvien käytäntöjen luomiseksi sekä tulevien huolien ennaltaehkäisemiseksi.

Jotkut luulevat voivansa nyt stepata kapitalismin haudalla. Ratkaisut eivät kuitenkaan löydy suljetuista markkinoista tai suunnitelmataloudesta. Siten vain huijattaisiin unionin kansalaisia. Jos rakennatte talonne tältä pohjalta, hyvä Martin Schulz, siitä tulee olkitalo. Emme ole todistamassa tässä markkinatalouden epäonnistumista. Ennemmin on kyse markkinoiden liiallisesta sitomisesta ja sääntelystä. Rahoitusmarkkinat ovat nykyään vähemmän velkaa Adam Smithille kuin Täyskäsi-kidille. Yksittäisiä pankkiireja, kauppiaita ja ylimyyntiä harrastaneita voidaan varmasti syyttää, mutta kyse on yhtä lailla siitä, etteivät hallitukset ole kyenneet varmistamaan avoimuutta ja rehellisyyttä näiden toiminnassa.

Liberaalidemokraatit ovat pitkään varoittaneet vaaroista, jotka yllättivät tietämättömän neuvoston sekä hankalassa asemassa olevan komission. Viime toukokuussa hyvä ystäväni Otto Graf Lambsdorff allekirjoitti yhdessä Jacques Delors'in ja muiden kanssa neuvoston puheenjohtajavaltio Slovenialle osoitetun kirjeen. Kirjeessä korostettiin vakavaa uhkaa siitä, että pankkien nykyiset menettelytavat johtavat talouden romahtamiseen. Kirjeessä sanotaan: "Kunnollinen kapitalismi edellyttää tehokasta julkista politiikkaa. Voiton tavoittelu on markkinatalouden ydin, mutta jos kaikki on myytävänä, sosiaalinen yhteenkuuluvuus katoaa ja järjestelmä hajoaa." Eurooppa reagoi hitaasti noihin varoituksiin. Sen täytyy nyt tehdä kaikkensa saadakseen järjestelmän uudelleen toimimaan.

Liberaalit ja demokraatit toivovat, että Ecofin-neuvoston päätelmät luovat perustan sopimukselle Eurooppa-neuvostossa. Ne eivät tuo parannusta yhdessä yössä, mutta ne tuovat helpotusta piilevään sairauteen. On oikein nostaa talletustakuun vähimmäisraja 50 000 euroon kaikkialla unionissa. Perheiden säästöt voidaan turvata ja pääoman pakenemista hillitä. Odotamme myös komission ehdotuksia talletustakuujärjestelmien lähentämisen edistämiseksi ja tuemme ehdotustenne nopeaa hyväksymistä pääoman riittävyyden parantamiseksi. Kun tarkastelette luottoluokituslaitoksia, tutkikaa, kuka niiden palkkiot maksaa ja miten niitä valvotaan.

Meidän pitää myös vahvistaa rahoitusalan kansallisten sääntelyelinten välisiä yhteyksiä. Euroalueen keskuspankkien edustajat istuvat yhdessä EKP:n neuvostossa. Tarvitsemme samankaltaista yleiseurooppalaista rahoitusmarkkinaviranomaista, joka ylläpitää rahoituslaitosten välistä järjestystä ja avoimuutta. Eurooppa-neuvoston pitäisi miettiä, voidaanko Euroopan unionin talousarviota käyttää siihen, että Euroopan investointipankki ja Euroopan investointirahasto voisivat antaa luottotakuuta pienille yrityksille. Ne kuitenkin luovat työpaikkoja, joista eurooppalaiset ovat riippuvaisia. Juuri nuo ihmiset tarvitsevat pikaisia ja täsmällisiä toimia sekä kaikkien poliittisten ryhmien ja kaikkien jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa ja odottavat yhteisiä ratkaisuja yhteisiin haasteisiin.

Pierre Jonckheer, *Verts/ALE-ryhmän puolesta*. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät neuvoston ja komission puheenjohtajat, hyvä komission jäsen Almunia, Euroopan parlamentin vihreiden ryhmä – jota minua pyydettiin edustamaan tänä iltapäivänä – hyväksyy eilisen Ecofin-neuvoston päätökset. Mielestäni ainut asia, jonka pitäisi aiheuttaa meille huolta ja joka aiheuttaa teille huolta, on markkinoiden tämänpäiväinen reaktio,

sillä markkinoilla ei tunnuta olevan täysin vakuuttuneita siitä, että ehdotukset ovat oikeanlaisia. Toivottavasti markkinoilla ryhdistäydytään jälleen, ja toivon, että eurooppalaiset viranomaiset jatkavat toimiaan tähän suuntaan.

Haluaisin esittää teille kolme huomiota, tai kolme viestiä. Ensimmäinen koskee unionia itseään. Parlamentti on tosiaan osittain jakautunut. Monet ovat halunneet korostaa, ettei Eurooppa ollut aiheuttamassa pankki- ja rahoituskriisiä. Euroopan vihreiden puolueiden liitto haluaa huomauttaa, että pankkikriisi juuri paljastaa yhteisten eurooppalaisten sääntöjen tehottomuuden ja että monien muiden alojen tapaan tällä alalla tarvitaan enemmän Eurooppaa, ei vähemmän.

Toinen viesti koskee asianosaisten vastuuta. Kuulin ja ymmärsin, että etenkin puheenjohtaja Barroso uskoo, että nyt on tullut aika toimia. Tämä pitää varmasti paikkansa, mutta olen myös sitä mieltä, että on tullut aika tutkia, kenelle vastuu kuuluu. Olisi liian helppoa osoittaa sormella neuvostoa, neuvoston muodostavia hallituksia tai komissiota, koska jotkut komission jäsenistä uskoivat, että lainsäädännön parantaminen merkitsee itsesääntelyä lakien tekemisen sijasta. Konkreettinen esimerkki tästä on talletustakuujärjestelmää koskeva direktiivi: marraskuussa 2006 komissio antoi kertomuksen, jonka mukaan alalla ei tarvittu enempää lainsäädäntöä. En ole varma, oletteko nyt samalla kannalla.

Oikeastaan kuitenkin osoitan sanani parlamentille. Viikko sitten äänestimme parlamentissa parlamentin jäsen Rasmussenin mietinnöstä. Ensimmäinen versio oli erinomainen ja tuimme sitä. Parlamentin oli varmistettava enemmistön äänet tinkimällä esittelijän itsensä esittämistä vaatimuksista.

Koemme saman asian nyt Lamfalussy-prosessia ja rahoitusmarkkinoiden valvontarakennetta koskevan mietinnön kohdalla. Siinäkin asiassa itse kunkin täytyy ottaa oma osuutensa syyllisyydestä. Mielestäni erityisesti PPE-ryhmä sekä liberaaliryhmä ja parlamentin jäsen Watson ovat vastuussa huomenna äänestettävän mietinnön vesittämisestä.

Sitten haluaisin sanoa muutaman sanan kriisistä. Tämä viesti on teille, puheenjohtaja Barroso, koska aiotte jälleen perustaa uuden pohdintaryhmän – niitä on jo monta, mutta ehkä uusi ryhmä on tervetullut – ja se koskee erityisesti rahoituskriisin ja ympäristökriisin välistä yhteyttä. Kuten itse sanoitte, rahoituskriisi ei poista ympäristökriisiä. Näin ollen katson, että tämä pankkikriisi osoittaa keskipitkällä aikavälillä, että säästöjen jakautuminen Euroopan unionissa on todellinen ongelma. Mitä minä haluaisin – ja mitä Euroopan vihreät haluaisivat teidän käsittelevän kyseissä ryhmässä – on sen pohtiminen, mitä välineitä Euroopan unionilla mahdollisesti on käytössään. Mieleissäni on erityisesti Euroopan investointipankki, jonka pitäisi voida antaa pitkäaikaista rahoitusta siten, että energia- ja ilmastopaketti ja siihen liittyvät investoinnit taataan tehokkaasti. Mielestäni tämä on olennainen asia.

Brian Crowley, UEN-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, ensinnäkin haluaisin ilmaista kunnianosoitukseni neuvostolle ja onnitella neuvostoa sen tekemästä työstä erityisesti Venäjän ja Georgian tilanteen suhteen. Vaati paljon voimaa ja rohkeutta sekä suurta diplomatiata löytää rauhanomainen ratkaisu edessä olleisiin vaikeuksiin. Se todisti – jos nyt joku vielä tarvitsi lisätodisteita – että yhdessä toimimalla ja vahvan johtajan johdolla voimme saavuttaa niin paljon enemmän kuin mitä pelkkä sotilaallinen mahti tai taloudellinen hyvinvointi voi meille antaa, yksinkertaisesti näyttämämme mallin ja käyttämämme taktiikan kautta.

Toiseksi mielestäni on tärkeää varmistaa, että Euro-Välimeri-kumppanuuden elvyttäminen on tulevan Eurooppa-neuvoston asialistalla. Missään historiamme vaiheessa ei ole ollut näin tärkeää koota Välimeren alueen kumppaneitamme yhteen sen varmistamiseksi, että voimme edesauttaa niin taloudellista kehitystä kuin kansojemme rauhanomaista yhteiseloä. Meidän pitäisi seurata erityisesti Egyptin hallituksen esimerkkiä, kun se käy rauhanneuvotteluja Sudanin, Tšadin ja muiden alueiden kanssa.

Vielä kaksi seikkaa. Olisi väärin, jos en mainitsisi Irlannin ja Lissabonin sopimuksen tilannetta. Jäsenvaltiot ovat jo myöntäneet Irlannille harkinta-ajan – mistä olemme kiitollisia – mutta se ei ole erilainen kuin se harkinta-aika, jonka Ranska ja Alankomaat saivat hylättyään perustuslakisopimuksen. Vie aikaa laatia ehdotuksia ja ajatuksia siitä, kuinka nämä ongelmat voidaan ratkaista. On parlamentin velvollisuus varmistaa, ettemme yritä laittaa asetta jonkin maan ohimolle ja katsoa, ratifioiko se sopimuksen vai ei – etenkin jos tuon sopimuksen ratifioimisen varmistaminen edellyttää kansalaisten demokraattista ääntä.

Toiseksi tämänhetkisestä rahoituskriisistä: en syytä tai osoita sormella ketään yksittäistä henkilöä. Onnittelen neuvostoa päätöksestä yhdistää voimat ja ryhtyä tarpeellisiin toimiin. Onnittelen jälleen kerran komissiota siitä, että se nousi ylös ja sanoi sen, mitä täytyi sanoa, ennen kuin neuvosto ryhtyi toimiin, sekä siitä, että se varmisti luottamuksen saavuttamisen markkinoilla ilmoittamalla, että olemme valmiita, kykeneviä ja

halukkaita ryhtymään toimiin joko EKP:n, Ecofinin, yksittäisten jäsenvaltioiden tai joidenkin muiden tahojen kautta.

Meidän ei kuitenkaan pidä tehdä sitä virhettä, että väittäisimme kaiken viimeisten kahden viikon aikana tapahtuneen olevan väärin ja kaiken tulevan olevan oikein. Meidän on opittava historiastamme se, että niin kauan kuin olemme eläneet tässä maailmassa, vaihtelua ja muutoksia on esiintynyt. Nuo vaihtelut ja muutokset aiheuttavat ihmisille vastoinkäymisiä.

Meidän pitää aivan ensiksi varmistaa suoja tavallisille ihmisille. Pankeilla on pelastuskeinot. Pankeilla on takuut. Noiden takuiden mukana pankeille tulee myös vastuu siitä, että ne alkavat nyt lainata rahaa yrityksille ja ihmisille, jotta talous alkaa taas kohentua. Kyse ei ole pelkästään siitä, että johtajien palkkioita ja palkkoja leikataan; on myös varmistettava, että talouselämä saadaan palautettua jälleen normaaliksi. Talletustakuu on vain pieni osatekijä tässä kaikessa.

Francis Wurtz, *GUE/NGL-ryhmän puolesta*. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä neuvoston puheenjohtaja, hyvä komission puheenjohtaja, olemme nyt useiden viikkojen ajan seuranneet maailmanlaajuisia paniikkia ja kestäättömiä tappioita miljardien eurojen ja dollareiden leijaillessa huimaavasti taustalla.

Tämä johtuu järjestelmästä, jonka nimissä Euroopan johtajat ovat vuosikaudet suositelleet palkkamalttia ja varovaisuutta sosiaalimenoissa ja antaneet siten epätasa-arvon kasvaa. Samat johtajat lennähtävät nyt pankkien avuksi nostaakseen ne pinnalle ennen kuin palauttavat ne yksityissektorille, mutta samalla he kertovat pitkäaikaisesta taantumasta ja tavallisiin kansalaisiin kohdistuvista uhrauksista.

Monet tapahtumia järkyttäneenä seuraavat ihmiset eivät voi muuta kuin nähdä niissä opetuksen. Kyse ei ole ylilyönnistä, hyvä Graham Watson, vaan kapitalismin todellisesta perusolemuksesta kaikkine epäoikeudenmukaisuuksineen ja julmuuksineen riippumatta siitä, millaisia ilmiömäisiä muutoksia se on kokenut muutamien viime vuosikymmenten aikana. Luulen, että Euroopan johtajat joutuvat selittämään tätä kansalaisillemme. Miettikää vastuutanne sen sijaan, että pyritte puuttumaan äänestystulokseen Irlannissa tai jossain muualla.

Haluaisin tänään esittää kolme välitöntä, järkevää ehdotusta kaikkein kiireellisimpiin ongelmiin tarttumiseksi ja tien avaamiseksi poliittisen suunnan todelliselle muutokselle. Ensinnäkin olen sitä mieltä, ettei meidän pitäisi pihtailla rauhoittellessamme pieniä ja keskisuuria säästäjiä, jotka oikeutetusti ovat huolissaan vähistä varoistaan. Tätä koskeva ilmoitus tuli mielestäni myöhään, ja se oli arka ja sekava. Kokoontuessaan 15. lokakuuta Eurooppa-neuvoston on annettava virallisesti ehdoton takuu talletuksille kaikkialla Euroopan unioni alueella.

Toiseksi eettisen perustietouden sekä yksinkertaisen tehokkuuden tavoittelun pitäisi estää velho-oppilaita käyttämästä nyt tai tulevaisuudessa hyväkseen julkisia toimia, joita tarvitaan heidän järjettömien ylilyöntiensä aiheuttaman romahduksen takia. Tämän takia jokaisen hallituksen pitäisi tai ainakin pitäisi voida korvata uhan alla oleville rahoituslaitoksille annettu tuki kansallistamalla pysyvästi terveet pääomansa. Tämän tavoitteena olisi luoda tulevaisuudessa julkinen rahoitussektori, jonka ainut tehtävä olisi rahoittaa yhteiskunnallisesti merkittäviä investointeja, erityisesti sellaisia, jotka luovat työpaikkoja.

Kolmanneksi yleisempi huomio: reaalitytöitä pitää tukea uudella kunnianhimoisella luottopolitiikalla. Tämä koskee sekä EIP:tä että EKP:tä. Ensinnäkin EIP:lle pitäisi antaa vastuu ja varat toteuttaa tehtävänsä. Siten se voisi taata pk-yrityksille mahdollisuuden saada sen verran luottoa kuin mitä ne tarvitsevat tuotantoa kehittääkseen sillä ehdolla, että ne luovat oikeita, hyvin palkattuja työpaikkoja ja kunnioittavat työntekijöidensä oikeuksia. Tässä mielessä päätös tukea pk-yrityksiä 30 miljardilla eurolla kolmen vuoden aikana on hyödyllinen, mutta summa on mielestäni liian pieni ja aikataulu liian pitkä. Pelkästään Ranskassa pk-yritykset tarvitsevat 60 miljardia euroa vuodessa ja EU:ssa on 27 jäsenvaltiota. Lisäksi ne tarvitsevat monessa tapauksessa happea juuri nyt. Myöhemmin voi olla liian myöhäistä.

Ja meidän on varmaankin nyt tai ei koskaan pyydettävä EKP:tä mukauttamaan rooliaan talouden ja yritystemme tärkeiden tarpeiden mukaiseksi kohdistamalla rahaa rahoitusmarkkinoiden sijasta reaalitytöihin. Sillä on väline tätä varten, emmekä ymmärrä, miksi se itsepäisesti välttää sen käyttämistä. Tuo väline on selektiivinen luotonanto, joka tulee hyvin kalliiksi, jos sitä käytetään rahoitusoperaatioihin, mutta joka on helposti saatavilla, kun sillä voidaan tukea työpaikkoja, koulutusta sekä hyödyllisiä investointeja.

Olen tietoinen siitä, että jotkut näistä ehdotuksista eivät ole kovin puhdasoppisia. Entä sitten? EU:n romahtaessa suosin puhdasoppisen politiikan sijasta mieluummin ajatusta reaktiivisesta ja luovasta politiikasta, joka edesauttaa Euroopan uudistumista ja antaa eurooppalaisille kunnianarvoisen elämän.

Puhetta johti*varapuhemies* **Martine ROURE**

Nigel Farage, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, tämä on vanha kunnon Euroopan unioni, eikä vaan? Viime lauantaina iltapäivällä riemukkaan lounaan jälkeen Élysee-palatsissa Euroopan johtajat seisoivat portailla ja keskustelivat melko vaimeasti hymyillen solidaarisuudesta. Hymyt olivat vieroja, luonnollisesti, koska presidentti Sarkozyn amerikkalaistyylinen pelastusjärjestelmä oli jo hävinnyt pölynä ilmaan. Mutta silti sanoma oli ”yhdessä seisomme”. Ja melkein pätkä koomisen tekopyhästi Saksan liittokansleri päätti, että Saksan edut ajavat Euroopan etujen edelle, ja hän toimi – ja ehkäpä ensimmäistä kertaa vuosiin hän sai raikuvat suosionosoitukset omilta äänestäjiltään.

Irlantilaiset tietenkin aloittivat tämän trendin kulkemalla omaa tietään viikkoa aikaisemmin, ja ihailuni Irlantia kohtaan kasvaa päivä päivältä. Mutta uskon, että viime viikko osoittautuu vielä käännekohtaksi koko Eurooppa-hankkeelle. Ainut keino estää maita toimimasta omien kansallisten etujen mukaisesti on nimittäin ottaa niiltä tuo valta pois ja perustaa Frankfurtiin eräänlainen valtiovarainministeriö, jolla on valta määrätä veroista sekä hallitusten menoista. Itse asiassa olen tänään kuullut joidenkin EU:n ääriryhmien jopa vaativan sitä. Ette kuitenkaan voi perustaa sitä, koska se ei voi hallita kansan tukea. Itse asiassa sen toteuttaminen olisi vieläkin epäsuositumpaa kuin vihattu Lissabonin sopimuksenne.

Ei. On todennäköisempää, että se mitä viime viikolla tapahtui, merkitsee lopun alkua. Markkinat sanovat jo niin. Italian hallituksen velkakirjat tuottavat nyt prosentin enemmän kuin Saksan tai Ranskan hallitusten liikkeelle laskemat velkakirjat. Markkinat sanovat, ettei talous- ja rahaliitto kestä. Enkä ole yllättynyt siitä, koska tämä valuutta-alue ei missään vaiheessa ollut optimaalinen. Yksi korkokanta ei koskaan sopisi kaikille näin erilaisille maille, ettekä ole koskaan saanut kunnolla kansan tukea tämän taakse.

Mutta kahdesta vaihtoehdosta on valittava jompikumpi. Joko EU:sta tehdään täysimääräinen valtio, joka hallitsee kaikkea, tai sitten se hajotetaan ja palataan takaisin kansalliseen hallintaan. Luottolama koskettaa ja vahingoittaa meitä kaikkia, mutta näen kuitenkin valoa tunnelin päässä. Näen tässä palkkion: mahdollisesti kyseessä on tämän koko hullun ja ei-toivotun hankkeen lopun alku.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Hyvät kuulijat, komission ja unionin jäsenvaltioiden edustajien pitäisi pystyä vastustamaan kahta houkutusta tällä viikolla. Ensinnäkin heidän pitäisi hyväksyä se, että Lissabonin sopimus on kuollut ja että Irlannin kansalaisten painostaminen, jotta nämä muuttaisivat mieltään, ei ole hyväksyttävää. Näin ollen heidän pitäisi keskeyttää ratifiointimenettely. Toiseksi kaikkien senioripoliitikkojen pitäisi käsittää, ettei mitään ilmaisia lounaita ole olemassa. Heidän pitäisi heti lakata käyttäytymästä kuin messiaat, jotka muka pelastavat unionin talouden, kun he kuitenkin samalla pelaavat rulettia markkinoiden vapaudella ja veronmaksajien rahoilla. Osakkeenomistajien ja pankinjohtajien pitäisi kärsiä pankkien huonosta hallinnosta johtuvat seuraukset.

Hyvät kuulijat, tällä hetkellä kaikki poliitikot tarjoavat takuita pelastaakseen vastuuttomat pankkiirit. Tällä tavalla he aiheuttavat moraalisen vaaran. Tarjoamalla valtioneuvon he nauravat veronmaksajille ja suuresti ylistetyille pienille ja keski suurille yrityksille päin naamaa. He lähettävät suursijoittajille vain yhden viestin: teillä on oikeus odottaa suuria voittoja ilman minkäänlaista riskiä tai varsinkaan vastuuta. Korvaukseksi tästä avusta poliitikot kuitenkin odottavat kovan hinnan maksamista, ja kyse on markkinoiden sääntelystä. Tämä ei estä kriisiä. Tämä vain siirtää sitä. Lisäksi luomme viidakon luopumalla reilua taloudellista kilpailua koskevista säännöistä.

Hyvät kuulijat, edessämme on taantuma ja paheneva työttömyys. Samalla poliittisen eliitin on selvittävä hankalasta testistä: antautua vai olla antautumatta populismin houkutuksille, jotka tarjoavat aina helpon ratkaisun. Eurooppa ei 1930-luvulla selviytynyt myrskystä ja romahti. Uskon todella, että nyt voimme selvitä myrskystä.

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa komission puheenjohtaja, hyvät kuulijat, puhun lyhyesti. Teitä kuultuani haluan vain sanoa, että Ranskan puheenjohtajakauden ensimmäisen vaiheen aikana olen oppinut sen, että yksi kriisi ei poista muita kriisejä.

Rahoituskriisi ei poista ulkoisia kriisejä Venäjän ja Georgian välillä tai muualla maailmassa, ja rahoituskriisi tai ulkoinen kriisi eivät poista elintarvike- ja ympäristökriisejä. Kaikkiin näihin haasteisiin on tartuttava, vaikkakin meidän pitää mukautua tilanteeseen saavuttaaksemme ensisijaiset tavoitteemme.

Ensisijaisia tavoitteita on kolme. Korostitte puheenvuoroissanne niistä ensimmäistä. Kyse on luottamuksen palauttamisesta – kuten komission puheenjohtaja totesi – jotta kansalaiset tuntisivat olonsa turvallisemmaksi

suhteessa unioniin ja jotta voidaan estää kuilun syntyminen Euroopan unionin ja sen kansalaisten välille ajatellen sitä kuvaa, joka meillä on unionista.

Toinen tärkeä tavoite on mukauttaa toimielinjärjestelmäämme siten, että unioni voi osallistua enemmän, jotta unioni on paremmin organisoitu ja jotta unioni kykenee tekemään päätöksiä paremmin ja nopeammin, koska tiedämme, että yhteenkään mainituista haasteista ei voida vastata erikseen tai kansallisella tasolla.

Kolmas tärkeä tavoite on edetä kohti kestävämpää pidemmän aikavälin kehitysmallia sekä kohti varojen tasapainoisempaa hoitoa ottaen huomioon talouksiemme yllättävän taantumisen, joka edessämme on, kuten hyvin tiedämme.

Tuen täysin sitä, mitä Euroopan komission puheenjohtaja sanoi. Meidän pitää olla oikeudenmukaisia, meidän pitää kuroa kiinni menetetty aika ja tarkistaa joitakin oppejamme. Mielestäni komission puheenjohtaja on ymmärtänyt tämän, ja hänen ehdotuksensa menevät oikeaan suuntaan. Meidän on selvästi pyrittävä syvempään yhdentymiseen ja rahoitusalan parempaan valvontaan unionin tasolla.

En toista jo mainittuja toimenpiteitä, mutta on itsestään selvää, että neuvoston ja jäsenvaltioiden on kannettava vastuunsa ja myös tämän parlamentin on kannettava vastuunsa annetuista – erittäin tarpeellisista – ehdotuksista, jotka koskevat standardeja, luottoluokituskaitoksia, pääoman ja lainan suhteellisia osuuksia, johtajien palkkioita sekä muiden pankkisektorilla toimivien palkkoja (on myös huomioitava välittäjien palkat, joista ei useinkaan puhuta mutta jotka näyttävät muodostavan merkittävän ongelman). Tässä mielessä korkean tason työryhmän perustaminen on mielestäni erinomainen aloite. Haluaisin kuitenkin todeta puheenjohtajavaltion nimissä, että ryhmän kokoonpanon pitäisi olla monipuolisempi ja laaja-alaisempi, kunhan tehokkuus ei kärsi. Kuten komission puheenjohtaja sanoi, tämän hetken maksuvalmiuskriisi ei saisi kehittyä edelleen luottamuskriisiksi.

Parlamentin jäsen Daul toi osuvasti esiin, mitä muutoksia pitäisi tehdä jäljellä oleviin tavoitteisiin erityisesti energia- ja ilmastopakettien osalta. Kuten hän totesi, on myös erittäin tärkeää, että tuemme osaltamme pk-yrityksiä ja että Euroopan investointipankki voi toimia vahvasti. Näin ollen hyväksytty rahoituspaketti on tärkeä, ja se pitää myös panna hyvin nopeasti täytäntöön juuri pk-yritysten tukemisen osalta.

Olen samaa mieltä Martin Schulzin kanssa. Toimet on koordinoitava paremmin. Tarvitsemme toimintasuunnitelman. Tarvitsemme toimintasuunnitelman myös yritysten tukemiseksi. Näin Martin Schulz sanoi, ja olen hänen kanssaan täysin samaa mieltä. Hän tietää, että tuemme häntä tässä asiassa. Koska Martinilla on jo hyvät välit herra Steinbruckiin, Martin uskoakseni pystyy vakuuttamaan myös hänet tästä.

Graham Watsonin kanssa olen yhtä mieltä siitä, ettemme tarvitse lisää sääntelyä, vaan tarkoitukseen paremmin soveltuvaa sääntelyä. Se on tärkeää. Emme kuitenkaan suhtaudu ahdasmielisesti sääntelyyn. Kuten monet teistä ovat sanoneet, on selvää, että luottamuksen palauttamiseksi tarvitsemme sääntelyä mainituilla aloilla, ja tuon sääntelyn pitäisi olla paremmin soveltuvaa ja reaktiivisempaa. Tässäkin yhteydessä on jäsenvaltioiden tehtävä kantaa vastuunsa.

Ja lopuksi, kuten parlamentin jäsen Wurtz totesi, meidän täytyy varmistaa, että Euroopan investointipankki voi toimia aktiivisesti vallitsevassa tilanteessa. Eurooppa-neuvosto aikoo keskustella myös tästä, ja meidän täytyy toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että institutionaalinen kehyksemme soveltuu yhä enemmän rajojen yli toimivien rahoitusyhtymien ja rahoitusalan toimijoiden, tarkoituksiin. Tämä on se todellinen tuumaustauko, joka meidän on otettava tässä kriisissä: tapamme organisoida asioita on nimittäin edelleen täysin kansallinen, vaikka haasteet ovat Euroopan laajuisia. Meidän on yhdessä löydettävä toimenpiteet, joiden avulla voimme muuttaa sääntelymetodia ylisääntelyn sijasta. Meidän on myös varmistettava, että unioni toimii yhtenäisesti saadakseen äänensä kuuluviin tulevissa kansainvälisissä kokouksissa. Siten toiset eivät, toisin kuin joskus aikaisemmin, voi tuputtaa meille sääntöjään ja epäjärjestyksensä ja meidän olisi vain kestävä seuraukset, vaan voimme edetä kohti vakaampaa kansainvälistä järjestystä, minkä ansiosta voidaan paremmin tarttua haasteisiin kansainvälisesti.

José Manuel Barroso, komission puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, haluaisin vain korostaa muutamaa seikkaa, jotka vaikuttavat tärkeältä keskustelun tässä vaiheessa. Yleisesti ottaen olen havainnut, että jonkinlainen konsensus on olemassa siitä, millaista yleistä linjaa meidän olisi noudatettava.

On ymmärrettävä se, että olemme nyt hyvin epätavallisessa tilanteessa ja että käsittelemme monikansallista kriisiä pääasiassa kansallisissa puitteissa. Totuus on se, että valvontaviranomaiset ovat kansallisia viranomaisia. Komissiolla ja Euroopan keskuspankillla ei ole valtuuksia valvoa rahoitusala.

Komission valtuuksista puheen ollen olemme tehneet tässä asiassa työtä erityisesti valtiontuen osalta. Voin vakuuttaa teille, että sekä teidän yksiköidenne että hallitusten kanssa tehdään erinomaista yhteistyötä, ja molemmat tahot olivat varhaisesta vaiheesta asti halukkaita pitämään meihin yhteyttä. Voin myös kertoa, että yhteistyö Euroopan keskuspankin kanssa on ollut erinomaista. Olen myös saanut jälleen kerran todistaa puheenjohtajavaltio Ranskan uskomattomia ponnisteluja eurooppalaisen lähestymistavan aikaansaamiseksi, vaikka valvontajärjestelmien hajanaisuus aiheuttaa ongelmia eurooppalaiselle ulottuvuudelle. Joka tapauksessa ylistän tässä yhteydessä Euroopan keskuspankin tämänpäiväistä päätöstä laskea korkoja. Päätös tehtiin koordinoitusti muiden keskuspankkien kanssa.

Puheenvuoroissanne esiin tuomistanne huomioista haluaisin mainita kaksi asiaa. Toinen niistä on reaalitaloutta ja pk-yrityksiä koskeva ongelma, johon parlamentin jäsen Daul viittasi. Nyt on varmaa – tunnustettu tosiasia – että kriisi vaikuttaa jo reaalitalouteen ja että edessämme ovat vaikeammat ajat. Mielestäni meidän pitäisi löytää kohdennettuja toimenpiteitä, jotka sopivat yhteen kaikkien Euroopassa toteutettavien uudistusten kanssa. Näin voisimme sopeutua yhä vaikeampaan kilpailutilanteeseen sekä keksiä keinot auttaa pk-yrityksiä konkreettisesti. Tämä on syy siihen, miksi näiden aloitteiden yhteydessä on rohkaistu Euroopan investointipankkia laatimaan pk-yrityksille suunnattuja toimenpiteitä. Koko tätä ulottuvuutta, reaalitalouden ulottuvuutta, on seurattava hyvin tarkasti seuraavien kuukausien aikana.

Toinen huomioni koskee parlamentin jäsen Schulzin mainitsemia ongelmia, joista Euroopan ulkopuolella elävät eli kaikkein köyhimmat kärsivät. Mielestäni tehtäväni on kiinnittää huomionne tähän tärkeään ongelmaan. Puhumme tällä hetkellä ”rahoitusalan pelastamisesta”, mutta emme saa unohtaa ”ihmisten pelastamista”. Maailmanpankin lukujen mukaan nälkää näkevien määrä kasvaa tänä vuonna 75 miljoonalla. Ensi vuonna he arvioivat näitä ihmisiä olevan 100 miljoonaa enemmän.

Tämän takia emme saa unohtaa kehitysmaiden ongelmia, vaikka tunnustamme, että ongelmat Euroopassa ovat moninkertaistuneet. Emme saa unohtaa Afrikan tragediata. Meidän pitää pyrkiä vastaamaan myönteisesti pyyntöön, jonka Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri ja Maailmanpankin pääjohtaja hiljattain esittivät kaikille valtion- ja hallitusten päämiehelle sekä luullakseni myös Euroopan parlamentin puhemiehelle osoitetussa kirjeessä. Pyynnön mukaan unionin toimielinten, eli parlamentin ja neuvoston, olisi hyväksyttävä komission ehdotus hätäsuunnitelman käyttöönottoamisesta kehitysmaiden maatalouden tukemiseksi.

Emme saa unohtaa, kuten neuvoston puheenjohtaja Jouyet aivan oikein sanoi, että kyseiset kriisit liittyvät toisiinsa: rahoituskriisi, maailmanlaajuinen elintarviketikriisi, energiakriisi, geopolittisen kriisin tärkeät osatekijät. Toivon niin kovin, että Eurooppa omaksuu rakentavan lähestymistavan – ei pelkästään meitä eurooppalaisia, vaan koko maailmaa varten.

Voimme luoda globalisaation uudenlaisen ja tahtomme mukaisesti oikeudenmukaisen mallin siten, että pyrimme soveltamaan markkinataloudessa oikeudenmukaisempia periaatteita ja sääntöjä sen sijaan, että jättäydymme sen ulkopuolelle tai kyseenalaistamme koko markkinatalouden. Kuten on todettu, tämänhetkinen ongelma liittyy myös kyvyttömyyteen, mutta ei niinkään markkinoiden kyvyttömyyteen – vaikka monien markkinoiden toimijoiden käyttäytyminen ei olekaan ollut hyväksyttävää. Enemmänkin on kyse tiettyjen poliittisten tai julkisten viranomaisten kyvyttömyydestä, koska nämä eivät ole löytäneet sopivia ratkaisuja markkinatilanteen sääntelyyn.

Lopuksi voin kertoa, että päivittäisestä yhteydenpidostamme hallituksiin olen havainnut, että tarve eurooppalaiselle ulottuvuudelle tunnustetaan. Kuten epäilemättä tiedätte, unioni tai edes euroalue eivät ole tähän asti edes olleet varsinaisesti sellaisenaan olemassa kansainvälisille rahoitusviranomaisille. Vain muutama kuukausi sitten, useiden vuosien painostamisen jälkeen, Euroopan komissio sai paikan vakauseroissa ja oikeuden osallistua sen kokouksiin.

On kiistämätön tosiasia, että tähän saakka EU:n ulkoinen edustus kansainvälisissä rahoituselimeissä ei vakausera kasvusoimuksesta ja Euroopan keskuspankista huolimatta ole onnistunut saavuttamaan sitä tasoa, jota talous- ja rahaliiton todellinen merkitys sekä Euroopan unionin hanke edustavat. Siksi näen mahdollisuuksia jopa kriisin keskellä. Jos osoitamme viisautta, jos ymmärrämme, mitä voimme ja mitä meidän täytyy tehdä, näen tässä mahdollisuuden edistää ajatustamme kansalaisia palvelevasta Euroopasta.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, tämänhetkinen rahoituskriisi ei vaikuta pelkästään pankkeihin ja sijoittajiin. Tehdasteollisuudella, vähittäiskauppiaille, maahantuojilla ja viejillä on yhä enemmän vaikeuksia saada toiminnassaan tarvitsemaansa pääomaa, ja on todellinen uhka siitä, että paha talouden taantuma syvenee. Tuotteiden vapaan liikkuvuuden – ei pelkästään Euroopan sisällä vaan myös Euroopasta kehitysmaihiin ja toisinpäin, kuten puheenjohtaja Barroso juuri totesi – ylläpitäminen on näin ollen erityinen huolenaihe.

Tämän takia – ja tämä on ensimmäinen kahdesta asiaa koskevasta huomiostani – uuden kauppakomissaarin nopea nimittäminen on tällä kertaa niin tärkeää. Kollegani tässä parlamentissa varmaankin muistavat, että valtaosa ryhmistä ja valtuuskunnista tuki Peter Mandelsonia, kun hänet nimitettiin. Jopa brittikonservatiivit tukivat häntä. Toivoisin, että sama toistuisi hänen seuraajansa kohdalla. Minun on kuitenkin todettava parlamentille, että useat kollegat eri valtuuskunnista ovat jo ilmaisseet todellisen huolensa siitä, että häneltä selvästi puuttuu kokemusta kauppakomissaarin salkun merkityksen huomioon ottaen.

Näin ollen olisi mielestäni niin hänen oma etunsa kuin meidän kaikkien etu, että kuuleminen pidettäisiin aiemmin kuin 10. marraskuuta, mikäli mahdollista. Kuukausi on pitkä aika odottaa ja pitkä aika antaa uusien epäilyksien kehittyä. Tähän on toinenkin syy: sain juuri sähköpostin, jonka mukaan transatlanttisen talousneuvoston 16. lokakuuta pidettävää kokousta on jouduttu siirtämään tuonneemmaksi, koska tehtävät jättävä komission jäsen on jättänyt tehtävänsä ja uutta komission jäsentä ei vielä ole nimitetty. Olkaa siis ystävällisiä ja laittakaa pyörät pyörimään. Se on kaikkien meidän etu.

Toinen huomioni koskee pk-yrityksiä, josta hyvä ystäväni ja kollegani Joseph Daul jo intohimoisesti puhui. Kun neuvosto keskustelee kokonaistilanteesta, voisiko se keskustella myös sen pienemmistä osatekijöistä? Tässä eräänä päivänä huomasin, että maksuviivästysdirektiiviä koskeva kuulemiskierros päättyi elokuun lopussa. Mielestäni ajoitus oli onneton. Riippumatta siitä, mitä sanottavaa yrityksillä oli ennen elokuun loppua, niiden viesti olisi nyt voimakkaampi. Voisinko siis pyytää, että kuulemiskierrosta jatketaan vielä muutamalla kuukaudella, jotta voisimme huomioida hiljattaiset viestit toimintapääoman puutteesta.. En ole vakuuttunut siitä, että tämä ongelma voitaisiin ratkaista maksuviivästysdirektiiviä tarkistamalla. Uskoakseni tällainen analyysi voisi kuitenkin auttaa ymmärtämään kyseistä ongelmaa.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, mielestäni on harmillista, ettei Ecofin-neuvostosta vastaava ministeri ole paikalla. Hän on kyseisen neuvoston kokoonpanon puheenjohtaja ja vaatii unionilta tiivistä yhteistyötä. Mielestäni hänen olisi kuulunut olla tänään täällä.

Arvoisa komission puheenjohtaja, kuuntelin teitä enkä aio matkia niitä, jotka sanovat, että kyse on vain sanoista. Mutta mietin kuitenkin, milloin olisin todella nähnyt teidän tekevän jotain näille asioille kriisin alkamisen jälkeen. Olette käynyt täällä silloin tällöin esittelemässä ehdotuksia, kun teistä on tuntunut siltä, että jäsenvaltioissa, etenkin isommissa – viittaen Ranskaan ja Saksaan valtion omistamien sijoitusyhtiöiden tapauksessa – saattaisi olla ongelmia. Tulitte tänne esittelemään ehdotuksen, jonka oma kabinettinne oli laatinut ilman asiasta vastaavaa komission jäsentä Charlie McCreevy.

Sen jälkeen en ole kuitenkaan saanut vaikutelmaa, että olisitte erityisen toimielias. Halusin joka tapauksessa kysyä teiltä jotakin: mihin olette tänään piilottanut rahoitusmarkkinoiden tilasta vastaavan komission jäsenen? Mietin, miksei hän ole vierellänne. Olen iloinen nähdessäni ystävämme Joaquin Almunian vieressänne, mutta minusta on hieman omituista, ettei vastaava komission jäsen ole paikalla.

Mitä hän asiasta vastaavana komission jäsenenä teki heinäkuussa 2007, kun kaikki hänen yksikkönsä oli mobilisoitu, tiedottaakseen meille, että eurooppalaisten pankkien tilanne oli kääntymässä dramaattiseksi ja että tämän kriisin seurauksena Euroopan talouden tila oli kääntymässä dramaattiseksi? Asiasta kerrottiin teidän yksiköillenne. Silloin, hyvä puheenjohtaja Barroso, oli aika tulla esittämään ehdotuksia, joiden avulla olisi voitu vakuuttaa eurooppalaiset säästäjät talletustakuusta ja siitä, miten aiomme selvittää tästä hankalasta tilanteesta. Missä oli komissaarinne silloin?

Olette iloinen siitä, että komissio – kuunnelkaa, puheenjohtaja Barroso – kutsuttiin mukaan vakausfoorumiin. Tiesittekö, että foorumi piti kokouksen viime maanantaina mutta komission jäsen McCreedy ei osallistunut, koska hän oli Dublinissa? Mitä hän sanoi, kun hänen edustamansa maa päätti toimia yksin talletustakuuasiassa eli alalla, joka komissiossa kuuluu hänen vastuulleen?

Sanotte meille, että Eurooppa-neuvostossa esiintyy vastustusta, mutta tarvitseeko teidän todella odottaa käskyjä valtiovarainministereiltä luodaksenne talletustakuujärjestelmän tai pohtiaksenne, miten tilinpitostandardeja sovelletaan jatkossa Euroopan tasolla?

Puheenjohtaja Barroso, teillä on poliittinen vastuu osoittaa rohkeutta, johtajuutta ja aloitekykyä. Tähän mennessä en ole sellaista nähnyt.

Wolf Klinz (ALDE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, tapahtumat kehittyvät hyvin nopeasti, markkinat ovat romahtamassa. Kukaan ei tiedä, johtuuko se kaikkialla vallitsevasta luottamuspulasta vai pyrkivätkö keinottelijat toimimaan selvittääkseen, voivatko he yhä saada markkinat rähmälleen ja jos voivat, niin missä määrin.

Tämän vuoden helmikuussa pidettiin kokopäiväinen työseminaari, jossa Euroopan liberaalidemokraattien liiton ryhmä yritti jo löytää kriisin syyt ja pyrki määrittämään konkreettisia toimia, jotka meidän olisi valittava tällaisen kriisin estämiseksi tulevaisuudessa.

Syyttämällä yksittäisiä markkinatoimijoita saavutetaan hyvin vähän. Meidän pitää yksinkertaisesti myöntää, että olemme kaikki epäonnistuneet: investointipankit, joissa keksittiin tuotteita, jotka olivat lopulta niin monimutkaisia, ettei kukaan ymmärtänyt niitä; hypoteekkipankit, jotka laiminlöivät luottokelpoisuusarvioinnin; luottoluokituslaitokset, jotka ystävällisesti jättivät huomioimatta eturistiriidat sekä valvontaelimet, jotka eivät tehneet keskenään tai asianosaisten keskuspankkien kanssa riittävän tiivistä yhteistyötä eivätkä pyrkineet aitoon avoimuuteen sellaisten erityisyhtiöiden kohdalla, joita ei vaadittu raportoimaan yrityskohtaisesti tasetileistään.

On kulunut liian pitkä aika, eikä mitään ole tehty! Pyysimme komissiota vuosia sitten tarkastelemaan luottoluokituslaitoksia, jotta saisimme jonkinlaisen selvyyden niiden toiminnasta ja avoimuutta voitaisiin lisätä muilla aloilla. Komissio odotti kuitenkin liian kauan ennen kuin se ryhtyi minkäänlaisiin toimenpiteisiin. Nyt toimenpiteitä, jotka eivät muutama kuukausi olisi tulleet kuuloonkaan, toteutetaan melkein päivistä: G7 lauantaina, 27 jäsenvaltiota maanantaina, valtiovarainministerit tiistaina, Britannian hallituksen toimet tänään ja samalla koordinoitu aloite keskuspankeilta ja korkojen lasku! Hyvä niin, toivon, että näistä toimenpiteistä on apua. Ne voidaan kuitenkin myös tulkita markkinoilla väärin ja nähdä osoituksena kaikkialle leviävänä paniikkina. Tämä on ehdottomasti vältettävä.

Talossa on 27 huonetta, talon katto on tulella, mutta mitä talon 27 asukasta tekevät? He toimivat kukin tahollaan yrittäen sammuttaa tulta omasta huoneestaan sen sijaan, että toimisivat yhdessä.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Arvoisa puhemies, tämän rahoituskriisin vuoksi Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus jää taka-alalle. Ehkä se ei ole huono asia. Ehkä se on se paikka, jossa sen olisi aina kuulunut olla. Me itse asiassa mietimme, miten tämä maahanmuutto- ja turvapaikkasopimus oikein eroaa politiikasta, jota Euroopan unionissa ja jäsenvaltioissa on toteutettu jo vuosikausia.

Tämä on totta! Mitä muutoksia tämä paketti tuo poliisiväkivallan, ihmiskaupan tai absurdin byrokratian uhreiksi joutuville siirtolaisille? Vahvistetaanko sillä heidän ihmisarvonsa ja oikeutensa? Vahvistetaanko sillä kansainvälinen yleissopimus kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista? Ei.

Mikä muuttuu köyhyyden, sotien, luonnonkatastrofien, alati tiukentuvan turvapaikkaoikeuden uhrien näkökulmasta? Rupeavatko ihmiset kyselemään, miten naurettavaa on joutua hakemaan turvapaikkaa ensimmäisestä pakomaasta? Lopetetaanko pikatutkimukset ja epäluotettavat luettelot turvallisista maista? Tarkoittaako tämä sitä, että laillisesti työssä käyvät ja talous- ja yhteiskuntaelämäämme oikeasti osallistuvat siirtotyöläiset tunnustetaan virallisesti? Ei.

Entäs sitten ne siirtolaiset, myös nuoret, joita laitetaan vankilaan tai jopa karkotetaan maihin, joissa heitä kohdellaan huonosti, jossa heillä ei ole perhettä ja joiden kieltä he eivät puhu? Muuttuvatko asiat? Luovummeko takaisinotto- ja kauttakulkusopimuksista niiden maiden osalta, joissa rikotaan ihmisoikeuksia? Emme.

Ymmärtänette, että ihmiset eri puolilla maailmaa buuaavat turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikalle. Ette voi enää mennä kansainvälisiin kokouksiin kuulematta massiivisista ihmisoikeusloukkauksista, joiden uhreiksi siirtolaiset joutuvat unionin turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan vuoksi. Mielestäni tähän on tultava muutos. Tarvitsemme politiikkaa, joka perustuu käytännöllisyyteen eikä tekopyhyyteen, joka on Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen tavaramerkki.

Cristiana Muscardini (UEN). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, olemme täysin samaa mieltä siitä, mitä presidentti Sarkozy sanoi Evianissa: koko järjestelmää koskevaa riskiä voidaan hillitä vain niin, että keskuspankit ja hallitukset toimivat koordinoidusti.

Tämä ei poista sitä tosiasiaa, että tänäpäiväisestä mielenkiintoisesta keskustelusta huolimatta meillä on edelleenkin suuria epäilyksiä sen suhteen, miksei Euroopan keskuspankki laskenut korkoja aikaisemmin ottaen huomioon tapahtumat Yhdysvaltain markkinoilla, maailman markkinoilla sekä erityisesti joidenkin EU:n maiden rahoitusmarkkinoilla..

Epäilemme tätä, koska johdannaisista ei ole esitetty mitään selkeää kantaa, vaikka tiedämme, että kyseiset tuotteet aiheuttivat suurille julkisille laitoksille ja viranomaisille suunnattomat velat niin Italiassa kuin muualla Euroopassa.

Epäilemme tätä, koska pankkilaitosten konsolidointipolitiikkaa on jatkettu ottamatta huomioon maissamme todellisuudessa vallitsevia järjestelmiä, mikä on useissa tapauksissa luonut sankareita, joilla on heikkoutensa. Tämä on myös syy siihen, miksi kulutusluottoja ei ole valvottu, minkä vuoksi kuluttajille sekä lumpipallovaikutuksena myös pankeille on koitunut valtavat velat.

Lyhyesti sanottuna pyydämme unionia osoittamaan nyt rohkeutensa ja tarkistamaan vakaussopimusta, joka kuuluu viime vuosisadalle. Uusien kriisien räjähtäessä tarvitsemme pikaisia ja pettämättömiä päätöksiä. Koska puhuimme aiemmin pienistä ja keskisuurista yrityksistä, myös neuvoston on tehtävä selväksi se, että komission velvollisuus on leikata polttoainekustannuksia lisää.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Arvoisa puhemies, pieni vaatimattomuus ei ole koskaan pahasta, ja tämä koskee myös politiikkoja. Tehdäänpä tämä alusta asti selväksi: maailmanlaajuisessa rahoituskriisissä Euroopan unionin toimielimet eivät ole juuri muuta kuin voimattomia sivustakatsojia eikä Euroopan parlamentti ole juuri muuta kuin täysin voimaton keskustelukerho.

Siksi aloitan puhumalla muutamasta muusta asiasta, joista oikeasti olemme vastuussa. Alun perin huippukokouksessa oli tarkoitus käsitellä pääasiassa Irlanti-kysymystä ja kuolemaa tekevää Lissabonin sopimusta. Johtavien eurokraattien viimeaikaiset lausunnot kuultuani olen kuitenkin kokenut hyvin voimakkaan *déjà vu* -ilmiön. Yksi esimerkki on komission jäsen Wallström, joka vasta tällä viikolla totesi, että Irlannin kansanäänestyksellä ei ole tosiasiaa juuri mitään tekemistä itse sopimuksen kanssa, vaan kyse on enemminkin eettisistä kysymyksistä sekä verotuksesta. Tämä tiivistää sen tosiasian, että komission silmissä Irlannin "ei" tarkoittaa oikeastaan "kyllä". Se, miksi koin *déjà vu* -ilmiön, johtuu siitä, että samankaltaisia kannanottoja kuultiin aikoinaan unionin toimielinten edustajilta myös Ranskan ja Alankomaiden kansanäänestysten jälkeen. Ihmiset sanovat "ei", mutta eurokraatit kuulevat "kyllä".

Tällainen perusdemokratian halveksiminen on itsestään selvästi rakenteellinen osa tätä unionia. Tietty poliittisten autistien muodostama eurooppalainen eliitti, joka on eronnut kansalaisista, menee ja tekee päätöksiä ihmisistä huolimatta ja näyttää sitten täysin voimattomalta todellisten katastrofien ilmaantuessa, kuten tässä tapauksessa on käynyt.

Tästä on toinenkin esimerkki: Hiljattain tehdyt kyselyt osoittavat, että maidemme kansalaiset vastustavat Turkin liittymistä enemmän kuin koskaan aiemmin – mutta mitä teemme? Nopeutamme liittymisneuvotteluprosessia entisestään. Eurooppa, jonka nyt näemme, on täydellinen vastakohta kaikelle demokratiaan liittyvälle. Lisäksi emme voi nyt ratkaista kansalaisten luottamuspulaa koskevaa ongelmaa esittämällä näytelmää ja teeskentelemällä, että ponnistelemme hurjasti rahoituskriisin ratkaisemiseksi.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri, hyvä komission jäsen, viestini komissiolle ja neuvostolle on seuraava: tämän rahoituskriisin keskellä emme saa unohtaa 1. syyskuuta pidetyn ylimääräisen neuvoston kokouksen ja erityisesti Georgiaa ja Valko-Venäjää koskevan kysymyksen jälkiseurantaa.

– (EN) Georgia hävisi sodan, mutta sen pitäisi voittaa rauha, ja meidän pitää tehdä kaikkemme sen mahdollistamiseksi. Tämä tarkoittaa kahta asiaa: tuetaan Georgian jälleenrakentamista vahvalla rahoitustuella ja autetaan sitä vakiinnuttamaan demokraattiset uudistukset.

Euroopan unioni puuttui amerikkalaisia ystäviämme nopeammin ja tehokkaammin Kaukasian kriisiin, ja vastauksemme oli johdonmukainen ja perustui yhteiseen lähestymistapaan. Tästä voidaan kiittää ja onnitella puheenjohtajavaltio Ranskaa.

Meidän on huomioitava se, millainen vaikutus Georgian kriisillä on koko alueeseen sekä Euroopan unioniin itseensä. Nyt jos koskaan on tärkeää luoda korkean tason suhteet itäisiin naapurivaltioihin erityisesti itäisen kumppanuuden kautta. Tarvitsemme vahvaa ja demokraattista Georgiaa yhtä paljon kuin Georgia tarvitsee meitä. Tähän liittyy myös Euroopan yhteinen etu, ja tarkoitan tässä energian toimitusvarmuutta sekä mahdollisuutta hyödyntää Kaukasian käytävää vaihtoehtoisena öljyn ja kaasun kuljetusreitteinä. Odotamme komission ja neuvoston varmistavan nykyisten putkien suojelun sekä edistämään yhteistä energiaulkopolitiikkaa, joka meiltä dramaattisesti puuttuu.

Sitten Valko-Venäjästä: tilanne siellä on hieman parantunut ja ensimmäiset liberaalistumisen merkit ovat nähtävissä. Vaalit eivät olleet demokraattiset. Meidän on reagoitava uudella politiikalla ja lopetettava Valko-Venäjän eristäminen avaamalla kuitenkin ovia harkitusti ja tiukoin ehdoin sekä asteittain molemminpuolisiin kompromisseihin perustuvaa lähestymistapaa noudattaen. Tämä tarkoittaa seuraavia asioita: Euroopan naapuruuspolitiikkaan ja ihmisoikeuksiin liittyvien välineiden valikoiva käyttäminen,

virkamiehiin kohdistuvien viisumipakotteiden valikoiva purkaminen väliaikaisesti, Valko-Venäjän kansalaisilta perittävien maahantuloviisumimaksujen puolittaminen, poliittisen vuoropuhelun uudelleen käynnistäminen, Valko-Venäjän ja Euroopan unionin välisen taloudellisen yhteistyön lisäämisen tukeminen, kansalaisyhteiskunnan, kansalaisjärjestöjen, kansallisten vähemmistöjen sekä lehdistönvapauden suojelu, ja kaikki tämä tiiviissä yhteistyössä niiden kanssa, jotka edustavat demokraattista kantaa Valko-Venäjällä.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, neuvoston puheenjohtaja, komission jäsen, hyvät kuulijat, mielestäni meidän pitäisi välittää seuraavalla Eurooppa-neuvostolle sellainen viesti, että unionin kansalaisten luottamus hankkeeseemme on palautettava ja sitä on myös vahvistettava.

Syynä on se, että olemme päättäneet luoda talous- ja rahaliiton, jota työstetään koko ajan mutta joka ei ole vielä valmis. Yhdysvaltain epidemia on tarttunut meihin, minkä vuoksi olemme viikon ajan eläneet joko paniikin tai ihmisten joukkopaon uhan alla, mutta mielestäni tämä asia on korjattu. Ajoissa osoitettiin, että unionin toimielimet toimivat. Erityisiä osoituksia tästä oli eilinen Ecofin-kokous sekä koordinoitu korkojen lasku tänään.

Meidän pitää kyetä tukemaan tuotantojärjestelmäämme. Tässä yhteydessä mainitsen yhteisön aloitteiden lisäksi esimerkkitapauksen omasta maastani, jossa päätettiin eilen luoda 30 miljardin euron rahasto, koska meidän on tuettava yritysten toimintaa.

Toinen luottamuksen vahvistamisen kannalta tärkeä toimialue on Lissabonin sopimuksen ratifiointi. Minulla on ollut tilaisuus keskustella myös ministeri Martinin kanssa. Hän analysoi tilanteen oikein, mutta diagnoosi ilman kunnollista lääkereseptiä ei auta. Näin ollen irlantilaisten ystäviemme on – asioita perusteellisesti ja harkitusti mietittyään – oltava tietoisia myös siitä, ettei kyse ole neutraalista toimenpiteestä. Toisin sanoen yhteisvastuullisuuteen perustuvassa unionissa se meille tulee kalliiksi, ja kustannukset ovat suuret, jos Lissabonin sopimusta ei hyväksytä ennen vaaleja.

Ainut myönteinen asia ratifioimatta jättämisessä on ehkä se, että näin Euroopan parlamentin vaaleista tulee huomion keskipiste. On kuitenkin tärkeää taistella ja työskennellä sen puolesta, että Lissabonin sopimus saadaan voimaan seuraaviin Euroopan parlamentin vaaleihin mennessä, jotta unioni voi toimia vahvemmin sekä yhtenäisemmin.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Arvoisa puhemies, kansalaiset odottavat unionilta nyt suojaa ja vakautta sekä osoitusta yhtenäisyydestä. Vahva unioni on nyt tärkeämpi asia kuin koskaan aikaisemmin. Kaikki ovat samaa mieltä siitä, että toimintaa tarvittiin, ja on hyvä, että toiminta on ollut nopeaa. Tämä oli välttämätöntä.

Olen kuitenkin huolestunut useista tapahtumista, ja vaistoan myös tietynlaista ideologiaa toteutettujen toimien taustalla. Jotkut tässä parlamentissa ovat jo juhlineet kapitalismin kuolemaa. Rehellisesti sanottuna; poliitikot eivät kuitenkaan ole pankkiireja. Häätötoimenpiteet ovat eri asia, mutta olen myös pannut merkille, että jotkut operaatiot johtavat tuiki tavallisesti pankkien kansallistamiseen. Rehellisesti sanottuna on lukuisia pankkiireja, joihin ei selvästikään enää luoteta ja joiden käsiin emme voi uskoa säästöjämme. Miettikääpä kuitenkin sitä, antaisitteko säästöenne pankkiireina toimivien poliitikkojen hoidettavaksi; esimerkiksi Martin Schulzille. Itse en näin tekisi.

Kriisiin ei saa takertua sääntöjen kiertämiseksi, heikentämiseksi tai jopa kumoamiseksi. Mielestäni kehoitus soveltaa joustavasti kilpailupolitiikkaa tai vakaus- ja kasvusopimusta on erittäin huolestuttava. Juuri näiden sääntöjen ansiosta Euroopasta on tullut kestävä.

Minulla on erityiskysymys komissiolle. Ja totean ohimennen, ettei puheenjohtaja Barroso ilmeisesti pidä keskustelua riittävän mielenkiintoisena jäädäkseen loppuun asti. Tänään iltapäivällä Alankomaiden valtiovarainministeri totesi Alankomaiden parlamentin alahuoneessa käydyssä keskustelussa, että Fortiksen ja ABN-AMRON – ei pelkästään pankin, vaan myös muiden järjestelmään kuuluvien osien, kuten vakuutusten – ostamista ei ollut katsottu valtion antamaksi tueksi. Siksi haluaisin tietää, miten komissio aikoo käsitellä vastaavia tapauksia tulevana aikoina. Viime maanantaina komission jäsen Kroes kuitenkin sanoi – ja olen hänen kanssaan täysin samaa mieltä – että kilpailusääntöjä sekä vakaus- ja kasvusopimusta sovelletaan täysimääräisesti jatkossakin. Miten toimimme tämänkaltaisissa tapauksissa? Mitä tapahtuu, jos myöhemmin huomataan, että valtiontukea koskevia sääntöjä on rikottu?

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, suurin haaste unionille on tällä hetkellä ehdottomasti talouskriisi. Saksalaisten poliitikkojen ja Euroopan komission virkamiesten hiljattaisista vakuutteluista huolimatta kriisi on iskemässä kunnolla myös Eurooppaan. Kyse ei ole siitä, saavuttaako kriisi meidät, vaan

siitä, milloin se saavuttaa meidät. Viime lauantaina joidenkin Euroopan unionin suurimpien jäsenvaltioiden itse itsensä nimittäneet johtajat eivät päässeet sopuun yhteisistä kriisitoimista.

Lisäksi joidenkin maiden, kuten Kreikan, Irlannin ja Saksan, ilmoitukset talletustakuista ovat itsestään selvä esimerkki siitä, ettei asian hallintaa varten ole olemassa mitään yhtä yhteistä taktiikkaa. Jos tulevassa EU:n huippukokouksessa ei onnistuta luomaan yhteistä strategiaa tätä varten, se on erittäin huono signaali EU:n jäsenvaltioiden kansalaisille, koska juuri kriisiaikoina EU:n kansalaisten pitäisi tuntea, että EU tukee heitä tarvittaessa ja on olemassa myös vaikeina, ei pelkästään hyvinä aikoina.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, valitettavasti komission puheenjohtaja ei ole enää paikalla. Hän sanoi – kirjoitin tämän ylös – ettei meillä vielä ole sääntöjä, jotka sallisivat eurooppalaisen vastauksen. Hän on tässä aivan oikeassa. Kollega Berès kertoi meille, miksi komission puheenjohtaja on oikeassa; koska asiasta vastaava komission jäsen McCreevy olisi yhtä hyvin voinut olla kuollut kuluneet neljä vuotta! Hän on jatkuvasti jättänyt huomioimatta parlamentin ehdotukset vähintään kymmenen mietinnön osalta. Tämä on todellisuutta, ei uusliberalismia, vaan rahoitusmarkkinoista vastaavan komissaarin Dublinista ja Lontoosta harjoittamaa etävalvontaa. Jos komission puheenjohtajalla olisi yhtään selkärankaa, hän ottaisi kyseisen tehtävän pois McCreevyltä ja antaisi sen Almunialle, jolle tehtävä oikeastaan kuuluu. Mutta hänellä ei ole rohkeutta tehdä tätä. Sen sijaan ihmiset puhuvat täällä aivan kuin ”h-hetki” olisi juuri alkamassa. En voi muuta kuin pudistaa päätäni komission puheenjohtajan neuvottomuudelle. Ei hän noin helposti kykene puhumaan itseään yhteisen vastuun ulkopuolelle.

Sanon tämän näin painokkaasti, koska emme voi vain istua täällä hiljaa odottamassa. Meidän pitää toimia nopeasti. Emissiopankit ovat toimineet. Valtiovarainministerit ovat toimineet. Kaikki tämä on tullut tarpeeseen, koska kriisi on nyt saavuttanut juuri sellaiset mittasuhteet, joita olemme pelänneet kaikki nämä vuodet.

Missä on jäsen Kroes? Hän vain jaarittelee kilpailusäännöistään ja vaarantaa yhä toiminnassa olevien pankkien vakauden. Hän asettaa määraikoja sen sijaan, että pohtisi, voiko Irlanti myöntää 200 prosenttia kansantuotteestaan takuuna ainoastaan Irlannin kansalaisille ja tulevia lainoja varten. Onko kukaan sanonut tästä yhtään mitään?

Jos komissiolla ei ole rohkeutta tehdä ehdotuksia unionin valvontaviranomaisesta, kun se tarkoittaisi toimimista jäsenvaltioiden tahtoa vastaan, niin siinä tapauksessa kaikki vain romahtaa. Jos Euroopan solidaarisuusrahasto perustetaan ennen sääntöjen yhdenmukaistamista, kyse on selvästä sosialismista.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, kollega Langenia kuunnellessa voisi melkein puhua suuresta koalitiosta, koska olen hänen kanssaan samaa mieltä.

Georgian kriisi, rahoituskriisi, energiahintoihin liittyvä kriisi – kaikki tämä huutaa vahvaa unionia. Näin ollen olen perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan puheenjohtajana iloinen siitä, että unionin vastustajia lukuun ottamatta kaikki täällä ovat ilmaisseet tukensa uudistussopimuksen nopealle ratifiointille. Kiitän myös puheenjohtajavaltio Ranskaa sinnikkydestä tässä asiassa. Tätä ei saa lykätä määrättömästi, ja odotan ensi viikolla pidettävän huippukokouksen välittävän selkeän viestin ja päättävän aikataulusta ratifiointin loppuunsaattamiseksi.

Ruotsin ja Tšekin tasavallan on tarkoitus ratifioida sopimus tämän vuoden loppuun mennessä. Enkä ole vielä menettänyt toivoani sen suhteen, että ratifiointi olisi Irlannissa mahdollista ennen Euroopan parlamentin vaaleja. Irlannin ulkoministeri Micheál Martin kertoi valiokunnalleni maanantaina, että tietoisuus Irlannissa oli kehittymässä ja että ihmiset alkavat tunnustaa EU:n arvon. Kuusi kuukautta voi olla politiikassa hyvin pitkä aika!

Sitten toisesta aiheesta: meidän pitää myös selittää kansalaisille, miksi tarvitsemme EU:ta. Olen iloinen siitä, että aiomme huippukokouksessa hyväksyä yhteisen poliittisen julkilausuman EU:n viestintästrategiasta. Haluaisin kiittää tässä yhteydessä puheenjohtajavaltio Ranskaa, joka onnistui saamaan kaikki kolme toimielintä sen taakse. Nyt strategia pitää valjastaa käyttöön Irlannin kansanäänestystä sekä Euroopan parlamentin vaaleja varten. EU ei ole lukuisten ongelmien syy, vaan se voi olla ratkaisu niihin! Tämä pitäisi tehdä selväksi EU:n ulkopuolella.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, unioni ei ole suojellut ihmisiä rahoitusalan keinottelulta. Jopa *New York Times* julkaisi Ezra Poundin ennusteellisen toteamuksen ”with usura hath no man a house of good stone” (”koronkiskonnalla ei kukaan saa kestävää taloa”). Nyt Yhdysvaltain keskuspankki ja valtiovarainministeriö haluaisivat lakaista kriisin maton alle laskemalla korkoja. Juuri tämä ratkaisu – lainansaannin helpous – aiheutti alun perinkin spekulatiivisen kuplan.

Vuonna 1933 chicagolaisten taloustieteilijöiden ryhmä laati suunnitelman: luodaan uudelleen valtion monopoli, joka vastaa valuutan liikkeeseenlaskusta, mikä estää pankkeja luomasta väärää rahaa, ja velvoitetaan pankit muodostamaan 100 prosentin varannot. Tämä esti pienet luottopetokset sekä lopetti rahoitusalan vehkeilyn, joka tuhosi tavallisia ihmisiä, aiheutti haittaa säästäjille ja lamaannutti reaali talouden.

Nobel-palkinnon voittanut Maurice Allais on aina kritisoinut avoimesti innovatiivista rahoitus alaa, arvopaperistamista, johdannaisia ja riskirahastoja, joita rahoitusalan peikot joissakin Euroopan rahoitussektorin osissa niin suuresti rakastavat. Hän aivan oikeutetusti vaatii – kuten me olemme tehneet jo jonkin aikaa – että johdannaisista tehdään laittomia. Omaksukaamme Chicagon suunnitelma, Allais'n suunnitelma: pidetään oikeus luoda rahaa yksinomaan hallituksilla.

Olemme saaneet tarpeeksemme unionista, joka ei tiedä, mitä tehdä. Jopa paavi on varoittanut, ettei rikkaus merkitse mitään.

Tunne Kelam (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, neuvoston täytyy vetää johtopäätöksensä myös hyökkäyksestä Georgiaan. Jotta tällaiset hyökkäykset voitaisiin vastaisuudessa estää, EU:n täytyy varmistaa, että sanonta "vahvemman oikeus" osoittautuu ehdottoman epäedulliseksi hyökkääjän kannalta. Hyökkäämällä itsenäiseen valtioon Venäjä, joka on turvallisuusneuvoston jäsen, on järkyttänyt niin alueellista kuin kansainvälistä turvallisuutta ja turvallisuusparadigmaa. Jos rajoja ei aseteta, se avaa mahdollisuuden uusille voimannäytöille Ukrainaa, Moldovaa ja muita vastaan.

Nyt tarvitsemme erityisesti tehokkaampaa itäistä kumppanuutta sekä vahvaa ja demokraattista Georgiaa. Valitettavasti jo ennen kuin Venäjä on edes täyttänyt velvollisuuksiaan, jotkut Moskovassa vierailleet sosialistijohtajat ovat julistaneet, että EU ja Venäjä tarvitsevat toisiaan enemmän kuin koskaan ja että Venäjän ja EU:n täytyy tehdä yhteistyötä täyttääkseen turvallisuusvajeen, jonka heikkenevä USA mahdollisesti jättää taakseen. Näyttää olevan vaarallista sekaannusta sen suhteen, keitä todelliset liittolaisemme ovat ja kuka on todellisuudessa kiinnostunut Euroopan heikentämisestä ja hajottamisesta.

Lisäksi EU:n täytyy reagoida siihen, että Venäjän passeja jaetaan jatkuvasti ulkomailla. Tämä merkitsee sitä, että keinotekoisesti luodaan uusia Venäjän kansalaisia, joita on puolustettava Medvedevin oppien mukaisesti. Tällä valmistellaan uusia kansainvälisiä kriisipesäkkeitä. Meidän olisi reagoitava siten, ettemme myönnä viisumeja noille uusille kansalaisille, etenkin jos kyse on Venäjän uusien suojelualueiden johtajista. Ja meidän pitäisi myös ottaa nopeasti käyttöön suotuisimmat viisumihelpotukset georgialaisille ja ukrainalaisille kuin mitä Venäjän kansalaisille on myönnetty.

Proinsias De Rossa (PSE). - (EN) Arvoisa puhemies, olen sitä mieltä, että ennemmin tai myöhemmin Irlannin hallituksen on pyrittävä poistamaan este, jonka Irlanti muodostaa Lissabonin sopimukselle. Tämä olisi tehtävä niin, että Irlanti pysyy täysjäsenenä, jotta siitä ei tulisi jonkinlaista puoliksi ulkopuolista jäsentä, jollaiseksi vapauttavat lausekkeet muuttaisivat meidät.

Tarvitsemme Lissabonin sopimusta enemmän kuin koskaan vahvistaaksemme unionia maailmanlaajuisesti ja vastataksemme tehokkaasti kansalaisten huoliin. Rahoituskriisi on jälleen romahduttanut markkinat. Se tapahtui jälleen kerran siksi, että suurin osa hallituksista uskoi satuun, jonka mukaan maailman markkinat voisivat säännellä itse itseään. Tämän takia hallitukset eivät ole harjoittaneet demokraattista valvontaa markkinoilla.

Euro on esimerkki siitä, mitä unioni voi saavuttaa jakaessaan todella vallan. Varmasti jos Irlanti olisi päättänyt säilyttää Irlannin punnan, se olisi tähän mennessä jo hävinnyt, uponnut jälkiä jättämättä.

Puheenjohtaja Barroso myönsi, etteivät jäsenvaltiot olleet kovin halukkaita tekemään yhteistyötä koordinoitujen ratkaisujen löytämiseksi kriisiin. Hän pysyy kuitenkin vaiti siitä, että komission jäsen McCreevy vastustaa edelleen uudelleensääntelyä. Komission jäsen McCreevy ei kykene luopumaan uusliberalistisesta ideologiastaan, ja olen siksi hyvin huolissani siitä, että hänet ollaan ottamassa mukaan puheenjohtaja Barroson kaavailemaan kolmihenkiseen työryhmään.

Voisinko esittää vielä yhden huomion? Tarjoudun julkaisemaan parlamentin jäsen Faragen tänään parlamentissa pitämän puheen Internet-sivuillani, koska uskon, että mitä useampi irlantilainen kuulee, mitä sanottavaa hänellä on Irlannista ja unionista, sitä todennäköisemmin irlantilaiset äänestävät "kyllä" Euroopan unionin puolesta.

Cornelis Visser (PPE-DE). - (NL) Arvoisa puhemies, kysymys kuuluu, yhdentyykö Eurooppa entisestään tämän rahoituskriisin vuoksi vai käykö juuri päinvastoin. Minun mielestäni näin laajaan kriisiin voidaan vastata vain unionin tasolla – ja tämän pitää lisätä Euroopan yhdentymistä. Tämä edellyttää johtajuutta

jäsenvaltioilta sekä aivan erityisesti komissiolta. Tähän saakka rahoituskriisiin on reagoitu lähinnä jäsenvaltioiden tasolla – mihin olen tyytyväinen esimerkiksi Fortiksen kriisin yhteydessä toteutettujen toimien osalta – mutta komissio on pysytellyt hiljaa.

Minun mielestäni rahoituskriisi johtuu nopeasta innovaatiosta, jota rahoitusmarkkinoilla on tapahtunut viime vuosina. Pankkituotteet on tehty niin, että nopeat voitot ovat mahdollisia, mutta myös riskit ovat suuria. Kyseiset riskit eivät kuitenkaan ole olleet läpinäkyviä, eivätkä ne ole sitä tietyissä tapauksissa vieläkään. Asiantuntijoiden on hirvittävän vaikea arvioida kunnolla näitä uusia rahoitustuotteita eli määrittää niiden arvo.

Näin ollen komission pitää nyt ehdottaa toimenpiteitä, joilla voidaan lisätä rahoitusmarkkinoiden avoimuutta sekä parantaa pankkien hallintoa. Komission täytyy myös ehdottaa toimenpiteitä valvonnan parantamiseksi sekä tehdä ehdotuksia keskuspankkien ja muiden valvontaviranomaisten välisen yhteistyön parantamiseksi. Parlamentti ilmaisee tämän kannan mietinnössään, joka käsittelee Lamfalussy-prosessin seurantaan ja rahoitussektorin tulevia valvontarakenteita ja josta keskustelemme seuraavaksi.

Ohimennen sanottuna pahoittelen suuresti sitä, että Euroopan parlamentin sosialidemokraattinen ryhmä äänesti valiokunnassa tyhjää näin tärkeästä mietinnöstä. Mietin, aikooko se toimia samalla tavalla huomenna. Tämä kriisi osoittaa unionin merkityksen. Jos eurooppalaiset viranomaiset toimivat tässä yhteydessä erikseen, tilanne voi johtaa valtiontukeen sekä ulkomaisten säästäjien, asiakkaiden ja sijoittajien syrjintään. Vain unioni voi tarjota tasapainoisen lähestymistavan kriisiin. Siksi komission on otettava johto – tästä päivästä alkaen.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Arvoisa puhemies, aivan kuten Kaukasian tilanne tänä kesänä asetti uuden geopolittisen haasteen Euroopan unionille, tämänhetkinen kriisi maailmanlaajuisilla rahoitusmarkkinoilla muodostaa haasteen maailman taloudelle, ja Euroopan unionin on vastattava siihen. Kaikki ovat yhtä mieltä siitä, että näinä aikoina meidän on yhdessä löydettävä koordinoitu vastaus unionin tasolla näihin haasteisiin. Mutta miten voimme tehdä tämän ilman Lissabonin sopimusta? Se ei varmaankaan ole mahdollista. Tämän takia Lissabonin sopimuksen ratifiointi on ehdottoman tärkeä asia. Se on eräänlainen ”ollako vai eikö olla” -kysymys Euroopan unionille, vakavasti otettava vastaus Euroopan unionilta vallitsevaan maailman tilaan. Puheenjohtaja Barroso sanoi, että EU:n toimielimet, komissio mukaan luettuna, eivät ole kunnolla edustettuina maailmanlaajuisissa rahoitusalan rakenteissa. Tämä on myös yksi todiste siitä, että Lissabonin sopimus on saatava ratifioitua mahdollisimman nopeasti mahdollista maissa, jotka eivät vielä ole sitä tehneet.

Toinen asia, jonka haluaisin ottaa tänään esiin, on se, että markkinat toimivat hyvin niin kauan kuin markkinoita säännellään. Ja kun kapitalistinen talous muistaa myös inhimilliset tekijät. Tämä on todellakin perustavaa laatua oleva kysymys. Tämähän oli Euroopan vastaus myös 1900-luvun alun kriisiin. Euroopan vahvuus perustui juuri tähän seikkaan.

Ja viimeinen asia – meidän on pelastettava Puolan telakkateollisuus. Käännyin tässä Euroopan komission puoleen: mitä hyvää meille seuraisi tämänhetkisessä kriisissä 100 000 uudesta työttömästä?

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Arvoisa puhemies, kaikkein tärkein asia tällä hetkellä on rahoituskriisin nujertaminen, mutta suurin rahoituskriisin aiheuttama uhka on talouden taantuma. Emme voi huolehtia vain rahoitusalan, sillä viime kädessä kyse on kuitenkin aina talouden kilpailukyvystä, kasvusta ja työpaikoista. Väärien lainsäädäntöratkaisujen hyväksyminen osana ilmastonmuutos- ja energiapakettia voisivat heikentää ennakoarvioita rahoituskriisistä pääsemisestä. Haluamme noudattaa toiminnassamme perustavanlaatuisia periaatteita kasvihuonekaasujen vähentämisestä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Neuvoston puheenjohtaja puhui joustavuudesta ilmasto- ja energiapaketin yhteydessä sekä tasapainosta, joka on säilytettävä sitä hyväksyttäessä. Mitä se tarkoittaa? Sen pitäisi tarkoittaa kykyä mukauttaa kyseinen paketti ja etenkin päästökauppajärjestelmä vallitsevaan tilanteeseen. Ja tilannehan on nyt täysin erilainen kuin vuosi, kuusi kuukautta tai jopa kaksi kuukautta sitten.

Sama tavoite – päästöjen vähentäminen – voidaan saavuttaa monilla eri menetelmillä. Tiedämme, miten ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta äänesti eilen päästökauppadirektiivistä. Olemme panneet tulokset merkille. Edessämme on nyt hyvin vaikeat kolmikantaneuvottelut, sillä asetus hyväksytään täällä lukuisin varauksin.

Parlamentilla ei ole ollut riittävästi aikaa keskustella kaikista päästöjä ja niiden kauppaa koskevaan direktiiviin liittyvistä ongelmista. Näin ollen vetoan puheenjohtajavaltio Ranskaan sekä Euroopan komissioon, jotta ne pitäisivät mielessä myös vähemmistöjen johtopäätökset ja tarkistukset huolimatta siitä, että osa näistä tarkistuksista ei saavuttanut enemmistöä Euroopan parlamentin valiokuntien äänestyksissä. Jos haluamme

löytää hyvän ratkaisun, meidän pitää antaa maalaisjärjen ohjata meitä sekä huomioida jatkuvasti muuttuva tilanne, joka heikkenee talousennusteiden perusteella tasaisesti.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kuulijat, aloitan toteamalla, että on suuri pettymys, että aina vaaditaan kriisi, jotta löytäisimme oikeanlaista päättäväisyyttä, oikeat sanat ja oikean dynamiikan yhteisen maaperän ja eurooppalaisten vastausten määrittämiseksi. Unionin toiminta ja unionin säännöt ovat olennainen osa ratkaisua. Ne eivät ole vain vastaus kriiseihin, vaan niitä tarvitaan myös estämään kriisejä globalisoituvassa maailmassamme.

Tarvitsemme sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimia. Nämä kriisit osoittavat, kuinka riippuvaisia olemme toisistamme, kuinka globaali ja kuinka yhteen kietoutunut rahoitusala nykyään on. Minulla on täällä kokoelma Euroopan parlamentin vuodesta 2002 lähtien esittämiä pyyntöjä, joista vain murto-osaan komissio on vastannut ja joista monen jäsenvaltiot ovat tehneet tyhjäksi, mikä puolestaan estää meitä löytämästä eurooppalaisia ratkaisuja.

Hyvät kuulijat, tarvitsemme lainsäädäntöehdotuksia eurooppalaisesta valvonnasta, pääomasaatavista, luottoluokituslaitoksista, luotonannosta, kriisinhallintamalleista sekä vähimmäisstandardeista kaikkia investointimalleja varten.

Samaan hengenvetoon korostan sitä, ettemme saa käyttää väärin rahoitusmarkkinoiden kriisiä ja luoda suhteettomia säännöksiä. Kyse ei ole markkinoiden tuomitsemisesta ja kansallistamisen vaatimisesta. Kyse on siitä, että luodaan mahdollisimman laajat markkinat ja otetaan käyttöön sen verran sääntelyä kuin on tarpeen globaalissa maailmassa. Kaikki tarvitsevat sääntelyä – ketään ei pidä jättää ulkopuolelle – mutta sääntelyn täytyy olla suhteellista riskeihin nähden ja sopia kyseessä olevaan tuotteeseen. Tätä pyydän, ja toivon neuvoston toteuttavan tämän.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, ensi viikon Eurooppa-neuvostossa ei kuulla mitään uutta *An Taoiseach* Brian Cowanilta Lissabonin sopimuksen ajautumisesta umpikujaan Irlannissa. Päinvastoin hän pitää samanlaisen puheenvuoron kuin kollegansa ministeri Micheál Martin, joka vain välitti tuloksia koskevan analyysin Euroopan parlamentin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle maanantaina. Mitään konkreettista ehdotusta ei tehdä ennen joulukuun huippukokousta, jossa on tarkoitus laatia selkeä tiekartta.

Tiekartan laatimisen vauhdittamiseksi haluaisin kertoa omia ajatuksiani siitä, miten nyt voitaisiin mennä eteenpäin. Ensinnäkin olen sitä mieltä, ettei uutta kansanäänestystä voida järjestää ainakaan 12 kuukauteen, jos irlantilaisia äänestäjiä aiotaan kuunnella kunnolla. Toinen kansanäänestys pitäisi järjestää ensi syksynä, mahdollisesti lokakuussa. Tämä tarkoittaa, että parlamentin vaalit on pidettävä Nizzan sopimuksen mukaisesti. Se on kuitenkin mielestäni pienempi paha.

Toisen kansanäänestyksen luonteeseen liittyen ehdottaisin, että Irlannissa järjestettäisiin laajennettu kansanäänestys Lissabonin sopimuksesta. Sen yhteydessä olisi Lissabonin sopimuksesta perustuslaillinen kansanäänestys, jossa voi äänestää kyllä tai ei. Lisäksi samana päivänä järjestettäisiin useita neuvoa-antavia kansanäänestyksiä tärkeimmistä opt-in- ja opt-out-kysymyksistä, kuten EU:n perusoikeuskirjasta ja Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta.

Jos irlantilaiset päättäisivät laajennetussa kansanäänestyksessä jättäytyä jommankumman mainitun aihealueen ulkopuolelle, Irlannin hallitus voisi sitten pyrkiä Eurooppa-neuvostossa erilliseen sopimukseen, jonka kaikki 27 jäsenvaltiota allekirjoittaisivat. Tämä menettely vastaisi aiemmin tehtyä Edinburghin sopimusta, jonka tanskalaiset halusivat joulukuussa 1992 pidetyssä neuvoston kokouksessa. Sopimuksessa Tanskalle myönnettiin neljä poikkeusta Maastrichtin sopimuksesta, minkä ansiosta Tanskan oli mahdollista ratifioida se.

Tämän suunnitelman mukaisesti Lissabonin sopimuksen jo ratifioineet jäsenvaltiot eivät joutuisi ratifioimaan sopimusta uudelleen. Laajennettu kansanäänestys antaisi irlantilaisille äänestäjille mahdollisuuden valita, miten laajalti he haluavat olla mukana Euroopan unionin toiminnassa.

Puhetta johti

varapuhemies **Manuel António DOS SANTOS**

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, aluksi esitän kolme huomiota. Venäjän tapauksessa meidän täytyy jatkaa niin, että olemme samanaikaisesti avoimia mutta päättäväisiä emmekä koskaan suostu

mihinkään Venäjän vaatimuksiin muita maita koskevista eduista, olipa sitten kyse lähellä tai kaukana sijaitsevista maista. Tämä on ratkaisevan tärkeää tulevinä vuosina.

Toiseksi talousarvion tarkistamisessa on pyrittävä avaamaan unionin maataloutta sekä purkamaan sitä koskevaa sääntelyä, jotta maanviljelijöillä olisi enemmän mahdollisuuksia niin Euroopassa kuin muualla maailmassa tukien vähentämisestä huolimatta. Näin pyritään luomaan maailmanlaajuiset ja toimivat maatalousmarkkinat, jotka täyttävät elintarvikkeita koskevat uudet vaatimukset kaikkialla maailmassa.

Kolmanneksi ilmastonmuutokseen liittyvät toimet on aloitettava nyt, rahoituskriisistä huolimatta, jotta voimme hyödyntää pitkän aikavälin prosessin. Tällä tavalla voimme torjua ilmastonmuutosta ja valmistautua kohtaamaan muut haasteet, joita se tuo mukanaan.

Sitten rahoituskriisistä, josta olemme tänään keskustelleet. Monet puhujat ovat unohtaneet sen, että olemme nyt pitkän ja ihmisen historiassa ainutlaatuisen prosessin lopussa. Kyse on maailmanlaajuisesta kasvusta, joka on luonut ennennäkemätöntä hyvinvointia. Tämä prosessi on nyt lopussa. En kuullut Martin Schulzin sanovan tästä mitään aiemmin tänään. Toki meillä on lukuisia ongelmia, mutta ne eivät kosketa pelkästään markkinoita. Kukaan ei voi väittää, että Yhdysvaltain subprime-luotot johtuisivat markkinavoimista. Ne johtuvat ratkaisevista poliittisista toimenpiteistä.

Nyt meidän pitää varmistaa avoimuus, tilinpitovelvollisuus ja valvonta, joka kattaa nykyaikaiset markkinat sellaisenaan. Markkinat kattavat niin Euroopan kuin koko maailman, ja meidän on varmistettava, että ymmärrämme rahoitusmarkkinoiden todellisuuden. Sitten voimme myös suhtautua rakentavasti reaali talouden kehitykseen.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - (FI) Arvoisa puhemies, epävakauden leviäminen kulovalkean tavoin on tyyppillistä tämän päivän maailmassa. Erityisesti tämä pätee rahoitusmarkkinoihin, jotka ovat tänä päivänä yksi kaikkein globaaleimmista business-sektoreista. Holtittomuus, ylilyönnit ja sääntelyn pettäminen toisella puolella maailmaa tuntuu potentiaalisesti kaikkialla tavallisten kuluttajien kukkarossa. Toivotankin tervetulleeksi komission aloitteen perustaa pysyvä työryhmä komission sisällä finanssikriisiä hoitamaan. Kuten komission puheenjohtaja Barroso totesi, me voimme ja meidän pitäisi tehdä paljon enemmän.

Minusta täällä on kuitenkin aivan liikaa säilytetty vastuuta komissiolle. Vastuut täytyy säilyttää selkeinä. Euroopan keskuspankki huolehtii siitä, että hinnat ja rahan arvo säilyvät vakaina. EKP onkin toiminut tehokkaasti kriisin rauhoittamiseksi. Tämän päivän koordinoitu koronlaskuoperaatio on hyvä osoitus tästä. Yhteisön toimielimet – Euroopan komissio ja Euroopan parlamentti – taas vastaavat siitä, että sisämarkkinat pysyvät avoimina ja lainsäädäntö on kohdallaan. Markkinatoimijoiden on noudatettava lainsäädäntöä ja hallittava riskinsä sekä kannustettava luototuksissaan kotitalouksia ja yrityksiä oikein mitoitettuihin ratkaisuihin. Finanssiryhmien on kannettava oman toimintansa lisäksi myös laajempaa yhteiskuntavastuuta. Päävastuu on kuitenkin valtiovarainministeriellä, sillä suurin osa kasvua tukevista työkaluista ja kriisin ratkaisuista on heidän työkalupakissaan, ei EKP:llä, eurooppalaisilla lainsäätäjillä tai markkinatoimijoilla.

Valtiovarainministerit ovat olleet aloitteellisia. He ovat hyväksyneet jo lokakuussa 2007 selkeämpiä pelisääntöjä rahoitusmarkkinakriisien ennaltaehkäisyyn. Ottaen huomioon tämän työn pituuden kolmentoista kohdan lista eilisestä Ecofinistä on varsin laiha. En vastusta esityksiä, mutta pidän toimenpideohjelmaa riittämättömänä. Ei riitä, että tehdään, on tehtävä myös oikeita asioita ja vielä tärkeämpää on osata jättää tekemättä silloin, kun lainsäädäntö ei ole oikea ratkaisu ongelmiin. Kaikille populistien paineille ei pidä antaa tilaa.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Kiitos, puhemies. Pyydän tulkeilta anteeksi, että puhun suoraan omasta päästäni. Avainsanat ovat solidaarisuus, valvonta ja turvallisuus. Vakuutamme toistuvasti, että solidaarisuus on erityisen tärkeää vallitsevassa rahoituskriisissä, etenkin, jos edustamme, kuten minä, sellaista maata, joka pursuaa pankkien haarakonttoreita, sidosyrityksiä ja tytäryhtiöitä. Tässä on siis olennaista se, miten avainasemassa olevat pääkonttorit ja niiden valvontaelimet reagoivat edessä olevaan ongelmaan.

Solidaarisuudesta voin tässä mainita yhteisen maatalouspolitiikan, joka luotiin viisi vuotta Euroopan talousyhteisön perustamisen jälkeen. Nyt, viisi vuotta laajentumisen jälkeen, on tullut myös yhteisen energiapolitiikan aika. Olen iloinen siitä, että ministerit pitävät tätä hyvänä ajatuksena, mutta ajatus on myös toteutettava. Voin myös sanoa, että talletusasiassakin on kyse solidaarisuudesta. Se on mahdollista, ja meidän pitää nyt kyetä antamaan myönteinen kuva Euroopan unionista Keski-Euroopan maissa; ettemme roiku toisissamme vaan toteamme yhdessä, että kriisin tullessa todella annamme takuun koko väestön talletuksille. Kuudeksi kuukaudeksi tai vuodeksi. Voimme tehdä päätöksen. Ja mitä nopeammin sen teemme, sitä parempi,

sillä puhumme tässä ihmisistä. Ihmisistä, jotka ovat uhkaavassa tilanteessa ja jotka meidän on pelastettava mahdollisimman nopeasti. En usko, että tämä aiheuttaa niin pitkäjänteisiä ongelmia.

Toinen kysymys on solidaarisuus ja puolustuskyvyttömyytemme. Kyse on todellakin valvontaviranomaisesta, ja tämä on seuraava kohta. Ymmärrän, että haluamme perustaa kamareita tai kollegioita, ja mielestäni on tärkeää edetä kohti jollain tavalla keskitettyä valvontaa; aivan kuten siirrämme tietyt kilpailupolitiikan avainasiat asianmukaiselle EU:n elimelle tai EKP:lle, Euroopan keskuspankille. On kuitenkin hyvin vaikeaa ymmärtää, miten voisimme parantaa keskinäistä luottamusta kollegiojärjestelmässä. Kiitos.

John Purvis (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin sanoa teille sekä ministeri Jouyet'lle ja komission jäsen Almunialle, että pankkien väliset markkinat on ehdottomasti saatava uudelleen toimimaan. Ainut varma keino onnistua tässä on antaa kansalliset valtiontakaukset tukkupankkien välisille talletuksille, kuten Irlanti ja Tanska ovatkin jo kotimarkkinoillaan tehneet.

Vastuu on toki valtava, mutta kunhan pankkien väliset markkinat saadaan jälleen toimimaan, pankit lopettavat hamstraamisen ja alkavat jälleen lainata rahaa yrityksille, yksityisille ja kiinteistönomistajille, pankkienväliset korot palaavat normaalille tasolle ja on aivan varmaa, ettei noita takuita tarvitse ottaa käyttöön.

Olen samaa mieltä puheenjohtaja Jouyet'n kanssa siitä, että tämä on toteuttava globaalisti. Kuten hän sanoi, on IMF:n tehtävä koordinoita kyseisiä toimia. Ja vain tällaisilla rohkeilla ja maailmanlaajuisilla toimenpiteillä sammutamme tulipalon ja herätämme luottamuksen uudelleen.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Kaikkein tärkein tehtävä, ja olen melko lailla samaa mieltä puheenjohtajavaltio Ranskan kanssa, on löytää jonkinlainen ratkaisu Irlantia ja Lissabonin sopimuksen ratifiointia koskevaan kysymykseen. Rahoitusalan myllerryksen osalta muistuttaisin parlamenttia siitä, että helmikuussa 2008 Unkarin pääministeri Ferenc Gyurcsány ehdotti yhteisen eurooppalaisen valvontaviranomaisen perustamista sekä yhteisen valvontaa koskevan säännösten käyttöönottoa ottaen huomioon kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla vallitsevan kriisin. Valitettavasti maaliskuun neuvostossa ei saatu enemmistöä tämän taakse. Mielestäni ehdotusta pitäisi käsitellä uudelleen seuraavassa kokouksessa. Unkarin pääministeri esittää sitä uudelleen, sillä ilman sitä, ilman eurooppalaista rahoitusalan valvontaviranomaista globaalit ongelmat toistuvat yhä uudelleen ja uudelleen. Pyydän puheenjohtajavaltio Ranskaa sekä muita jäsenvaltioita tukemaan tätä. On kuitenkin meidän kaikkien etu, että ongelmaan löydetään ratkaisu.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Arvoisa puhemies, Amerikan pankkitekniikan isot kihot yhdessä Euroopan vastaavien isojen kihojen kanssa ovat viimeisten vuosien aikana eläneet petosten, kavallusten ja korruption vimmassa tavallisten ihmisten kustannuksella. Kansalaisten suojelusta vastaavat viranomaiset, kuten keskuspankit, valtiovarainministerit sekä EU:n komissaarit, eivät ole tehneet oikeastaan mitään estääkseen heitä.

Hiljaisuuden, piittaamattomuuden ja peittelyn salaliiton jälkeen kyseisillä viranomaisilla on nyt otsaa käyttää veronmaksajien rahaa niin, että samat isot kihot rikastuvat entisestään. Se on pöyristyttävää, hävytöntä ja häpeällistä. Se ei ole oikeudenmukaista. Niiltä, joita voidaan syyttää vallitsevasta maailmanlaajuisesta talouskriisistä tai jotka ovat peitelleet edellisten toimintaa, pitäisi takavarikoida omaisuus. Heidät pitäisi myös pistää vankilaan. Se olisi todellista oikeutta, jollaista EU:ssa pitäisi harjoittaa. Tämä on paljas totuus siitä, mitä EU:n kansalaiset ajattelevat.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Arvoisa puhemies, ensinnäkin kysymys neuvostolle: missä vaiheessa on puheenjohtajavaltio Ranskan ehdottama Georgiaa käsittelevä korkean tason konferenssi ja miten EU:n puheenjohtajavaltio aikoo puolustaa Georgian alueellista koskemattomuutta, kun toinen valtio on tunnustanut kaksi separatistialuetta, Abhasian ja Etelä-Ossetian? On sääli, ettei puheenjohtaja Barroso ole täällä, koska hänen puheensa ei ollut vakuuttava. Ehkä se johtuu siitä, ettei hän ole itsekään vakuuttunut omista ehdotuksistaan. Uskon, että rahoitusalan ja talouden tilanne on paljon vakavampi kuin mitä hän sanoi. Jopa tänään jokainen voi selvästi nähdä Internetistä, että osakemarkkinat jatkavat laskuaan kaikista toimenpiteistä huolimatta. Näen tämän nykyjärjestelmän todellisena romahtamisena. Tämä järjestelmä on täysin vanhentunut, se on johtanut meidät konkurssiin, se on johtanut siihen, että koko maaperä on otettu täysin käyttöön ja tukehdutettu kasvihuonekaasupäästöillä. Sen takia Etelä on alikehittyneempi ja meidän kaupunkimme ja kylämme ovat alikehittyneempiä.

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Konrad Szymański (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, tämänhetkisessä kriisissä tarkastelemme aihetta, joka koskee valtiontuen antamista uhattuina oleville talouden sektoreille. Saksalainen Hypo on tarkoitus pelastaa 50 miljardin euron arvoisella tuella, brittiläinen Bradford & Bingley on saamassa 35 miljardin euron avun ja Fortis pelastetaan 11 miljardilla eurolla. Euroopan keskuspankki on myös pumppanut 120 miljardia euroa pankkitalletuksiin pitääkseen ne maksuvalmiudessa.

Samalla komission jäsen Kroes on aiheuttamassa poliittista kriisiä Puolassa maksattamalla takaisin noin puolen miljardin – korostan, puolen miljardin – euron julkisen tuen, jota kolme puolalaista telakkaa ovat saaneet. Olisi mielenkiintoista tietää, miten Euroopan komissio aikoo selittää puolalaisille tilanteen, jossa satoja miljardeja euroja syydetään vanhan Euroopan pankkeihin, kun puolta miljardia euroa ei voida antaa kolmelle telakalle, jotka voivat kaatua komission toimenpiteiden seurauksena. Muistakaamme tämä, kun neuvosto päättää seuraavassa kokouksessa lisärahan syyttämisestä rahoituslalle.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Arvoisa puhemies, Ranskan entinen pääministeri Édouard Balladur totesi kerran, että täysin vapailla markkinoilla vallitsevat käytännössä viidakon lait. Hän lisäsi, että yhteiskuntamme, demokratiamme ja instituutiomme eivät saisi antaa viidakon vallata niitä. Tästä huolimatta elämme nyt viidakossa ja maksamme hintaa täydellisestä markkinoiden vapaudesta, joka Yhdysvalloissa vallitsi.

Jos huomioitte, että jokaista todellista investointia kohden Yhdysvaltain pankit lainasivat 32 USA:n dollaria ja vertaatte tätä eurooppalaisten pankkien vaivaisiin 12 USA:n dollariin, ymmärrätte, miten laajalti vastuuttomuus oli levinnyt Yhdysvaltain pankkimarkkinoilla. Pelkäänkäin nyt, etteivät herra Paulsonin sen paremmin kuin Yhdysvaltain hallituksen toimet auta maailmaa ulos tästä kriisistä. Tulevaisuutta ajatellen katson, että tiukkoja sääntöjä on alettava soveltaa tästä hetkestä lähtien.

Victor Boștinăru (PSE). – (RO) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, hyvä komission jäsen Almunia, hyvät kollegat, muutaman viime vuoden aikana tärkeät johtajat, pääasiassa sosialistijohtajat, ovat puhuneet tarpeesta uudistaa maailman rahoitusjärjestelmää niin, että luodaan eräänlainen Bretton Woodsin jälkeinen järjestelmä, joka selviää globalisaation haasteista. Valitettavasti mitään ei ole tapahtunut.

Siksi kiitän presidentti Sarkozya, puheenjohtajavaltio Ranskaa sekä muita eurooppalaisia johtajia, jotka ovat viitanneet tarpeeseen toteuttaa kyseinen uudistus. Olin iloinen kuullessani tänään Euroopan komission puheenjohtaja Barrosoa, joka puhui tarpeesta katsoa rahoituskriisiä ja Eurooppaa laajemmalle.

Näin ollen ehdotan puheenjohtaja Barrosolle, että Euroopan unioni ja Euroopan komissio ottavat selkeäksi tavoitteekseen uudistaa maailman rahoitusjärjestelmää yhdessä muiden tärkeiden toimijoiden, Yhdysvaltojen, Kiinan tai Japanin, kanssa, jotta ihmiskunnan käyttöön saataisiin tarvittavat välineet globalisaation rahoitusnäkökulmien hallitsemiseksi.

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät komission jäsenet, hyvät kuulijat, koska olen jo käyttänyt puheenvuoron, puhun lyhyesti.

Rahoituskriisin hallinnan osalta olen hyvin pahoillani, ettei minun läsnäoloni riitä parlamentin jäsen Berèsille. Olen kuitenkin iloinen siitä, että hän on tyytyväinen komission jäsen Almunian läsnäoloon. Vakavammin puhuttuna erityisesti parlamentin jäsenet Berès, Karas ja Kauppi toivat esiin, että meidän on – kuten on jo todettu – varmistettava, että hyväksymme todella komission tekemät ehdotukset. Ne kattavat kaikki valvontaa, sääntelyä ja tilinpitosääntöjä koskevat seikat.

Tämä tarkoittaa nykyisen sääntelyn mukauttamista, eli sääntöjen mukauttamista, koska vallitseva tilanne sitä edellyttää, ei ylisääntelyä. Kuten on jo sanottu, tarvitsemme tällä alalla enemmän Eurooppaa. Meidän on mukautettava omia säädöksiämme rahoituslaitosten keskinäisen riippuvuuden sekä talouden rahoittamista koskevien omien sääntöjemme keskinäisen riippuvuuden huomioon ottaen. Meidän on päästävä tällä alalla vauhtiin hyvin nopeasti ja saavutettava uudelleen se vauhti, joka meillä oli muutama vuosi sitten – keskustellette tästä kohta – jotta osana herra Lamfalussin työtä perustettu organisaatio saadaan toimintaan.

On myös tärkeää, että komissiolla on toimivaltaa – tehtävä hoidettavanaan tässä yhteydessä – ja komissio on aivan oikeassa tätä korostaessaan. Meidän pitää olla loogisia tässä asiassa. Jos haluamme syventää yhdyntymistä ja panna täytäntöön ratkaisut, joiden on nähty toimivan muualla, meidän on luotava organisaatio, joka selviää rahoituslalla eteen tulevista haasteista. Ja tämä on tehtävä ripeästi. Kuten sanoin, puheenjohtajavaltio Ranska tekee kaiken voitavansa ja käyttää kaiken energiansa edistääkseen alalla tarvittavaa koordinoitua ja sääntöjen mukauttamista.

Selvästikin tarvitsemme koordinointia – jota on jo nyt – Euroopan keskuspankin, unionin valtiovarainministereiden sekä komission välillä näissä asioissa. Tämä on tärkeämpää kuin koskaan aiemmin. Meidän pitää löytää konkreettisia vastauksia ja meidän pitää myös ennakoida seurauksia, joita tällä kriisillä on talouden rahoittamiseen ja itse talouteen. Voimme jo havaita ensimmäiset merkit tästä. Tässä asiassa – ja tämä liittyy olennaisesti luottamuksen rakentamiseen – meidän on hyväksyttävä urauurtavia toimenpiteitä, jotka on suunnattu erityisesti pk-yrityksille.

Parlamentin jäsenet Saryusz-Wolski ja Isler Béguin viittasivat ulkosuhteisiin. Haluaisin kertoa parlamentin jäsen Saryusz-Wolskille, että Eurooppa-neuvoston ensisijainen tavoite, kuten jo aiemmin totesin, on määrittää selvät strategiat ja luoda ohjeita energiavarmuuden ja solidaarisuuden alalle. Yhden kriisin ei pitäisi peittää toista. Kolme kuukautta sitten oli energiakriisi. Se jatkuu yhä. Maat olivat energiantuonnissaan riippuvaisia muista maista. Näin on yhä. Meidän pitää luoda todellista Euroopan energiapolitiikkaa, mutta tässäkin asiassa olemme jääneet jälkeen ja meidän pitäisi edetä ripeästi.

Valko-Venäjältä halusin – keskustelemme aiheesta syvällisemmin pian – kertoa parlamentin jäsen Saryusz-Wolskille, että troikka kokoontuu yleisten asioiden neuvoston yhteydessä ja että tapaamme silloin Valko-Venäjän viranomaisia. Kuten tiedätte ja kuten Saryusz-Wolski painotti, olemme ilmaisseet huolestamme vaalimenettelystä, koska emme ole tyytyväisiä siihen. Aiomme olla tämän suhteen avoimia, mutta samalla neuvosto tarkastelee joidenkin pakotteiden, erityisesti joillekin pakotteiden piiriin kuuluville valkovenäläisille virkamiehille asetettujen viisumirajoitusten, mahdollista lieventämistä. Neuvosto tarkkailee tilanteen kehittymistä edelleen.

Pidin ilmaisusta, jota, hyvä puheenjohtaja, käytitte Venäjän ja Georgian välisestä konfliktista. Meidän pitää palauttaa rauha ja varmistaa rauha Georgiassa. Näin voin vastata myös parlamentin jäsen Isler Béguinille. Järjestämme korkean tason konferenssin 14. lokakuuta illalla sekä 15. lokakuuta. Ulkoasiainministerit tapaavat 14. lokakuuta Bernard Kouchnerin johdolla, ja 15. lokakuuta vanhemmat virkamiehet ja johtajat pitävät kokouksen, jossa pyritään löytämään sopivia ratkaisuja myös Abhasian ja Etelä-Ossetian tilanteisiin. Näiden kahden maan tunnustaminen – haluan sanoa tämän parlamentin jäsen Isler Béguinille, vaikka hän on hyvin tietoinen tästä – on hyvin suppeaa, mikä on hyvä, koska Euroopan unioni sekä puheenjohtajavaltio ovat voimakkaasti tuominneet kyseisen teon.

Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksesta haluaisin vastata parlamentin jäsen Flautrelle – vaikka en yhtään epäile, ettei hänen kollegansa Isler Béguin kertoisi hänelle, mitä sanoin – toteamalla, että uutta tässä sopimuksessa on parempi koordinointi tai yhdenmukaistaminen etenkin turvapaikkahakemusten sekä siirtolaisten hakemusten osalta. Tämä sopimus todella selkeyttää siirtolaisten asemaa, mikä on heidän kannaltaan edistystä. Suosisimme todella mieluummin pragmaattisempaa näkemystä ja tasapainoisempaa lähestymistapaa; lähestymistapaa, jota voidaan tulkita Schengenin sopimuksen laajentumisen näkökulmasta. Tämä väestökriisi, väestötieteellinen haaste on myös yksi haasteista, joihin on reagoitava Ranskan puheenjohtajakaudella.

Lopuksi totean – ja tämä on ratkaiseva huomio, koska tämä kiteyttää kaiken – että nämä kriisit ovat yhteydessä toisiinsa. Kriisit liittyvät toisiinsa. Talous- ja rahoituskriisit ovat näkyvimät. Kolme kuukautta sitten näkyvin oli energiakriisi. Joka tapauksessa elintarvikekriisi jatkuu yhä ja ulkoinen kriisi jatkuu yhä. Sanon tämän vielä kerran: reagoidaksemme näihin kriiseihin ja reagoidaksemme näihin haasteisiin tarvitsemme enemmän Eurooppaa, enemmän koordinointia, parempaa päätöksentekokykyä, parempaa näkyvyyttä sekä nopeampaa reagointia. Vastaus tähän on vahvempi institutionaalinen asema, ja sen me voimme saavuttaa Lissabonin sopimuksella. Meidän pitää varmistaa, että sopimus tulee pian voimaan. Meidän pitää löytää ratkaisu irlantilaisien ystäviemme kanssa. Teemme parhaamme sen eteen, että vuoden loppuun mennessä olemme löytäneet poliittisen ratkaisun tähän institutionaaliseen ongelmaan, koska se on ratkaistava kiireellisesti ottaen huomioon nuo edessämme olevat haasteet, joista olemme myös keskustelleet koko iltapäivän.

Joaquín Almunia, komission jäsen. – (ES) Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri, hyvät kuulijat, aloitan siitä, mihin ministeri Jouyet'n puhe päättyi. Kuten puheenjohtaja Barroso totesi avauspuheenvuorossaan, Lissabonin sopimuksen voimaantulo on olennainen asia, jotta voimme mennä Euroopan yhdentymisessä eteenpäin, etenkin tällaisina aikoina. Jotkut teistä mainitsivat ulkoisiin toimiin sekä yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä tekijöitä, esimerkiksi Georgian. Lissabonin sopimuksen avulla voimme parantaa toimintamme tehokkuutta ja intensiteettiä aloilla, jotka ovat tärkeitä oman turvallisuutemme kannalta sekä arvojemme puolustamisessa rajojemme ulkopuolella, kuten Georgian tapauksessa tai muissa maissa.

Jotkut teistä muistuttivat aivan oikeutetusti siitä, miten tärkeitä ovat keskustelut energiakysymyksistä ja ilmastomuutoksesta. Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella niistä. Puheenjohtajavaltio Ranska

tukee komission kunnianhimoista ehdotuspakettia, joka toivottavasti hyväksytään ja pannaan täytäntöön. Lissabonin sopimus antaa unionin toimielimille – ei pelkästään komissiolle – lisää toimivaltaa tarttua tähän erittäin merkittävään haasteeseen.

Jotkut teistä mainitsivat oikeutetusti maahanmuuton, maahanmuuttosopimuksen, josta puheenjohtajavaltio on tehnyt kiitettävän aloitteen yhdessä muutamien muiden jäsenvaltioiden kanssa. Komissio on myös tehnyt hiljattain maahanmuuttoa koskevia ehdotuksia, joista on keskusteltu ja jotka on hyväksytty tai joista keskustellaan ja joita ollaan parhaillaan hyväksymässä parlamentissa ja neuvostossa. Tässäkin asiassa Lissabonin sopimus auttaa Euroopan unionia etenemään kohti yhteistä maahanmuuttopolitiikkaa, mikä on välttämätöntä.

Suurin osa puheenvuoroista keskittyi, melko ymmärrettävästi, talous- ja rahoitusasioihin, joista olemme erityisen huolissamme tällä hetkellä.

Olen samaa mieltä puheenjohtajavaltion kanssa sekä tietenkin myös komission puheenjohtajan kanssa siitä, että meidän täytyy vauhdittaa yhteisiä toimia kaikkien unionissa vastuuta kantavien tahojen välillä. Osa vastuusta kuuluu epäilemättä komissiolle, neuvostolle ja osa parlamentille ja osa jäsenvaltioille, valvontaelimille ja keskuspankeille.

Meidän kaikkien pitää toimia koordinoitusti ja kukin oman vastuualueensa mukaisesti. Vuoden ajan, kriisin alusta saakka, komissio on laatinut aloitteita rahoitusjärjestelmän tulevaisuuden selvittämiseksi keskipitkällä aikavälillä. Neuvosto ja komissio keskustelivat ja päättivät tästä vuosi sitten Portossa pidetyssä epävirallisessa neuvoston kokouksessa sekä viime vuoden lokakuussa pidetyssä Ecofin-neuvoston kokouksessa.

Komissio osallistuu myös lyhyellä aikavälillä aktiivisesti kiireellisesti toteutettuihin tärkeisiin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät eilisen Ecofin-neuvoston päätelmiin. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi sitoumus parantaa talletustakuujärjestelmiä, joille jotkut yksipuoliset ja muille maille haitalliset aloitteet – eivätkä niinkään rahoituslaitoksissa olevien talletusten epävarmuus – aiheuttavat vakavaa vahinkoa.

Komissio tekee yhteistyötä ja toimii myös eilissä Ecofin-neuvoston päätelmissä määritettyjen periaatteiden kehittämiseksi ja soveltamiseksi. Ne ovat tärkeitä ottaen huomioon tavan, jolla vaikeisiin tilanteisiin pitäisi kussakin rahoituslaitoksessa puuttua: pääomapohjaa vahvistamalla ja joissain tapauksissa joidenkin muiden välineiden avulla.

Kuten puheenjohtaja Barroso sanoi, komissio tekee töitä, jotta voimme edistyä tähänastista nopeammin tarvitsemassamme unionin tason valvonnassa, rajat ylittävässä valvonnassa. Meistä jokainen on viime päivinä kokenut, kuinka tarpeellisia nuo mekanismit ovat.

Neuvoston ja parlamentin tavoin komissio on tyytyväinen siihen, miten nopeasti Euroopan keskuspankki sekä muut keskuspankit toimivat tänään laskiessaan koordinoitusti korkoja. Tämä voi poistaa joitakin markkinoilla vallitsevia jännitteitä.

Olen täysin samaa mieltä parlamentin jäsen Purvisin kanssa siitä, että kaikkien on hyväksyttävä omalla vastuualueellaan toimenpiteitä pankkien välisten markkinoiden elpymisen vauhdittamiseksi. Tämä on olennainen asia. Emme voi ajatella, että keskuspankit olisivat tulevaisuudessa ainut likviditeetin lähde rahoitusjärjestelmän toiminnassa. Komissio totesi – vastaan erityisesti parlamentin jäsen in't Veldin puheenvuoroon – viime lauantaina Pariisissa valtion- ja hallitusten päämiesten kokouksessa ja jälleen eilisessä Ecofin-kokouksessa, että valtiontuen sääntelyn osalta perussopimus sisältää riittävät lausekkeet ja määräykset, jotta kilpailusääntöjen sekä valtiontukea koskevien sääntöjen soveltamiseen voidaan suhtautua joustavasti sellaisissa tilanteissa kuin jossa nyt olemme.

Joko tänään tai huomenna kollegani komission jäsen Kroes julkaisee, kuten hän eilen Ecofin-neuvoston kokouksessa ilmoitti, suuntaviivat siitä, miten komission mielestä voitaisiin hyödyntää sopimukseen sisältyvän joustavuuden luomaa liikkumavaraa tässä erityistapauksessa erilaisia ratkaisuja tai avustuksen muotoja kuitenkin syrjimättä.

Hän aikoo käsitellä myös – jotkut teistä mainitsivat tämän – vakaus- ja kasvusopimuksen soveltamista. Sopimusta tarkistettiin vuonna 2005, minkä jälkeen, kuten mielestäni jo sanoin täällä eräässä toisessa kokouksessa, tarkistetun sopimuksen soveltamisesta ollaan oltu täysin yksimielisiä. Jälleen eilen, aivan kuten Pariisissa pidetyssä kokouksessa lauantaina, Ecofin-neuvosto totesi yksimielisesti, että nykyinen, vuonna 2005 tarkistettu sopimus – myös parlamentti osallistui kyseiseen keskusteluun ja konsensukseen – jättää riittävästi liikkumatilaa reagoida tilanteisiin, joita on alkanut esiintyä ja joita valitettavasti esiintyy jatkossakin. Tällaisia

ovat esimerkiksi julkisten alijäämien kasvu. Tämä voidaan toteuttaa käytössä olevien sääntöjen avulla, ei siirtämällä ne syrjään.

Tämä asia oli selvä lauantaia Pariisissa, se oli selvä eilen Ecofin-neuvoston kokouksessa, ja se on selvä täällä tänään käydyssä keskustelussa. Vakuutan teille, että komissio aikoo varmistaa, että asia on selvä jatkossakin, vaikka edessämme on hyvin vaikeat ajat niin rahoitusjärjestelmää kuin reaalitaloutta ajatellen.

Huomenna matkustamme Washingtoniin, jossa pidetään kansainvälisen valuuttarahaston vuosikokous. IMF:n ennusteita on jälleen tarkistettu alaspäin. Tulevina viikkoina meidänkin ennusteitamme tarkistetaan alaspäin. Tässä ei ole kyse pelkästään teoreettisesta toimenpiteestä taloutta koskevista ennustuksista. Valitettavasti tämä tarkoittaa alhaisempaa kasvua, työllisyyden laskua sekä suurempia jännitteitä työmarkkinoilla, mikä yhdistettynä inflaatiopaineisiin, joista edelleen kärsimme, vaikkakin tilanne on rauhoittunut viimeisten kahden kuukauden aikana, tarkoittaa ostovoiman heikkenemistä ja ongelmia tavallisille kansalaisille.

Meidän ei silti pitäisi unohtaa keskipitkää aikaväliä. Meidän ei pitäisi myöskään unohtaa sitä, mitä olemme oppineet aiemmista kriiseistä. Uskon, että tässä mielessä suurin osa puheenvuoroista, joita olen tänään iltapäivällä kuullut, vahvistaa ja tukee tätä mielestäni erittäin myönteistä konsensusta, jonka eilen saavutimme Luxemburgin Ecofin-kokouksessa.

Puhemies. – (PT) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan seuraavan istuntojakson aikana.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjallinen. – (FR) Aivan ensiksi haluaisin onnitella neuvoston puheenjohtajaa Nicolas Sarkozya käytännöllisistä ja tehokkaista toimenpiteistä sekä kiittää erinomaisesta työstä puheenjohtajavaltio Ranskaa, jota tänään edustaa ystäväni Jean-Pierre Jouyet. Euroopan unioni perustettiin sodan aiheuttaman kärsimyksen keskellä.

Ilmeisesti unionin kohtalona on jatkaa kärsimyksen ja kriisien keskellä. Nämä kriisit – Kaukasian kriisi, rahoituskriisi, WTO:n epäonnistuminen – osoittavat, miten suuresti tarvitsemme uudenlaisia toimielimiä, jotka Lissabonin sopimus luo, kuten EU:n pysyvää puheenjohtajaa.

Rahoituskriisin edessä EKP on juuri päättänyt laskea korkoja, ja olen tyytyväinen tähän päätökseen. Se on vihdoin päässyt välinpitämättömyydestään; sen pitäisi ottaa opiksi rahapolitiikkansa epäonnistumisesta, sillä mikään ei olisi huonompi asia kuin korkojen nostaminen siinä vaiheessa, kun talouskasvu alkaa uudelleen. On yhä tärkeämpää, että komissio saattaa asian EY:n perustamissopimuksen 105 artiklan 6 kohdan mukaisesti neuvoston käsiteltäväksi, jotta neuvosto voi antaa EKP:lle poliittiset valtuudet valvoa luottolaitosten vakautta ja toteuttaa tavoitteen perustaa eurooppalainen pankkisääntelyviranomainen.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), kirjallinen. – (EN) Kysyin 24. syyskuuta kirjallisessa lausumassa, onko Eurooppa valmis kestämään iskun, jonka sen tiivis yhteys Yhdysvaltain markkinoihin aiheuttaa, ja riittääkö EKP:n ja Englannin keskuspankin markkinoille syöttämät 36,3 miljardia euroa uhan poistamiseen. Muutama päivä myöhemmin Fortis- ja Dexia-pankit joutuivat myös rahoituskriisin pyörteisiin. Lisäksi Islannin pankkijärjestelmä on romahtanut (tilanne huipentui, kun hallitus osti Glitnir-pankin) ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on ilmoittanut pumpppaavansa lisää rahaa (200 miljardia Englannin puntaa) talouteensa.

Nuo tapahtumat antavat vastauksen tuohon retorisenä esittämäni kysymykseen. Mitä tapahtuu seuraavaksi? Tiedämme jo nyt, mihin rahoituslaitoksiin tämä on iskenyt: suuriin. Sitä emme kuitenkaan tiedä, keneen muuhun tämä on iskenyt ja kuka salaa koko roskan. Entäs sitten ne kymmenet alueelliset pankit Yhdysvalloissa, jotka lainasivat löyhin perustein rahaa kiinteistömarkkinoille? Entäs ne eurooppalaiset pankit, jotka eivät voineet pysyä erossa kaikenlaista eksoottisista amerikkalaisista rahoitusvälineistä, jotka ovat vallanneet markkinat tällä vuosikymmenellä?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjallinen. – (PT) Huolimatta melko tunnepitoisista sanoista, joita rahoituskriisistä ja siihen liittyvistä kriiseistä on kuultu, perustoimenpiteitä kriisien tehokasta hoitoa varten odotetaan edelleen. Jotkut tilapäistoimet, jotka torjuttiin vain muutama kuukausi sitten, ovat nyt hyväksyttyjä. Tällaisia ovat esimerkiksi sellaisten pankkien kansallistaminen, jotka ovat ajautuneet konkurssiin hallitsijoidensa ja joidenkin suurimpien osakkeenomistajiensa huonon hallinnon vuoksi, kun nämä ovat pistäneet omiin taskuihinsa tuntuvat voitot ja jättäneet vahingot tavallisen kansan hoidettavaksi. Nämä

toimet on aina suunnattu suurten yritysten suojelemiseksi juurikaan ajattelematta työntekijöiden tai vähävaraisimpien etua. Näin ollen ne eivät poista ongelman ydintä. Toimilla ei lopeteta veroparatiiseja. Niillä ei lopeteta Euroopan keskuspankin epäaitoa riippumattomuutta. Niillä ei päästä eroon vakaussopimuksesta. Niiden avulla ei hyväksytty yhteisvastuullisuuden ja sosiaalisen edistyksen sopimusta.

EKP laski peruskorkoaan liian myöhään, vasta kun lyhytnäköisyys on jo koitunut kalliiksi kaikkein hauraimmille talouksille sekä niille, jotka ovat velkaa pankille.

Tässä mielessä käsiteltävänä olevat asiat ovat ensisijaisen tärkeitä ja kyseenalaistavat uusliberalistisen politiikan, jossa vapaa kilpailu on aina asetettu etusijalle. Se taas on lisännyt työntekijöiden hyväksikäyttöä ja aiheuttanut lisäongelmia mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille. Seuraavassa neuvoston kokouksessa on otettava selkeä irtiotto tällaisesta uusliberalistisesta politiikasta.

Petru Filip (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Vallitseva maailmanlaajuinen rahoituskriisi on luonteeltaan ylikansallinen, ja se uhkaa luoda yleisen paniikkitilan hyvin nopeasti niin rahoitus-, pankki- ja taloussektoreilla kuin tavallisten unionin kansalaisten keskuudessa. Mielestäni jopa hankalampaa kuin taloudellisen ilmiön vakavuutta, jota on hallittava sekä rahoituksen että talouden kannalta, on arvioida uhkaa, jonka aiheuttaisi se, että Euroopan kansalaiset joutuvat paniikkiin, minkä seurausten poistaminen veisi myös enemmän aikaa.

Näin ollen vetoan julkisesti teihin, joilla on puheenjohtajina valtaa, ja pyydän, että riippumatta siitä, mihin toimenpiteisiin ryhdytte ratkaisaksenne tämän talous- ja rahoituskriisin suoraan, välittömästi ja tehokkaasti, varmistatte noiden toimenpiteiden olevan avoimia kansalaisten yleiselle mielipiteelle, jotta kansalaiset kokevat Euroopan unionin suojelevan heitä, koska unionin tavoite on tarjota suojaa vakavissa hätätilanteissa.

Jos emme nyt kykene vahvistamaan luottamusta ja solidaarisuutta Euroopassa, saatamme joutua todistamaan, kuinka kaikki, minkä olemme vaikeuksien kautta luoneet viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana, katoaa.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjallinen. – (PL) Meidän ei pitäisi luottaa siihen, että yksi Eurooppa-neuvoston kokous riittää ratkaisemaan rahoitusmarkkinoiden ongelmat. Neuvoston pitäisi ennemminkin pyrkiä tarkastelemaan keinoja, joilla Euroopan pankkijärjestelmästä voitaisiin tehdä turvallisempi. Kansallisten hallitusten tämänhetkinen toiminta on epäilemättä tarpeen, mutta se ei varmasti korvaa yhteisiä toimia, joita EU voi toteuttaa kokonaisuutena.

Aivan erityisen tärkeää on nyt se, että vältetään kaikki populistiset lupaukset ja suojellaan kansalaisia joidenkin poliitikkojen äärimmäiseltä kyynisyydeltä. Tuo kyynisyys perustuu siihen, että tyrkytetään pessimismiä mutta vaaditaan samalla muita poliitikkoja tekemään jotakin. Jos synkät ennustukset käyvät toteen, kyynikot sanovat: "Mehän sanoimme." Jos pahimmat skenaariot eivät toteudu, pseudo-pelastajat sanovat: "Halusimme olla varovaisia. Tällaisissa tilanteissa on parempi toimia."

Nyt kyynikot hierovat käsiään riemuitten siitä, että ovat keksineet salajuonen, jolla ei voi hävitä. Tällainen ilo on osoitus äärimmäisestä vastuuttomuudesta ja demokraattisen politiikan perusarvojen – yhteisen hyvän huolellisen hoidon – kieltämisestä. Voi jopa olla, että suurimman uhan eurooppalaisten lompakoille aiheuttaa juuri tuo kyynisyys. On myös mielenkiintoista, että tuo epäaito huoli kansalaisten tulevaisuudesta tulee niiltä, jotka pyrkivät estämään unionin uuden sopimuksen ja karttavat ajatusta yhteisestä valuutasta. Toivottavasti neuvoston kokouksessa ei nähdä vääriä ennustajia. Kiitoksia paljon.

Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjallinen. – (EN) Rahoituskriisi on oikeutetusti ensimmäisenä neuvoston lokakuun kokouksen asialistalla. Kriisi on ihmisen aiheuttama – Yhdysvalloista EU:hun ja muualle leviävä pankki- ja rahoitusalan romahdus on järkyttävää mutta totta.

On vaikea uskoa, että tämä mahdoton asia – eli pankkijärjestelmän romahtaminen – on tapahtumassa. Yksittäisten pankkien kaatuminen ja hallitusten dramaattiset toimet heikon rahoitussektorin tukemiseksi ovat johtaneet kansalaisten keskuudessa levottomuuteen sen suhteen, kykenevätkö poliitikot suojelemaan heitä näiltä mahdollisilta tapahtumilta.

Pankit eivät halua sääntelyä, ja nyt on selvää, että sääntely on ollut liian heikkoa ja tehotonta pankkien asiakkaiden ja jopa pankkien itsensä suojelemiseksi.

Kun pankeille koitti tukalat ajat, ne kiiruhtivat poliitikkojen luokse, jotta nämä suojelisivat niitä. Nyt on siis meidän tehtävämme tarttua hetkeen ja siirtää valta sinne, missä sen olisi pitänyt aina olla, eli poliittiselle järjestelmälle rahoitusmarkkinoiden sijasta.

Esko Seppänen (GUE/NGL), kirjallinen. – (FI) USA on sairastunut hullun rahan tautiin, ja sen oireita ovat pankkikonkurssit, pankkien ja vakuutusyhtiöiden sosialisoinnit ja velkojen sosialisointiin käytettävä roskapankki pankkijätteen kaatopaikaksi. Kriisi osoittaa, että kapitaali tarvitsee valtiovaltaa muihinkin tarkoituksiin kuin vain sodankäyntiin kaukana vierailta mailla, USA:n tapauksessa Irakissa ja Afganistanissa. Lyhyen ja halvan ”hötörahan” aikaansaaman kriisin hyvä puoli on se, että nyt USA:lla ei ole varaa uusiin sotiin.

Syntyy pahannäköistä jälkeä, kun supervalta koheltaa niin, että sen arvostus muiden silmissä romahtaa. USA:lle on käynyt juuri sillä tavalla: se on monen mielestä kokenut nyt supervaltana Neuvostoliiton kohtalon.

Halvalla rahalla, velalla ja keinottelulla sytytetyn pankkipalon sammuttamiseen tarvitaan koko USA:n kaikki poliittiset ja taloudelliset resurssit. Kysymys ei kuitenkaan ole enää vain taloudesta, vaan arvopaperijaloilla seissyt jättiläinen koki arvovaltatappion. Ideologisen taistelun voittajana pörhistellyt USA ei ole enää uskottava voittajan roolissa.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjallinen. – (EL) Neuvoston ja komission julkilausumat sekä pääoman poliittisten edustajien kannat EU:n huippukokouksen valmisteluja koskevista keskusteluista kertovat epäsuositun politiikan vauhdittamisesta kapitalistisen talouden kriisin hallinnassa. Kriisi leviää väijäämättömästi EU:n jäsenvaltioissa sekä kehitysmaissa, mikä tekee EU:n taantumuksellista luonteesta entistäkin karumman.

Nuo julkilausumat, Ecofin-neuvoston ja EU:n jäsenvaltioiden porvarihallitusten ilmoittamat valtion monopoleja koskevat interventiot sekä velkaantuneiden pankkien ja muiden monopoliasemassa olevien konsernien pelastaminen valtion rahalla ovat toimenpiteitä, joilla tuetaan EU:n pääomaa tarkoituksena tukea monopolitaloutta ja poliittista valta-asemaa. Tämä osoittaa, ettei kapitalismista löydy ratkaisuja, kun on kyse ihmisten eduista.

Kriisin aiheuttaman uhan edessä EU ja sen jäsenvaltioiden porvarihallitukset voimistavat työläisiin ja kansalaisiin kohdistuvia hyökkäyksiään.

Euroopan kansat eivät voi odottaa mitään EU:n huippukokoukselta. Ainut tapa, jolla työntekijät voivat mennä eteenpäin, on olla tottelematta ja irtautua EU:n ja sen jäsenvaltioiden porvarihallitusten epäsuositusta politiikasta.

15. Lamfalussy-prosessin seuranta – tulevat valvontarakenteet (keskustelu)

Puhemies. – (PT) Esityslistalla on seuraavana Ieke van den Burgin ja Daniel Dăianun talous- ja raha-asoiden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0359/2008) Lamfalussy-prosessin jatkotoimista – tulevat valvontarakenteet (2008/2148(INI)).

Ieke van den Burg, esittelijä. – (EN) Arvoisa puhemies, vuodesta 2002 lähtien olen käsitellyt rahoitusmarkkinoiden vakautta ja valvontaa koskevia kysymyksiä. Jo tuolloin vaadin parlamentin vakavaraisuusvalvontaa koskevassa mietinnössä vahvaa eurooppalaista valvontajärjestelmää, joka olisi verrattavissa Euroopan keskuspankkijärjestelmään.

Onneksi meillä on euro ja EKP näinä myrskyisinä aikoina, mutta on kuitenkin noloa, ettei meillä ole vahvaa valvontarakennetta. Sain tuolloin parlamentin enemmistön vallankumouksellisen uudistuksen taakse, ja kaikki puhuivat edistyksestä. Kuitenkin kun olen vuosien saatossa puhunut useiden valvontaviranomaisten ja muiden teollisuuden ja valvonta-alan korkeiden edustajien kanssa, ihmiset ovat sanoneet minulle: ”Emme voi sanoa tätä julkisesti, mutta olette oikeassa siinä, että täytyy tapahtua enemmän; todellinen kriisitilanne osoittaa vielä, ettei tämä riitä.”

Tarvitsimme siis kriisin ymmärtääksemme tämän asian kiireellisyyden. Ei tarvinne edes sanoa, että olisin mieluummin välttänyt tällaisen kriisin, ja toivon, että olisimme olleet paremmin valmistautuneita siihen. Kriisi on kuitenkin nyt täällä. Myös tsunami, jota komission jäsen McCreevy ei halunnut tarkastella vielä muutama viikko sitten käsitellessämme kollegoiden Rasmussen ja Lehne laatimia mietintöjä, on täällä, ja se on mielestäni ennennäkemättömän kova.

Odotankin nyt, että tuo impulssi löytyy, mutta olen pettynyt ja häpeissäni siitä, että Euroopan unionin toimet ovat liian vähäisiä ja tulevat liian myöhään. Koko maailma katsoo, mutta emme onnistu saavuttamaan todellista yhteistä lähestymistapaa. Jopa taloustieteilijät ja kommentaattorit, jotka aiemmin puolustivat innokkaasti tätä upeaa ja innovatiivista rahoitusjärjestelmää, jota ei saisi haitata sääntelemällä, ovat

lähestulkoon yksimielisiä ilmaistessaan pettymyksensä Euroopan johtajien tähänastisia toimenpiteitä kohtaan. Viitaan eilisen *Financial Times* -lehden pääkirjoitukseen, jossa sanotaan: "Toistaiseksi Euroopan johtajat ovat pelkästään esittäneet yhtenäisyyttä julistaessaan yhdessä, että he huolehtivat omista ongelmistaan." Näin siis myös *Financial Times* katsoo, että tarvitsemme kapellimestaria yksinlaulajien sijasta.

Mielestäni parlamentilla on huomenna mahdollisuus osoittaa, ettemme laula vain omia valitus- ja viha-aarioitamme ja takerru syytelyyn. Voimme osaltamme rakentavasti edistää johtajuuden muodostamista sekä poimia joitakin hyvin konkreettisia ehdotuksia, joiden toteuttamisen Euroopan komissio voisi välittömästi aloittaa.

Tämä voi vaikuttaa melko tekniseltä monien muiden parlamentin jäsenten silmissä, mutta voin vakuuttaa, että näitä ehdotuksia on pohdittu syvällisesti ja että ne on valmisteltu kunnolla talous- ja raha-asoiden valiokunnassa. Vaatii vain johtajuutta ja rohkeutta teiltä, hyvä komission jäsen, näyttää niille vihreää valoa ja käynnistää prosessi. Teidän ei pitäisi kuunnella liikaa Cityn lobbareita, jotka pidättelevät teitä tekemästä asioita. Tietenkin teidän pitää kuunnella asiantuntijoita. Mutta poliittinen vastuu näiden aloitteiden toteutumisesta on teillä.

Puheenjohtaja Barroso puhui jo lyhyen aikavälin toimenpiteistä. Olen iloinen siitä, mitä hän sanoi viisaiden ryhmästä, mutta tämäkin on asia, jota parlamentti ehdotti jo kaksi vuosi sitten, emmekä silloin saaneet tukeanne asialle. Sitten vakavaraisuusdirektiivistä, luottoluokituskaitoksia koskevista toimenpiteistä: minulle ei ole aivan selvää, millaisia toimenpiteitä aiotte ehdottaa johtajien palkkioita koskevissa suosituksissa. Toivon, ettette kuuntele tässä asiassa pelkästään Ecofin-neuvoston heikkoja ehdotuksia, vaan olette valmiita menemään hieman pidemmälle. Lopuksi valvonnasta: kyse ei ole pelkästään pitkän aikavälin toimista viisaiden ryhmässä; meidän pitäisi tehdä jotain jo nyt. Tarkistuksistani 5, 6 ja 7: toivon saavani tukea ehdotukselle, jonka mukaan Euroopan valvontarakennetta varten nimitetään välittömästi riippumaton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Daniel Dăianu, esittelijä. – (EN) Arvoisa puhemies, käytän tilaisuuden sanoakseni muutaman sanan asioista, jotka näyttävät ympäröivän yleistä keskustelua sääntelystä ja valvonnasta.

Ensinnäkin vapaat markkinat eivät tarkoita sitä, ettei sääntelyä ole ollenkaan. Höllä rahapolitiikka voi kiihdyttää inflaatiota ja johtaa mahdollisesti taantumaan, mutta se ei voi itsessään aiheuttaa rahoitusjärjestelmän romahtamista. Romahduksen uhan aiheuttaneet rahoitusjärjestelmän piirteet ovat uuden rahoitusjärjestelmän rakenteellisia ominaisuuksia.

Perimmäinen syy tähän kriisiin on rahoitusjärjestelmän puutteellinen sääntely. Asuntolainat eivät itsessään ole myrkyllisiä, vaan niihin perustuvat heikosti suunnitellut arvopaperit ovat myrkyllisiä. Rahoitustuotteiden paketointi voi lisätä vaikeaselkoisuutta markkinoilla. Vastuuttomaan käytökseen johtavat korvausjärjestelmät: ne ovat myrkyllisiä. Harhaanjohtavat mallit ovat myrkyllisiä ja äärimmäinen velkaantuminen on pahasta. Olisi todella väärin olla puuttumatta näihin ongelmiin.

Rahoituslalla tapahtuva innovointi ei aina ole vaaratonta. Siksi on hämmentävää kuulla, että uusi sääntely on huono asia, koska se tukahduttaisi rahoitusalan innovaatiot.

Kunnollisen sääntelyn ja valvonnan luominen ei ole sosialismia. Kyse on siitä, millaisessa markkinataloudessa haluamme elää. Myönnän, että tämä voi johtaa joidenkin valtiokapitalismin osatekijöiden uudelleen luomiseen, ja tästä on keskusteltava.

Teollisuusvetoisiin aloitteisiin luottaminen ei riitä, sillä tällaisissa aloitteissa ajetaan usein omaa etua.

Miksi emme osaa ottaa opiksi aiemmista kriiseistä? Oman edun ajajilla on selvästi pitkät kädet, ja he koettavat vaikuttaa sääntelyyn ja valvontaan sekä kaltaistemme ihmisten käyttäytymiseen.

Onko moraalilla arvoa väliä? Mielestäni niillä on väliä. Elämme keskellä sotkua, joka johtuu osaltaan siitä, että joidenkin mielestä moraalilla arvoa ei ole väliä liiketoiminnassa. Sääntely- ja valvontaviranomaisten olisi ymmärrettävä, että järjestelmään liittyy riskejä. Heidän pitäisi olla aina tietoisia rahoitusalan vakaudesta.

Jännitteitä ja kriisejä ei voida täysin välttää, mutta voimme lieventää niiden aiheuttamia vahinkoja. Tarvitsemme kokonaisvaltaisia vastauksia kriiseihin sekä aitoa koordinoitua EU:n USA:n ja muiden tärkeiden rahoitusmaailman keskustusten välillä, etenkin huonoina aikoina.

Charlie McCreevy, *komission jäsen*. – (EN) Arvoisa puhemies, aloitan kommentoimalla rahoitusmarkkinoiden tilannetta. Elämme aikakautemme vakavinta kriisiä. Se alkoi subprime-luottokriisistä ja on nyt levinnyt koskemaan koko taloutta. Rahoituksen saantiin liittyvä pelko pahentaa luottamuspulaa entisestään kaikkien talouden toimijoiden keskuudessa. Jos luotonantoa ei saada pikaisesti vapautettua, ajaudumme jatkuvaan alamäkeen, millä on itsestään selviä vaikutuksia taloudelliseen toimintaan. Luotonannon vapauttaminen on tällä hetkellä tärkein tavoite. Keskuspankkien tämänpäiväiset toimenpiteet ovat merkittävä asia luottovirtojen vapauttamisen kannalta.

Viime viikkojen aikana olemme myös nähneet, ettei mikään talous tai mitkään rahoitusmarkkinat ole immuuneja näille tapahtumille.

Eilen pidetyssä Ecofin-neuvoston kokouksessa valtiovarainministereiden huolestuneisuus oli ilmeistä. Tunnustimme sen, että hallitusten on toimillaan tuettava rahoitusmarkkinoita joko syöttämällä niille pääomaa, antamalla takuita tai käyttämällä muita keinoja. Mitään hopealuotia ei ole käytössä. Olennaista on vahva ja nopea reagointi.

Omalta osaltaan komissio näyttää kykynsä reagoida nopeasti. Esittelen komission jäsenten kollegiolle ensi viikolla ehdotuksia talletustakuujärjestelmään tehtävistä muutoksista, jotka parantaisivat suojan vähimmäistasoa ja edellyttäisivät jäsenvaltioilta nopeiden takaisinmaksumenettelyjen käyttöönottoa.

Eilissä Ecofin-kokouksessa sovittiin, että jäsenvaltiot voivat nostaa nykyistä tasoa vähintään 50 000 eurolla, ja monet aikovat nostaa sitä vielä enemmän aina 100 000 euroon asti. Tämä heijastaa eroja jäsenvaltioiden keskimääräisissä talletuksissa.

Lisäksi olemme tekemässä kiireellisiä muutoksia tilinpitosääntöihin, jotta EU:ssa toimivat pankit voisivat hyödyntää samanlaista joustavuutta kuin Yhdysvaltain pankit. Tällöin yksittäiset pankit voivat halutessaan siirtää varoja kaupankäyntirahastosta rahoitustoiminnan puolelle. Tämä on komiteamenettelyn mukainen toimenpide, jolle toivon parlamentin pikaista hyväksyntää. Samalla toivon, että kansalliset valvontaviranomaiset soveltaisivat jo nyt näitä uusia säännöksiä, jotta pankit voisivat halutessaan käyttää uutta mahdollisuutta kolmannen vuosineljänneksen tuloksissa. Lisäksi IASB on hyväksynyt Yhdysvaltain arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen selvennyksen käyvän arvon soveltamisesta kirjanpitoon silloin kun aktiivisia markkinatietoja ei ole saatavilla. Tämä on merkittävä mahdollisuus myös pankeille, ja sitä pitäisi hyödyntää kolmannen vuosineljänneksen tilinpäätöksissä.

Jatkamme luonnollisesti Ecofin-neuvoston laatiman tiekartan nopeaa täytäntöönpanoa, mikä auttaa vahvistamaan Euroopan unionin kykyä ennaltaehkäistä ja hallitsemaan tulevia rahoituskriisejä. Näiden aloitteiden täytäntöönpano on yleisesti aloitettu.

Kriisiaikoina poliitikkojen pitää toimia näkyvästi kansalaisten rauhoittamiseksi. Asiat ovat samalla tavalla täällä Brysselissä, paitsi että toimintamarginaalimme on paljon rajallisempi. Meillä ei ole käytössämme sellaisia rahavaroja, joita tarvitaan kriisin taltuttamiseksi. Keskuspankit ja valtiovarainministerit hallitsevat kukkaron nyörejä. Mutta meidän pitää tehdä kaikkemme, jotta jäsenvaltioiden yhteinen lähestymistapa olisi mahdollisimman voimakas. On aivan varmaa, että jäsenvaltioilla on paremmat mahdollisuudet keskeyttää tämä syöksykierre, kun ne tekevät yhteistyötä. Meidän on jatkossakin tuettava jäsenvaltioita, kun ne pyrkivät määrittämään yhteisiä tavoitteita ja lähestymistapoja. Etenemme nopeasti toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet siltä osin kuin meillä on työkalut käytössämme.

Seuraavaksi käsittelen mietintöänne Lamfalussy-prosessin jatkotoimista ja tulevista valvontarakenteista. Haluaisin onnitella talous- ja raha-asioiden valiokuntaa ja erityisesti parlamentin jäseniä van den Burg ja Dăianu erinomaisesta työstä, jolla on saatu aikaan näin ajatuksia herättävä ja laaja-alainen mietintö. Mietinnössä tuodaan esiin useita haasteita, joihin meidän on vastattava vallitsevassa rahoituskriisissä. Innovatiivisia ja hyvin suunniteltuja ehdotuksia sääntelyn ja valvonnan uudistamisesta tarvitaan kipeästi tässä tilanteessa.

Mietintöönne sisältää melko vaativan luettelon suosituksia siitä, millä aloilla lainsäädäntöä tarvitaan. On rohkaisevaa nähdä, että niin monet korostamanne asiat ovat myös komission mielestä ensisijaisia asioita. Monessa tapauksessa joko itse työ tai sen suunnittelu on jo aloitettu suosituksia vastaavien aloitteiden pohjalta.

Haluan mainita joitakin tärkeimmistä käynnissä olevista aloitteistamme, kuten Solvenssi II-ehdotus, ehdotukset vakavaraisuusdirektiivin tarkistamiseksi, jotka komission jäsenten kollegio hyväksyi viime viikolla, sekä luottoluokitussäädöksiä koskeva lainsäädäntöehdotus, joka on tarkoitus antaa pian.

Tämä on linjassa monien mietinnössänne annettujen suositusten kanssa.

Vakavaraisuusdirektiivin muutosehdotus kattaa kriittiset alat, ja se vahvistaa olennaisesti EU:n pankkeja ja rahoitusjärjestelmää koskevaa sääntelykehystä. Toivottavasti tuette meitä tässä. On tärkeää päästä asiasta sopimukseen ensi huhtikuuhun mennessä.

Aiomme pian myös antaa ehdotuksen luottoluokituslaitoksista. Ehdotuksella pyritään ottamaan käyttöön lakisääteistä hyväksyntää ja vankkaa ulkoista valvontaa koskeva järjestelmä, jonka mukaan eurooppalaisten sääntelyviranomaisten on valvottava luottoluokituslaitosten toimintaa ja menettelyjä. Euroopan arvopaperimarkkinavalvojen komitea (CESR) koordinoi tätä.

EU:n valvontakehyksen osalta olemme juuri tarkistamassa komission päätöksiä kolmen valvontakomitean perustamisesta. Vuoden loppuun mennessä näille komiteoille on määritetty erityiset käytännön tehtävät, kuten sovittelu, suositusten ja suuntaviivojen laatiminen sekä selkeä rooli EU:n rahoitusjärjestelmän vakautta koskeviin uhkiiin liittyvien analyysien ja vastausten parantamisessa.

Meidän pitää nyt tarkastella eurooppalaista valvontaa myös pidemmällä aikavälillä. Tämänhetkiset tapahtumat ovat osoittaneet sen rajoitukset. Euroopan keskuspankki on toiminut kriisissä esimerkillisesti. Meidän pitää pohtia vakavasti sitä, miten valvonta järjestetään rajojen yli toimivien rahoituslaitosten tapauksessa. Kuten puheenjohtaja Barroso aiemmin ilmoitti, haluamme perustaa korkean tason työryhmän, joka käsittelee erilaisia vaihtoehtoja ja antaa suosituksia siitä, miten asioissa pitäisi edetä.

Tässä huomioidaan mietinnössänne oleva ehdotus korkean tason työryhmästä unionin valvontajärjestelyjen selvittämiseksi.

Olen ollut näissä ympyröissä riittävän kauan tietääkseni, ettei valvontajärjestelyjen uudistamisesta sopiminen ole helppo tehtävä.

Mutta jos emme ota opiksemme tästä kriisistä, teemme suuren karhunpalveluksen Euroopan unionille. Tämän pohdiskelun ei pitäisi estää meitä näkemästä tarvetta ryhtyä käytännöllisiin toimenpiteisiin valvonnan parantamiseksi, kuten esitämme Solvenssi II -ehdotuksessa sekä vakavaraisuusdirektiivissä. Valvojakollegiot ovat ehdottomasti tarpeen.

Edessämme ovat tukalat ajat. Meidän kaikkien on kannettava oma vastuumme. Nyt on aika osoittaa, että voimme vastata haasteisiin työskentelemällä yhdessä. Odotan tässä vahvaa tukea parlamentilta.

Piia-Noora Kauppi, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, luullakseni rouva Tumpel-Gugerell totesi Nizzassa syyskuun puolivälissä, että suurin virhe oli se, ettei rahoitusalan valvontarakennetta sisällytetty Maastrichtiin sopimukseen. Meidän olisi pitänyt käsitellä tätä asiaa jo talous- ja rahaliiton loppuvaihetta koskevien päätösten yhteydessä.

Olen täysin samaa mieltä tästä, eikä rouva Tumpel-Gugerell todellakaan ole ainut henkilö, joka on näin sanonut. Mutta ketä voidaan syyttää siitä, ettei valvontarakenne ole edistynyt? Emme voi mielestäni syyttää yhteisön satureita – ja yhteisön satureilla tarkoitan Euroopan komissiota, joka on hoitanut tehtävänsä, sekä parlamenttia. Kuten kollega van den Burg sanoi, olemme käsitelleet tätä asiaa vuoden 2000 alusta lähtien, ja olemme tehneet useita ehdotuksia neuvostolle, mutta neuvosto vaikuttaa täysin haluttomalta ryhtymään toimiin.

Ihmettelen vieläkin, miten Lamfalussy-järjestelmä oli mahdollista saada toimintaan. Ehkä ratkaisevaa oli lopulta Yhdistyneen kuningaskunnan ja Saksan sopimus ehdottaa CESR:n sijaintipaikaksi Pariisia, mutta mielestäni neuvostolla ei ole ollut minkäänlaista halua edetä asiassa. Nyt on siis oikea hetki. Ehkä aikaa on liian vähän tai on liian myöhäistä, mutta ainakin neuvostossa nyt tapahtuu jotakin.

Parlamentti on tehnyt useita tärkeitä ehdotuksia. Tässä kolme tärkeintä tärkeysjärjestyksessä:

Ensinnäkin pakolliset kollegiot kaikille rajatylittävälle rahoituslaitoksille sekä sitovat säännöt sille, miten ne toimivat, miten ne jakavat tietoa ja millaista päätöksentekomenettelyä niissä käytetään.

Toiseksi parempi oikeudellinen asema sekä tehokkaammat työskentelytavat kolmannen tason komiteoille. Ehkä komissio voisi tältä osin jättää hieman enemmän liikkumavaraa kolmannen tason komiteoille, jotta ne eivät olisi jatkossa vain neuvoa-antavia elimiä vaan voisivat tehdä myös päätöksiä.

Ja kolmanneksi EKP:n aseman vahvistaminen rahoitusvakauden alalla. EKP:n pitäisi saada enemmän tietoa. Sen pitäisi olla sidoksissa CESR:iin ja CEOPSiin, ja niiden pitäisi tehdä enemmän yhteistyötä.

Lopuksi haluan sanoa jotakin transatlanttisesta vuoropuhelusta. Nyt ei ole hyvä hetki jättää transatlanttisia rahoituspalveluja odottamaan. Tiedän, ettei tämä ole komission vika, vaan asiat riippuvat nykyään pääasiassa USA:n toimista, mutta mitä enemmän voitte tehdä keskustelujen jatkumiseksi, sitä parempi. Tulevaisuuden kannalta on hyvin tärkeää...

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Antolín Sánchez Presedo, PSE-ryhmän puolesta. – (ES) Arvoisa puhemies, emme voi ummistaa silmiämme tältä. Tämänhetkinen kriisi on paljastanut puutteet rahoitusmarkkinoiden valvonnassa ja taloudellisessa hallinnossa.

Kansalaiset ovat hyvin vakuuttuneita siitä, että on parempi tunnistaa riskit ja ennaltaehkäistä niitä kuin korjata jälkeensä, kun ne ovat jo johtaneet epätasapainoon ja aiheuttaneet vahinkoa rahoitusmarkkinoilla ja reaalityaloudessa. On siirryttävä pois aikakaudesta, jolloin suuri osa rahoitusmarkkinoista toimi läpinäkyvästi, ilman valvontaa ja varomattomien tai häikäilemättömien toimijoiden pelien armoilla.

Pääoman vapaa liikkuvuus, talous- ja rahaliitto, rahoituspalveluiden monimutkaistuminen sekä globalisaatio edellyttävät, että menemme kansallista sääntelykehystä pidemmälle. Meidän on mentävä kohti unionin tason valvontaa. Euroopan unioni ei voi jättäytyä pois tai tulla jätetyksi ulkopuolelle sellaisista uusista konsepteista kuin makrotason valvonta, järjestelmäriskit, rahoitusalan maailmanlaajuinen vakaus sekä tarve osallistua talousalan maailmanlaajuiseen hallintoon.

Näin ollen meidän täytyy mennä kohti unionin tason valvontaa ja pyrkiä siihen päättäväisesti. Olisi suuri strateginen virhe olla toimimatta näin nyt, kun globaalit valtasuhteet ovat muuttumassa. Meidän on päästävä pysähtyneisyydestä murtaaksemme Solvenssi II:ta koskevan esteen, ja siksi meidän on hyväksyttävä integroitu eurooppalainen lähestymistapa ja oikaistava sitä.

Jotta voimme varmistaa johdonmukaisuuden ja oikeudenmukaisuuden eri viranomaisten keskinäisten tai eri rahoitusalojen välisten erimielisyyksien ratkaisemisessa, meidän on luovuttava yksipuolisuudesta ja edettävä kohti aidosti toimivaa eurooppalaista järjestelmää. Kahden viranomaisen välisiä erimielisyyksiä ei voida ratkaista jommankumman yksipuolisella päätöksellä; samanaikaisesti ei voi toimia sekä tuomarina että asianosaisena.

Näin ollen tuen intohimoisesti kollegoiden van den Burg ja Däianu mietintöä. Olen kiitollinen siitä, että tarkistukseni on otettu huomioon ja olen vaikuttanut osaan kompromisseista. Toivon myös, että niiden kunnianhimoisimmat ehdotukset menevät läpi. Se olisi hyvä kansalaisillemme ja tärkeää rahoitusmarkkinoille.

Wolf Klinz, ALDE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kuulijat, tämän vuosikymmenen alussa paroni Lamfalussy esitteli raportin, jossa ehdotettiin tapoja parantaa ja tiivistää eurooppalaisten valvontaviranomaisten yhteistyötä. Neuvosto oli tyytyväinen ehdotuksiin, muttei tehnyt niille mitään. Jos tämänhetkisestä rahoituskriisistä seuraa jotain myönteistä, se voisi olla se, että valvonnan parantaminen on otettu asialistan kärkeen.

On kuitenkin yllättävää, että talous- ja raha-asioiden valiokunnan on laadittava työjärjestyksen 39 artiklan mukainen mietintö ennen kuin komissio alkaa suhtautua asiaan vakavasti. Varmaa on, että voimme selvittää yhdentyneiden ja kasvavien rahoitusmarkkinoiden asettamista haasteista vain siten, että valvonta-alaa lähennetään ja yhdennetään jatkuvasti. Tällä hetkellä sadasta rahoitusalan konglomeraatista 58 toimii rajojen yli. Jo nämä tilastot osoittavat, mitä pitää tehdä!

Esittelijöiden laatima raportti menee oikeaan suuntaan. Kollega Kauppi viittasi tähän: laaja-alainen järjestelmä, jossa kollegiot valvovat rajaylittäviä ryhmittymiä, sekä kolmannen tason komiteoiden vahvistaminen. Tämä on hyvä asia, mutta lisäksi pitäisi muistaa se, että pieniä jäsenvaltioita edustaa näissä kollegioissa usein vain isäntämaan valvoja, minkä takia niiden edut on tärkeää ottaa kunnolla huomioon.

Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä tämä on luultavasti ainut keino parantaa tilannetta; keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä se ei riitä. Tarvitsemme järjestelmän, joka ansaitsee oikeuden tulla kutsutuksi eurooppalaiseksi valvojaksi. Tämän järjestelmän pitäisi toimia Euroopan keskuspankkijärjestelmän rinnalla.

Puhetta johti*varapuhemies* **Mechtild ROTHE**

Pierre Jonckheer, *Verts/ALE-ryhmän puolesta*. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, totesin aiemmin ryhmäni puolesta, että tuemme Ecofin-neuvoston päätelmiä. Huomaan, että osakemarkkinat ovat tänään jälleen syöksyneet alas ja että Euroopan pörssikurssit ovat romahtaneet. Nämä toimenpiteet eivät siis riitä.

Vastuukysymyksissä olen kollega Kaupin kanssa yhtä mieltä siitä, että neuvostossa esiintyy todellakin suurta vastustusta. On kuitenkin selvää, että komissio – te erityisesti – ei ole lievästi sanottuna koskaan ollut erityisen ihastunut unionin tason sääntelyn lisäämiseen. Koko virkakauttanne on ohjannut ajatus markkinoiden itsesääntelystä. Tämän takia unionin lainsäädäntö on pahasti jäljessä tänään keskusteltavina olevilla aloilla.

Äänestämme mietinnöstä huomenna, ja ryhmäni tukee kaikkia siihen esitettyjä tarkistuksia ja erityisesti esittelijä van den Burgin tarkistuksia. Meidän mielestämme tarkistuksilla pyritään myös varmistamaan, että arvopaperistamisen ja pörssikeinottelun estäviä mekanismeja varten saadaan sitovampia säännöksiä. Ne tarkoittavat, että Lamfalussy-prosessin kolmannen tason komiteat toimivat tavallaan unionin tason valvonnan eli haluamamme unionin valvontaviranomaisen edelläkävijänä.

Siihen suuntaan haluamme edetä, ja mielestäni lainsäädännön alalla aloitemonopolia hallussaan pitävä komissio on epäonnistunut tehtävissään tällä vaalikaudella. Näin ollen yrityksenne tehdä vaikutus on ihan hyvä, mutta teillä on erittäin vähän aikaa alkaa toimia täydellä teholla.

John Purvis (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, arvostan esittelijöiden halua pyrkiä yhteisymmärrykseen tämän mietinnön yhteydessä. Omasta mielestäni se ei vielä ole täydellinen – he ovat varmaan tyytyväisiä kuullessaan tämän – mutta se on paljon parempi kuin mitä se oli, ja koen, että voimme oikeutetusti tukea sitä.

Tuon esiin kaksi erityistä asiaa. Arvopaperistamista on pidetty yhtenä tämän rahoituskriisin paholaisista, ja nyt pidetään tarpeellisena sitä, että liikkeellelaskijoilta pidetään näistä tuotteista jonkinlainen prosenttiosuus. Komissio ehdottaa vakavaraisuutta koskevassa selonteossaan viittä prosenttia. Meidän pitää ainakin arvioida tämän ehdotuksen vaikutukset. Uskallan epäillä, että ainut seuraus tästä olisi rahoitusmarkkinoiden jumiutuminen, ja se saattaisi jopa houkutella sijoittajia kiertämään huolellisuusvelvollisuutta. Se, mikä todella on tärkeää, on mahdollisuus jäljittää liikkeeseenlaskijat välillisten ”uusiopakkausten” kautta ja saada heidät tilivelvollisiksi mahdollisesta tietojen vääristelystä, laiminlyönnistä tai epäpätevyydestä.

Toinen asia on tapa ratkaista riitoja tai erimielisyyksiä valvojien collegioissa. Esittelijät ovat ehdottaneet melko monimutkaista ja muodollista muutoksenhakumenettelyä puheenjohtajineen ja varapuheenjohtajineen sekä uutta byrokratiaa. Kyseiset tilanteet on kuitenkin ratkaistava nopeasti, joten olemme ehdottaneet, että kaikissa sellaisissa riitatapauksissa, joita ei kyetä ratkaisemaan sopuisasti, osapuolet nimeävät yhteisesti sovittelijan, jonka päätöstä pitäisi ainakin meidän mielestämme pitää lopullisena.

Lopuksi, arvoisa komission jäsen, kiitän johdannosta, jonka esititte puheenvuorossanne tämänhetkisestä kriisistä. Pahoittelen, ettette ollut paikalla edellisessä keskustelussa komissaari Almunian ja neuvoston puheenjohtaja Jouyet’n kanssa, kun parlamentin jäsenet, minä itse mukaan luettuna, toivat esiin kaikki nämä asiat. Ehkäpä voitte lukaista läpi nuo pitkät puheenvuorot ja vastata näkemyksiimme.

Sharon Bowles (ALDE). – (EN) Arvoisa puhemies, tämä mietintö on kunnianhimoinen mutta samalla realistinen. Siinä analysoidaan syitä rahoitusalan sekasortoon ja ehdotetaan muutoksia tulevaisuutta varten. Useita näitä muutoksia, kuten monet muut ovat todenneet, olisi jo ehdotettu muutenkin, sillä joidenkin näkemysten mukaan Lamfalussy-prosessi ei ole edennyt niin pitkälle kuin mitä se olisi voinut tai sen olisi pitänyt edetä.

Kyse on siis ennemmin valvonnan seuraavasta sukupolvesta kuin tämänhetkisen kriisin korjaamisesta – vaikka uskomme, että se auttaa torjumaan vastaavia tilanteita jatkossa. Nyt jäsenvaltioista pitäisi löytyä enemmän tahtoa ottaa käyttöön muodollisesti yhdenmetyt päätöksentekorakenteet.

Mutta toistan, että sääntelyn on oltava järkevää. Ratkaisu tämänhetkisiin ongelmiimme ja rauhallisempi tulevaisuus myöhemmin ei ole mikään sääntelylomake, jossa on tuhansia rastittavia kohtia, jolloin annettaisiin, kuten tiedämme, asiantuntijaosaston tehtäväksi laittaa rasti ruutuihin ilman käytännön toimintaa johtokunnan tasolla.

Sääntöjen pitäisi olla selkeitä ja yksinkertaisia. Jotkut niistä voisivat kyllä olla soveltamisalaltaan laajempia, mutta ne eivät kuitenkaan saisi peittää kokonaistilannetta, jotta johdossa olevat ovat riittävän tilivelvollisia ja tietävät, missä mennään.

Lisäksi meidän pitää osana kriisin ratkaisemista parantaa selvitystilaa koskevia asioita. Tämä ei kuitenkaan koske pelkästään kriisitilanteita: meidän pitää tarkastella rajatylittävää selvitysmenettelyä myös normaaliaikoina. Tässäkin saatamme joutua astumaan maaperälle, jolla jäsenvaltiot tuntevat olonsa epämiellyttäväksi, mutta tilanne on kohdattava.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (EN) Arvoisa puhemies, ensinnäkin haluan todeta olevani eri mieltä niiden kanssa, joiden mukaan emme kykene löytämään EU:n laajuista ratkaisua rahoituskriisiin. Kansallisella tasolla toteutettiin jo rohkeita toimenpiteitä siellä, missä oli tarpeen. Koska kansalliset rahoitusmarkkinat ovat keskenään erilaisia, meillä on stressaavina aikoina liikkumavaraa. Siten voidaan huomioida erot jäsenvaltioiden rahoitusmarkkinoiden tasossa ja laajuudessa. Vilnassa ei ole Cityä, joten toimenpiteemme ovat erilaisia.

Jotenkin en ole yllättynyt siitä, että komission ehdotukset perustuvat rajatylittävien rahoitusyhtiöiden tarpeisiin; olen ollut viisi vuotta Euroopan parlamentin jäsen. Minua kuitenkin yllättää se, ettei komissio käsitä, että rajatylittävä konsernimalli ei selviä talouden laskusuhdanteista. Näemme sen tällä hetkellä. Yritysjohdajien täytyy laatia suunnitelmat malliensa nykyaikaistamiseksi lisäämällä joustavuutta tytäryhtiöiden tasolla, jotta voidaan huomioida erilaiset tarpeet EU:n reaalityöelämässä. EU:n valvonta- ja sääntelyjärjestelmien on varmistettava rahoitusalan sujuvat uudelleenjärjestelyt. Uudistuksen lähtökohtana on oltava vastaus seuraavaan kysymykseen: "Mikä valtiovarainministeriö lopulta maksaa auttamisesta koituvan laskun?" Tämä on koko Euroopan unionin vakauden etu.

Haluaisin kuitenkin pyytää kollegoiltani, etteivät he unohtaisi yhtä Euroopan pienistä naapureista, jolla on tiiviit yhteydet meihin: Islantia. Olemme jättäneet heidät oman onnensa nojaan.

Olle Schmidt (ALDE). - (SV) Arvoisa puhemies, Eurooppa tuntee nyt rahoituskriisin pahimmat vaikutukset. Unionin valtiovarainministereiden eilinen päätös yhteisestä talletustakuiden vähimmäistasosta oli tärkeä askel, kuten yksittäisten pankkien pelastusoperaatiot. Useat keskuspankit alensivat tänään koordinoitusti korkojaan, mikä on tarpeen luottamuksen palauttamiseksi rahoitusmarkkinoille. Kyseiset toimenpiteet ovat kohdennettuja, ja niiden avulla on ratkaistava kriisi tässä ja nyt.

Myös meidän päättäjien täytyy kantaa vastuamme siitä, että markkinat toimivat varmasti pitkällä aikavälillä. Tämä tarkoittaa, että meidän pitää omaksua järjestelmällinen ja selkeä lähestymistapa hyväksyessämme uutta lainsäädäntöä, jotta sen avulla luodaan myös hyvät edellytykset kasvulle. Vaikutustenarviointien merkitys ei ole rahoituskriisin tuloksia vähäisempi; ne ovat päinvastoin nyt aiempaakin tärkeämpiä.

Lamfalussy-prosessin yhteydessä parlamentissa tehty ehdotukset parantavat unionin valvonnan koordinoitua ja ovat merkittävä askel kohti parempia eurooppalaisia markkinoita. Haluaisin kiittää kumpaakin kollegaa ja erityisesti Leke van den Burgia, joka on tehnyt suurenmoista työtä monien vuosien ajan ja ollut erittäin sinnikäs. Se on hyvä piirre politiikossa.

Ehdotukset perustuvat olemassa oleviin järjestelmiin, joita on parannettava ja tehostettava taloutta pysäyttämättä. Emme saa erehtyä vastuustamme reagoida nopeasti ja hallita kriisiä jopa aiempaa vastuullisemmin – sääntöjemme täytyy olla toimivia, jotta ne hyödyttävät kriisikauden lisäksi myös Euroopan tulevaa kasvua.

Protektionismi ei ole milloinkaan vastaus, eikä tämä ole maailmantalouden loppu.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin toivottaa komission jäsen McCreevyn tervetulleeksi. Kuuntelin useiden kollegoiden reaktiota siihen, miten Irlanti reagoi pankkiemme luottamuskriisiin ja maksuvalmiusongelmiin ja miten asia vietiin läpi muissa maissa jälkepäin. Arvosteltuaan ensin Irlantia muiden täytyi lopulta seurata perässä. On enemmän kuin ironista, että keskustelemme tänään Euroopan rahoituspalveluiden valvontarakenteesta. En tiedä, kutsuisitteko tätä onnelliseksi sattumaksi vai "liian vähän, liian myöhään" -tapaukseksi.

Olisivatko asiat olleet kovin toisin, jos valvontarakenne olisi jo ollut olemassa esimerkiksi luottoluokituslaitoksia varten? Minusta näyttää siltä, että jos palataan lähtöruutuun, nuo laitokset ovatkin tosiasiaa syy moneen ongelmaan. Ne antoivat subprime-luottokriisin ajautua hallitsemattomaan tilanteeseen myöntämällä edelleen korkeita luokituksia laitoksille, jotka olivat pakanneet nuo kavalat tuotteet yhteen ja myivät niitä eteenpäin. Siitä tämänhetkinen ongelma johtuu.

Meidän pitää olla varmoja siitä, että vastuumme heijastaa kylmäpäistä ja kunnollista ajattelua keskustelun aiheena olevan kriisin huomioon ottaen.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, jollei nyt niin milloin sitten on tarpeen parantaa unionin tason valvontaa? Kaikki ennusmerkit ovat selviä: toimia tarvitaan ja meidän täytyy tehdä jotakin. Rahoitusmarkkinoiden vakauden valvontaa koskevat säännökset ovat ratkaisevan tärkeitä. Tarvitsemme tiukempia valvontasääntöjä makrotalouspolitiikkaan ja rahoitusmarkkinoiden valvontaan erityisesti Euroopan keskuspankin taholta.

Avainparametrit ovat ratkaisevia, kun valvojakollegioissa pyritään tekemään määräenemmistöpäätöksiä rajatylittäviä laitoksia koskevissa asioissa eurooppalaisten viranomaisten kesken. Meidän pitää luonnollisesti käsitellä ja arvioida jäsenvaltioiden kokoa tapauskohtaisesti. Isot maat eivät saa syrjäyttää pienempiä. EU:lla on oltava lainsäädännön tukema rakenne, jonka avulla voidaan poistaa esteet ja ratkaista konfliktit kansallisten ja alakohtaisten valvojien välillä. Meidän on hyödynnettävä kaikki kolmannen tason hallintovaihtoehdot parantaaksemme alan rakennetta.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Arvoisa puhemies, pääsyy tämänhetkiseen romahdukseen rahoitusmarkkinoilla on rahoituslaitosten vastuuttomuus, kelvoton riskienhallinta, huonot lainat sekä suuren velanoton salliminen ilman kunnollisia takuita, mikä on lopulta johtanut maksuvalmiuden menettämiseen. Valvontajärjestelmä on myös ollut kokonaisuudessaan tehoton. Vaikuttaa siltä, että tämänhetkiset ratkaisut eivät pysy maailmantaloudessa nopeasti tapahtuvien muutosten perässä. Näin ollen meidän on päivitettävä niitä lieventääksemme tulevien kriisien mahdollisia seurauksia. Meidän on pidettävä mielessä rahoitusmarkkinoiden hankala tilanne ja asettaa lainsäädäntötyö ehdottomasti etusijalle yhtenäisten ja tehokkaiden valvontakeinojen luomiseksi. Samalla meidän on tunnustettava se tosiasia, että yksittäiset rahoitusmarkkinat yhdentyvät jatkuvasti ja ovat yhä riippuvaisempia toisistaan. Meidän on myös varmistettava maksimaalinen yhteensopivuus Euroopan uuden järjestelmän sekä Amerikan, Japanin ja Kiinan järjestelmien välillä.

Charlie McCreevy, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin vastata lyhyesti muutamiin esitettyihin huomioihin. Yksi niistä koskee edellistä keskustelua, johon parlamentin jäsen Purvis viittasi. Minua ei ollut kutsuttu edelliseen keskusteluun. Harvoin jätän käyttämättä tilaisuuden tulla Euroopan parlamenttiin kuuntelemaan, kuinka tavanomaiset ihailijani vasemmistosta ylistävät panostani kaikissa Eurooppa-asioissa. En milloinkaan jättäisi käyttämättä tilaisuutta kuulla niin arvovaltaisten henkilöiden kuin parlamentin jäsenten Schulzin ja Berèsin ja monien muiden puhuvan minusta niin ylistävin sanoin. Olisin siis mielelläni tullut paikalle, jos minut olisi kutsuttu.

Unionin tason ratkaisuista haluaisin antaa kaksi esimerkkiä.

Palkkioasian käsittely aloitettiin edeltäjäni aikana. Asiasta annettiin suositus, joka lienee yksi pehmeimmistä välineistä, joita EU:lla on käytössään. Se oli ainut mahdollisuus saada vietyä jotain läpi, sillä näissä kysymyksissä toimivalta kuuluu jäsenvaltioille. Annoimme kertomuksen puolitoista vuotta sitten, mutta vain yksi jäsenvaltio on toteuttanut suurimman osan suosituksista. Muut ovat yleisesti jättäneet sen huomioimatta. Kertomuksen täytäntöön pannut jäsenvaltio – haluan kehua, kun on syytä kehua – oli Alankomaat. En väitä, että se olisi toteuttanut kaiken aivan kirjaimellisesti, mutta se on kuitenkin ainut jäsenvaltio, joka on valinnut kyseisen tien.

Unionin tason ratkaisu oli siis olemassa. Tällä hetkellä kiinnitetään paljon huomiota bonuksiin ja johtajien palkkioihin. Yritimme ehdottaa unionin tason ratkaisua. Ehdotuksen esitteli kollega Bolkestein – teknisesti katsottuna panin varmaankin itse asian täytäntöön, mutta annan kunnian aloitteen tehneelle Bolkesteinille. Näin olemme toimineet, minkä myös kertomuksemme osoittaa.

Toiseksi valvonnasta, tämän mietinnön pääasiasta: Olen useaan otteeseen puhunut parlamentissa ja muualla rahoituslaitosten rajatylittävästä valvonnasta. Olen puhunut asiasta Ecofin-neuvostossa ja lehdistötilaisuuksissa. On käytännössä mahdotonta päästä eteenpäin tässä asiassa, koska jäsenvaltiot eivät halua meidän laativan sitä varten unionin laajuista ratkaisua..

Haluaisin kuitenkin korostaa erästä asiaa Euroopan parlamentin jäsenille.

Viime vuonna tein aloitteen vakuutusalaan koskevasta Solvenssi II -ehdotuksesta. Lisäksi esitin ajatuksen valvojakollegioista, ryhmävalvonnasta sekä ryhmätuesta. Ajatusta on vesitetty huomattavasti niin ministerineuvostossa kuin Euroopan parlamentin kanssa käydyissä neuvotteluissa. Jos haluamme saada

tämän erityisen lainsäädäntöaloitteen läpi tällä vaalikaudella, ministerineuvostossa on tapahduttava merkittäviä muutoksia, koska neuvostossa esiintyy merkittäviä mielipide-eroja niin tässä asiassa kuin muissakin asioissa.

Olen ollut koko aikuisikäni mukana politiikassa ja olen lakannut hämmästelemästä, miten ristiriitaisia kantoja poliitikot voivat omaksua – ja löydätte niitä epäilemättä myös oman pitkän poliittisen urani varrelta. Silti pidän yhä todella ironisena ja hämmästyttävänä sitä, että kun me puhumme unionin laajuisen ratkaisun puolesta, kuten vaikkapa Solvenssi II:een liittyvän valvonnan yhteydessä, unionin tason toimintaa kannattavat niin ministereiden kuin Euroopan parlamentin jäsenten keskuudessa usein samat henkilöt, jotka sitten kuitenkin lobbaavat omia kansallisia kantojaan, kun jokin yksittäinen lainsäädäntöehdotus esitellään heille.

Ne meistä, jotka ovat saaneet katolisen kasvatuksen, tuntevat Saint Augustinen rukouksen. Se kuuluu suurin piirtein näin: ”Puhdista minut, mutta älä ihan vielä.” Tässä on kyse vähän samasta asiasta. En ole yllättynyt, koska olen toiminut koko aikuisikäni poliitikkona ja olen tottunut tällaiseen ironiaan, kohteliaasti sanottuna.

Olipa asia miten tahansa, rajatylittäviä rahoituslaitoksia on vain 44 tai 45, ja valvontajärjestelmämme on pahasti vanhentunut kyseistä toimintaa ajatellen.

Lopuksi käsittelen erästä tämänhetkistä kriisiä koskevaa asiaa, josta olen puhunut täällä ja muissa yhteyksissä, kuten lehdistötilaisuuksissa. Tämän tilanteen ratkaisemiseksi ei ole mitään taikatemppua. Jos olisi, se olisi keksitty jo kauan sitten. Nämä ovat ennennäkemättömiä aikoja ja ennennäkemättömiä reaktioita on nähty niin tällä puolella Atlanttia kuin Yhdysvalloissa.

Haluaisin kuitenkin muistuttaa paikalla olevia parlamentin jäseniä – ja olen varma, että puheenjohtaja Barroso teki samoin omassa puheenvuorossaan – siitä, että Euroopan komissio tekee parhaansa koordinoitakseen ja kannustaakseen jäsenvaltioita antamaan kokonaisvaltaisen vastauksen. Mutta kuten avauspuheenvuorossani totesin, vastuu näissä asioissa kuuluu jäsenvaltioille, jäsenvaltioiden keskuspankkiireille sekä jäsenvaltioiden ministereille. Heidät on näihin tehtäviin valittu. He ovat niitä, jotka hallitsevat veronmaksajien rahoja, ja heidän on vastaukset annettava.

Olemme pyrkineet – ja jossain määrin myös onnistuneet – luomaan unionin tason ratkaisun joillakin näistä erityisaloista. Lopuksi haluan huomauttaa, että meidän on muistettava unionin rakenne. Tämä ei ole Yhdysvaltojen kaltainen liittovaltio. Komissio ei ole mikään keskushallitus, jollainen on kaikissa 27 jäsenvaltiossa. Näin ollen emme voi ylittää meille annettuja valtuuksia.

Ieke van den Burg, esittelijä. – (EN) Arvoisa puhemies, tässä on paljon materiaalia keskustelua varten.

Haluaisin siteerata komission jäsentä joissakin asioissa, ja aloitan hänen lausunnostaan, jonka mukaan politiikkojen on tehtävä jotain kriisin hetkellä.

Mielestäni heidän olisi tehtävä niin paljon aiemmin. Meidän pitäisi toimia ennakoivasti, ennen kuin tsunami pyyhkäisee ylitsemme, ja estää tällainen tapahtumasta. Yhdyn siis siihen, mitä muut ovat sanoneet: jos alamme toimia nyt, se on liian vähän ja liian myöhään.

Toinen huomioni koskee valvonnan alalla tarvittavia toimenpiteitä. Mainitsitte esimerkkinä Solvenssi II:n ja syytite meitä, parlamenttia, ryhmävalvontaa koskevien ehdotusten heikentämisestä. En usko, että tässä on ehdotettu rakenteen heikentämistä, niin kuin kollega Sánchez Presedo taisi jo todeta. Se, mitä komissio itse asiassa ehdottaa, on ryhmävalvontajärjestelmä, jossa johtavat valvojat, eli usein suuret jäsenvaltiot, ottavat johdon kollegion menettelyssä.

Tuen ajatusta siitä, että meidän pitäisi perustaa kollegioita ja että meidän pitäisi käsitellä joitakin valvontakysymyksiä yhteisesti, sillä nämä rajatylittävät ryhmät toimivat samalla tasolla. Mutta kyse on siitä, että jonkin yksittäisen jäsenvaltion johtavien valvojien ja isäntämaan valvojien välillä saattaa olla eturistiriita, koska tuo toinen ryhmä saattaa hallita suurta osaa isäntämaan markkinoista.

Kyseisissä konfliktitilanteissa ei siis ole reilua vain todeta, että teidän täytyy jotenkin sopia asiasta vapaaehtoisesti kolmannen tason komiteassa niin, että johtavalle valvojalle annetaan vain neuvoja ja sitten lopussa johtava valvoja voi joko toimia tämän mukaan tai ilmoittaa, että hän toimii neuvojen vastaisesti.

Tämä huolestuttaa isäntämaana toimivia jäsenvaltioita, joten asiaa ei voi jättää pelkästään kansallisten valvojien tehtäväksi. Unionissa tarvitaan neutraalia, puolueetonta ja riippumatonta sovittelijaa, kuten jo ehdotamme tässä mietinnössä; ei mitään byrokraattista valvontarakennetta, vaan nykyiseen rakenteeseen perustuvaa valvontarakennetta. Siinä kolmannen tason komiteoiden muiden puheenjohtajien rinnalle lisättäisiin riippumaton puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka toimivat kolmannen tason komiteoiden

kanssa ja käsittelevät sitovina valvojien välillä mahdollisesti edelleen esiintyviin konflikteihin löydettyjä ratkaisuja.

Mielestäni tämän pitäisi mahdollistaa se, että isäntävaltiot, erityisesti pienemmät jäsenvaltiot, hyväksyvät tällaisen ryhmävalvonnan sekä johtavien valvojien mandaatin.

Tämä ylimääräinen taso, ylimääräinen lisäys, että meidän täytyy ratkaista tämä ongelma myös lyhyellä aikavälillä, on mukana tarkistuksessa seitsemän, jonka olen esittänyt huomista äänestystä varten.

Toinen asia on valvontakomiteoiden rooli komissioon verrattuna. Olen saanut kollega Kaupin tapaan sen vaikutelman, että komissio pitäisi näitä valvojia mieluummin neuvonantajina, joilla ei olisi tosiasiaa itsenäistä tehtävää esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä, kuten standardilautakunta IASB:ssä tai vakausfoorumeissa.

Suora kysymys teille: meille on kerrottu, että puheenjohtaja Barroso oli hyvin ylpeä siitä, että komissio on nyt kutsuttu mukaan vakausfoorumiin mutta että te ette olisi osallistunut kokoukseen kutsusta huolimatta. Ehkäpä voitte vastata suoraan ja kertoa, onko tämä totta vai ei.

Ja viimeinen huomio koskee johtajien palkkioita koskevaa suositusta. Mainitsitte vain sen, että kyse ei ole sitovasta lainsäädännöstä ja että yksi jäsenvaltio on noudattanut suositusta. On mahdollista tehdä vahvempia ehdotuksia, joten olkaa hyvä ja tehkää ehdotuksia.

Daniel Dăianu, esittelijä. – (EN) Arvoisa puhemies, haluan sanoa jotain, mitä ei mielestäni vielä ole tuotu kunnolla esiin. Sääntelyssä ja valvonnassa ei ole kyse pelkästään rakentamisesta. Kyse on kohteesta: mitä sääntelemme ja valvomme – ja tämä on asian ydin.

Meillä olisi voinut olla riippumaton, EU:n laajuisesti toimiva tarkkailuelin unionin tason sääntelyä varten. Mutta olisimme silti saattaneet joutua kokemaan kriisin, koska ongelmana on se, että epäkohdat piilevät rahoitusjärjestelmässä eivätkä välttämättä siinä, ettei alalla ole yhtä tarkkailu- tai valvontaelintä.

Toiseksi olemme ajautumassa hyvin pahaan taantumaan. Meidän on annettava pankeille pääomaa, mikä vaatii suuria summia rahaa. Tämä asettaa valtavia paineita julkiselle taloudelle, ja mietinkin – koska meidän on katsottava kokonaistilannetta – mitä siitä seuraa. Mielestäni tämänhetkinen kriisi osoittaa, ettei EU:n talousarvio riitä mihinkään silloin, kun on aika puuttua asioihin ja tehdä jotain. Meidän täytyy siis tarkastella uudelleen EU:n talousarviota.

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Puhemies. – (DE) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Elisa Ferreira (PSE), kirjallinen. – (PT) Koska unionissa ei ole tehokkaita mekanismeja, joudumme todistamaan lukuisia hajanaisia ja jopa keskenään kilpailevia hätätoimenpiteitä, joita eri maat toteuttavat rahoituslalla.

Euroopan tason toimet ovat olleet reaktiivisia, ”a posteriori”, joilla on pyritty estämään vielä suuremmat vahingot. Selkeä tulos on se, että EU:n kansalaisten luottamus on kärsinyt.

Sääntelyä on harkittava perusteellisesti rauhallisempina aikoina. Kansalaisten tapaan me, heidän valitsemansa edustajat, emme voi ymmärtää sitä, miten välinpitämättömästi moniin parlamentin erityisaloitteisiin on suhtauduttu.

Nyt myllerryksen keskellä ei ole oikea aika keskustella siitä, kuka on tästä vastuussa.

Yksi asia on kuitenkin varma: järjestelmän sääntöjä on muutettava.

Teksti, josta äänestämme huomenna, parantaisi olennaisesti EU:n rahoitusmarkkinoiden sääntelyä ja valvontaa. Se on parlamentin ennakoiva reaktio tämänhetkisiin tapahtumiin – jotka valitettavasti ovat vain vahvistaneet sen merkityksen.

Monet niistä, jotka vastustivat poliittisesti vähimmäistason määrittämistä uusien rahoitusvälineiden avoimuudelle, sääntelylle ja valvonnalle, hillitsevät nyt kielsensä tai ovat muuttaneet sävyä.

Toivomme, että komissio kantaa vihdoinkin vastuunsa aloitteiden tekemisessä ja vahvistaa eurooppalaisten rahoituslaitosten vakautta sekä auttaa palauttamaan kansalaisten luottamuksen.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), kirjallinen. – (RO) Lähes koko maailmaan levinnyttä rahoituskriisiä on analysoitava Euroopan unionin toimielimissä. Ei ole hyväksyttävää, että maailman nuorin alueellinen organisaatio, Euroopan unioni, ei kykene toimimaan löytääkseen kaikille osapuolille soveltuvia ratkaisuja. Korostan myös nopean toiminnan välineiden luomista, koska yhteisölle on suunniteltu myös korkean tason työryhmää. Elämme historiallisia ja ennennäkemättömiä aikoja.

Rahoitusala on romahduksen partaalla, mikä vaarantaa EU:n tavoitteiden saavuttamisen niin unionin 27 jäsenvaltiossa että muissa maapallon maissa. Jokainen hallinnon tai byrokraattisten menettelyjen vuoksi hukattu sekunti tarkoittaa merkittäviä tappioita kansainväliselle pankkijärjestelmälle ja arvopaperipörssille kaikissa maanosissa. Samalla myös kaikkien asukkaiden elintaso heikkenee. Euroopan on pakko nousta ylös ja toimia standardinluojana taistelussa tämänhetkisen rahoituskriisin lopettamiseksi.

Meidän on nyt osoitettava unionin järjestelmän ja toimielinten toimivuus, tarvitsemme koordinoitua ja yhteistyötä jäsenvaltioiden, Euroopan komission sekä Euroopan parlamentin välillä. Olemme saavuttaneet riittävän kypsyyden ja asiantuntijuuden ratkaistaksemme tilanteen, joka vaarantaa Euroopan unionin ja ihmiskunnan tulevaisuuden.

16. Tervetuloitotukset

Puhemies. – (DE) Minulla on ilo toivottaa Alexander Milinkevich ja Alexander Kozulin tervetulleeksi viralliselle lehterille. Vierailijamme ovat Valko-Venäjän demokraattisen oppositioliikkeen nimekkäitä johtajia. Vuoden 2006 presidentinvaalissa he haastoivat uljaasti silloisen epädemokraattisen hallituksen osoittamalla toistuvasti suurta rohkeutta, vaikka heidän väsymättömät ponnistelunsa vapauden ja demokratian edistämiseksi pyrittiin jatkuvasti estämään. On suuri kunnia, että vapausliikkeen johtaja ja vuoden 2006 Saharovin mielipiteenvapauspalkinnon saaja Milinkevich sekä entinen poliittinen vanki ja Valko-Venäjän sosiaalidemokraattisen puolueen, Hramadan, kunnianarvoinen puheenjohtaja Kozulin ovat tänään paikalla, kun parlamentti keskustelee Valko-Venäjän tilanteesta.

(Suosionosoituksia)

17. Valko-Venäjän tilanne (keskustelu)

Puhemies. – (EL) Esityslistalla on seuraavana neuvoston ja komission julkilausumat Valko-Venäjän tilanteesta.

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kuulijat, minäkin haluaisin tervehtiä ystäviämme, jotka ovat tuolla lehterillä ja jotka olen tavannut. Tiedän, että olette kaikki äärimmäisen huolissanne Valko-Venäjän tilanteesta, kuten on käynyt ilmi toukokuussa hyväksymästänne päätöslauselmasta sekä keskusteluista, joita kävimme 16. syyskuuta ulkoasioidenvaliokunnassa yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston kokouksen jälkeen.

Sanoimme silloin, että neuvosto aikoo valvoa tarkasti Valko-Venäjän parlamenttivaaleja, jotka pidettiin 28. syyskuuta. Tulokset eivät ole rohkaisevia. Demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimisto havaitsi toki jonkin verran myönteistä kehitystä, mutta vaalimenettely ei täyttänyt Etyjin vaatimuksia demokraattisista vaaleista. On todettava, ettei yksikään oppositioedustaja saanut paikkaa parlamentissa.

Toimme esiin demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevat huolestamme 30. syyskuuta antamassamme puheenjohtajavaltion julkilausumassa. Aiomme jatkossakin vedota Valko-Venäjän viranomaisiin, jotta nämä tekisivät täysimääräistä yhteistyötä demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston kanssa kansainvälisten demokraattisten standardien täyttämiseksi.

Neuvosto jatkaa Valko-Venäjää koskevan strategian laatimista. Jäsenvaltioiden keskuudessa vallitsee laaja yksimielisyys siitä, että toteutettavien toimenpiteiden on mukailtava hallinnon toimintaa kesän aikana. Erityisesti voidaan mainita viimeisten poliittisten vankien vapauttaminen. Meidän pitää huomioida myös Georgian konfliktista johtuva geopoliittinen tilanne. Meidän pitää varmistaa, että viime aikoina havaittu myönteinen suuntaus jatkuu; esimerkkinä voidaan mainita se, etteivät turvajoukot puuttuneet rauhanomaiseen mielenosoitukseen, jonka oppositio järjesti vaalitulosten julkistamisen jälkeen. Meidän pitää taata myös poliittisten toisinajattelijoiden turvallisuus ja liikkumisvapaus.

Neuvosto keskustelee parhaillaan mahdollisuudesta palauttaa poliittiset yhteydet ja purkaa viisumipakotteet. Tämä on tietenkin valikoivaa, ja keskusteluja käydään koko ajan. Valko-Venäjän ulkoministeri Martinov on kutsuttu 13. lokakuuta Luxemburgissa pidettävään troikan kokoukseen. Aiomme tarkastella tilannetta hänen kanssaan. Tämä antaa meille mahdollisuuden uudistaa lupauksemme demokratian ja ihmisoikeuksien edistämisestä.

Ennen kuin päätän puheenvuoroni, hyvät kuulijat, haluaisin vielä kerran onnitella parlamentin jäsen Protasiewiczia sekä lehterillä istuvia Alexander Milinkevichia ja Alexander Kozulinia. Vakuutan heille, että Euroopan unioni on valmis lähentymään Valko-Venäjää asteittain sekä vahvistamaan suhteitaan sen hallintoon ja Valko-Venäjän kansaan ja sitoutuu jatkossakin auttamaan Valko-Venäjän kansalaisyhteiskuntaa.

Charlie McCreevy, *komission jäsen*. – (EN) Arvoisa puhemies, puhun tässä keskustelussa kollegani Benita Ferrero-Waldnerin puolesta.

Valko-Venäjän tilanne on epävakaa ja edellyttää harkittua ja strategista vastausta Euroopan unionilta. Tällä hetkellä tilanne on todella monimutkainen.

Ensinnäkin on aivan selvää, että olimme pettyneitä 28. syyskuuta pidettyihin parlamenttivaaleihin ja tapaan, jolla ne toteutettiin. Vaalit eivät täyttäneet kansainvälisiä standardeja eivätkä odotuksiamme. Olemme kaikki yhtä mieltä tästä, enkä aio puhua asiasta sen enempää.

Toisaalta jonkinlaista edistystä tapahtui niin ennen vaaleja, kun poliittisia vankeja vapautettiin, kuin itse vaaleissa, kun Valko-Venäjä teki yhteistyötä Etyjin ja ODIHR:n tarkkailijoiden kanssa vaalien edellä. Viimeisten poliittisten vankien vapauttaminen oli merkittävä askel niin meille kuin oppositiollekin: tämä toimenpide vähentää ja lieventää kansalaisyhteiskunnan pelkoja, koska vangitseminen poliittisin perustein ei ole enää osa elämää, vaikka uhka siitä on yhä olemassa.

Vaikka tuolloin ilmaisimme olevamme tyytyväisiä siihen, että poliittisia vankeja vapautettiin, emme reagoineet konkreettisesti myönteisillä toimilla, koska vaalit olivat vasta tulossa. Nyt meidän ei kuitenkaan enää pitäisi lykätä reaktiotamme. Poliittisten vankien vapauttaminen oli ratkaiseva ele, mutta myös se, että Valko-Venäjän viranomaiset tekivät yhteistyötä Etyjin tarkkailijoiden kanssa, pitää huomioida. Sitäkään ei pidä sivuuttaa, että kaikki ehdokkaat pääsivät – vaikkakin rajallisesti – tiedotusvälineisiin. Merkittävää edistystä on tapahtunut verrattuna edelliseen, vuonna 2006 pidettyihin presidentinvaaliin.

Miten voimme nyt varmistaa, että tuo edistys jatkuu ja vahvistuu? Miten voimme varmistaa, että Valko-Venäjällä ei ole jatkossakaan poliittisia vankeja? Miten voimme varmistaa, että Etyj ja ODIHR voivat jatkaa yhteistyötä Valko-Venäjän viranomaisten kanssa kunnes julkaisevat lopullisen vaaleja koskevan raporttinsa kahden kuukauden päästä sekä raportin jälkeisessä seurannassa? Miten voidaan estää tiedotusvälineitä koskevien sääntöjen tiukentaminen ja parantaa maassa toimivien kansalaisjärjestöjen oikeusvarmuutta?

Kuulen mielelläni parlamentin näkemyksiä.

Uskomme, että meidän on nyt vastattava Valko-Venäjälle siten, että aloitamme uudelleen poliittisen vuoropuhelun viranomaisten kanssa, ilman seremonioita ja realismin pohjalta. On tärkeää, että meillä on yhteyksiä asianmukaisella tasolla, jotta saamme viestimme kuuluviin.

Lisäksi toteaisin, vastauksemme tarkkoihin yksityiskohtiin katsomatta, että vastauksemme pitää olla ”asteittainen ja suhteellinen”. Nuo kaksi periaatetta ohjaavat Valko-Venäjälle antamaamme vastausta, ja niiden avulla voimme tukea meidän kaikkien toivomaa demokraattista kehitystä.

Komissio antaa myös käyttöön kaiken asiantuntijuutensa, jotta yhteyksiä Valko-Venäjän hallintoon voidaan tiivistää molemmille osapuolille tärkeillä aloilla, kuten energia-, ympäristö-, tulli- ja liikenneasioissa. Nuo kontaktit ovat osoittaneet merkityksensä ihmisten välisten sekä virkamiesten välisten verkostojen kehittämisessä.

Samanaikaisesti jatkamme sinnikkäästi kansalaisyhteiskunnan tukemista auttamalla valkovenäläisiä kansalaisjärjestöjä ja edistämällä riippumattoman lehdistön sekä Vilnassa maanpaossa toimivan European Humanities University -yliopiston kehittämistä. Lupaamme jatkaa ponnistelujaamme ja vahvistaa yhteyksiämme kansalaisyhteiskuntaan.

Lopuksi totean, että Euroopan sydämessä sijaitsevalla, kolmen unionin jäsenvaltion naapurimaalla Valko-Venäjällä on edessään historiallinen valinta: joko se ottaa tarvittavat askeleet kohti demokratiaa ja todellista itsenäisyyttä tai alistuu lamaanukseen ja alati kasvavaan riippuvuuteen yhdestä maasta.

Haluamme edelleen toivottaa Valko-Venäjän täysimääräiseksi kumppaniksi Euroopan naapuruuspolitiikassa ja tulevassa itäisessä kumppanuudessa. Näin ollen pyydän tukeanne, jotta voimme määrittää oikean lähestymistavan kannustaaksemme Valko-Venäjää ottamaan todellisia edistysaskelia demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen alalla tällä maanosamme vakauden kannalta ratkaisevalla hetkellä.

Charles Tannock, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, kun istuvan presidentin puolue saa kaikki paikat parlamentissa, voimme varmaankin epäillä, että jokin on pielessä. Edes Robert Mugabe ei saanut Zimbabwea sellaista vaalivoittoa kuin presidentti Alexander Lukashenko Valko-Venäjällä.

En kiistä Lukashenkon laajaa suosiota kansan keskuudessa tuossa maassa, joka on suurelta osin eristäytynyt neuvostojen jälkeisestä todellisuudesta. Mutta hänen rautainen otteensa on tehnyt maasta kansainvälisen hylkiön.

Euroopan unionin ei ole järkevää toivottaa Euroopan viimeistä diktaattoria tervetulleeksi portaillemme. Meidän pitäisi aina pyrkiä samanaikaisesti sekä haastamaan Valko-Venäjä että saamaan siihen yhteys. Näin ollen poliittisten vankien äskettäinen vapauttaminen antaa meille tilaisuuden. Jää nähtäväksi, onko Lukashenkon teossa kyse tunnusteluista Länttä kohtaan, mutta meidän pitäisi olla valmiita reagoimaan omilla kannustimillamme ja palkita Valko-Venäjä tilaisuuden tullen.

Meidän ei pitäisi sulkea pois sitä mahdollisuutta, että Lukashenko kiristää Kremlä, joka on tähän asti taannut hänen pysymisensä vallassa. Jos kyse on tästä, EU:n ei pitäisi uskaltaa käyttää sekä keppiä että porkkanaa. Siksi panen tyytyväisenä merkille ulkoministeri Martinovin tulevan vierailun.

Valko-Venäjä voi hyötyä paljon läheisemmistä suhteista Euroopan unioniin, eikä vähiten sen vuoksi, että talouden lamaannuksesta johtuvaa laajaa köyhyyttä voitaisiin näin lieventää osittain. Tosiasia on kuitenkin se, ettei Valko-Venäjä ole vieläakaan Euroopan neuvoston jäsen. EU:n kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen ratifiointiprosessi on jäädytetty. Valko-Venäjä on yhä maa, jossa ihmisoikeuksia loukataan jatkuvasti, jossa poliittista toisinajattelua ei suvaita ja jossa lehdistönvapaus on vain kaukainen unelma.

Kun alamme heiluttaa porkkanaa, meidän pitää myös varmistaa, että keppi on yhä toisessa kädessämme. Itse toivon kovasti, että Valko-Venäjä – ellei se sitten yhdisty uudelleen Venäjän kanssa, kuten jotkut Kremlissä haluaisivat – saa oikeutetun paikkansa vapaiden kansakuntien eurooppalaisessa perheessä.

Jan Marinus Wiersma, PSE-ryhmän puolesta. – (NL) Arvoisa puhemies, ensinnäkin olemme tyytymättömiä Valko-Venäjän vaalitulokseen, ja yhdyimme Etyjin ja ODIHR:n lausuntoon siitä, etteivät vaalit täyttäneet eurooppalaisia standardeja. Näin ollen EU:lla ei ole mitään syytä muuttaa Valko-Venäjää koskevaa politiikkaansa.

Olemme samaa mieltä siitä, että on hyvä miettiä, voidaanko Valko-Venäjän viranomaisten kanssa aloittaa epävirallinen vuoropuhelu mahdollisesta jatkosta, kuten myös puheenjohtajavaltio Ranska on ehdottanut. Jatkotoimenpiteet täytyy etupäässä aloittaa heidän puoleltaan. Jos Valko-Venäjä on valmis käymään Euroopan unionin kanssa vuoropuhelua siitä, miten se voi lisätä yhteiskuntansa vapautta ja antaa liikkumatilaa myös oppositiolle, Euroopan unioni voi antaa vastauksen. Tätä odotellessa en kannata viisumipakotteiden poistamista lukuisilta johtajilta, joilla ei ole lupaa tulla EU:n alueelle. Viime kuukausina on nähty useita rohkaisevia merkkejä – kollegani ovat jo maininneet ne – joiden ansiosta kannattaa todellakin tarkastella sitä, voidaanko edistystä tukea käymällä vuoropuhelua maan kanssa.

Toiseksi: jos kerran maan ulkoministeri Sergei Martinov on kutsuttu osallistumaan Luxemburgissa käytäviin keskusteluihin, ehdotan, että neuvosto ottaa yhteyttä myös oppositioon. Paikalla on kaksi johtavaa opposition edustajaa: Alexander Kazulin ja Alexander Milinkevich. Miksi neuvosto ei ole kutsunut heitä mukaan neuvotteluihin?

Ja lopuksi: jos Valko-Venäjän kanssa aloitetaan vuoropuhelu mahdollisista uudistuksista, oppositio on mielestämme tärkeää ottaa mukaan. Ennakkotapaus on olemassa: noin seitsemän vuotta sitten juuri Valko-Venäjällä järjestettiin osittain Euroopan parlamentin tuella epävirallinen keskustelu, jota kutsuttiin Valko-Venäjää koskevaksi parlamentaariseksi troikaksi. Jos Valko-Venäjän viranomaiset olisivat valmiita, tällainen vuoropuhelu olisi mahdollista aloittaa uudelleen Euroopan parlamentin, Etyjin sekä Euroopan neuvoston muodostaman troikan kautta. Riippumatta siitä, mitä me Euroopassa teemme ja mitä keskusteluja järjestämme, oppositio pitäisi joka tapauksessa aina ottaa mukaan.

Janusz Onyszkiewicz, ALDE-ryhmän puolesta. – (PL) Arvoisa puhemies, Valko-Venäjän vaalien kulku ja tulokset osoittavat selvästi, että vaikka Alexander Lukashenko on ilmaissut halunsa kehittää suhteita Euroopan unioniin, hän kuvittelee, että vuoropuhelu voidaan aloittaa ja sitä voidaan käydä hänen ehdoillaan ja ilman

minkäänlaisia myönnytyksiä hänen puoleltaan. Meidän pitää kuitenkin ymmärtää myös se, että Valko-Venäjän ja Euroopan unionin välisten suhteiden parantaminen on niin Valko-Venäjän objektiivisten etujen kuin Lukashenkon itsensä etujen mukaista. Jatkuva paine Venäjältä Valko-Venäjän talouden tärkeimpien sektoreiden haltuunotosta saattaa johtaa niin suureen riippuvuuteen Venäjästä, että Lukashenkon ote maasta heikkenee huomattavasti. Siinä tapauksessa yksi vaihtoehto on ottaa länsimaiset yritykset mukaan yksityistämishjelmaan, josta on tullut Valko-Venäjän taloustilanteen vuoksi tarpeellinen. Vain siten Valko-Venäjä voi välttää sen, että se tulee ostetuksi poliittisten tahojen käsissä olevalla venäläisellä pääomalla.

Vuoropuhelu on siis aloitettava, jotta Valko-Venäjälle saataisiin luotua sellaiset oikeudelliset ja poliittiset olosuhteet, jotka tukevat EU:n alueelta tulevan pääoman investoimista maahan. Vuoropuhelun ei kuitenkaan pidä antaa nykyiselle hallinnolle tilaisuutta lisätä uskottavuuttaan tai legitimitettiään. Näin ollen Valko-Venäjän on toteutettava vuoropuhelun rinnalla sellaisia toimenpiteitä, jotka ainakin jossain määrin osoittavat, että poliittista järjestelmää ollaan selkeästi muuttamassa. Kaikkien Valko-Venäjän viranomaisten kanssa käytyjen keskustelujen lisäksi olisi myös järjestettävä samantasoisia EU:n poliitikkojen ja tärkeimpien opposition edustajien kokouksia riippumatta siitä, missä keskusteluja käydään.

Elisabeth Schroedter, *Verts/ALE-ryhmän puolesta*. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, hyvät kuulijat, toivotan Vihreät / Euroopan vapaa allianssi -ryhmän puolesta tervetulleeksi tunnettujen poliitikkojen, Alexander Milinkevichin ja Alexander Kozulinin, valtuuskunnan. He ovat tänään paikalla seuraamassa tätä Euroopan parlamentin keskustelua ja voivat sitten kertoa siitä omassa maassaan.

On ongelmallista, että tiedot Valko-Venäjää koskevasta työstämme on yhä välitettävä tällä tavoin, koska muita vaihtoehtoja ei ole. Tämä on merkki siitä, ettei Valko-Venäjä ole vielä onnistunut luomaan demokraattisen kehityksen perusedellytyksiä. Mielipiteenvapaus sekä tiedonvapaus ovat oleellisia seikkoja demokratiassa.

Tänä kesänä presidentti Justshenko lupasi julkisesti järjestää maassaan avoimet ja oikeudenmukaiset vaalit, mutta hän rikkoi lupauksensa. Jos oppositiolla ei ole vaalikampanjan aikana mitään mahdollisuuksia esitellä ehdokkaitaan kaikkialla maassa ja sääntöjä muutetaan niin, ettei edes järjestäytynyt oppositio saa yhtään ehdokasta vaaleissa läpi, vaalit eivät ole oikeudenmukaiset ja demokraattiset. Siksi päätöslauselmamme on tämän asian suhteen selvä.

Meidän on asetettava ennakkoehtoja viisumipakotteiden poistamiselle, ja tällä hetkellä ennakkoehtona on sellaisen uuden rahoitusvälineen luominen, jonka varoilla tuetaan oppositiota ja kansaa näiden pyrkiessä kohti demokratiaa.

Konrad Szymański, *UEN-ryhmän puolesta*. – (PL) Arvoisa puhemies, politiikka, jonka mukaan Valko-Venäjälle avataan nopealla aikataululla ovia, on huonosti suunniteltua, ja sen toteutus on amatöörimaista. Euroopan unioni ja jotkut jäsenvaltiot ovat antaneet julkilausumia suhteiden lämpenemisestä ilman, että Lukashenkon hallinto on ottanut yhtään kestävästä edistysaskelta kohti vapautta. Olemme vain luottaneet siihen. Tästä pitäisi ottaa opiksi, jotta olisimme tarkempia jatkossa.

Voimme tietenkin avata ovia Valko-Venäjälle, mutta vasta sitten, kun Minskin hallitus ryhtyy seuraaviin konkreettisiin toimenpiteisiin vapauden puolesta: poliittisen vuoropuhelun käynnistäminen televisiossa tai lehdistössä oppositiota varten, EU:n tuki ainakin osittain vapaalle parlamentille, jossa istuu myös kansan valitsemia, ei pelkästään Lukashenkon nimeämiä henkilöitä. Tämä on ainut taktiikka – jotain jotakin vastaan – jolla säilytämme uskottavuutemme ja annamme Valko-Venäjän demokratisoitumiselle mahdollisuuden.

Erik Meijer, *GUE/NGL-ryhmän puolesta* – (NL) Arvoisa puhemies, jos kaikilla puolueilla on yhtäläiset mahdollisuudet saada paikkoja Valko-Venäjällä järjestettävissä vaaleissa, on täysin mahdollista, että istuvan presidentin, Alexander Lukashenkon, puolue saa enemmistön. Häntä arvostetaan suuresti niiden keskuudessa, jotka pitävät sosiaaliturvaa yksilönvapauksia tärkeämpänä asiana. He arvostavat sitä, että Valko-Venäjällä on ollut huomattavasti vähemmän poliittisia mullistuksia kuin muissa entisissä neuvostotasavalloissa. Toisaalta häntä inhotaan niiden keskuudessa, jotka eivät kannata hänen pyrkimyksiään yhdyntä Venäjän kanssa. He ovat kiintyneitä Valko-Venäjän kieleen, jonka vuoksi maa perustettiin melkein 90 vuotta sitten. Monet niistä intellektuelleista, jotka katsovat enemmän Puolaan, Liettuaan ja Euroopan unioniin päin, ovat lähteneet maasta.

Mielenosoittajien hakkaaminen, vastustajien vangitseminen ja kaikki muut yritykset estää oppositiopuolueita jatkamasta toimintaansa on lopetettava. Sellainen vaalilaki, jonka nojalla oppositio on mahdollista jättää

kokonaan ulkopuolelle, on huono vaalilaki. Meidän ei pidä pyrkiä vastakkainasetteluun kyseisen maan kanssa, vaan meidän on ennemminkin tuettava sen demokratisointia kaikin mahdollisin tavoin.

Valko-Venäjän tilanne on hiljattain hieman parantunut aiempiin vuosiin verrattuna. Poliittisia vankeja on vapautettu ja hallitus pyrkii saamaan yhteyden Euroopan unioniin. Hallitus ilmoitti myös, että nämä parlamenttivaalit olisivat oikeudenmukaiset. Vaaleja seuranneet tapahtumat eivät todellakaan tue tätä. Valko-Venäjällä langetetaan edelleen kuolemantuomioita, eivätkä tiedotusvälineet ole edelleenkaan riippumattomia, toisin kuin laissa sanotaan. Tulevina aikoina on edistettävä vapaata liikkuvuutta EU:n ja Valko-Venäjän välillä ja vuoropuhelua on käytävä niin hallituksen kuin hallituksesta riippumattomien järjestöjen kanssa.

Bastiaan Belder, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (NL) Arvoisa puhemies, monet valkovenäläiset toivovat, että suhteet Euroopan unioniin paranisivat, sillä se tukisi myönteistä uudistuskehitystä heidän maassaan. Tuen tätä toivetta täydestä sydäimestäni. Tämän takia myös kaikkien unionin toimielinten olisi pyrittävä asteittain luomaan yhteydet Minskiin omaa poliittista uskottavuuttaan vaarantamatta ja tiukoin ehdoin (katso päätöslauselman 10 kohta).

Mielestäni konkreettinen askel tähän suuntaan olisi viisumimaksujen mukauttaminen – eli alentaminen (katso päätöslauselman 13 kohta) – valkovenäläisten osalta: tällä hetkellä maksu on ukrainalaisille 60 euroa ja venäläisille 35 euroa. Haluaisin kuulla, mitä mieltä neuvosto ja komissio ovat tästä ehdotuksesta.

Yhtä asiaa pidän outona päätöslauselmassa, jota muilta osin tuen. Kyse on kohdista 7 ja 8, joissa vaadimme demokraattisia vaaleja ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, mutta osoitamme tämän ainoastaan Valko-Venäjän hallitukselle. Meidän pitäisi osoittaa tämä myös parlamentille, joka on luonnollinen keskustelukumppanimme.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Arvoisa puhemies, Etyjin toimisto on jo raportoinut Valko-Venäjällä pidetyistä vaaleista. Vaalit eivät olleet avoimet, rehelliset eivätkä demokraattiset. On kuitenkin tosiasia, että poliittiset vangit, ainakin tärkeimmät heistä, on vapautettu. Kuitenkaan syitä, joiden vuoksi heidät vangittiin, ei ole poistettu. Emme voi olla täysin varmoja siitä, ettei heitä (jotka on vapautettu väliaikaisesti) tai uusia vankeja pidetä Valko-Venäjällä lähitulevaisuudessa. Meidän pitää varmistaa, että seurausten lisäksi poistetaan myös syyt. On myös syytä pitää mielessä – ottaen huomioon tämän keskustelun luoman tilaisuuden – että Valko-Venäjällä on 14 muuta ihmistä, joiden vapauksia on rajoitettu tuomitsemalla heidät kotiarestiin tai pakkotyöhön ihmisoikeuksia ja vapautta tukevien toimien takia.

Julkilausumamme on hyvin tasapainoinen. Yhtäältä ilmaisemme tyytyväisyytemme vankien vapauttamista kohtaan ja toisaalta tyytymättömyytemme vaalien kulkua ja tulosta kohtaan. Parlamentti myös hyväksyy kohdassa 12 ”askel askeleelta” -lähestymistavan tulevissa neuvotteluissa Valko-Venäjän kanssa ja toteaa, että voimme hyväksyä pakotteiden osittaisen poistamisen korkeintaan kuudeksi kuukaudeksi. Edellytyksenä kuitenkin on, että näemme Valko-Venäjän tilanteen parantuvan tuntuvasti ennen kaikkea tiedotusvälineiden vapauden osalta. Tämä on hyvä ehdotus, ja tuen sitä voimakkaasti. Samalla haluaisin kuitenkin pyytää sekä puheenjohtajavaltio Ranskaa että Tšekkiä, joka ottaa puheenjohtajuuden hoitaakseen seuraavalla puolivuotiskaudella, varmistamaan, että Valko-Venäjän edustajien kanssa järjestettyjen virallisten kokousten rinnalla löytyy aikaa tavata myös opposition edustajia. On myös löydettävä tahtoa alentaa valkovenäläisiltä perittäviä viisumimaksuja, koska muutoin emme auta kyseistä kansaa lähentymään Eurooppaa.

Puolalaisena haluaisin ilmaista kunnioittavani sitä, että parlamentti panee merkille, että Valko-Venäjän viranomaiset rajoittajat Valko-Venäjällä asuvan puolalaisvähemmistön toimintaa ja että maassa toimii laillisesti valittu puolalaisia edustava viranomainen, jota johtaa Angelika Borys.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, Valko-Venäjän tilannetta koskeva päätöslauselma tuo esiin, miten Bryssel ja Minsk voisivat välttää sen, että ne menettävät hyvän tilaisuuden parantaa suhteitaan.

Tuen Jan Marinus Wiersman lähestymistapaa, joka myös kuvastaa Alexander V. Kazulinin ja Alexander Milinkevichin johtaman Valko-Venäjän opposition asennetta. EU:n politiikka rangaista Valko-Venäjää ja valkovenäläisiä maan hallituksen toimista ei ole saavuttanut odotettuja tuloksia. Kaikki ovet on avattava kansojen välisiä kontakteja varten ja maalaisjärjen vastaiset viisumirajoitukset on poistettava.

Jos Minsk todella haluaa tehdä parempaa yhteistyötä EU:n kanssa, tämän pitäisi auttaa luomaan suotuisammat edellytykset molemmipuolisten keskustelujen käynnistämiseksi niin ulkoisesti kuin kansallisesti. Tämä voidaan tehdä aloittamalla keskustelut poliittisista, taloudellisista, sosiaalisista ja ihmisoikeuksista koskevista kysymyksistä kaikkien poliittisten puolueiden, oppositioedustajien, kansalaisjärjestöjen sekä ammattiliittojen välillä.

Jeanine Hennis-Plasschaert (ALDE). – (NL) Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, vain muutama viikko sitten olitte sitä mieltä, että on liian aikaista kutsua Valko-Venäjän ulkoministeri Sergei Martinov Pariisiin. Nyt oikea aika on ilmeisesti teidän mielestänne tullut. Rehellisesti sanottuna en edes julkilausumanne jälkeen oikein vielä ole keksinyt oikeaa syytä tälle suunnanmuutokselle. Kuten kaikki täällä ovat jo todenneet, 28. syyskuuta pidetyt vaalit eivät missään määrin täyttäneet standardeja, jotka ovat meille kaikille tuttuja ja joita itsekin pidätte niin suuressa arvossa. Tämän tason kokous tällaisissa puitteissa – olipa sitten kyse epävirallisesta tai virallisesta kokouksesta – vaikuttaa hallituksen palkitsemiselta. Mutta mistä se palkitaan?

Minullakin oli tänä aamuna jälleen kerran ilo keskustella Alexander Milinkevichin ja Alexander Kazulinin kanssa. Valko-Venäjän oppositio on yhtenäinen ja ehkäpä jopa vahvempi kuin koskaan. Tälle oppositiolle pitäisi siksi antaa mahdollisuus saavuttaa Valko-Venäjän kansa, ja Valko-Venäjän kansalle pitää antaa mahdollisuus kokea eurooppalainen vapaus henkilökohtaisesti. Ei ole hyväksyttävää, että viisumi EU:n alueelle maksaa yhä 60 euroa, kun Valko-Venäjän keskimääräinen kuukausipalkka on vaivaiset 250 euroa. Kuinka monta kertaa meidän oikein pitää tätä pyytää?

En kiistä sitä, ettei jonkinlainen vuoropuhelu olisi hyödyllistä ja tarpeen. On kuitenkin selvää, että presidentti Lukashenkon kauniit sanat ovat merkityksettömiä. Näin ollen suunnitellun vuoropuhelun on oltava perusteltavaa ja hyvin kohdennettua. Kysymykseni kuuluu seuraavasti: mikä tarkkaan ottaen on neuvoston erityinen tiekartta? Haluaisin todellakin enemmän tietoa tästä.

Lopuksi haluan esittää saman kysymyksen kuin kollega Wiersma aiemmin. Onko puheenjohtajavaltio valmis tapaamaan ensi maanantaina myös herra Milinkevichin ja herra Kazulinin – joko ennen ministeri Martinovin kanssa käytäviä keskusteluja, niiden aikana tai niiden jälkeen? Te päätätte tästä, mutta tehkäämme selväksi, että tämä olisi ainut oikea viesti vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen.

– (EN) Valitettavasti minun pitää poistua täysistuntosalista muutaman minuutin päästä. Pahoittelen häiriötä, mutta haluaisin saada suoran vastauksen.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, Valko-Venäjän, tuon 10 miljoonan eurooppalaisen asuttaman maan kohtalo on nyt vaakalaudalla. Emme voi vain katsoa vierestä, kun tämä tapahtuu. Lukashenkon kaltaiset diktaattorit väistyvät vain painostamalla. Tähän liittyy vain yksi kysymys: mitä hänen väistymisestään seuraisi? Koska talouden avaimet Valko-Venäjän itsenäistymiseen ovat Venäjän käsissä, sen asettamat rajoitukset voivat lopulta viedä Valko-Venäjältä itsemääräämisoikeuden. EU:n painostus voi olla tehokasta, jos Lukashenkolla on jotain hävittävää ja EU:lla on jotain annettavaa. Näyttää siltä, että hän suostuisi muutoksiin, mutta juuri pidettyjä vaaleja ei oikein voi kutsua muuksi kuin farssiksi. Diktaattorin pelot ja itsepäisyys saattavat johtaa siihen, että Valko-Venäjä menettää itsemääräämisoikeutensa.

Lukashenkon ei tarvitse hävitä Valko-Venäjän demokratisoinnille, jos hän nauttii suurta suosiota kansan keskuudessa. Tässä on kuitenkin pyrittävä tosissaan kohti demokratiaa, eikä kyse saa olla pelkästä näytelmästä, josta koituvan hinnan maksaisi Valko-Venäjän oppositio. Synkän skenaarion uhasta huolimatta EU ei voi hyväksyä tuota hintaa. Emme silti saa katkaista vuoropuhelua, jos panoksena on tämän maan itsenäisyys. Kuten Alexander Milinkevich sanoi tänään, tämän maan demokratian tulevaisuus riippuu siitä, kykeneekö maa säilyttämään itsenäisyytensä.

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Kiitos, arvoisa puhemies. Vaikka Valko-Venäjän parlamenttivaalit, joissa Etyj toimi tarkkailijana, eivät täyttäneet vaatimuksia oikeudenmukaisista ja vapaista vaaleista, ensi viikolla pidettävässä ministerineuvoston kokouksessa näytetään hyvin todennäköisesti vihreää valoa poliittiselle vuoropuhelulle. Lukashenko ei ole tehnyt mitään epätavallista. Georgian sodan jälkeen vapautettiin kolme poliittista vankia. Tämä täytti sen ainoan ehdon, jonka EU oli asettanut vuoropuhelun aloittamiselle. On selvää, että Georgian sodan jälkeen Länsi tarvitsi kaikki pienetkin teot, joilla se voisi vastata Moskovan kasvavaan vaikutusvaltaan entisillä neuvostoalueilla. Mutta jos jopa Lukashenko onnistui muokkaamaan vuoropuhelua oman makunsa mukaan, millaista vuoropuhelua voimme odottaa Moskovalta?

Brysselin täytyy käynnistää vuoropuhelu aiemmin hyväksytyn vertailujärjestelmän perusteella, muutoin EU ei voi voittaa tässä vuoropuhelussa. Lukashenko käyttää tätä vahvistaakseen kansallista vaikutusvaltaansa ja pitääkseen Moskovan talutushihnassaan, ei mahdollistaakseen asteittaisen poliittisen vapauden. EU voisi menettää tärkeimmän aseensa Idässä; imagonsa. Päätös on meidän.

Adrian Severin (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, haluan varoittaa turvautumasta politiikkaan, jossa pyritään palkitsemaan Valko-Venäjän johtajia korvauksena sellaisista Venäjän johdon tekemistä päätöksistä, jotka eivät miellytä meitä.

On pelkkää toiveajattelua uskoa, että aiheuttaisimme tällä tavalla välikon Moskovan ja Minskin välille tai saisimme presidentti Lukashenkon muuttamaan politiikkansa suuntaa.

Meidän ei pitäisi myöskään ylistää sellaisten vankien vapauttamista, joita ei olisi pitänyt koskaan pidättääkään. Euroopan unionin pitää estää Valko-Venäjän eristäytyminen ja aloittaa vuoropuhelu maan johtajien kanssa. Tätä varten on luotava kannustuspaketti, joka vakuuttaisi sekä hallituksen että sitä viattomasti tukevat tavalliset kansalaiset siitä, että Euroopan unioni voisi auttaa parantamaan valkovenäläisten elämää.

Toisaalta tällaisen avautumisen pitäisi olla asteittaista, ehdollista ja molemminpuolista, ja sen pitäisi ensisijaisesti tuottaa hyötyä yhteiskunnalle eikä johtajille.

Presidentti Lukashenko on todennut, että oppositio on hyvä asia kaikissa maissa, paitsi jos kyse on oppositiosta, joka saa kaiken tukensa ulkomailta. Ongelmana on se, että Valko-Venäjän oppositiolla ei ole mahdollisuuksia selvitä, koska hallitus tukahduttaa sen. Siksi emme saa hylätä demokraattista oppositiota.

Puhetta johti

varapuhemies **Mario MAURO**

Marian Harkin (ALDE). - (EN) Arvoisa puhemies, viisumikysymys on hyvin tärkeä kaikille valkovenäläisille. Haluaisin kuitenkin tuoda esiin erään matkustamiseen liittyvät erityistilanteen.

Irlannissa toimii Adi Rothen perustama liike Chernobyl Children's Project International, joka tuo vuosittain noin 1 000 valkovenäläistä lasta muutamaksi viikoksi Irlantiin lepäämään, toipumaan ja joissain tapauksissa saamaan lääkärinhoitoa. Hyväntekeväisyysjärjestö on toimintansa aikana tuonut maahan kaikkiaan 17 000 lasta.

Valitettavasti lapsilta on nyt evätty lupa tulla Irlantiin, mikä on järkyttänyt kaikki asianosaisia: lapsia, heidän isäntäperheitään ja monia muita. Kyse on niin hyvästä hankkeesta, josta kaikki hyötyvät.

Kansainvälisestä sopimuksesta neuvotellaan parhaillaan, ja toivon, että se saadaan pian valmiiksi. Tiedän kuitenkin, että Irlanti pyrkii tällä välin saamaan poikkeuksen tähän kieltoon.

Pyydän komissiota ja neuvostoa tekemään kaikkensa, esimerkiksi epävirallisen vuoropuhelun yhteydessä, varmistaakseen, että tätä erittäin hyödyllistä hanketta voidaan jatkaa. Tiedän, että tämä on vain pieni osa kokonaistilannetta, mutta se muuttaisi niin myönteisesti monen elämää.

Jana Hybášková (PPE-DE). - (CS) Arvoisa puhemies, hahmottelimme ulkopoliittikkaa, riitelimme eteläisestä ulottuvuudesta sekä itäisestä ulottuvuudesta. Elokuun 21. päivänä me ulkoasianvaliokunnan tšekkiläiset ja slovakialaiset jäsenet vietimme neuvostoarmeijan Tšekkoslovakiaan tulon 40-vuotispäivää keskustelemalla Georgian tilanteesta. Itäisestä ulottuvuudesta on tullut totta. Emme voi paeta sitä, joten meidän on toimittava. Poliittikka ei ole mitään konserttia. Poliittikka luo kontekstin, ja meillä on sellainen. Tämän takia meidän on täysimääräisesti tuettava Valko-Venäjää sen tiellä kohti unionia. Näin ollen annan täyden tukeni päätöslauselmaesitykselle tällaisenaan. Emme saa eristää Valko-Venäjää, mutta meidän ei pidä myöskään kutsua sitä demokratiaksi. Meidän pitää vaatia, että Valko-Venäjä kumoaa kuolemantuomion, antaa opiskelijoiden palata yliopistoihin, sallii kaikkien niiden, jotka ovat kieltäytyneet palvelemasta Valko-Venäjän armeijassa, palata maahan ilman rangaistusta ja sallii kansalaisjärjestöjen rekisteröimisen. Entäs me? Mitä meidän on tehtävä? Meidän on näytettävä, että noudatamme Kööpenhaminan kriteerejä. Meidän pitää toimia unionina.

Józef Pinior (PSE). - (PL) Arvoisa puhemies, ensiksikin haluaisin toivottaa Valko-Venäjän oppositioedustajat Alexander Milinkevichin ja Alexander Kazulinin tervetulleeksi Euroopan parlamenttiin. Tällä hetkellä on hyvin vaikeaa saada selkoa EU:n Valko-Venäjää koskevasta politiikasta. Yhtäältä vastassamme on yhä autoritäärin valtio, mutta toisaalta näemme jonkinlaisia merkkejä kehityksestä ja tietynlaisesta muutoksesta tässä monimutkaisen kansainvälisen tilanteen muodostamassa järjestelmässä. EU:n politiikan pitäisi tällä hetkellä keskittyä täysin Valko-Venäjän kansaan. Kysymys kuuluu: kuka kärsii eniten pakotteista? Onko se Lukashenkon hallinto vai Valko-Venäjän kansa? Tähän kysymykseen EU:n eri toimielinten on vastattava. Meidän on epäilemättä kokeiltava tällä hetkellä politiikkaa, jossa täsmennetään tavoitteemme ja tehdään EU:n Valko-Venäjään kohdistuvista toimista hyödyllisiä.

Jas Gawronski (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, olemme saaneet Minskistä ristiriitaisia viestejä, mikä sinänsä on edistystä aiempaan verrattuna. Äskettäiset parlamenttivaalit vahvistivat kuitenkin länsimaissa yleisesti vallitsevaa kuvaa Valko-Venäjästä eräänlaisena banaanisavaltana. Toisaalta poliittisten

toisinajattelijoiden hiljattainen vapauttaminen on tervetullut edistysaskel. Jos Lukashenko pyrkii näin ojentamaan kätensä Länteen, meidän pitäisi palkita hänen ponnistelunsa varovaisella tuella. Meillä ei kuitenkaan pidä olla harhakuvitelmia laaja-alaisesta ihmisoikeuksien ja poliittisten vapauksien rikkomisesta, jota Valko-Venäjällä tapahtuu. Meidän pitää keskittää huomiomme Valko-Venäjän kansaan ja kansalaisyhteiskuntaan – ajatus, jota tämä parlamentti on perinteisesti kunniakkaasti tukenut ja tukee jopa voimakkaammin Ingrid Betancourtin tämänpäiväisen puheen jälkeen.

Valko-Venäjän kansa haluaa ottaa paikkansa uudessa Euroopassa. Sen täytyy tietää, että välitämme heistä emmekä unohda heitä.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Arvoisa puhemies, Valko-Venäjällä on toteutettu useita merkittäviä muutoksia viime viikkojen aikana. Merkittävin niistä oli seuraavien poliittisten vankien vapauttaminen: Alexander Kozulin, joka on täällä paikan päällä, Syarhey Parsyukevich sekä Andrey Kim. Valitettavasti parlamenttivaalit eivät kuitenkaan täyttäneet kansainvälisiä demokraattisia standardeja. Mitä tämä tarkoittaa? Minun mielestäni Euroopan unionin pitäisi tukea Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnan kehittymistä sekä demokratiaa ja ihmis- ja kansalaisoikeuksia paljon tähänastista enemmän. Mielestäni meidän pitää myös harkita rahoitustuen lisäämistä esimerkiksi riippumattomille tiedotusvälineille, kansalaisjärjestöille, riippumattomille ammattiliitoille ja niin edelleen. Valkovenäläisiltä, erityisesti nuorilta ja opiskelijoilta, perittävien viisumimaksujen alentamisen tai poistamisen pitäisi olla osa Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnalle annettavaa tukea. Kuten olemme jo kuulleet, viisumi maksaa 60 euroa. Se vastaa valkovenäläisten keskimääräistä viikkopalkkaa. Meidän pitäisi miettiä tätä.

Colm Burke (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, kehotan neuvostoa ja komissiota vaatimaan, että Valko-Venäjän viranomaiset luopuvat erityisesti lasten ja opiskelijoiden osalta käytännöstään, jonka mukaan kansalaisille myönnetään maastapoistumisviisumeita. Useimmiten viisumin tarvitsee tullakseen maahan, mutta Valko-Venäjällä henkilö tarvitsee viisumin lähteäkseen maasta.

Kysyin Valko-Venäjän oppositiojohtajalta Alexander Milinkevichiltä PPE-DE-ryhmän kokouksessa tänä aamuna kansainvälisestä matkustuskiellosta, jonka kyseinen maa on asettanut lapsille. Hän kertoi ryhmälle, että Valko-Venäjän hallitus on asettanut tämän kiellon, koska se ei halua lasten näkevän, kuinka muualla eletään.

Omassa vaalipiirissäni Etelä-Irlannissa on kerätty ja käytetty noin 70 miljoonaa euroa, jonka avulla voitaisiin huolehtia lapsista ja parantaa heidän elinolojaan orpokodeissa. Kollegani Marian Harkin mainitsi jo kyseisen kiellon. Olen ymmärtänyt, että Irlannin ja Valko-Venäjän kahdenvälinen sopimus ei tulekaan voimaan ennen touko- tai kesäkuuta. Näin ollen yhdyin kollegani sanoihin ja vaadin Irlannille poikkeusta, jotta lapset voivat matkustaa sinne jouluksi ja saavat tarvitsemansa avun ja tuen.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Arvoisat Alexander Milinkevich ja Alexander Kozulin, olen iloinen siitä, että olette tänään täällä, kun keskustelemme maastanne Valko-Venäjästä. Edustatte silmissäni Valko-Venäjän mahdollisuutta muuttua jonakin päivänä vapaaksi ja demokraattiseksi maaksi.

Lokakuun epäoikeudenmukaiset vaalit Valko-Venäjällä vahvistivat entisestään Lukashenkon totalitääristä hallintoa. Oppositio ei saanut yhtäkään Valko-Venäjän parlamentin alahuoneen 110 paikasta. Vaikka poliittiset vangit vapautettiin elokuussa, he saattavat joutua minä hetkenä hyvänsä takaisin vankilaan.

Hyvät kuulijat, tekemällä pieniä parannuksia vaaliprosessiin presidentti Lukashenko yrittää vakuuttaa meidät siitä, ettei EU:lla ole enää mitään syytä jättää Valko-Venäjää ulkopuolelle. Vaikka hyvät suhteet Minskiin hyödyttäisivät kumpaakin osapuolta, unionin pitää vaatia enemmän kuin vain kosmeettisia muutoksia demokratian parantamisessa. EU:n pitää vaatia, että Valko-Venäjä mahdollistaa tiedotusvälineiden vapauden ja sallii kaikkien demokraattisten liikkeiden osallistumisen Valko-Venäjän hallintoon.

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. - (FR) Arvoisa puhemies, puheenjohtajavaltio Ranska kiinnittää suurta huomiota EU:n itäisiin naapureihin, kuten Georgiaan ja Ukraina, joista jälkimmäisen osalta 9. syyskuuta järjestetty huippukokous oli ennennäkemätön edistysaskel EU:n ja Ukrainan välisissä suhteissa, sekä Moldovaan, jossa kävin kaksi päivää sitten keskustelemassa Euroopan unionin ja Moldovan välisten suhteiden tulevaisuudesta, esimerkiksi uudesta ja aiempaa kunnianhimoisemmasta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta. Tästä kontekstista siis tarkkailemme tiiviisti tilanteen kehittymistä Valko-Venäjällä.

Olemme teidän laillanne pahoillamme siitä, että hallitus ei käyttänyt 28. syyskuuta pidettyjä vaaleja tilaisuutena osoittaa, että se on edistynyt tiellä kohti demokraattisia standardeja. Samaan aikaan EU on tyytyväinen nähdessään jonkinlaista myönteistä kehitystä, josta esimerkkinä voidaan mainita poliittisten vankien

vapauttaminen. Ulkoasiainministereiden on keskusteltava maanantaina Luxemburgissa samaan sävyyn kuin mitä puhujat ovat tässä keskustelussa käyttäneet. Viestimme on se, että Euroopan unioni on valmis muuttamaan mielensä, jos Minskin viranomaiset tulevat vastaan. Tarvitsemme asteittaista lähestymistapaa – eli pakotteita ei siis poisteta yhdessä yössä – sekä ehtoihin perustuvaa lähestymistapaa, jonka mukaan EU reagoi saadessaan myönteisiä merkkejä hallituksen puolelta. Lisäksi lähestymistavassamme on keskityttävä kansalaisyhteiskunnan hyvinvointiin, kuten parlamentin jäsen Severin sanoi.

Haluan todeta, että lapsille ja opiskelijoille myönnetään tietenkin viisumi. Tämä riippuu suurlähetystöstä, mutta se on kuitenkin Schengen-järjestelmässä mahdollista. Meidän pitää painostaa Minskin viranomaisia varmistamaan, että kyseiset henkilöt saavat viisumin, vaikkei asia ole EU:n vastuulla. Haluaisin myös tuoda esiin, että lähellä Valko-Venäjän rajaa asuvilla nuorilla ja lapsilla on tiettyjä etuja.

EU aikoo tukea oppositiota jatkossakin. Tapasin juuri oppositioedustajat Milinkevichin ja Kozulinin sekä parlamentin jäsen Protasiewiczin. Parlamentti voi olla ylpeä siitä, että se on antanut Saharovin palkinnon Alexander Milinkevichille. Mielestäni kyseinen ele tuo kunniaa Euroopan parlamentille. Kuten jo sanoin, on tärkeää, että jos jonkin jäsenvaltion edustaja vierailee Minskissä, hänen pitäisi tavata myös opposition edustajia. Emme ole menettäneet toivoamme sen suhteen, että hallitus edistyy vapauden lisäämisessä niin, että Valko-Venäjä ei jää yksin Venäjää vastaan.

Charlie McCreevy, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, joku kysyi, olemmeko valmiita tapaamaan opposition edustajia maanantaina järjestettävän yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston kokouksen yhteydessä. Tämä on mielenkiintoinen ehdotus. Mietimme asiaa ja välitän parlamentin jäsenten näkemykset Benita Ferrero-Waldnerille. Puheenjohtajavaltio kuitenkin päättää siitä, lähetetäänkö kutsu laajemmalle joukolle. Jos kokous opposition edustajien kanssa järjestetään, komission jäsenet ovat luonnollisesti valmiita osallistumaan siihen.

Sitten EU:n Valko-Venäjälle antamasta tuesta: Tuki suuntautuu pääasiassa kansalaisyhteiskunnan ja kansan tarpeiden tukemiseen. Eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineen yhdistetyt varat ovat 20 miljoonaa euroa vuosina 2007–2010, ja ne kohdistuvat kansalaisten tarpeisiin ja maan demokratisointiin yleisellä tasolla. Valtiosta riippumattomia toimijoita ja paikallisviranomaisia koskevan alakohtaisen ohjelman sekä demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen varoista puolestaan tuetaan demokratisointia ja kansalaisyhteiskuntaa kapea-alaisemmin.

Olemme suunnitelleet toimia kansalaisjärjestöjen kapasiteetin parantamiseksi erityisesti ihmisoikeuksien ja tiedotusvälineiden vapauden alalla. Täällä esitettiin myös kysymys siitä, että Tšernobylin orpoja estetään matkustamasta unionin jäsenvaltioihin ja oleskelemasta niissä. Komissio on käsitellyt Tšernobylin orpoja koskevaa kysymystä viranomaisten kanssa Minskin edustuston päälliköiden tuella, ja jatkamme asian käsittelyä niin kauan kuin on tarpeen. Lisäksi komissio tukee myös jatkossa Tšernobylin katastrofin seurausten lieventämistä.

Lopuksi haluaisin todeta, että tämä vilkas keskustelu osoittaa, että Valko-Venäjästä ollaan aidosti kiinnostuneita tällä ratkaisevalla hetkellä. Nyt on epäilemättä aika tehdä strategisia valintoja sen suhteen, millainen lähestymistapa Valko-Venäjän tapauksessa omaksutaan tässä hankalassa käännekohdassa. Kuuntelin suurella mielenkiinnolla parlamentin jäsenten näkemyksiä, ja olen ymmärtänyt, että jotkut teistä näkevät pakotteiden osittaisen ja suhteellisen poistamisen myönteisenä keinona painostaa demokraattiseen edistykseen.

Jäämme odottamaan parlamentin Valko-Venäjää koskevaa päätöslauselmaa, joka on tarkoitus hyväksyä huomenna. Lupaamme huomioida kantanne huolellisesti päätöksessämme, joka on tarkoitus tehdä pian.

Puhemies. – (IT) Olen vastaanottanut kuusi työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti käsiteltäväksi jätettyä päätöslauselmaesitystä.

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjallinen. – (IT) Valko-Venäjän vaalitulokset puhuvat puolestaan. Tällainen tulos oli odotettavissa: oppositio joutui presidentti Lukashenkon voimakkaan koneiston jyräämäksi, minkä takia vaaleja ei voitu toteuttaa kunnolla.

Minusta vaikuttaa siltä, että unionissa ei jälleen kerran oteta näitä seikkoja kuuleviin korviinsa: väitteet vaalitulosten manipuloinnista, uhkailusta, väkivallasta ja ahdistelusta on tähän asti jätetty huomiotta, vaikka kansainväliset tarkkailijat vahvistivat selvät rikkomukset ja totesivat vaalien olevan valovuosien päässä vaadituista demokraattisista standardeista.

Odotan, että Euroopan unioni tuo kantansa esiin selkeämmin ja kaunistelematta ja ryhtyy tarvittaviin poliittisiin ja diplomaattisiin toimenpiteisiin. Meidän pitää välttää tavanomaiset julkilausumat ja kauniit päätöslauselmat, julistukset aikomuksista. Se olisi tekopyhää ja osoittaisi, ettei unioni kykene ilmaisemaan kantaansa arvovaltaisesti ja päättäväisesti.

Adam Bielan (UEN), kirjallinen. – (PL) Lukashenko on jälleen kerran päässyt voitolle Euroopan unionista, joka on osoittanut sinisilmäisyytensä ollessaan asettamatta minkäänlaisia ehtoja kyseiselle hallitukselle. Lukashenko on osoittautunut terävämmäksi poliitikoksi kuin mitä unionissa luultiin: vaalit ja vaalikampanjan aikaiset tapahtumat osoittavat, että EU:n strategia oli huonosti valmisteltu. Tämän johdosta EU:n pitäisi huomata sinisilmäisyytensä itäisessä politiikassaan. Aivan aluksi unionin pitää vaatia Minskiltä erityistoimia kansalaisvapauksien alalla, jos avautumista Valko-Venäjän suuntaan aiotaan jatkaa.

Lännen on ehdottoman tärkeää tunnustaa, että kyseiset vaalit olivat farssi, koska ne eivät olleet vapaat. Jos tunnustamme nämä vaalit, jatkamme Lukashenkon ja Lännen välistä peliä, josta vain Lukashenko voi hyötyä enemmän. Tiedotusvälineet eivät ole vieläkaan vapaita eikä yhdistymisvapaus toteudu. Poliittisten aktivistien salaperäisiä kuolemia ei ole pystytty selittämään edes kymmenen vuotta myöhemmin. Poliittisten vankien vapauttaminen ei oikeastaan muuta mitään. Vaalien jälkeen vainoaminen vain pahenee.

Toistaiseksi Donald Tuskin hallitus ei ole kyennyt tekemään yhtään mitään itäisen politiikan alalla. Mistään erityisestä ei ole neuvoteltu Venäjän kanssa, Georgia on rauhoitettu, Ukraina kulkee koko ajan kauemmaksi unionista ja Valko-Venäjä on kohdellut lähettilästäme niin kuin ilmaa. Mielestäni olisi hyvä selvittää, kuka tämän huonon itäisen politiikan on suunnitellut.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), kirjallinen. – (PL) Arvoisa puhemies, Euroopan unioni analysoi ja määrittää parhaillaan Valko-Venäjää koskevaa politiikkaansa. Pakotteisiin ja eristämiseen perustuva politiikka, jota olemme tähän asti toteuttaneet, ei ole tuottanut odotettuja tuloksia. Sillä ei ole kyetty muuttamaan viranomaisten harjoittamaa sortoa. Venäjän hyökkäys Georgiaan – Kremlin imperialististen pyrkimysten uusi nousu – loi uudet olosuhteet. Minskissä ja muissa maissa on varmasti huomattu, että Venäjä katsoo Valko-Venäjän kuuluvan vaikutusalueeseensa. Vaikuttaisi siltä, että EU:n diplomatian kannattaisi yrittää hyödyntää tämä uusi tilanne pitäen kuitenkin koko ajan mielessä diktaattorin kanssa käytävään vuoropuheluun liittyvät riskit. Tästä sovittiin Valko-Venäjän opposition kanssa. Parlamenttivaalit toivat mukaan uuden asianhaaran, eräänlaisen testin presidentti Lukashenkon hyvästä tahdosta.

Keppi ja porkkana -diplomatia ei ole ollut menestys, mutta tämä ei estä tarkistamasta Valko-Venäjää koskevaa politiikkaa sen perusteella, miten tilanne maassa kehittyi. Tavoite on edelleen sama: saada tämä eurooppalainen maa demokratian, markkinatalouden ja ihmisoikeuksien piiriin. Olen vakuuttunut siitä, että Valko-Venäjän itsenäisyyden säilyminen on ehdoton edellytys, koska vain siten maan demokratisointihanke voi toteutua. Vaihtoehtoinen skenaario – sellaisen maan demokratisoiminen, jonka Venäjän imperiumi on ottanut valtaansa – on historiallinen harhakuva.

Marianne Mikko (PSE), kirjallinen. – (ET) Hyvät kuulijat, Valko-Venäjästä on toistuvasti puhuttu ”Euroopan viimeisenä diktatuurina”, ja sitä se on edelleen. Syyskuun 28. päivä pidetyt parlamenttivaalit olivat koetinkivi. Presidentti Lukashenkolta oli hieno ele vapauttaa poliittisia vankeja ennen vaaleja. On kuitenkin myös käynyt selväksi, että oppositio ei pääse parlamenttiin kovinkaan nopeasti. Etyjin arvio vaaleista on oikea.

Yksi tärkeimmistä tekijöistä Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnan vahvistamisessa on Euroopan unionin viisumipolitiikka. Kansalaisyhteiskunnan on voitava osallistua mahdollisimman täysimääräisesti Valko-Venäjän demokratisoimiseen. Voidakseen toimia aktiivisina kansalaisina, ihmisillä täytyy olla laajempi maailmankatsamus. Ja mahdollisuus päästä pois totalitäärisestä valtiosta.

Valkovenäläiset tarvitsevat viisumin matkustamiseen. Schengen-viisumin hakeminen on monimutkainen ja aikaa vievä prosessi. Viisumimenettelyä on yksinkertaistettava. Kansaa ei pitäisi rangaista. Tekemällä ihmisten liikkumisesta monimutkaisen prosessin estämme valkovenäläisiä lähentymästä Euroopan unionin arvoja ja kulttuuria. Tavoitteemme ei ole rangaista Valko-Venäjän kansalaisyhteiskuntaa.

On korkea aika tehdä muutos. Valko-Venäjän kansa ansaitsee tämän. Ja meidän eurooppalaisten tehtävä on auttaa heitä.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjallinen. – (EL) EU:ta tukevat ja palvelevat poliittiset voimat ovat epätavallisen rohkeasti ja mainitsematta pienintäkään todistetta edes verukkeena allekirjoittaneet yhteisen päätöslauselman, jossa tuomitaan Valko-Venäjän hallitus 28. syyskuuta pidettyihin vaaleihin liittyen. Myös eurooppalaiset vasemmistopuolueet ovat Euroopan yhtyneen vasemmiston / Pohjoismaiden vihreän vasemmiston kautta jättäneet päätöslauselmaesityksen, joka on hengeltään samankaltainen. On itsestään selvää, että EU ja ”yhden suunnan Eurooppaa” tukevat puolueet (Uusi demokratia, ND), Panhelleeninen sosialistiliike (PASOK), radikaalivasemmistolaisten puolueiden koalitio (SYRIZA/Synaspismos) sekä ”ortodoksinen kansanliitto” (LAOS-puolue) asettuvat niiden imperialismien edustajien kannalle, jotka tukevat niin kutsuttua oppositiota – Naton käskyläistä Milinkevichiä. Oppositio sai ”yllättäen” kuusi prosenttia äänistä edellisissä presidentinvaaleissa, eikä saanut ainuttakaan paikkaa äskettäisissä parlamenttivaaleissa.

Vaalitulosten pitäisi hiljentää kaikkien EU:n ja Yhdysvaltain imperialistien vastalauseet, koska Valko-Venäjän kansa tukee hallituksensa Nato- ja EU-vastaista politiikkaa. Tämä raivostuttaa ja masentaa kovin ”yhden suunnan Eurooppaa” tukevia poliittisia puolueita. Tällä kertaa niillä ei ole veruketta ”poliittisista vangeista”, jotka on vapautettu, tai tekosyytä kaikkien ehdokkaiden tasavertaisen näkyvyyden puutteesta. Nyt kun ne tunnustavat tämän tasavertaisuuden olemassaolon, ne väittävät häpeämättä ja omavaltaisesti, että uudella parlamentilla on ”kyseenalainen demokraattinen oikeutus”.

Kreikan kommunistista puoluetta edustavat Euroopan parlamentin jäsenet tuomitsevat kummankin noista päätöslauselmista, joita ei voida hyväksyä, ja ilmaisevat solidaarisuutensa Valko-Venäjän kansalle sen taistellessa imperialistista valta-asetelmaa vastaan.

Toomas Savi (ALDE), kirjallinen. – (EN) Valko-Venäjällä hiljattain pidetyt vaalit olivat kaikkea muuta kuin vapaat ja oikeudenmukaiset. Stalinin surullisen kuuluisa periaate oli, ettei sillä ole väliä, kuka äänet saa, vaan sillä, kuka ne laskee. Tätä periaatetta arvostetaan yhä suuresti Valko-Venäjällä. Äänet laskettiin pääasiassa tarkkailijoiden katseen ulottumattomissa, minkä vuoksi Etyjin vaalitarkkailuvaltuuskunta ei voinut tunnustaa vaaleja.

Lukashenkan viimeaikainen Lännen kosiskelu on selvästi tekopyhää. Hän teki vaalien luonteesta lupauksia, joita ei koskaan kyennyt pitämään – useiden vaalitarkkailijoiden oikeuksia loukattiin, koska heidän ei annettu valvoa vaalimenettelyä kokonaisuudessaan. Meidän ei pitäisi sivuuttaa sitä, että demokraattisten vaalien ihanteita on näin vakavasti loukattu. Euroopan unionin ei pitäisi poistaa pakotteita, ellei hallinto muutu selvästi.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjallinen. – (PL) Neuvoston ja komission kannassa sekä Euroopan parlamentin päätöslauselmassa Valko-Venäjän tilanteesta on tavoitteena arvioida 28. syyskuuta pidettyjen parlamenttivaalien tuloksia ja niiden vaikutusta EU:n ja Valko-Venäjän suhteisiin.

Euroopan unioni on keskellä monimutkaista kansainvälistä tilannetta. Yhtäältä on päivän selvää, ettei Valko-Venäjä ole täyttänyt demokraattisia velvollisuuksiaan, mutta toisaalta on nähtävissä, että autoritarismi ”sulaa” asteittain, vaikkakin hitaasti.

Vaalien yhteydessä havaittiin joitakin myönteisiä ilmiöitä, jotka viittaavat demokratisoitumiseen. Näitä olivat esimerkiksi poliittisten vankien vapauttaminen, pyyntö Etyjin riippumattomien tarkkailijoiden läsnäolosta sekä vaalitarkkailun olosuhteiden parantuminen. Valko-Venäjän viranomaiset eivät kuitenkaan täyttäneet velvollisuuksiaan. Heidän pitäisi vahvistaa halunsa parantaa yhteistyötä EU:n kanssa ja luoda paremmat edellytykset vuoropuhelulle EU:n kanssa. Heidän pitäisi ryhtyä aitoihin ja laaja-alaisimpiin toimenpiteisiin demokratian edistämiseksi sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion periaatteen kunnioittamiseksi.

Tuen täysin komission ja neuvoston kehotusta pohtia uudelleen joitakin Valko-Venäjään sovellettavia pakotteita ja mahdollisesti poistaa ne. Kansalaisyhteiskunnan kehitystä ei saa estää. EU:n asettamat pakotteet – erityisesti ne, jotka liittyvät viisumimenettelyyn ja viisumimaksuihin – kohdistuvat tavallisiin kansalaisiin, eivät valtion viranomaisiin.

18. Parlamentin kokoonpano: ks. pöytäkirja

19. Oikaisut (työjärjestyksen 204 a artikla): ks. pöytäkirja

20. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen Turco-asiassa antaman tuomion täytäntöönpano (keskustelu)

Puhemies. – (IT) Esityslistalla on seuraavana keskustelu

– Marco Cappaton ja Michael Cashmanin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan ja Anneli Jäätteenmäki ja Costas Botopoulosin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnan puolesta neuvostolle laatimasta suullisesta kysymyksestä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen Turco-asiassa antaman tuomion täytäntöönpanosta (O-0087/2008 – B6-0470/2008), ja

– Marco Cappaton ja Michael Cashmanin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan ja Anneli Jäätteenmäki ja Costas Botopoulosin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnan puolesta komissiolle laatimasta suullisesta kysymyksestä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen Turco-asiassa antaman tuomion täytäntöönpanosta (O-0088/2008 – B6-0471/2008).

Marco Cappato, laatija. – (IT) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kuulijat, kollegamme Euroopan parlamentin edelliseltä kaudelta, Maurizio Turco, joka tällä hetkellä edustaa Italian parlamentissa radikaalipuoluetta, jätti hakemuksen – kuka tahansa tavallinen kansalainen voi tällaisen hakemuksen jättää – jossa hän pyysi saada tutustua eräisiin neuvoston asiakirjoihin. Kyseisistä asiakirjoista oli poistettu sellaisten valtuuskuntien nimet, jotka olivat omaksuneet keskusteluissa tiettyjä kantoja. Neuvosto vastasi hakemukseen kielteisesti, eikä myöskään oikeudellista lausuntoa annettu tutustuttavaksi.

Asia vietiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, joka oli tällä välin velvoittanut neuvoston julkaisemaan kansallisten valtuuskuntien henkilöllisyyden. Se kuitenkin ratkaisi asian Turcoa vastaan ja neuvoston eduksi, millä vältettäisiin asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa. Asiasta kuitenkin valitettiin yhteisöjen tuomioistuimeen, joka kumosi alkuperäisen tuomion.

Yhteisöjen tuomioistuin totesi yksinkertaisesti, ettei oikeutta saada tutustua asiakirjoihin, erityisesti lainsäädäntöä koskeviin asiakirjoihin, voida estää, koska oikeus saada tutustua asiakirjoihin kuuluu demokratiaan. Näin ollen kaikenlaisia poikkeuksia tähän olisi vältettävä, koska kyse on yleisestä edusta. Asiakirjoista käytävä julkinen ja oikeudellinen keskustelu vahvistaa toimielinten legitimitettiä ja lisää kansalaisten luottamusta niitä kohtaan.

Lyhyesti sanottuna kysymyksemme tänään kuuluu seuraavasti: miten komissio ja muut unionin toimielimet aikovat panna täytäntöön kyseisen tuomion? Toisin sanoen katsovatko ne sen hyväksi tilaisuudeksi tarkistaa menettelyjä, joiden kautta asiakirjoja on mahdollista saada tutustuttavaksi välittömästi?

Tiedän, että puhumme tavallisesta kansalaisesta ja että kuka tahansa kansalainen olisi voinut jättää vastaavan hakemuksen. Kyse ei siis ole toimielimissä käytyä keskustelua seuraavasta uudistuksesta. Mielestäni Turcon aloitteen vahvuus piilee juuri tässä, sillä se osoittaa, että jokin yksittäinen tapaus voi saada aikaan paljon enemmän kuin mikä on mahdollista toimielinten tekemien aloitteiden yhteydessä.

Meidän täytyy voida julkaista kaikki tällaiset asiakirjat. Kansalaisten täytyy tietää, että esimerkiksi tänään Euroopan komissio vahvasti lehdistötilaisuudessaan, ettei se ole vieläkaan pyytänyt Italian hallitukselta tietoa Maurizio Turcon esiin tuomasta asiasta eli syrjinnästä uskonnon opetuksessa Italiassa.

Miten voi olla mahdollista, ettei näitä tietoja ole pyydetty? Tämä on konkreettinen esimerkki mekanismeista, joiden takia unionin toimielinten toiminta vaikuttaa salaperäiseltä kansalaisten silmissä. Näin ollen tämä tilaisuus pitäisi käyttää hyväksi asiakirjojen tutustumisoikeuden ja julkaisumenettelyjen muuttamiseksi radikaalisti.

Anneli Jäätteenmäki, laatija. – (FI) Arvoisa puhemies, demokraattisissa maissa lainsäädäntätyö on avointa ja julkista. Kansalaisilla on mahdollisuus tietää, miten heidän edustajansa ovat äänestäneet ja mitkä seikat ovat päätöksen perusteluna. EU:ssa näin ei valitettavasti ole. Me emme voi kehua, että EU olisi demokraattinen ja avoin ja että kansalaisilla olisi mahdollisuus saada lainsäädännön perusteena olevat asiakirjat. Näin ollen olemmekin todella kysyneet, mitä komissio ensinnäkin aikoo tehdä nyt tämän tuomioistuimen päätöksen johdosta muuttaakseen säännöksiä ja käytäntöjä, jotta avoimuus, julkisuus ja demokratia toteutuisivat, ja mitä neuvosto on aikonut tehdä, jotta avoimuus ja demokratia toteutuisivat ja että kansallinen kanta tulisi myös näkyviin päätöksen jälkeen. Ellei kanta ole avoin ja julkinen, kansalaisilla ei ole mitään mahdollisuutta kontrolloida sitä, mitä heidän edustamansa henkilöt tekevät. On korkea aika toimia nopeasti, niin että EU vihdoinkin voisi sanoa ja voisimme olla ylpeitä siitä, että meillä on demokratia, lainsäädännön avoimuus ja julkisuus.

(Suosionosoituksia)

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvä varapuheenjohtaja, hyvät kuulijat, tiedän, kuinka tärkeänä pidätte – erityisesti te, arvoisa puhemies – avoimuutta, ja puheenjohtajavaltio on puolellanne tässä asiassa. On hyvin tärkeää, että kansalaisemme voivat ymmärtää, miten heihin vaikuttavia päätöksiä – tämä pätee unionin lainsäädäntöön – tehdään unionissa. Näin ollen meidän on luonnollisesti edistytävä tällä alalla.

Olen tyytyväinen kysymykseenne, koska sen ansiosta voimme tarkastella tätä hankalaa asiaa, joka koskee yleisön oikeutta tutustua oikeudellisiin lausuntoihin. Tuomio liittyi niihin, mutta meidän pitää arvioida koko avoimuuspolitiikkaamme tämän tuomion valossa.

Turco-asiassa annettu tuomio on tärkeä, koska kyseessä on ensimmäinen kerta, kun yhteisöjen tuomioistuin on antanut tuomion yksittäisessä tapauksessa, joka koskee, kuten totesitte, oikeudellisia lausuntoja sekä ehtoja, joiden mukaisesti kansalaiset voivat tutustua niihin. Tuomiossaan yhteisöjen tuomioistuin muistuttaa lainsäädäntömenettelyn avoimuuden merkityksestä, jotta kansalaiset voivat paremmin olla mukana päätöksenteossa. Lisäksi tuomioistuin katsoo, että asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetussa asetuksessa 1049/2007 säädetään velvollisuudesta julkistaa toimielinten oikeudellisten yksiköiden lainsäädäntömenettelyä koskevat lausunnot.

Vastatauksena parlamentin jäsen Cappaton kysymykseen: neuvosto toteutti heinäkuun 2008 alussa tarvittavat toimenpiteet kyseisen yhteisöjen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi. Neuvosto pani tuomion täytäntöön ja antoi herra Turcon pyytämän asiakirjan yleisön tutustuttavaksi. Samalla neuvosto päätti muuttaa käytäntöjään tuomioistuimen tuomion mukaisesti ottaakseen huomioon tuomiossa määritetyn periaatteen.

On totta, että poikkeuksia on – tuomioistuin itse määrittä ne tuomiossaan. Ne koskevat erityisen arkaluonteisia tai erityisen laaja-alaisia lausuntoja. Joka tapauksessa, kuten tiedätte, neuvoston on aina kunnolla perusteltava syyt, jos se kieltäytyy luovuttamasta jonkin asiakirjan.

Neuvosto on saanut useita yksittäisiä pyyntöjä neuvoston oikeudellisen yksikön antamien oikeudellisten lausuntojen saamisesta tutustuttavaksi, ja se on soveltanut tuomioistuimen määrittämiä periaatteita. Tämän sanottuani totean, että varmastikin ymmärrätte sen, että jonkin toimielimen sisäisten oikeudellisten lausuntojen julkaiseminen saattaa vaikuttaa toimielinten oikeutettuun kiinnostukseen pyytää ja vastaanottaa objektiivisia ja riippumattomia lausuntoja. Meidän pitää löytää tasapaino näiden kahden seikan välille. Tämän takia lainsäätäjä halusi niin kovasti suojella oikeudellisten lausuntojen luottamuksellisuutta, ja tämä tekijä vaikuttaa yhä kantaamme.

Myönnän vastausteni olevan hyvin teknisiä, ja pahoittelen sitä. Tämä on kuitenkin puheenjohtajavaltion puolesta annettu virallinen vastaus. Tämän lisäksi voin nyt tarkastella avoimuuspolitiikkaa. Meidän on erotettava toisistaan kyseisen politiikan eri osatekijät. Valmisteluasiakirjojen saamisesta suoraan tutustuttavaksi – jota asiaa kysymykseenne koskee – voin ensinnäkin vahvistaa, että neuvosto soveltaa täysimääräisesti asetuksen 1049/2001 12 artiklan säännöksiä sekä neuvoston työjärjestyksen liitettä II, jonka mukaan neuvoston on ylläpidettävä julkista asiakirjarekisteriä ja jossa täsmennetään järjestelyt neuvoston asiakirjojen saamiseksi suoraan yleisön tutustuttavaksi.

En halua pitkästytää teitä liian teknisillä tiedoilla tai lukuisilla numerotiedoilla. On kuitenkin niin, että luvut kertovat jotakin, koska julkinen asiakirjarekisteri käsittää yli miljoonan vuodesta 1999 laaditun asiakirjan viitetiedot. Seuraavaksi varmaan toteatte, ettei määrä korvaa laatua.

Minusta vaikuttaa siltä, että olennaista tässä on toimielinten tekemien päätösten luettavuus ja mediatisointi. Komission jäsen Wallström pyrkii edistämään tätä lainsäädäntömenettelyn osalta, ja paremmasta sääntelystä tehty toimielinten välinen sopimus sisältää yleiset avoimuustavoitteet. Kyseisen sopimuksen mukaisiin toimenpiteisiin on jo ryhdytty. Kaikki yhteispäätösmenettelyn yhteydessä käydyt neuvoston keskustelut ovat yleisölle avoimia, ja neuvosto järjestää säännöllisesti julkisia keskusteluja asioista, jotka koskevat EU:n ja sen kansalaisten etua.

Jotta yleisön olisi helpompi tutustua keskusteluihin, neuvostolla on myös verkkosivut, joilta löytyy linkki neuvoston käsittelyä koskeviin videolähetyksiin. Ja olette varmastikin samaa mieltä siitä, että tämä on erityisen mielenkiintoinen ja jännittävä seikka.

Myös neuvoston puheenjohtajavaltioilla on oma tehtävänsä. Ranska on aiempien puheenjohtajavaltioiden tapaan panostanut paljon verkkosivuihinsa <http://www.ue2008.fr>.

Sivut ovat monikieliset ja sisältävät useamman kanavan käsittävän Internet-tv:n. Se toimii samaan tapaan kuin televisio, jonka toiminnan Euroopan parlamentti on ilokseni käynnistänyt.

Kolmas ja viimeinen huomioni on, että meidän on voitava täyttää kansalaisten tiedonsaantipyynnöt. Jotta tämä olisi mahdollista, on perustettava myös julkinen tietopalvelu – tämä vaikuttaa mielestäni kaikkein tärkeimmältä alialta – koska yleisölle antamamme käytännön tieto on epäilemättä se ala, jolla olemme kaikkein huonoimmin varustautuneita. Tämän vuoksi kansalaisilla on oikeus olla huolissaan ja he valittavat, että järjestelmä on liian vaikeaselkoinen. Tämä johtuu siitä, että voimavarojemme ja verkkosivujemme koordinointi ei ole riittävää, minkä vuoksi kansalaiset eivät pysy ajan tasalla lainsäädännöstä. Neuvoston pitää keskittää ponnistelunsa tähän viimeiseen kohtaan.

Nämä huomiot halusin esittää. Avoimuus on ehdottomasti avainasia. Olemme saavuttaneet komission ja Euroopan parlamentin kanssa tärkeän sopimuksen tiedonannosta, jonka tarkoituksena on lisätä avoimuutta. Uskon, että Margot Wallströmin ja Euroopan parlamentin varapuhemiehen kanssa käymämme toimielinten väliset neuvottelut mahdollistavat etenemisen asiassa parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

Tämä on yhteinen tehtävä, ja meidän pitää ymmärtää se. Pitäkää mielessä, että poliittinen tavoitteemme on edistää avoimuutta sekä tiedotus- että viestintäpolitiikassa erityisesti siten, että kansalaisille välitetään käytännön tietoa lainsäädännöstä. Tämän mahdollistamiseksi meidän on hyödynnettävä enemmän tietoteknologiaa. Tiedän, että tämä on parlamentin, komission sekä neuvoston yhteinen huoli.

Margot Wallström, komission varapuheenjohtaja. – (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin kovasti kiittää parlamentin jäseniä kysymyksistä.

Kuten jo olemme kuulleet, yhteisöjen tuomioistuimen Turco-asiassa antama tuomio on todellakin tärkeä. Komissio on tuomioistuimen kanssa täysin yhtä mieltä lainsäädäntömenettelyn avoimuuden merkityksestä. On sanomattakin selvää, että kunnioitamme kyseistä tuomiota ja huomioimme sen täysimääräisesti jokapäiväisessä työssämme.

Haluan tehdä tämän mahdollisimman selväksi, mutta joudun kuitenkin vastaamaan melko lyhyesti viiteen yksittäiseen kysymykseen, jotka esititte. Ensimmäinen niistä koskee parempaa sääntelyä, toimielinten välisiä suhteita sekä asetusta 1049/2001. Turco-asiassa annettu tuomio koskee asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi. Tämä ei liity suoraan toimielinten väliseen yhteistyöhön. Tätä varten on toimielinten tiivistetty yhteistyö, joka toimii mielestäni hyvin. Näillä kahdella toimielimellä on hyviä kokemuksia yhteistyöstä lainsäädäntömenettelyssä parempaa sääntelyä koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

Toinen kysymyksenne koski meneillään olevia julkisia kuulemisia koskevan tiedon saatavuutta. Ensinnäkin haluan mainita PreLex-tietokannan, joksi sitä omassa jargonissamme kutsumme. Tietokannan tarkoitus on helpottaa lainsäädäntöä valmistelevien asiakirjojen saatavuutta keskitetyn linkin kautta. Käytännössä kyse on portaalista, jonka kautta löytyvät linkit tärkeimpiin lainsäädäntöä valmisteleviin asiakirjoihin. Tietokannan toiminnasta vastaa yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, ja se perustuu komission toimittamiin tietoihin. Mikä tärkeintä, yleisöllä on siihen Europa-palvelimelta suora pääsy.

Myös komission käynnistämiin julkisiin kuulemisiin pääsee tutustumaan Europa-palvelimelta löytyvän linkin kautta. Tämä on äänenne Euroopassa. Näiden verkkosivujen ansiosta kuulemisiin on helpompi tutustua, ja niiltä löytyy tietoa käynnissä olevista komission kuulemismenettelyistä. Lisäksi sieltä löytyy kattavaa tietoa yleisölle avoimista julkisista kuulemisista sekä niitä koskevista asiakirjoista ja kyselylomakkeista. Sieltä saa myös tietoa asioiden seurannasta esimerkiksi kuulemista koskevien raporttien ja julkaistujen tekstien muodossa.

Kolmas kysymyksenne koski Trans-Jai-hanketta. Sen suhteen haluaisin vain kertoa teille, että palvelimet – joiden otsikkona on ”public go live” – on Trans-Jai-verkkoportaalin osalta tarkoitus avata täysimääräisesti yleisölle maaliskuussa 2009.

Tästä pääsemmekin neljanteen kysymykseen, joka koski avoimuusperiaatetta sekä hyvän hallintotavan periaatetta. Nämä periaatteet liittyvät tietenkin läheisesti toisiinsa. Pyrimme aina antamaan yleisölle mahdollisimman paljon tietoa. Tämä pätee erityisesti menettelyihin, jotka koskevat kansalaisia ja heidän oikeuksiaan sekä toimielinten työskentelyä, jota ei aina ole kovin helppo ymmärtää, kuten tiedämme. Komission verkkosivuilta löytyy tietoa komission organisaatiosta ja menettelyistä, ja meillä on myös helppokäyttöinen ”kuka kukin on” -hakemisto komission henkilöstöstä ja eri pääosastoista.

Viides ja viimeinen kysymyksenne koski julkista asiakirjarekisteriä sekä oikeusasiamiehen suositusluonnosta Statewatch-kantelusta. Julkinen asiakirjarekisteri perustettiin 3. kesäkuuta 2002, kuten asetuksessa 1049/2001

säädettiin. Tämän jälkeen komissio on perustanut myös komiteamenettelyä koskevan rekisterin sekä asiaturvityöryhmiä koskevan rekisterin. Teemme parhaamme sisäisten tietotekniikkajärjestelmiemme nykyaikaistamiseksi, mutta kuten tiedätte, se ei valitettavasti onnistu yhdessä yössä. Yksi asia on kuitenkin selvä. Tämä on jatkuva työtä. Otamme aina huomioon tarpeen parantaa julkisen rekisterin kattavuutta.

Tarkemmin tätä tapausta koskevasta oikeusasiamiehen suositusluonnoksesta: komissio on luonnollisesti toimittanut oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisen lausunnon. Lausunnossa tunnustamme sen, että meidän on edelleen lisättävä julkisten rekisteriemme kattavuutta, ja vahvistamme sitoumuksemme kehittää edelleen julkisia rekistereitä avoimuuden parantamiseksi. Yhdessä asiassa emme kuitenkaan voineet yhtyä oikeusasiamiehen näkemykseen. Oikeusasiamies katsoi, että komission pitäisi – ja siteeraan häntä – ”lisätä rekisteriin viitteet kaikkiin 3 artiklan a kohdassa määritettyihin asiakirjoihin”. Voin olla samaa mieltä oikeusasiamiehen näkemyksen tavoitteesta ja pyrkimyksestä, mutta valitettavasti tämä ei ole mitenkään toteutettavissa. On yksinkertaisesti mahdotonta liittää toisiinsa asetuksen 1049/2001 3 artiklan a kohdan laaja ja epätarkka ”asiakirjan” määritelmä sekä yksi, kaiken kattava julkinen rekisteri. Tämän sijasta meidän pitää antaa linkit tai luoda erillisiä aloituskohтия.

Voin toki mainita myös sen, että olen laittanut omaa kirjeenvaihtoa koskevan rekisterin suoraan verkkoon. Ja voin antaa muitakin esimerkkejä siitä, mitä virallisen lainsäädännön ulkopuolella voidaan ennakoivasti tehdä; rekisterien parantaminen, helppokäyttöisyyden ja saatavuuden lisääminen, aktiivinen tiedonvälitys sekä asiakirjojen julkaisemisen nopeuttaminen ja niin edelleen. Mutta nämä asiat eivät ole tänään keskustelumme aiheena. Olen varma, että saamme vielä tilaisuuden keskustella näistä tärkeistä asioista syvällisemmin.

Charlotte Cederschiöld, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, avoimuutta koskevat työskentelysäännöt sekä tietosuoja ovat ennakoedellytys EU:n uskottavuudelle ja legitimitetille.

Päätöksentekomenettelyn avoimuutta tarvitaan etenkin silloin, kun unionin demokratia on asetettu kyseenalaiseksi. Jäsenvaltioiden kokemukset ovat erilaisia. Kokemusten vaihdon lisääminen voi parantaa hallintoa niin EU:ssa kuin sen jäsenvaltioissa. Olemme edenneet paljon vuodesta 2001, jolloin EU:n avoimuuslainsäädännöstä päätettiin.

Useimmilla jäsenvaltioilla on jo jonkinlainen tiedonvapautta koskeva lainsäädäntö – Ruotsissa ja Suomessa tällainen on ollut voimassa vuodesta 1776, joissakin muissa maissa, kuten Irlannissa, vasta muutaman vuoden. Vaatii aikaa – tätä on kunnioitettava – määrittää yhteinen käyttämissmalli ja yhteiset asenteet. Yhtä kansallista mallia ei voida soveltaa kaikkialla EU:ssa. Kulttuurierot ovat liian suuria. Avoin hallinto on olennainen asia edustuksellisessa demokratiassa. Koko prosessiin vaikuttaa se, että digitaalinen vallankumous on muuttamassa yhteiskuntamme tietoyhteiskunnaksi.

Yksi tärkeä kohta, jota on parannettava asetuksessa nro 1049, on luottamuksellisuuden ja avoimuuden välinen tasapaino. Tarvitsemme avointa päätöksentekoa, jossa kunnioitetaan yleisen edun ensisijaisuutta rikkomatta kuitenkaan toimielinten tai yksilöiden oikeutta luottamuksellisuuteen. Monimutkaisten asioiden, kuten kilpailua koskevien tapauksien, oikeudellista tulkintaa ei voi jättää iltapäivälehtien tehtäväksi.

Turco-asiassa annettu tuomio voi osaltaan edistää parempaa sääntelyä. Millaisia käytännön johtopäätöksiä komissio ja neuvosto aikovat tehdä Turco-tapauksen pohjalta?

Michael Cashman, PSE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, asetusta (EY) N:o 1049/2001 koskevan mietinnön alkuperäisenä esittelijänä pidän tätä keskustelua erittäin mielenkiintoisena. Mielestäni on kuitenkin outoa – koska tiedän keskusteluun osallistuvien henkilöiden olevan täysin sitoutuneita avoimuuteen – että vastauskysymykseen, miksi ei ole tehty tarpeeksi, on ”tarvitsemme lisää aikaa”. Tämä ei ole hyväksyttävää.

Vain 30 prosenttia eurooppalaisista luottaa Euroopan unioniin. Miksi? Siksi, että he kokevat olevansa täysin irrallaan siitä, mitä heidän nimissään tehdään. Hämmästyttävää on se, että meillä on myönteinen tarina kerrottavanamme. Miksi toimielin on raahattava huutavana ja potkivana yhteisöjen tuomioistuimiin, jotta voitaisiin toimia oikein?

Meidän pitää tehdä enemmän kuin vain selittää. Hyvä komission jäsen Wallström, tiedän, että olette yhtä hermostunut ja kyllästynyt näihin argumentteihin kuin minä, mutta ei riitä, että vain sanomme tarvitsevamme lisää aikaa. Meidän pitää todella osoittaa kansalaisillemme, ettemme vain selitä heille, miksi teemme niin kuin teemme, vaan että kerromme, miten teemme sen ja minkä oikeudellisen neuvon perusteella toimimme. Jos emme tee niin, etäännytämme kansalaiset Eurooppa-hankkeesta.

Täällä on tänään väitetty, että tämä on joissakin asioissa mahdotonta, mikä johtuisi esimerkiksi asiakirjan määritelmän epätarkkuudesta. Ei se ole mitenkään epätarkka. Itse asiassa määritelmä on hyvin selkeä. Sillä tarkoitetaan kaikkia näiden kolmen toimielimen tai niiden perustamien erillisvirastojen hallussa pitämiä, vastaanottamia tai tuottamia asiakirjoja. 'Asiakirjat' on itsessään hyvin selkeä määritelmä. Luokaamme siis rohkeasti avoin rekisteri. Eikä mitään sellaista labyrinttiä, joka meillä nyt on ja joka toimii siten, että kun käyttää yhtä rekisteriä, ei voi enää käyttää kaikkia muita rekistereitä tai linkkejä.

Tällä hetkellä kansalaisten on mentävä labyrinttiin. Antakaamme kansalaisten tulla kaikkien kolmen toimielimen ovelle ja asettakaamme itsemme yleisön valvontaan. Sanon teille nyt, että jollemme tee oikein, tuomio annetaan kesäkuun vaaleissa niiden ääriryhmien hyväksi, jotka eivät kannata EU:ta tai EU:n toimielimiä. Aika on loppumassa kesken. Toimikaa nyt! Se ei ole mahdotonta.

Eva-Britt Svensson, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (SV) Arvoisa puhemies, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio on keskeisessä asemassa EU:n järjestelmässä, ja tuomioistuimella on toimivalta tulkita poliittisia päätöksiä. EU:n lainsäädäntöä tulkittaessa tuomioistuimen päätös on ensisijainen riippumatta lainsäätäjän tavoitteista tai lainsäädännön taustalla vaikuttavista aikeista. Näimme tämän Lavalia, Rüffertia ja vastaavia tapauksia koskevien tuomioiden yhteydessä. Noissa tapauksissa tuomioistuimen päätös oli työntekijöiden etujen vastainen.

Turco-asiassa tuomioistuimen päätös puolestaan on myönteinen. Olen tyytyväinen tähän, mutta kritisoin edelleenkin sitä, että tuomioistuin määrittää EU:n politiikan ja että tuomioistuimella on aina viimeinen sana kaikissa riita-asioissa.

Turco-asiassa olen tyytyväinen siihen, että tuomioistuin tunnusti kansalaisten harjoittaman valvonnan menevän lainsäädäntömenettelyssä ehdottomasti etusijalle. Tämä on askel oikeaan suuntaan, mutta valitettavasti minun on todettava, että on vielä otettava monta askelta ennen kuin EU pääsee eroon suljetuista työtavoistaan, joiden takia vain mukana olevat voivat nähdä tien eteenpäin. Kyse on lopulta demokratiasta, osallisuudesta sekä avoimuudesta.

On tärkeää, että Turco-asiassa annettu tuomio otetaan huomioon, kun asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annettua asetusta tarkistetaan.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Arvoisa puhemies, Turco-asiassa annettu tuomio on merkittävä askel kohti oikeutta ja demokratiaa. Siinä selvitetään, mitä asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetussa asetuksessa 1049/2001 tarkoitetaan yleisellä edulla. Kyseistä käsitettä on tulkittava siten, että oikeutta tutustua laajemmin päätöksentekoon vaikuttaviin seikkoihin pidetään tärkeämpänä kuin sisäisten menettelyjen salaisuutta päätöksenteon yhteydessä.

Toisin sanoen Turco-asiassa annetun tuomion mukaan on tärkeää, että kansalaiset tietävät – mihin heillä on oikeus – miten tai miksi joku päätös tehdään, ja että he ovat tietoisia asiakirjoista, joihin päätös perustuu. Näin ollen asiakirjoista täytyy olla mahdollisimman paljon tietoa.

Tämä johtaa meidät tänään esitettävään suulliseen kysymykseen, jossa komission yksiköitä ja neuvostoa pyydetään huomioimaan kyseinen päätös. Kuten neuvoston puheenjohtaja totesi, meidän on tulkittava asetusta 1049/2001 tämän uuden oikeuskäytännön valossa.

Joitakin ongelmia saattaa tietysti esiintyä asiakirjojen salassapitoon liittyen erityisesti oikeudellisen yksikön antamien lausuntojen osalta. Tiedän tämän liiankin hyvin, koska olen asianajaja. Emme kuitenkaan saa koskaan sanoa, että asiakirjat on pidettävä salassa sen takia, että ne aiheuttavat ongelmia. Päinvastoin katson, että meidän pitäisi vaatia radikaalia muutosta avoimuuskulttuuriin. Avoimuus tarkoittaa tasapainoa ja menettelyn noudattamista, ei tiedon pelkoa.

Lopuksi vielä yksi huomio: meidän pitää todella nähdä ero sen välillä, mitä käytännössä tapahtuu neuvostossa ja mitä tapahtuu omassa toimielimessämme. Parlamentissa lähestulkoon kaikki kokoukset ja asiakirjat ovat julkisia. Mielestäni Turco-asiassa annettu tuomio antaa mahdollisuuden toteuttaa sama myös neuvostossa.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, haluan kommentoida kansalaisten "etäännyttämistä", minkä Michael Cashman aivan oikein otti esiin. Tällainen etäännyttäminen oli todella voimakasta, kun Irlannissa keskusteltiin Lissabonin sopimuksesta. Emme kuitenkaan saa syyttää liikaa itseämme, koska jäsenvaltiot osaavat taitavasti syyttää unionia niille epämiellyttävistä asioista vaikka olisivat itse hyväksyneet ne. Meidän kaikkien on aika aikuistua – kaikkien valittujen poliitikkojen, hallitusten sekä tämän parlamentin jäsenten – ja kertoa totuus.

Oli masentavaa lukea erästä tällä viikolla ilmestynyttä aikakauslehteä, jossa eräs ei vaaleilla valittu ja ei vastuuvetäjä, hyväntuuliseen eliittiin kuuluva henkilö haukkuu Brysselin ei-valittua eliittiä. On hänellä otsaa! Mutta jollemme tee niin kuin Michael Cashman sanoo ja torju häntä ja hänen kaltaisiaan ennakoita, kesäkuun eurovaaleista tulee katastrofi unionin kansalaisten kannalta. Siksi meidän näin uskovien on sanottava asiat ääneen.

Anneli Jäätteenmäki, laatiija. – (FI) Arvoisa puhemies, tämä tuomioistuimen ratkaisu on tärkeä ja yksiselitteinen. Siinä selkeästi kirjataan, että EU:n lainsäädäntäprosessin on oltava kansalaisten demokraattisessa valvonnassa ja että toimielinten suojelu päätöksentekoprosessissa on toissijaista. Tämä on selkeä teksti.

Tätä taustaa vasten olen kyllä hieman pettynyt näihin vastauksiin. Kun kuuntelin neuvoston vastauksen, niin siellä korostettiin monta kertaa, että tämä läpinäkyvyys ja avoimuus on tärkeää, mutta ei paljon muuta. Mitä on tehty? Komission taholta taas pyydettiin lisää aikaa.

Minusta on kyllä mielenkiintoista, miten EU:n toimielimet suhtautuvat tuomioistuimen päätökseen. Mitä jos kansalaiset suhtautuisivat tuomioistuimen päätökseen samalla tavalla kuin komissio ja neuvosto, eli eivät välittäisi tuomioistuimen päätöksestä yhtään mitään? Eihän sellainen käy.

Marco Cappato, laatiija. – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, neuvoston puheenjohtaja puhui miljoonasta julkaistusta asiakirjasta. Kun on kyse oikeudesta tutustua asiakirjoihin, tarvitaan sekä laatua että määrää, mutta kyse ei ole pelkästään laadusta. Rehellisesti sanottuna meillä on ongelma asiakirjatyyppien liittyen: onko kyseessä kokousasiakirja vai päätöksentekomenettelyä tukeva asiakirja?

Tämä on nyt unohdettu. Minäpä kerron esimerkin: Coreper I:n asiakirjoja on kovin vaikea löytää, samoin ulkopoliittikkaa koskevia asiakirjoja, jotka katsotaan diplomaattisiksi asiakirjoiksi, eikä niitä laiteta rekistereihin. Kaikki nuo asiakirjat ovat tärkeitä, jotta voisi saada tietoa päätöksentekomenettelystä.

Koska minulla on vain vähän aikaa, annoin vain yhden esimerkin. Saamistamme vastauksista olen sitä mieltä, että tämä olisi nähtävä ennemminkin mahdollisuutena kuin uhkana unionin toimielinten toiminnalle.

Jean-Pierre Jouyet, neuvoston puheenjohtaja. – (FR) Arvoisa puhemies, komission jäsen, hyvät kuulijat, keskustelumme osoittaa selvästi, että meidän täytyy todellakin parantaa avoimuutta ja viestintää, sillä, kuten totesitte, unionin kansalaisilla ei ole tarpeeksi tietoa siitä, miten unioni toimii.

Suurempi avoimuus ja parempi viestintä kulkevat käsi kädessä. Kuten sanoin, tällä perusteella allekirjoitimme komission jäsen Wallströmin ja parlamentin jäsen Vidal-Quadrasin kanssa poliittisen sopimuksen parantaa viestintää ruohonjuuritasolla. Parlamentin jäsenet Cappato ja Jäätteenmäki ovat oikeassa sen suhteen, että meidän pitää olla avoimempia ja kertoa selkeämmin, miten toimimme. Tämän vuoksi neuvosto painottaa erityisesti uusia teknologioita.

Jopa luettuani minulle toimitetut argumentit olen parlamentin jäsen Cappaton kanssa yhtä mieltä siitä, että miljoonien asiakirjojen tuottaminen ei tarkoita avoimuutta. Tärkeää on tuottaa sellaisia asiakirjoja, joita ihmiset pyytävät ja jotka ovat hyvälaatuisia. Esimerkiksi Coreper I:n asiakirjat, joihin viittasitte, ovat saatavilla verkossa. Aina niitä ei ole kuitenkaan saatu ajoissa valmiiksi teknisten voimavarojen puutteen vuoksi. Nyt käytössämme on tuollaista teknologiaa ja aiomme varmistaa, että esiin tuomanne ongelma saadaan ratkaistua.

Rehellisesti sanottuna meidän täytyy myös löytää oikea tasapaino oikeusperustan, aidon avoimuuden sekä käynnissä olevien menettelyjen välille. Useat menettelyt ja diplomaattiset kysymykset ovat itse asiassa melko hankalia, ja ilmaisun- ja sananvapaus sekä päätöksenteon vapaus on taattava niiden yhteydessä. Saatan vaikuttaa silmissänne liian konservatiiviselta, mutta mielestäni meidän pitää löytää myös tuo tasapaino.

Puheenjohtajavaltio Ranska on käynnistänyt asetuksen 1049/2001 tarkistusmenettelyn, ja meidän on toimittava nopeasti. Parlamentin jäsen Cashman on siinä aivan oikeassa. Hänen avullaan ja koordinoinnillaan voimme toimia jouhevasti. Toivottavasti saamme merkittävää edistystä aikaiseksi vielä Ranskan puheenjohtajakaudella.

Kuten jo sanoin, meidän on varmistettava, kuten myös parlamentin jäsen Cappato totesi, että asetamme laadun määrän edelle. Liiallinen tiedon määrä on nimittäin myös mahdollista. Tällöin kansalaisten on vaikeaa seuloa tietoja. Tällaisia ongelmia esiintyy myös unionin tasolla. Meidän pitää voida vapaasti auttaa kansalaisia tietojen seuloon.

Mitä tämä tarkoittaa? Se tarkoittaa, kuten johdannossani totesin, että varmistamme kansalaisten olevan täysin tietoisia käytännön tiedoista, oikeuksistaan, päätösten tuloksista ja niiden tekotavasta sekä oikeusperustasta. Tästä näkökulmasta katsottuna on täysin selvää, että meidän on tarkasteltava neuvoston käytössä olevia voimavaroja.

Uskon komission olleen joskus samanlaisen tilanteen edessä esimerkiksi silloin, kun sen on täytynyt perustella päätösten oikeusperustaa, esimerkiksi pk-yritystä koskevissa asioissa, mutta jäsenvaltioissa tai toimielimissä on vain kaksi henkilöä, jotka voivat vastata kysymyksiin, ja hekin ovat lomalla. Lopputuloksena tästä on se, että kansalaisten ja pienyritysten on odotettava vastausta kaksi tai kolme kuukautta. Mielestäni tämä on yhtä merkittävä asia kuin virallisten asiakirjojen saaminen tutustuttavaksi.

Meidän pitää myös antaa keskusteluillemme poliittinen merkitys. Valmistaudumme juuri Euroopan parlamentin vaaleihin, ja tiedän, että Euroopan parlamentti on täysin sitoutunut siihen. Voitte myös luottaa puheenjohtajavaltio Ranskaan sen suhteen, että tämä avoimuutta ja perusteluja koskeva velvollisuus, tämä käytännöllinen ja konkreettinen tehtävä täytetään, koska jos emme sitä tee, ja olen tässä samaa mieltä parlamentin jäsen Cashmanin kanssa, ääriyhmät voittavat seuraavissa Euroopan parlamentin vaaleissa. Sitä emme halua.

Margot Wallström, komission varapuheenjohtaja. – (EN) Arvoisa puhemies, komissio aikoo tietenkin noudattaa Turco-asiassa annettua tuomiota ja panee sen täytäntöön. Tuomioistuimen tuomiossa todettiin, että neuvosto oli tässä asiassa väärässä ja että sen on korjattava menettelyjään. Olen varma, että neuvosto noudattaa tuomiota.

Tämä on keskustelun lähtökohta. Asia on kuitenkin osittain sekoitettu asetuksesta N:o 1049/2001 käymämme keskustelun kanssa. Turco-tapaus on yksi asia ja asetusta N:o 1049/2001 on toinen. Kuten tiedätte, olemme antaneet ehdotuksen ja asetusta N:o 1049/2001 ja sen lopullista muotoa koskeva menettely on käynnissä.

Ilmeisesti myös se, mitä sanoin, käsitettiin osittain väärin. En pyytänyt lisää aikaa. Selitin, että tietoteknisiä työkalujamme on uudistettava jatkuvasti, koska sitä ei voi tehdä yhdessä yössä. Meillä on jo rekisteri. Täydennämme rekisteriä lisäämällä useita asioita, kuten komiteamenettely ja kaikki asiantuntijaryhmät. En ole kuitenkaan täysin vakuuttunut siitä, että – ja yritin vastata hyvin rehellisesti yhteen viidestä kysymyksestä – yhden rekisterin ratkaisu olisi paras. Se on vähän sama asia kuin jos käytettäisiin koko unionin kattavaa puhelinluetteloa kansallisten puhelinluetteloiden sijasta.

Oletteko varmoja, että yksi valtava puhelinluettelo koko unionille olisi parempi kuin useampi aloituspiste? Määritelmä, jota tänään esittämässä kysymyksessänne pyydätte, sisältyy nimittäin tiettyyn kohtaan, joka kattaa myös audiovisuaalisen muodon. Määritelmä on erittäin laaja. Oletteko varmoja, että yksi laaja aloituspiste kaikelle tälle auttaisi kansalaisia?

Voimme keskustella tästä, mutta en ole varma, että yhtä näin yksinkertaista ratkaisua olisi olemassa. Emme siis ole tästä yhtä mieltä. Työkalujemme uudistaminen tällä alalla on jatkuva prosessi, josta meidän on keskusteltava koko ajan, koska asioita tapahtuu niin nopeasti. Ilmeisesti meillä on kuitenkin samat tavoitteet avoimuuden sekä asiakirjojen saatavuuden osalta. Tämä on lähtökohta, jonka puolesta jatkamme taistelua. Noudatamme myös luonnollisesti Turco-asiassa annettua tuomiota.

Mainitsin erityisesti hankkeen, jossa sanoin määräajan olevan vuonna 2010. Kyse on hyvin erityisestä hankkeesta ja kerroin vain sitä koskevan määräajan. Yleisesti ottaen meillä ei kuitenkaan ole eikä pitäisikään olla tarvetta pyytää lisää aikaa. Meidän pitää toimia näin joka päivä: lisätä avoimuutta ja palvella kansalaisia, koska heidän täytyy tietää, ja tämän täytyy kuulua kaikkien toimielinten kulttuuriin ja lähestymistapaan.

Saatoin yhtyä kollegoidenne suosiosoituksiin hyvän puheenvuoronne jälkeen, hyvä parlamentin jäsen Cashman. Se määrittää lähtökohdan sille, mitä nyt tarvitaan: avoimuuden ja saatavuuden luominen. Uskon, että avoimesti käymiemme keskustelujen ansiosta kansalaisten on myös helpompi tehdä omia, tietoon perustuvia arvioita siitä, mitä tapahtuu ja miksi meillä on niin paljon tärkeitä asioita käsiteltävänä.

Puhemies. – (IT) Keskustelu on päättynyt.

21. Minuutin puheenvuorot poliittisesti tärkeistä asioista

Puhemies. – (IT) Esityslistalla on seuraavana minuutin puheenvuorot poliittisesti tärkeistä asioista.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Arvoisa puhemies, kansainvälisen kaupan valiokunnan jäsenenä kiinnitän luonnollisesti huomiota EU:n ja Kiinan välisiin suhteisiin. Olenkin havainnut, että vuotta 2007 koskevien lukujen perusteella EU:n kauppavaje on kasvanut noin 160 miljardiin euroon.

Tämä vaje johtuu pahoista esteistä, jotka estävät pääsyn Kiinan markkinoille. Se johtuu varmasti myös kiinalaisten tuotteiden kilpailueduista, jotka kuitenkin perustuvat taloudelliseen, sosiaaliseen sekä ympäristöä koskevaan polkumyyntiin.

Epätasapainoiset kauppasuhteet eivät kuitenkaan ole ainut huolenaihe; huolta aiheuttaa myös Kiinasta tuotujen tuotteiden vaarallisuus. Näin ollen meidän pitäisi – ja osoitan viestini pääasiassa komissiolle – varmistaa, että Kiinasta tuodut tuotteet tarkistetaan tarkasti ja tehokkaasti, mikä olisi niin kansanterveyden ja eurooppalaisten kuluttajien kuin eurooppalaisten tuotteiden kilpailukykyvyn etujen mukaista.

Puhetta johti

varapuhemies **Diana WALLIS**

Neena Gill (PSE). – (EN) Arvoisa puhemies, viimeisten päivien myrskyisät tapahtumat rahoituslalla ovat muuttaneet maailmaa. Olemme kaikki olleet jo jonkin aikaa huolissamme globaalin rahoitusjärjestelmän mahdollisista ongelmista, mutta suurten pankkien nopea romahtaminen yksi toisensa jälkeen on ollut hämmästyttävää.

Näin ollen panen tyytyväisenä merkille Yhdistyneen kuningaskunnan tämänpäiväiset toimenpiteet vakauden lisäämiseksi. Vaikka Yhdistynyt kuningaskunta ei kuulu euroalueeseen, sen toteuttamat toimenpiteet noudattavat eilisessä Ecofin-neuvostossa tehtyjä päätöksiä. Kunpa vain eräät euroalueen maat olisivat toimineet samoin. Edessämme olevista haasteista selvittääksemme Euroopan unionin on kiireellisesti osoitettava johtajuutta ja koordinoitava strategiaa EU:n kansallisten hallitusten kanssa. Euroopan pitää olla keskeisessä asemassa eikä jäädä taka-alalle, etenkin jos EU haluaa saada yhteyden unionin kansalaisiin.

Meidän pitää kuitenkin myös tunnustaa, että kriisi johtuu markkinoiden epäonnistumisesta ja asianmukaisen lainsäädännön puuttumisesta ja että se vaikuttaa joidenkin itsekkäiden pamppujen bonuksia koskevien päätösten takia miljoonien, ellei jopa miljardien ihmisten elämään eri puolilla maailmaa. Meidän pitää varmistaa, että tällainen rikollinen holtittomuus ei enää koskaan toistu, ja vastuulliset on saatava täysimääräisesti vastuuseen teoistaan.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Hyvät kuulijat, haluaisin käyttää tämän tilaisuuden pyytääkseni jälleen kerran, että Euroopan unioni osallistuisi voimakkaammin Euroopan unionin jäsenvaltioiden terveyspalvelujen kehittämiseen.

On täysin totta, että terveydenhuoltojärjestelmän organisointi kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Euroopan yhteisöllä on kuitenkin jonkin verran toimivaltaa, ja Euroopan yhteisön merkittävä rooli terveydenhuoltoalalla vahvistettiin uudelleen Lissabonin uudistus sopimuksessa.

Euroopan unionin kansat vanhenevat ja altistuvat uusille uhkille: pandemiat, fyysiset tai biologiset onnettomuudet, bioterrorismi. Meidän pitää yhdessä löytää ratkaisut kaikkiin niihin.

Meidän pitäisi myös luoda mekanismit jäsenvaltioiden välistä jäsenneltyä yhteistyötä varten sekä tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtamista varten sairauksien ennaltaehkäisemiseksi, torjumiseksi ja hoitamiseksi Euroopan unionin maissa.

Rajatyöttäviä sairaanhoitopalveluja koskeva direktiivi oli erittäin hyvä aloite. Mielestäni sen jatkoksi olisi kuitenkin laadittava yhtä rohkeita aloitteita, koska unionin toimielinten olisi täytettävä tärkeä tehtävänsä terveydenhuoltoalan epätasa-arvon poistamiseksi.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Arvoisa puhemies, kristittyinä ja unkarilaisena sekä Euroopan parlamentin jäsenenä käytän nyt puheenvuoron puolustaakseni niitä puolta miljoonaa alkuperältään unkarilaista ihmistä, jotka elävät Euroopan unioniin kuuluvassa Slovakiassa. Toisin sanoen puhun siis eurooppalaisten demokraattisten arvojen puolesta. Voin onnitella Slovakiaa sen saavuttamista tuloksista talouden alalla, mutta valitettavasti minun on sanottava, että äärikansallismielinen propaganda on kohdistettu Slovakian unkarilaisiin, mikä aiheuttaa pelottavaa hysteriaa. Pyytäisin puhemies Hans-Gert Pötteringiä, Euroopan parlamenttia sekä Euroopan komissiota ryhtymään toimiin ihmisoikeuksien ja vähemmistöjen oikeuksien räikeän rikkomisen sekä etnisen suvaitsemattomuuden, sanallisen pilkkaamisen sekä syrjivän hallinnon

torjumiseksi Slovakiassa. Eurooppalaisena Euroopan parlamentin jäsenenä olen valmis ryhtymään välittäjäksi Unkarin ja Slovakian välisen harmonian puolesta.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, haluaisin kiinnittää parlamentin huomion Vietnamin kristittyjen tilanteeseen. He ovat joutuneet 50 vuoden ajan kieltämään uskonsa, heidän omaisuuttaan on takavarikoitu ja heitä on siirretty asumaan eri alueille. Viime aikoina vainoaminen on ollut erityisen voimakasta Hanoissa, missä viranomaiset pidättävät brutaalisti Thai Ha -yhteisön katolilaisia, jotka vastustavat kyseiselle yhteisölle kuuluvien maiden laitonta haltuunottoa. Yhteisöä johtavat ”redemptoristipapit”.

Esimerkiksi 31. elokuuta järjestettyyn kulkueeseen osallistuneet joutuivat silmittömien pahoinpitelyjen uhreiksi. Yli 20 henkilöä joutui vakavien vammojen vuoksi sairaalaan. Myös toimittajia hakattiin, kuten Associated Press -uutistoimiston reportteri Ben Stocking. Meidän pitää tehdä kaikkemme varmistaaksemme, että tällä hetkellä YK:n turvallisuusneuvostossa istuva Vietnam kunnioittaa ihmisoikeuksia.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL). – (DE) Arvoisa puhemies, yhteiskunnallisen osallisuuden edistämistä ja köyhyyden, myös lasten köyhyyden torjuntaa käsittelevä mietintöni on tänä iltana viimeinen kohta esityslistalla. Kyse on oma-aloitemietinnöstä, jota käsitellään lyhyitä esittelyjä koskevien työjärjestyksen 131 artiklan a kohdan ja 45 artiklan mukaisesti, eli asia esitellään ilman jäsenten avointa keskustelua tai mahdollisuutta esittää tarkistuksia.

Vastustan sitä, että Euroopan parlamentin jäsenet itse rajoittavat omia oikeuksiaan, ja pyydän Euroopan parlamenttia muuttamaan näitä sääntöjä. On väärin, ettei tärkeistä asioista, kuten köyhyyden torjunta ja sosiaalinen syrjäytyminen, keskustella täällä avoimesti. Valiokunta kuitenkin keskusteli asiasta intensiivisesti ja laati 200 tarkistusta ja 40 kompromissitarkistusta.

Kyse on yleisestä edusta ja luovumme vapaaehtoisesti joistakin oikeuksistamme, kun jätämme keskustelematta asiasta täysistunnossa.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Arvoisa puhemies, hindu-teloittajien julmasti murhaamien marttyyrikristittyjen määrä kasvaa edelleen Intiassa. Katolinen kirkko on vedonnut hallituksiin eri puolilla maailmaa sekä kansainvälisiin järjestöihin Intian, Irakin ja Vietnamin kristittyjen auttamiseksi. Toistaiseksi tämä ei ole tuottanut tulosta. Valitettavasti kristittyjen kokemaan vainoon liittyy edelleen passiivisuutta kyseisen maan hallituksen ja oikeuslaitoksen edustajien taholta mutta myös muiden demokraattisten hallitusten ja kansainvälisten järjestöjen taholta, vaikka nämä ovat aktiivisesti mukana muissa ihmisoikeusrikkomuksia käsittelevissä instansseissa. Tämä koskee myös Euroopan unionia.

Haluaisin näin ollen vastustaa Euroopan parlamentin edessä sitä, että Intiassa, Irakissa ja Vietnamin tapahtuvista ihmisoikeusrikkomuksista ei välitetä – osoitan tämän myös Euroopan komissiolle – ja haluan pyytää diplomaattista väliintuloa ja vastustusta, jos tällaisia barbaaritekoja tulee ilmi. Passiivinen suhtautuminen vainoon voi olla todiste tietyn tyyppisestä katolilaisten syrjinnästä.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Viimeisten 50 vuoden aikana vahva, yli 200 000 slovakialaisen muodostama vähemmistö on melkein täysin tuhottu Unkarissa. Toisaalta unkarilaiset vähemmistöt kasvavat ympäröivissä maissa, esimerkiksi Slovakiassa. Paradoksaalisesti unkarilaiset ovat useita vuosia uskotelleet eurooppalaisille, että syrjinnän kohteena onkin heidän muodostamansa vähemmistö.

Monet valtaapitävät Unkarin poliittiset johtajat puhuvat avoimesti Suur-Unkaria koskevasta ajatuksesta. Valitettavasti Euroopan senioripoliitikot eivät huomaa tätä. Unkarin parlamentin kamarit pitävät yllä unkarilaisille parlamentin jäsenille rajatylittävää Karpaattien alueen foorumia. Slovakiassa ja Romaniassa toimivat, etniseltä alkuperältään unkarilaisten puolueiden edustajat tapaavat avoimesti keskustellakseen autonomiasta. Tämän päivän Euroopassa tällaiset asenteet ovat vaarallisia eikä niitä voida hyväksyä.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Arvoisa puhemies, Romaniassa on valitettavasti vakava ongelma, joka vaarantaa unionin kansalaisten turvallisuuden ja terveyden: Kiinasta tuodun sterilioimattoman kirurgisen langan käyttö sairaaloissa.

Romanian terveysministeriö on tiennyt tästä ongelmasta elokuusta lähtien, mutta huolimatta varoituksista, joiden mukaan tämä saattaisi aiheuttaa infektioita tai jopa johtaa potilaskuolemiin, se ei pysäyttänyt ongelmaa ajoissa.

Hälytyskellot alkoivat soida, kun potilas kuoli sairaalaan tulehduksen vuoksi, ja muut potilaat ovat vaarassa kokea saman. Mielestäni tämä on varoitus sekä Romanian että koko unionille.

On vakava ongelma, että yhä useammat Kiinasta tuodut tuotteet herättävät kysymyksiä ja vaarantavat unionin kansalaisten terveyden ja turvallisuuden.

Vain vähän aikaa sitten Kiinasta tuodut, melaniinia sisältävän maitojauheen saastuttamat makeiset aiheuttivat ongelmia. Tuomme Kiinasta tuotteita, koska ne ovat halvempia, mutta minun mielestäni unionin olisi asetettava kansalaistensa terveys etusijalle.

Pyydän komission jäsen Vassiliouta käynnistämään tutkimuksen uusien tapausten estämiseksi jäsenvaltioissa. Tarvitsemme kiireellisiä toimenpiteitä näiden tuotteiden tarkastamiseksi, jotta voimme estää niiden tuonnin sisämarkkinoille riittävän ajoissa.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Arvoisa puhemies, uusien autojen kysynnän epävakaas näkyy eurooppalaisen autoteollisuuden taantumisena. Johtava ranskalaisvalmistaja ilmoitti juuri 4 000 työpaikan vähentämisestä, ja tähän voidaan lisätä 2 000 työpaikan vähentäminen Euroopassa.

Kyseinen valmistaja aikoo jatkaa työpaikkojen vähentämistä huolimatta siitä, että sen voitto-osuus kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla 37 prosenttia. Järkeistämistä käytetään tekosyynä, ja huomio keskittyy liikaa kannattavuuteen kunnianhimoisten teollisten menettelytapojen kustannuksella ja niistä piittaamatta, ja ennen kaikkea työntekijöistä piittaamatta.

Haluaisin puhua niiden työntekijöiden puolesta, joita nämä toimenpiteet koskettavat eniten ja jotka joutuvat tämän tilanteen uhreiksi. Kannustan kyseistä valmistajaa pohtimaan uudelleen strategiaansa ja säästämään samalla työpaikkoja.

Hetkellä, jona työllisyys on kriisissä, tämän pitäisi olla ensisijainen tavoite. Näin ollen uusien autojen hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä annettua asetusehdotusta koskevassa päätöksessä on löydettävä tasapaino eri tekijöiden välille: kestävä kehitys ja työllisyyden turvaaminen soveltamalla innovatiivista teollisuuspolitiikkaa kaikilla tasoilla, erityisesti sosiaalisella tasolla.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, demokratian periaatteita loukataan Italiassa, joten haluaisin kiinnittää kollegoideni huomion tähän: viimeisten 18 kuukauden aikana Italian parlamentti on kieltäytynyt valitsemasta tuomaria perustuslakituomioistuimeen, vaikka sen olisi Italian perustuslain mukaan näin tehtävä. Ja viimeisten kuuden kuukauden ajan Italian parlamentti on kieltäytynyt nimittämästä parlamentaarista valvontakomiteaa tietojärjestelmää varten.

Minulla ei ole aikaa käsitellä tätä yksityiskohtaisemmin. Olemme lähettäneet parlamentin jäsenille paketin, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa asiasta. Kollegani Marco Pannella on ollut nälkä- ja juomalakossa viime lauantaista keskiyöstä lähtien vastustaakseen Italian tasavallan presidentin laittomia toimia. Olemme vastaanottaneet luottamusäänän 25:ltä Euroopan parlamentin jäseneltä, jotka ovat allekirjoittaneet päätöslauselman perussopimusten 7 artiklan mukaisesti. Minulla ei ole enempää aikaa, joten haluaisin vain pyytää teitä lukemaan sen ja tukemaan sitä.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Arvoisa puhemies, tänä vuonna tulee kuluneeksi 60 vuotta YK:n ihmisoikeuksien yleismaallisen julistuksen antamisesta. Viimeisten 60 vuoden aikana lukemattomat ihmisoikeusryhmät ja -järjestöt eri puolilla maailmaa ovat käyttäneet kyseistä julistusta toimintansa perustana. Näistä voidaan mainita esimerkiksi pöytäkirja 77 Tšekkoslovakiassa, Solidaarisuus-liike Puolassa sekä ihmisoikeusliikkeet Latinalaisessa Amerikassa.

Ihmisoikeuspolitiikka on yhtä tärkeää tänäänkin. Se ei ole vielä saanut raivattua tietään kaikille politiikan aloille. Emme voi sallia sitä, että ihmisoikeuksia käsitellään vain yhtenä yksittäisenä asiana muiden politiikanalojen yhteydessä. Meidän on pyrittävä taistelemaan ihmisoikeuksien puolesta, vaikka siihen liittyy joitakin haittoja. Ihmisoikeudet ovat perusarvo ja siten yksi ”eurooppalaisen talon” tukipilareista, joten meidän on myös pidettävä ne mielessä työskennellessämme.

Näin ollen tuen ajatusta siitä, että ihmisoikeuksien alivaliokunnasta tehtäisiin sen merkityksen huomioon ottaen pysyvä valiokunta.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, yhteisen maatalouspolitiikan tarkistaminen tuo selkeästi esiin maatalouden eri aloilla piilevät vaarat. Paljon on puhuttu uudistuksen tarpeesta sokerimarkkinoilla, savukemarkkinoilla sekä hedelmä- ja vihannesmarkkinoilla. On mainittu tarve nostaa kiintiötä, esimerkiksi maitokiintiöitä, jotta kesantomaata saadaan vapautettua viljankasvatukseen. Toisaalta muut ongelmat, kuten Euroopan mehiläistalouden ongelmat, on jätetty huomiotta.

Mehiläisiä kuolee joukoittain erilaisiin sairauksiin, joista tunnetuimmat ovat varroatoosi ja nosematoosi. Mehiläiset liittyvät myös pölytykseen ja takaavat maailmamme luonnon biologisen monimuotoisuuden. Haluaisinkin tänään kiinnittää huomionne tähän seikkaan, koska yleensä yhdistämme mehiläiset hunajaan, propolikseen tai vahaan. Jos asiaa ei olisi otettu esiin parlamentin jäsen Lullingin mietinnössä, Euroopan parlamentti todennäköisesti vain kiertäisi mehiläistalouteen liittyvät ongelmat. Euroopan unionissa tarvitaan kiireellistä ohjelmaa mehiläisten ja mehiläistalouden pelastamiseksi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Useat yritykset ovat viime aikoina lopettaneet toimintansa Portugalissa. Tämä koskee erityisesti tekstiili- ja vaateteollisuutta maan pohjoisosissa. Esimerkkinä mainittakoon tekstiiliyritys Oliveira Ferreira Riba de Avesa ja useita muita Barcelosin, Santo Tirson ja Fafen alueilla. Ne olivat juuri yhdistyneet Évorassa toimivan monikansallisen Leen kanssa. Lisäksi on mainittava työntekijöihin kohdistuva uhka monissa muissa paikoissa, kuten Vila Nova de Gaia ja Lousada.

Näiden irtisanomisten rinnalla sadat muut yritykset rikkovat työläinsäädäntöä ja käyttävät hyväksi työttömyysuhkaa laskeakseen palkkoja alle lakisääteisen vähimmäispalkan sekä syrjivät nuoria ja naisia, kuten Porton piirin tekstiili-, vaate-, jalkine ja nahkateollisuuden ammattijärjestön Tâmegán ja Sousan alueilla hiljattain tekemä tutkimus osoitti.

Siksi on ensiarvoisen tärkeää tietää, mitä Euroopan komissio aikoo tehdä Kiinan kanssa käytävää kauppaa koskevalle kaksinkertaisen tarkkailun järjestelmälle, joka umpeutuu tämän vuoden lopussa, ottaen huomioon tarpeen suojella tuotantoa ja oikeudenmukaisia työpaikkoja maissamme.

Witold Tomczak (IND/DEM). – (PL) Arvoisa puhemies, kristittyihin kohdistuvat vainot Intiassa eivät näytä laantuvan. Ihmisiä murhataan edelleen uskonnon vuoksi – vain siksi, että he ovat kristittyjä. Katolisia kirkkoja tuhoetaan. Jopa köyhistä huolehtivia puolustuskyvyttömiä nunnia joutuu väkivallan uhreiksi. Intian hallitus ei toimi tehokkaasti ihmisoikeuksien takaamiseksi maassa, ja tämä koskee erityisesti oikeutta elämään ja uskonvapauteen.

Vaikka Euroopan unionin fraseologia ja toimet perustuvat ihmisoikeuskäsityksiin, se ei ole toistaiseksi reagoinut mitenkään vakavasti otettavasti puolustaakseen Intiassa murhien kohteeksi joutuvien kristittyjen oikeuksia. EU:n ja Intian huippukokouksessa Intia ei yritetty painostaa, jotta se lopettaisi Kristukseen uskoven marttyyrikuolemat. Euroopan parlamentti järjestää ihmisoikeuksia käsittelevän konferenssin ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 60-vuotispäivänä. Ovatko erinomaiset puhujat esittäneet yhtään pyyntöä tänä päivänä muuallakin kuin Intiassa vainon kohteeksi joutuvien kristittyjen oikeuksista? On esitettävä seuraava kysymys: ottavatko EU ja sen johtajat ihmisoikeusdoktriinin tosissaan? Sovelletaanko sitä kaikkiin ihmisiin? Onko käytössä ehkäpä kaksoisstandardeja? Onko ihmisoikeuksia julistamalla tarkoitus suojella kaikkia vähemmistöjä seksuaalivähemmistöt mukaan luettuina, mutta ei kristinuskon takia murhattujen ihmisten oikeuksia? Herätys Eurooppa!

Irena Belohorská (NI). – (SK) Slovakia on alusta asti pyrkinyt luomaan tasavertaiset olosuhteet kaikille kansalaisilleen. Slovakia on epäilemättä täydellinen esimerkki siitä, miten kansallisia vähemmistöjä pitää kohdella. Samaa ei voi sanoa Unkarista, missä slovakialaisvähemmistö on julmasti sulautettu muihin.

Kaikista Slovakiassa elävistä kansallisista vähemmistöistä juuri unkarilaisvähemmistö on erityisasemassa. Slovakiassa sillä on jopa poliittinen puolue parlamentissa. Koulujärjestelmä sallii unkarin kielen opetuksen päiväkodista yliopistoon asti, ja monet opiskelijat valmistuvat yliopistoista osaamatta yhtään slovakia kieltä. Näin ollen pidän Karpattien alueen foorumin, johon kuuluu Euroopan unioniin kuuluvien itsenäisten valtioiden parlamenteissa istuvia unkarilaisia ja jonka tarkoituksena on saavuttaa itsenäisyys, perustamista provokaationa ja absurdisten asiain, jotka eivät kuulu 2000-luvulle..

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, pankkialaa koskevasta ahdistuksesta ja huolesta huolimatta toivoo saattaa olla. Olen iloinen siitä, että maatalousasioista vastaava komission jäsen on täällä ja kuulee puheenvuoroni, koska unioni voi mahdollisesti juuri kriisin hetkellä tarttua haasteeseen.

Muistanette hullun lehmän tautiin liittyneen kriisin, kun koko naudanlihateollisuus ja elintarvikeala olivat romahtamassa, luottamus menetetty ja unionin reagoi hyväksymällä tiukkoja asetuksia, kuten asetukset ”maatilalta ruokapöytään” ja jäljitettävyyden rangaistuksen uhalla.

Meidän pitäisi sanoa pankkialalle, että tämä on nyt sen oma hullun lehmän tauti ja että se nousee vielä tuhkasta, mutta alan sääntelyä on parannettava. On merkittävä ja jäljitettävä, keitä ne ja he ovat – ihmiset ja rahat – ja huonoihin käytäntöihin osallistuneita on rangaistava.

Mutta toivoa on. Meillä on kokemusta, ja uskon, että unioni on kriisin jälkeen entistä parempi, koska parannamme sääntelyämme.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Arvoisa puhemies, haluaisin palata komission puheenjohtaja Barroson melko epäsovinnaiseen lausuntoon. Hän antaa ymmärtää, että hän voisi olla halukas unohtamaan kilpailun pyhät säännöt, että hän ei olisikaan niin tarkka valtiontuista.

Jos kyse olisi jonkun tietyn eurooppalaisen teollisuudenalan pelastamisesta, jos kyse olisi siitä, että jäsenvaltioiden annettaisiin investoida tutkimukseen tai että otettaisiin käyttöön merkittävä eurooppalainen laina, olisin tyytyväinen tähän täyskäännökseen. Kyse on kuitenkin siitä, että ostetaan takaisin suuri määrä huonoja rahoitustuotteita rahoitusalan toimijoilta. Lopulta kyse on siitä, että pelastetaan rahoitusalan häiriköt, jotka väheksyvät markkina-alan sääntelijöiden toimia.

Jos komissio muuttaa doktriiniaan, hyvä niin. Se on kuitenkin tehtävä oikein suhtautumalla joustavammin valtiontukiin tietyillä unionin kannalta strategisilla ja uhattuina olevilla aloilla sekä toteuttamalla toimenpiteitä, jotka kohdistuvat luottoluokituskaitoksiin, elintarvikkeiden hintoihin perustuvaan keinotteluun sekä spekulatiivisiin rahastoihin. Olemme väittäneet näin jo vuosia, ja nyt se on todistettu: vapaata kilpailua ja vapaita markkinoita koskeva uskontunnustus on tullut tiensä päähän.

Marco Pannella (ALDE). – (FR) Arvoisa puhemies, kerrankin meillä on syytä hymyillä. Vallitsevassa ilmapääpiirissä, jossa Eurooppa, menneisyyden isänmaa, on jälleen tuhoamassa eurooppalaista perusoikeuttamme, on vaikea tietää, mitä sanoa.

Tähän liittyy kuitenkin yllätys. Eilen ranskalainen sanomalehti *Le Monde* – ja haluan kiittää sen päätoimittajaa Eric Fottorinoa tästä – julkaisi erinomaisen pääkirjoituksen ja Plantun piirtämän sarjakuvan, jossa juuri keksittyä, toimielinten ulkopuolista G4-kokousta kuvattiin seuraavasti: sakemannit, italiaanot, petolliset englantilaiset ja ranskalaiset ovat yhdistyneet tuhotakseen unionin kunkin tavoitellessa vain omaa pientä etuaan, ja vastassa on parlamentti, tekaistu parlamentti, joka ei edelleenkään tule ymmärretyksi. Kiitos *Le Monde*, kiitos Plantu! Plantu presidentiksi!

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Andrzej Tomasz Zapłowski (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, kannanotoissaan Euroopan unioni ilmaisee olevansa kiinnostunut työllisyyden kasvusta ja sosiaaliturvan korkeasta tasosta. Komission lähestymistapa puolalaisia telakoita koskevaan kysymykseen on kuitenkin näiden kannanottojen vastainen. Euroopan unionissa on mahdollista käyttää julkista tukea heikkojen pankkien auttamiseksi, ja sitä voidaan käyttää rajattomasti alueilla, jotka olivat aiemmin osa kommunistista Saksaa. Entäs taloudellisten toimijoiden tasavertainen kohtelu? Niin kutsutun vanhan Euroopan telakat saivat tukea vuosikaudet ja kaikki oli hyvin. Komissio kohtelee kuin valloitetuna maana uusia jäsenvaltioita, joilla pitäisi olla mahdollisuus saavuttaa muut yhteisön maat taloudellisesti.

Olen vakuuttunut siitä, että tulevaisu Euroopan parlamentin vaaleissa puolalaiset äänestäjät osoittavat äänestämällä, miten paljon he vastustavat moista eurooppalaista solidaarisuutta.

Gerard Batten (IND/DEM). – (EN) Arvoisa puhemies, olen vuosien ajan varoittanut siitä, että eurooppalaista pidätysmääräystä saatettaisiin käyttää ilmaisunvapauden rajoittamiseen Internetissä. Nyt se on tapahtunut. Tohtori Frederick Toben pidätettiin 1. lokakuuta Heathrow'n lentoasemalla Saksassa annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella väitettyjen Internetissä tehtyjen muukalaisvastaisten rikosten varjolla.

Tohtori Toben kieltää juutalaisten joukkomurhan. Hänen näkemyksensä ovat kaikkien järkevien ihmisten mielestä vastenmielisiä. Mutta tässä ei ole kyse siitä. Hänet pidätettiin Britanniassa, koska hän oli julkaissut näkemyksiään Internetissä Australiassa. Juutalaisten joukkomurhan kieltäminen on inhottavaa, mutta se ei ole Britanniassa eikä Australiassa kiellettyä. Jos kyseinen eurooppalainen pidätysmääräys pannaan täytäntöön, se on osoitus siitä, että jos joku ilmaisee itsensä Internetissä oman maansa lakien mukaisesti, hänet voidaan luovuttaa johonkin toiseen EU:n maahan, jossa kyseiset näkemykset ovat laittomia. Tällä olisi syvällisiä vaikutuksia ilmaisunvapauteen kansallisvaltioissa.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Kiitos, arvoisa puhemies. Valitettavasti Rába-joen vaahtoamista koskevan riita-asian jälkeen Euroopan parlamentissa käydään nyt uutta keskustelua ympäristönsuojelusta Itävallan ja Unkarin välillä. Itävaltalainen BEGAS-konserni suunnittelee rakentavansa kapasiteetiltaan 325 000 tonnin jätteenpolttolaitoksen Heiligenkreuziin, joka sijaitsee vain muutaman sadan metrin päässä Unkarin rajalta. Uusi laitos ottaisi vastaan jätettä sekä paikallisista lähteistä että muilta alueilta. Hanke on saanut paikallisyhteisöiltä poikkeuksellisen vähän tukea sekä Itävallassa että Unkarissa. Olen erityisen huolissani

siitä, että suunniteltu polttolaitos sijaitsisi juuri ja juuri yhden kilometrin päässä unkarilaisesta kaupungista, Szentgotthárdista, joka on vallitsevan tuulensuunnan puolella, sekä Örségin kansallispuistosta, joka kuuluu Natura 2000 -suojelualueisiin ja jossa hiljattain EDEN-palkinnon voittanut Örség sijaitsee. Tällä olisi ennalta arvaamattomia vaikutuksia yhteen Unkarin alueeseen, joka on riippuvainen kauniista luonnostaan, kansallispuistoistaan ja ympäristömatkailusta.

Lopuksi, arvoisa puhemies, haluaisin kysyä, miksi slovakialainen kollega, joka hyökkäsi vihamielisesti unkarilaisia kohtaan, sai puhua kaksi kertaa. Tämä liittyy menettelyyn. Kiitos.

Monika Beňová (PSE). - (SK) Haluaisin vastustaa voimakkaasti täällä kuulemiani kommentteja, joissa Slovakian hallitusta syytettiin vihan levittämisestä ja Slovakian tasavallassa elävien kansallisten vähemmistöjen oikeuksien polkemisesta.

Hyvät kuulijat, arvoisa kollegani parlamentin jäsen Tőkés, Slovakian hallituksen poliittinen julkilausuma sisältää julistuksen vähemmistöjen oikeuksista ja hallitus valvoo näitä oikeuksia. Pahoittelen syvästi sitä, että unkarilaiset parlamentin jäsenet käyttivät minuutin puheenvuoroja joka ikisen Euroopan parlamentin istuntojakson aikana kritisoidakseen Slovakian hallitusta ja siinä samalla myös Slovakian tasavallan kansalaisia.

Arvoisa puhemies, Slovakia hallitus arvostaa hyviä suhteita naapurimaihinsa ja haluaa ylläpitää hyviä suhteita naapurimaidensa kanssa. Hyvät kahdenväliset suhteet kuitenkin edellyttävät kahta osapuolta. Toistaiseksi vain Slovakian hallitus on ojentanut kätensä.

Milan Gaľa (PPE-DE). - (SK) Maailman terveysjärjestö on tehnyt kolmivuotisen tutkimuksen terveydellisestä epätasa-arvosta maailman eri väestöjen välillä. Sen tulokset ovat hälyttäviä. Tilanne johtuu sosioekonomisista olosuhteista, ei biologisista tekijöistä. Japanilaisen tytön voidaan esimerkiksi olettaa elävän keskimäärin 83-vuotiaaksi. Afrikan Lesothossa hänen elinajan odotteensa olisi 42 vuotta. Todennäköisyys sille, että nainen kuolee synnytykseen, on Ruotsissa 1:17 000, kun vastaava suhdeluku Afganistanissa on 1:8.

Eurooppalaisten suurkaupunkien rikkailla alueilla asuvat voivat odottaa elävänsä keskimäärin 28 vuotta kauemmin kuin köyhillä alueilla asuvat. Huono politiikka, epätasa-arvoiset sosiaaliset olosuhteet, alhainen koulutustaso, ala-arvoiset asuinolot, rajallinen mahdollisuus saada tervettä ruokaa ja muut tekijät muodostavat yhdessä syyn sille, miksi enemmistö ihmisistä ei ole niin terveitä kuin se olisi biologisesti mahdollista. WHO:n sosiaalisia tekijöitä käsittelevä komitea on sitä mieltä, että ennakoivalla lähestymistavalla olisi mahdollista vähentää epätasa-arvoa melko lyhyessä ajassa.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, hiljattain julkaistiin kaikkien aikojen ensimmäinen Eurobarometri-tutkimus kansalaistemme ilmastonmuutosta koskevista näkemyksistä. Se merkitsee ilmastonmuutoksikysymyksen nousemista yksittäisestä ympäristöasiasta unionin politiikan keskiöön.

Ottaen huomioon tämänhetkisen talous- ja rahoitusalan myllerryksen ymmärrän täysin, että kollegat ovat huolissaan siitä, että me poliitikot käsittelemme asiaa, joka on eittämättä suurin yksittäinen moraalinen, ympäristöön liittyvä, yhteiskunnallinen ja taloudellinen haaste koko ihmiskunnalle. Kyse on kasvihuonekaasupäästöistämme johtuvasta ilmastonlämpenemisestä tai ilmastonmuutoksesta.

Se ei kuitenkaan odota; Kööpenhamina ei odota ja meidän on oltava valmiita. Toimin esittelijänä yhdessä neljästä vuoden 2012 jälkeistä ilmastonmuutoshallintoa koskevasta mietinnöstä – kyse on päästökauppajärjestelmän tarkistamisesta – ja luotan täysin hallituksiimme, että ne kykenevät ratkaisemaan lyhyellä aikavälillä nämä merkittävät talous- ja rahoitusongelmat, jotka nyt ovat edessämme, ja ratkaisemaan ne paljon ennen vuotta 2013. Vaikka politiikkaan kuuluu se, että tämän päivän ongelmiin keskitytään tänään, emme saa kääntää huomiotamme pois siitä, että tästä äärimmäisen tärkeästä asiasta on annettava lainsäädäntö nyt pitkää aikaväliä, vuoden 2012 jälkeistä skenaariota silmällä pitäen. Muuten meitä ei muistella historiankirjoissa suopeasti.

Miloš Koterec (PSE). - (SK) On hämmentävää nähdä tähän parlamenttiin kohdistuva väärinkäyttö ja Slovakian poliittiseen näyttämöön keskittyvä politiikointi. Kuuntelin tarkkaavaisesti unkarilaisen kollegani, parlamentin jäsen Tőkésin sanoja, ja minun on vastustettava tätä yksipuolista näkemystä tämänhetkisistä tapahtumista sekä niiden esittämistä yleisenä hyökkäyksenä Slovakian tasavaltaa kohtaan.

Haluaisin korostaa sitä, että vaikka Slovakian nykyisen hallituksen vähemmistöpolitiikka täyttää kaikki eurooppalaiset standardit, hallitus haluaa jatkuvasti kehittää sitä vielä paremmaksi.

Tuomitsen yritykset käyttää väärin yksittäisiä huonoja hetkiä ja esittää ne huonona asenteena hallituksen taholta jo ihan periaatteen vuoksi. Ennen kaikkea tuomitsen kuitenkin sen, että näin tehdään Euroopan

parlamentissa. Etsimällä aktiivisesti kitkaa aiheuttavia kohtia ja vääristämällä tilannetta vain käynnistämme ja ruokimme keinotekoisia konflikteja, jotka ovat turhia ja tarpeettomia ja jotka tekevät Slovakian yhteiskunnan elämästä monimutkaista ja epämiellyttävää.

Puhemies. – (EN) Keskustelu on päättynyt.

22. WTO:n Dohan kierroksen keskeyttäminen (keskustelu)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana komission julkilausuma WTO:n Dohan kierroksen keskeyttämisestä.

Mariann Fischer Boel, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, oletan, että odotitte näkeväanne komission jäsen Mandelsonin täällä tänään, mutta kuten varmaankin jo tiedätte, hän on jättänyt komission, ja minä voitin arvonnassa mahdollisuuden tulla tänne tänään hänen sijastaan. Koska olen itse ollut mukana Genevessä maatalousalaa koskeissa WTO:n neuvotteluissa, olen joka tapauksessa iloinen voidessani olla täällä tänään.

Vaikka Genevessä heinäkuussa käydyt neuvottelut epäonnistuivat, Dohan kierrosta ei ole keskeytetty. Kierrosta on päinvastoin ylläpidetty aktiivisena jopa viime viikkojen aikana. Aiomme osallistua tähän toimintaan rakentavasti helpottaaksemme täysimääräisten ministerineuvottelujen uudelleen käynnistämistä myöhemmin, kunhan kaikki tarpeelliset tekniset analyysit, joita tärkeimmät maat parhaillaan laativat edelleen ongelmallisista kysymyksistä, on saatu valmiiksi.

Heinäkuun neuvotteluissa saatiin aikaiseksi todellista edistystä. Aikaansaadussa paketissa määritettiin mahdollinen tasapainoinen tulos, joka noudattaa pääasiallisia Euroopan unionin maataloutta koskevia vaatimuksia mutta tuottaa samalla arvokkaita etuja teollisuudellemme.

Sopimukseen päästiin yleisluonteisesti erilaisista avainkohdista, kuten kilpailua väärentävän kansallisen tuen yleisestä vähentämisestä, tavoitteesta, jonka mukaan kehittyneet maat ja kehitysmaat pidättäytyisivät tullimaksujen leikkauksista tiettyjen arkaluontoisten ja erityisten tuotteiden osalta, Sveitsin mallin käyttämisestä teollisuustuotteiden tullimaksujen leikkaamisessa sekä joustavuuden mahdollisuudesta kehitysmaalle, jotta ne voisivat suojata tietyt teollisuustuotteet tullimaksujen leikkauksilta. Komission arvioiden mukaan kyseinen paketti toisi todellista hyötyä eurooppalaisille yrityksille ja kuluttajille ja varmistaisi sen, että maatalousalan kansainvälinen oikeuskehys olisi täysin yhdenmukainen vuonna 2003 toteutetun uudistuksen kanssa. Mielestämme paketti tuottaisi myös todellista arvoa maailman köyhimpien maiden kehityksen näkökulmasta.

Näillä perusteilla päättynyt neuvottelukierros olisi alentanut maailman tullitariffeja puolella, ja vaikka kehitysmaat olisivat osallistuneet säästöihin kolmanneksella, ne olisivat hyötäneet niistä kahdesta kolmasosasta, jotka markkinoille pääsyn helpottuminen tuottaisi. Lisäksi sen avulla olisi varmistettu OECD-talouksien liittyminen unionin aloitteeseen, jonka mukaan vähiten kehittyneille maille myönnettäisiin tullivapaus sekä kiintiövapaa pääsy markkinoilleen. Kutsumme tätä yleensä ”kaikki paitsi aseet” -aloitteeksi.

Olisimme myös onnistuneet takaamaan todellisen maatalauudistuksen Yhdysvalloissa. Sopimuksen mukaisesti Yhdysvaltojen olisi pitänyt alentaa kilpailua vääristävä kansalliset tuet tai avustukset 14,5 miljardiin Yhdysvaltain dollariin. Ilman sopimusta tukea voidaan nyt nostaa jopa 48 miljardiin Yhdysvaltain dollariin uuden maatalalain mukaisesti. Olisi myös meidän etujemme mukaista saada pysyvä kansainvälinen oikeudellinen suoja uudistetulle yhteiselle maatalouspolitiikallemme.

Tällaisen sopimuksen ansiosta nousevat maat voisivat toimia vartijoina monenvälisessä kauppajärjestelmässä, jota on varjeltava sekä vahvistettava. Saisimme nämä maat vahvemmin mukaan maailman kaupan sääntöihin perustuvaan järjestelmään, mikä on tärkeää tulevaisuuden kannalta.

Näin ollen oli pettymys, että osoittautui mahdottomaksi saada keskustelut Dohan ehdoista päätökseen heinäkuussa, koska erimielisyydet yhdestä yksittäisestä maatalouskysymyksestä jatkuivat. Vaikeuksia ilmeni kehitysmaiden erityisiä suojamekanismeja käsiteltäessä erityisesti G7-maiden keskuudessa. Intia ja Kiina eivät päässeet Yhdysvaltain kanssa sopuun suojamekanismin laukaisevista tekijöistä ja oikaisemisesta, kun mekanismeja käytetään Dohan kierrosta edeltävien tariffien kiertämiseen.

Korkeiden virkamiesten tasolla on luotu yhteyksiä syyskuun alusta asti, jotta tämä näkemysero saataisiin ratkaistua, mutta emme ole vielä onnistuneet siinä. Euroopan unioni on edelleen täysin sitoutunut tähän, mutta tosiasia on epäselvää, kuinka pitkälle keskusteluissa päästään tulevien viikkojen aikana.

Kuten yleensä, jatkamme tiivistä vuoropuhelua parlamentin kanssa, ja toivomme toki jatkuvaa tukeanne tässä asiassa.

Georgios Papastamkos, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (EL) Arvoisa puhemies, Dohan kierroksen epäonnistumisen hintaa ei voida laskea pelkästään menetettyjen mahdollisuuksien ja menetettyjen voittojen määrässä tai taloudellisen epävarmuuden pahenemisessa. Myös järjestelmälle ja instituutioille koituvaa hinta on yhtä merkittävä. Viitataan siihen, että WTO:n uskottavuus on kokenut kolhun.

Tietenkin me kaikki haluamme, että sopimukseen päästään, mutta ei niin, että tulokseen pyritään piittaamatta EU:lle koituvasta hinnasta. Tämän neuvottelukierroksen onnistuminen vaatii kattavan, kunnianhimoisen ja tasapainoisen sopimuksen. Näin ollen pyydämme sekä kehittyneitä kauppakumppaneitamme että dynaamisia kehitysmaita tekemään huomattavia myönnytyksiä.

Pyydämme komissiota omaksumaan päättäväisen asenteen tulevilla neuvotteluilla. YMP:tä on uudistettu. Kysyn teiltä: käytettiinkö sitä työkaluna neuvotteluissa? Kaikkea muuta! Komissio eteni yksipuolisesti tekemällä useita ylimääräisiä ja hyödyttömiä tarjouksia maatalousalalla.

Minulla olisi useita kysymyksiä maatalousasioista vastaavalle komission jäsenelle. Esitän niistä kuitenkin vain yhden: onko maantieteellisiä merkintöjä koskeva kysymys olennainen osa maataloutta koskevissa neuvotteluissa?

Sitoutuneisuuttamme monenväliseen kauppajärjestelmään voidaan pitää itsestään selvänä. Odotamme sellaista kauppahallintoa, jonka tavoitteena on hallita tehokkaasti globalisaatiota ja jakaa sen tuomat edut aiempaa tasaisemmin.

Lopuksi haluaisin sanoa, ettei negatiivista tulosta – eli sitä, että esteet poistettaisiin WTO:n kautta – mielestäni tuettu riittävästi tarvittavilla positiivisilla integraatiokeinoilla sääntelyjärjestelmien lähentämisen kautta.

Erika Mann, *PSE-ryhmän puolesta*. – (DE) Arvoisa puhemies, kuten kokemuksesta tiedämme, maailmankauppaa koskevat neuvottelukierrokset ovat hyvin hankalia. Haluaisin kiittää komissiota, koska me Euroopan parlamentin jäsenet koimme useaan otteeseen Genevessä viimeisen kierroksen yhteydessä käytyjen keskustelujen aikana, että komissio esiintyi erittäin tasapainoisesti loppuun saakka, ja koska komission jäsen osoitti omaan toimivaltaansa kuuluvissa asioissa paitsi tarvittavaa joustavuutta myös suurta sympatiaa köyhimpiä kehitysmaita kohtaan. Tämä todettiinkin meille useaan otteeseen keskustelujen aikana. Näin ollen yleisen halveksunnan kohteeksi ei siis joutunut tällä kertaa Euroopan unioni, vaan muut maat, jotka olivatkin paljon hankalampia neuvottelukumppaneita.

Pahoittelen sitä, että tämänhetkisen rahoituskriisin edessä katsomme tarvitsevamme kansainvälisempiä ja monenvälisiä sääntöjä, sillä tuollaiset säännöt muodostavat eräänlaisen korsetin, joka mahdollistaa yhtäältä köyhien maiden integroitumisen ja rikkaat maat voivat myös varmistaa kansalaistensa hyötyvän tästä, mutta toisaalta standardit on määritetty. Oikeastaan pahoittelemme sitä, että ilmeisesti juuri tuon syyn takia tätä maailmankauppaa koskevaa kierrosta ei saada päätökseen vuoden loppuun mennessä. Meidän pitäisi päästä eroon tästä harhakäsityksestä.

Ehkä näin on parempi, sillä näin voimme käsitellä kaikkea tätä uuden parlamentin ja uuden komission kesken sekä Yhdysvaltain vaalien jälkeen sen sijaan, että haluaisimme saada tämän valmiiksi millä keinolla hyvänsä. Ryhmäni suosittelee varovaisuutta sen sijaan, että tämän kierroksen loppuun viemisestä muodostuisi jonkinlainen helveti tai nousuvesi.

Arvoisa komission jäsen, minulla on yksi pyyntö: riippumatta siitä, miten neuvottelette ja mitä tapahtuu, olkaa niin ystävällinen ja tiedottakaa parlamentille ajoissa asioista ja varmistakaa se, että huolimatta siitä, tuleeko Lissabonin sopimus voimaan vai ei, tarkastelemme mahdollisuutta luoda kaupankäyntiä varten jonkinlainen Lissabonin sopimusta läheisesti muistuttava väline ennakoivasti.

Ignasi Guardans Cambó, *ALDE-ryhmän puolesta*. – (ES) Arvoisa puhemies, jotkut meistä olivat todistamassa niitä todellisia ponnisteluja, joita kaikki heinäkuussa pidettyyn Dohan kierroksen ministerikokoukseen osallistuneet tekivät. Erityisesti mainitsen Euroopan unionin, jota komission jäsen kunnioitettavasti edusti. Myös tänään paikalla olevan komission jäsenen läsnäoloa Geneven neuvotteluissa arvostettiin. Siksi saatoimme tuntea omakohtaisesti turhautumista nähdessämme, että lopulta kaikki nuo ponnistelut ja käytetty energia eivät tuottaneet todellista tulosta, vaikka neuvotteluissa oli lähennytty tasolle, joka antoi olettaa, että jonkinlaiseen tulokseen voitaisiin päästä.

Jätämme tänään käsiteltäväksi päätöslauselman, josta parlamentti äänestää ja jossa ilmaisemme parlamentin sitoumuksen saavutettuihin asioihin. Pyydämme, että nuo saavutukset, vaikka kyse ei olekaan lopullisesta sopimuksesta, otetaan perustaksi nyt alkavalle työlle. Muutoin ponnistelut valuvat hukkaan. Pyydämme naiivisti, että Dohan kierros viedään päätöksen mahdollisimman nopeasti.

On mahdollista ja oikeastaan todennäköistä, että jotkut pitävät tätä lausuntoa naiivina. Varsinkin kun otetaan huomioon se, ettei edes unionin pääneuvottelija uskonut tähän riittävästi vaan palasi kotimaahansa jättäen kaikki unionin nimissä käytävät neuvottelut toisen henkilön käsiin. Tämä henkilö ei tiedä mitään käsiteltävänä olevista asioista, vaikka toki hänellä voi jatkoa ajatellen olla erilaisia valmiuksia.

On siis totta, että päätöslauselma on monilta osin naiivi, mutta meidän on ilmaistava asiat selkeästi ja tiukasti. Jos Dohan kierrosta ei saada vietyä loppuun, kehitysmaat jäävät häviölle. Jos Dohan kierrosta ei saada päätökseen, monenvälinen lähestymistapa on uhattuna, erityisesti tässä nykyisessä globaalien epävarmuuden tilanteessa. Lisäksi muita globaaleja ongelmia, kuten ilmastonmuutos tai ruoan hintojen nousu, ei voida ratkaista niin kauan kuin Dohan kierros on kesken.

Muitakin ongelmia on ratkaistavana, eikä mitään niistä ole mahdollista ratkaista, jollemme ponnistele tämän neuvottelukierroksen loppuun viemiseksi. Parlamentti on sitoutunut tähän myös jatkossa.

Caroline Lucas, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, olen hyvin iloinen siitä, että tämä parlamentti on alkanut viime vuosina suhtautua kriittisemmin Dohan kierrokseen. Itse asiassa käsiteltävänä oleva yhteinen päätöslauselma mukailee hyvin uskollisesti syyskuussa pidetyn maailman parlamentaarisen yleiskokouksen antamaa julistusta. Julistuksessa tuodaan esiin vakava huoli siitä, että Dohan kierroksella käsitellään hyvin vähän kehitysasioita, ja siinä kritisoidaan voimakkaasti Dohan kierroksen ainaisia rajoittavia päätöksentekomenettelyjä.

Haluaisin lisätä, että maailman parlamentaarisen yleiskokouksen hengessä toivon, että PPE-DE- ja UEN-ryhmien esittämä tarkistus, jossa vaaditaan kahdenvälisiä ”WTO plus” -vapaakauppasopimuksia, ei mene läpi huomiossa äänestyksessä. Kahdenväliset vapaakauppasopimukset ovat täysin toimivan monenvälisyyden vastaisia, eivätkä vihreät voi tukea päätöslauselmaa, jos kyseinen tarkistus hyväksytään.

Minua hämmästyttää tässä keskustelussa ja itse asiassa koko päätöslauselmassa se, ettei täältä löydy rohkeutta todeta ääneen yksinkertaista totuutta; tällaisena tuntemamme Dohan neuvottelukierrokset ovat nyt ohi. Kierroksen keskeytys voi hyvinkin kestää kauan, jopa kevääseen 2010 saakka. On melkein varmaa, että Yhdysvaltain, komission ja Intian uudet neuvottelijat eivät palaa samoihin vanhoihin hätäratkaisuihin kuin heinäkuussa 2008, koska ne eivät toimineet silloinkaan. Tämä on siis oikeastaan mahdollisuus. Nyt on juuri oikea aika arvioida Dohan neuvotteluissa viimeisten seitsemän vuoden aikana tapahtuneet epäonnistumiset ja laatia uudelleen yhteinen ja aiempaa oikeudenmukaisempi asialista sekä luoda avoimempi ja demokraattisempi menettely, jolle kaikki WTO:n jäsenet vähiten kehittyneet maat mukaan luettuina voivat antaa täyden tuensa.

Seán Ó Neachtain, UEN-ryhmän puolesta. – (GA) Arvoisa puhemies, on aika muuttaa tapaa, jolla toimimme maailmankauppaa koskeissa neuvotteluissa. On käynyt selväksi, että järjestelmämme ja osallistumistapamme eivät enää toimi. Epäonnistuimme Cancunissa, Hongkongissa ja jälleen Genevessä.

Tämä kaikki perustuu seuraavaan seikkaan: pyrimme Euroopassa luomaan paketin, jonka ansiosta myymme elintarvikelahteemme – siis ruokaa, jota tuotamme. Entinen komission jäsen Mandelson pyrki kaikin mahdollisin tavoin kaatamaan maatalouspolitiikan edistääkseen maailmanlaajuisia kauppajärjestelmää. Se ei ole ratkaisu. Mistä ruokamme tulee, jos meidän pitää tuoda sitä? Unionin täytyy huolehtia nykyisestä elintarvikeketjustamme ja suojella sitä.

Muutimme maatalouspolitiikkaamme, mutta jos maataloutta ei vedetä pois maailmanlaajuisen kaupan asialistalta, se ei koskaan edisty tai onnistu. Kuten moneen kertaan on todettu, on aika tehdä jotakin.

Helmuth Markov, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kuulijat, kun neuvotellaan jostain asiasta seitsemän vuotta pääsemättä lopputulokseen, täytyy olla hieman itsekriittinen ja pohtia, mitä virheitä on mahdollisesti itse tehnyt riippumatta siitä, mitä virheitä muut maat tai muut neuvottelukumppanit ovat tehneet.

Mielestäni näistä on mahdollista laatia luettelo – joka ei välttämättä koske kaikkia – mutta ehkäpä vaatimus tullimaksujen poistamisesta ja markkinoiden avaamisesta ei ole oikea väline kehitysmaiden näkökulmasta, koska ne menettäisivät omia talousarvioitaan varten tarvitsemansa tulot, joita niillä ei ole mitään

mahdollisuuksia saada muualta. Tällöin näissä maissa ei voitaisi luoda terveydenhuoltoa tai koulutusta tai kehittää infrastruktuuria.

Joillekin näistä maista vapaakauppasopimus ei ole missään muodossa oikea malli, ja niiden kannattaa solmia GSP+:aan perustuva kauppasopimus. Voi olla totta, että tässä kehityksen vaiheessa monien maiden täytyy ensin kehittää riippumaton talous. Euroopan unioni tai jotkut eurooppalaiset maat kuitenkin kehittivät taloutensa suljetuilla markkinoilla.

Jos tulosta ei saada aikaiseksi, on kysyttävä mistä se johtuu. Alun perin Dohan kierros oli sidoksissa vuosituhatien kehitystavoitteisiin. En ole samaa mieltä kollega Ó Neachtainin kanssa: ymmärrän, miksi monet maat sanovat kokevansa, että näitä neuvotteluja käydään vain siksi, että maailmanlaajuisesti toimivat yritykset voivat globalisoitua entisestään. Näin todetaan myös Global Europe -strategiassa. Tämä vaikuttaa kielteisesti pieniin alueellisiin tuottajiin. Näin ollen se vaikuttaa kielteisesti myös Euroopan pieniin paikallistuottajiin.

Se on osa Euroopan unionin perustarkoitusta, osa sitä välttämättömyyttä, että menemme eteenpäin. Näin ollen meidän täytyy ehkä harkita toisenlaista neuvottelutaktiikkaa. Toivon, että uusi komission jäsen käyttää tämän tilaisuuden. Hän tulee ulkopuolelta; hänellä on neuvottelukokemusta. Vaikka hänellä ei ehkä ole tarvittavaa tietoa kauppa-asioista, hänellä on osaava tiimi. Ehkä hän käyttää myös toimenkuvaansa liittyvän tilaisuuden eri tavalla kuin edellinen komission jäsen teki – meillä on tilaisuus!

Derek Roland Clark, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (EN) EU on kuin kukkona tunkiolla, kun on kyse kaupankäynnistä. Muistatko kuusi vuotta kestäneen banaanisodan Yhdysvaltain kanssa? Tämä tapahtui sen jälkeen, kun EU oli antanut erityisen markkinoillepääsyä koskevan myönnytyksen entisille Karibian alueen siirtomailleen. WTO:n pääjohtaja on entinen kauppakomissaari Pascal Lamy. Eikö tässä ole kyse eturistiriidasta? Hänen EU:lta saamansa eläke saattaa kuitenkin olla kiinni siitä, ettei hän hyökkää EU:n politiikkaa vastaan. Olikohan tuo asia hänen mielessään, kun hän yritti neuvotella kaupallisten ryhmittymien välissä?

Peter Mandelson syytti Dohan kierroksen epäonnistumisesta Yhdysvaltain maataloustukia. Pata kattilaa soimaa! Vuosikymmenten ajan yhteisessä maatalouspolitiikassa on tunnettu rahaa EU:n maanviljelijöiden taskuun valtavien tukien muodossa. Tämä vaikutti ihan yhtä paljon kauppaneuvottelujen epäonnistumiseen kuin mikä muu syy tahansa. Joka tapauksessa viimeinen asia, mitä EU:n pitäisi tehdä, on naljailla muille alueille kauppasodassa aikana, jona nälänhätä ja rahoituskriisi koettelevat koko maailmaa.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, tämänhetkinen rahoituskriisi on osoitus siitä, että maailmanlaajuinen ongelma vaatii maailmanlaajuisia toimintaa. Tämä pätee erityisesti ruokaan ja maatalouteen. Maailman kauppajärjestö perustettiin aikanaan pitkälti tämän vuoksi, ja olemme tästä kaikki samaa mieltä. WTO pyrkii luomaan maailmanlaajuiset säännöt.

Vaikuttaa kuitenkin siltä, ettei tämä toimi juuri niin kuin haluaisimme, koska meillä on seuraava ongelma: meidän pitää sovittaa yhteen kaksi asiaa, eli kaikkien hyväksymä vapaa kauppa sekä suojele, jota myös tarvitaan. Talouksiemme tai kansallisen maatalouden suojaaminen ei ole protektionismin vertauskuva.

Tie, jota olemme kulkeneet yli 60 vuotta, aina GATT-sopimuksesta lähtien, on ollut kivinen; tullimaksuja on leikattu niiden lopettamiseksi lopulta kokonaan. Teknisesti tullimaksujen alentaminen vaikuttaa hankalalta. Katsokaapa vaikka niitä monia matemaattisia kaavoja, joita tähän tarkoitukseen löytyy: on Etelä-Korean malli, unionin malli ja tietenkin Sveitsin malli. Tämä ei todellakaan toimi, koska tuote ei ole jakamaton. Se koostuu useista eri osista, joita koskevat hyvin erilaiset alkuperäsäännöt. Teknisesti siis tullimaksujen alentaminen ei ole niin helppoa kuin kuvittelemme. Olemme siten jämähtäneet teknisesti paikallemme, ja yritämme neuvottelemalla päästä poliittisesti ulos tästä umpikujasta.

Tiedemiehet ovat kuitenkin ilmeisesti keksineet uuden tullitekniikan: viejä voi vähentää tullimaksut tuojavaltion taloudesta. Konkreettisesti nuo vähennyskelpoiset tullimaksut muodostavat tulliluoton, joka vastaa sitä tullimaksua, joka viejälle on koitunut tuojamaassa.

Tällaisella tulliluotolla on kolme ominaispiirrettä: se on palautettavissa, myytävissä ja siirrettävissä. Ensinnäkin se on palautettavissa: kun viejä ostaa jotain tuojalta, tämä voi vähentää tullimaksua vastaavan summan. Toiseksi se on myytävissä, koska jos vientiyhtiö, joka on maksanut tullimaksun, ei voi ostaa mitään tuojalta, se voi myydä tulliluottonsa joko osakemarkkinoilla tai jollekin pankille. Ja se on siirrettävissä: kehitysmaita auttaakseen tuoja voi lahjoittaa summan, joka tulliluotosta jää yli tullimaksun jälkeen.

Tällä tekniikalla luomme siis kauppavaluutan, jossa rahamäärä vastaa olemassa olevien tullimaksujen määrää. Esimerkiksi Euroopan unionin tuottaman kauppavaluutan määrä olisi 13 miljardia euroa.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, kuten jotkut toiset, olin Genevessä ja hämmästelín ja ihmettelín hetkittäin WTO:n tapaa toimia. Tässä tapauksessa se ei toiminut.

Kerrankin yhteinen maatalouspolitiikka ei ollut suoraan tulilinjalla, mikä oli mielestäni hyvä asia. Maatalous oli kuitenkin yleisemmin katsottuna edelleen selkeästi asialistan kärjessä. Keskustelut jouduttiin lopettamaan, koska Intia ja Kiina olivat huolissaan omien maanviljelijöidensä suojelemisesta tuotujen maataloustuotteiden tulvalta. Intian kauppaministerin sanat on syytä toistaa. Kamal Nath sanoi: "Emme voineet juosta tätä viimeistä mailia toimeentulon turvaamiseen liittyvän kysymyksen vuoksi." Intia piti suuren ja melko köyhän maanviljelijäväestönsä suojaamista erittäin tärkeänä, eikä se kokenut WTO-sopimuksen olevan täysin etujensa mukainen.

Prosessi on nyt kestänyt seitsemän vuotta. Peter Mandelson on poistunut näyttämöltä oltuaan peräsimessä neljä vuotta. Mielestäni hän ei osannut kuunnella maanviljelijöiden, etenkin Euroopan unionin maanviljelijöiden, eikä elintarviketeollisuuden huolia vaan sivuutti näiden äänen väittämällä, että kehitystä koskevat asialistan kohdat olivat etusijalla. Hänen ehdotuksensa olisivat tuhonneet EU:n karjankasvatusalan – ei niinkään kehitysmaiden hyväksi vaan halpojen nousevien talouksien ja niiden suurtilojen ja suurtilallisten hyväksi. Kuten sanoin, hän on nyt poistunut näyttämöltä, ja mietin, näkikö hän selvät merkit. Jos hän todella oli kiinnostunut kehitysasioista, miksei hän jäänyt ja hoitanut tehtävää loppuun?

Elintarviketurva on nyt poliittisesti suuri ja ensisijainen tavoite. Näemme, kuinka hyödykkeiden hinnat heittelevät. Käsitin, että viljamarkkinat romahtivat tänään. Meidän on pohdittava, onko tämä paras tapa varmistaa kohtuuhintaisten elintarvikkeiden saatavuus kaikille kuluttajille. Mikä tärkeintä, meidän pitäisi tarkastella kehityspolitiikkaamme, jonka yhteydessä emme ole onnistuneet investoimaan kehitysmaiden maatalouteen. Meidän on pyrittävä sopimukseen, mutta sen on oltava oikeudenmukainen ja tasapainoinen.

Kader Arif (PSE). – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, vuodesta 2001 lähtien kehitysmaat ovat osallistuneet WTO:n neuvottelukierrokseen, josta puhutaan kehityskierroksena. Nyt yllättävä ja järkyttävä ruokakriisi on varoittanut maailmaa tarpeesta löytää pitkäaikainen globaali ja tasapainoinen ratkaisu, ja asianosaiset maat odottavat meiltä selkeää vastausta elintarviketurvansa takaamiseksi.

Vakuutan, että jos kierroksen tavoitteena on jatkossakin pääsy markkinoille hinnalla millä hyvänsä, emme saavuta tavoitettamme. Tiedämme myös, että mitä kauemmin lykkäämme kehityssopimuksen allekirjoittamista, sitä kauemmas karkaavat näkymät vuosituhanen kehitystavoitteiden saavuttamisesta, minkä suhteen olemme valitettavasti jo pahasti jäljessä.

Vallitsevassa kriisitilanteessa vaadimme mahdollisimman pikaista poliittista ratkaisua erityistä suojamekanismia varten, jotta voimme tehokkaasti suojella köyhien maiden pientuottajia. Tämä on tärkeä askel ennen kuin jatkamme neuvotteluja muista asiakohdista. Toivon myös, että hiljattain uudelleen käynnistettyjen, maataloustuotteita ja muita kuin maataloustuotteita koskevien neuvottelujen (NAMA-neuvottelujen) yhteydessä saavutetaan edistystä tässä asiassa.

Haluaisin vielä kertoa tarkistuksista, joita olen esittänyt yhteiseen päätöslauselmaan. Euroopan parlamentin sosialidemokraattinen ryhmä aikoo luonnollisesti pyytää äänestämään tarkistuksen 2 puolesta, koska se on ehdottoman tärkeä tarkistus parlamentin oikeuksien parantamiseksi kansainvälisessä kaupassa.

Tuemme myös Vihreät / Euroopan vapaa allianssi -ryhmän esittämiä tarkistuksia, mutta emme voi hyväksyä Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraatit) ja Euroopan demokraattien ryhmän tarkistusta, sillä mielestämme monenvälisiä neuvotteluja koskevassa päätöslauselmassa ei ole sopivaa vaatia uusien kahdenvälisten sopimusten solmimista alueellisesti, koska tiedämme, että tällaiset sopimukset neuvotellaan yleensä heikoimman kustannuksella.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, Dohan kierros on taas – jälleen kerran epäonnistunut. Onko WTO:n tarkoitus nyt vain ikävystyttää maailmaa? Ei varmasti! Sopimuksen saavuttaminen oli aivan sillä hilkulla. Melkein kaikki oli jo valmista, mutta sitten aivan viime hetkellä Intia ja Kiina – kaikista mahdollisista maista – aiheuttivat neuvottelujen epäonnistumisen. Tämä osoittaa hyvin selvästi, etteivät neuvottelut kariutuneet teknisistä syistä, vaan tapahtuma oli luonteeltaan poliittinen. Tämä osoittaa, että maailman kauppakierroksen uusi vallankeskus sijaitsee nyt enemmänkin Aasiassa kuin Euroopassa.

Kiinan merkitys on huomattava, sillä Kiina on tähän asti aina sitoutunut vapaaseen kauppaan. Nyt se kuitenkin näyttäisi yllättäen laatineen asialistansa uudelleen.

Haluaisin kaikesta huolimatta vilpittömästi onnitella komissiota – teitä, hyvä komission jäsen, sekä komission jäsen Mandelsonia – siitä myönteisestä roolista, joka EU:lla oli. Toisin kuin Hongkongissa olimme sitoutuneita neuvotteluihin, toimimme ennakoivasti ja olimme valmiita kompromisseihin. On kuitenkin sääli, että Peter Mandelson luopuu tehtävästä tässä vaiheessa. Se tarkoittaa, että meidän täytyy muuttaa mieltämme kesken kaiken. Mandelson oli hyvä neuvottelija. Hän kiusasi usein parlamenttia. Lady Ashtonilla on hänen jäljiltään suuret saappaat täytettävään. Toivotan hänelle kaikkea hyvää!

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Arvoisa puhemies, olen vannoutunut euroskeptikko, mutta on kaksi alaa, joilla EU:lla on oltava keskeinen rooli kansainvälisesti katsottuna: kauppapolitiikka ja ympäristöpolitiikka. Nyt puhumme kauppapolitiikasta.

Vapaa maailmanlaajuinen kauppa on avain taloudelliseen hyvinvointiin kaikissa maailman maissa, erityisesti köyhimmissä maissa. Dohan kierroksen takaisku kesällä oli näin ollen hyvin vakava asia, ja nyt on EU:n, maailman suurimman kauppajärjestön, vastuulla tehdä uusi aloite. Siksi on erittäin valitettavaa, että komissiomme pätevin jäsen Peter Mandelson jättää tehtävänsä EU:n kauppapolitiikasta vastaavana komission jäsenenä. Samanaikaisesti järkyttävä rahoituskriisi uhkaa maailmantaloutta.

Näissä olosuhteissa Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ehdottaa tilalle sellaista henkilöä, joka ei selvästikään ole tehtävän tasalla. Euroopan parlamentin on varmistettava, että saamme vahvan, pätevän kaupakomissaarin tällä historiamme kannalta vaarallisella hetkellä. Täyttäkäämme vastuumme tässä asiassa!

Robert Sturdy (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, aivan ensiksi haluaisin käsitellä komission jäsenen kanssa ongelmaa, joka johtuu Peter Mandelsonin poislohdosta. Mielestäni hän on pettänyt EU:n jättämällä tehtävänsä. Tilanteemme on vakava. Itsekin juuri totesitte, että Dohan kierroksen uudelleen käynnistäminen on todellinen tilaisuus. Ilman Peter Mandelsonia johdossa – olen kyllä arvostellut häntä moneen otteeseen, mutta ainakin hänellä oli entisenä kauppaministerinä äly ja tieto jatkaa taistelua – pelkään meidän olevan pahassa pulassa.

Aiotteko te, hyvä komission jäsen, esimerkiksi jättäytyä ensi viikolla talouskumppanuussopimusten ulkopuolelle? Mitä kunnioittavimmin kysyn, miten paljon tiedätte talouskumppanuussopimuksista. Ette osallistunut neuvotteluihin tai talouskumppanuussopimusten laadintaan. Enkä varmastikaan keskustellut kanssanne kertaakaan laatiessani kyseisiä sopimuksia koskevaa mietintöä.

Ja vakuuttaako komissio tänään tälle parlamentille, että saamme aidon kuulemisen, kun paronitar Ashton tulee kansainvälisen kaupan valiokunnan kuultavaksi? Jos nimittäin yritätte saada tämän läpi päivänä, jolloin ketään ei ole paikalla, jos yritätte saada tämän hyväksyttyä ensi viikolla tai esimerkiksi maanantaina, joka on hyvin hankala päivä parlamentin jäsenten kannalta, saatte varautua tämän parlamentin osoittamaan vihaan! Muistakaa, mitä tapahtui Santerin komissiolle! Mielestäni paronitar Ashtonille pitäisi järjestää oikeudenmukainen ja kunnollinen kuuleminen, ja kuten monet ovat todenneet, on äärimmäisen tärkeää, että saamme hyvän komission jäsenen johtamaan tätä.

Tähän liittyen mietinkin, hyvä komission jäsen, kuuntelemmeko me samoja keskusteluja. Te sanoitte, että Yhdysvaltain maatalalakia ollaan uudistamassa. Taidatte pilaila. Obama sanoi vasta eilen, että hän aikoo toimia edeltäjiäänkin suojelevammin, ja samaa sanoi republikaanien ehdokas. Saatte nähdä voimakasta protektionismia Amerikan puolelta. Jätän ajateltavaksenne yhden ajatuksen: joku puhui ruokakriisistä. Haluan tehdä asian ehdottoman selväksi tälle parlamentille: mitään ruokakriisiä ei ole. Vehnätonni maksaa nyt 40 euroa vähemmän kuin mitä tuotantokustannukset ovat.

Arvoisa puhemies, vielä hyvin nopea työjärjestyspuheenvuoro. Onko tämän istuntosalin ulkopuolella jokin sirkus? Tämä ei liity mitenkään tänäpäiväisiin keskusteluihin. Onko siellä jonkinlainen sirkus? Onko siellä ravintola? Onko siellä joku klubi? On raivattava tiensä läpi päästäkseen. Mielestäni teidän pitäisi viedä asia puheenjohtajakokoukseen ja lopettaa sirkusmeno, joka tuolla salin ulkopuolella on käynnissä.

Puhemies. - (EN) Huomionne on pantu merkille, hyvä parlamentin jäsen Sturdy.

Harlem Désir (PSE). - (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, mitä näissä WTO:n neuvotteluissa on nyt panoksena? Mielestäni sen ei pitäisi olla Peter Mandelsonin tai paronitar Ashtonin kohtalo, vaikka he kumpikin ovatkin yleviä. En ole myöskään varma siitä, onko tärkein asia teollisuustuotteiden tullimaksut, maataloustuotteiden tullimaksut tai pääsy markkinoille. Me kaikki selvästikin haluamme, että sopimus on kestävä ja oikeudenmukainen unionin kannalta, mutta mielestäni tässä on kaksi pääasiallista ongelmaa.

Ensinnäkin monenvälistä kauppaa koskevan kehyksen suojeleminen. Voimme nähdä, miten paljon tällaisen kehyksen puuttuminen eräällä toisella alalla – rahoitusmarkkinoilla – aiheuttaa uhkaa taloudelle, kansalaisillemme sekä yhteiskunnallemme. Tämä tässä on panoksena, sillä jos nämä kuusi vuotta kestäneet neuvottelut epäonnistuvat lopullisesti, tiedämme, millaiset kahdenväliset sopimukset vähitellen korvaavat ne WTO:ssa. Tällaisenaan kehys on vaillinaisen. Haluamme uudistaa WTO:ta, kuten päätöslauselmaesityksessämme totesimme. Haluamme myös, että muutkin kaupan liittyvät ulottuvuudet, kuten ympäristöulottuvuus, otetaan huomioon, jotta voidaan varautua kaupan vaikutuksiin ilmastomuutoksen ja sosiaalisten sääntöjen osalta. Tämä on ehdottoman tärkeää. Emme kuitenkaan voi parantaa tämän globalisaation osatekijän organisointia hajottamalla monenvälistä kehystä, vaan se on tehtävä kehystä vahvistamalla.

Toinen ongelma – josta en puhu tarkemmin, koska kollegani Arif käsitteli sitä jo – on Uruguayn kierroksella WTO:ta perustettaessa määritettyjen sääntöjen tasapainottaminen siten, että niissä huomioidaan kehityserot, vähiten kehittyneiden maiden tilanne sekä kehitysmaiden tilanne. Tekin mainitsitte tämän, hyvä komission jäsen, pyytäessänne ”kaikki paitsi aseet” -tyyppistä aloitetta, joka sisältäisi suojalausekkeen arkaluontoisille tuotteille. Tässä yhteydessä on otettava käyttöön säännöt – jotka eivät välttämättä ole vapaan kaupan sääntöjä – joissa huomioidaan kukin tilanne erikseen. Haluamme vapaata kauppaa edellyttäen, ettei siinä vallitse pelkät viidakon lait.

Mielestäni nämä ovat ne kaksi ongelmaa, joihin unionin neuvottelijoiden on keskityttävä. On aivan luonnollista, että heidän on keskitettävä huomionsa myös muihin toimenpiteisiin, kuten maanviljelyn, palvelujen – ei kuitenkaan kyseenalaistamalla kehitysmaiden oikeutta säännellä julkisia palvelujaan – sekä teollisuustuotteiden tullien alalla, mutta ei tämän kehityskierroksen onnistumisen kustannuksella.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Arvoisa puhemies, näkisimme yhä mieluummin Peter Mandelsonin täällä omalla paikallaan sen sijaan, että hän lähti karkuun, mikä näyttää olevan Euroopan unionin armopala Dohan kierrokselle.

Maailmanlaajuinen rahoituskriisi ei tiedä hyvää Dohan tulevaisuudelle. Tämä epäonnistuminen pahentaa vuorostaan globaalia taloustilannetta, ja kovimman hinnan maksavat vähiten kehittyneet maat. WTO:ta tarvitaan; kansainvälisen kaupan sääntely on välttämätöntä. Kuten näemme, sääntely on nyt suurin valtti globalisaatiossa. Siksi meidän on päästävä sopimukseen Dohan kierroksella.

Meidän pitää miettiä, miten voidaan parantaa WTO:n toimintatapaa ja legitimizeettä, sekä pohtia, missä roolissa tällä kierroksella ovat nousevat maat, jotka kuvaavat itseään tilanteen mukaan joko kehittyväksi tai kehittyneeksi maaksi. Kuten päätöslauselmassa todetaan, vuoropuhelua ei pidä käydä vain pohjoisten ja eteläisten maiden kanssa, vaan myös eteläisten maiden kesken.

Euroopan unioni on edistynyt muita enemmän näissä neuvotteluissa. Olemme myös edistyneet erilaisissa aloitteissa, kuten ”kaikki paitsi aseet” -aloitteessa. Myös muiden on ollut pakko kulkea samaan suuntaan, ja meidän pitäisi solmia tilapäisesti vireillä olevat assosiaatiosopimukset, esimerkiksi Mercosurin kanssa, sillä ne ovat tässä uudessa kontekstissa tärkeitä.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, tämänpäiväisessä keskustelussa voidaan todellakin havaita joitain tärkeitä asiakohtia, joista ollaan samaa mieltä. Yksi niistä on se, että meidän on reagoitava vallitsevaan kriisiin lisäämällä sääntelyä ja monenvälistä sääntelyä.

Jos keskitymme rahoitusalaan, Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin ei ole toivottavaa olla johtoasemassa, ei edes pahimpien vihollisten kannalta. Ne laativat vain katastrofaalisia ennusteita ja näyttävät, että niillä on koko ajan vähemmän valtaa vaikuttaa tapahtumiin ja ettei niiden vaikutusvaltaa ja iskuvoimaa voi käytännössä ennustaa.

Kun meillä kerran on sellainen väline kuin Maailman kauppajärjestö, meidän on myös käytettävä sitä. Tarvitsemme nyt sääntelyä enemmän kuin koskaan aiemmin, mutta ennen kaikkea tarvitsemme reaalityä spekulatiivisen finanssitalouden sijasta. Tavaroiden ja palvelujen kauppa on reaalityä, ja työllisyyttä tukeva talouskasvu perustuu reaalityä.

Näin ollen en ole samaa mieltä siitä, että kriisi vaikeuttaisi Dohan kierroksen loppuun saattamista. Päinvastoin: jokaisen vastuullisen hallituksen pitäisi pyrkiä tosissaan edesauttamaan tämän kierroksen loppuun saamista, olipa sitten kyse Pohjoisesta tai Etelästä, alkeellisesti maasta tai kehittyneestä maasta.

Mielestäni meillä on globaalit markkinat ja tarvitsemme näkyviä käsiä. Tässä tapauksessa tarvitsemme Maailman kauppajärjestön käsiä. Meidän pitää parantaa sen toimintatapoja, meidän pitää hyödyntää enemmän

kehitysmallia ja vähemmän vapaan kaupan mallia. Lisäksi tarvitsemme luonnollisesti poliittista tahtoa. Oletan, että unionilta löytyy tätä myös uuden komission jäsenen kaudella.

Béla Glattfelder (PPE-DE). - (HU) Peter Mandelson jättää uppoavan laivan ja luovuttaa komentosillan. Hän jättää laivan, jonka on itse ohjannut päin jäävuorta. Oli virhe tehdä niin suuria myönnytyksiä erityisesti maatalouden alalla aivan neuvottelujen alussa. Tämä ei kannustanut kauppakumppaneitamme tarjoamaan vuorostaan myönnytyksiä. Meistä on tullut pilkan kohde, koska samalla kun me olemme luopumassa yhteisestä maatalouspolitiikasta, muut neuvottelukumppanit suojelevat omaa maatalouspolitiikkaansa ja vahvistavat maanviljelyn asemaa Amerikassa.

WTO:n neuvotteluja ei voida jatkaa siitä, mihin ne jäivät. Neuvotteluja voidaan jatkaa vain, jos ne kattavat myös ympäristökysymykset. Muuten maailmankaupan laajempi vapauttaminen pahentaa entisestään ympäristön tuhoutumista ja kiihdyttää ilmastomuutosta. Onko oikein, että yllättävän rahoitus- ja ruokakriisin keskellä uhraamme Euroopan elintarviketurvan ja maatalouden vain sen edestä, että konkurssiin ajautuneet pankkimme voivat paremmin viedä huonoja palvelujaan muualle?

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Arvoisa puhemies, Euroopan unioni on tehnyt merkittäviä muutoksia yhteiseen maatalouspolitiikkaan. Uudistus on johtanut maataloustuotannon rajoittamiseen. Tämä näkyy erityisen selvästi sokerimarkkinoilla, mutta ei pelkästään niillä. Olemme rajoittaneet maanviljelijöillemme tarkoitettua tukea. Missä määrin tämä on tuottanut suurempaa lisäarvoa, missä maissa ja minkä yhteiskunnallisten ja ammatillisten ryhmien keskuudessa?

Haluaisin kysyä komission jäseneltä, mitä Euroopan unioni on saanut vastineeksi. Toinen kysymys kuuluu: miten merkit maailman ruokakriisistä ovat vaikuttaneet WTO:n neuvotteluihin? Vaikuttaako tämänhetkinen rahoituskriisi, joka varmasti vaikuttaa taloutemme tilaan, WTO:n puitteissa käytäviin neuvotteluihin?

Mariann Fischer Boel, komission jäsen. - (EN) Arvoisa puhemies, ensiksi haluaisin kuvailla valtavaa pettymystä, jota tunsimme Genevessä kymmenen päivää kestäneiden intensiivisten neuvottelujen jälkeen. Koimme olleemme niin lähellä maataloutta ja NAMAA koskevaa sopimusta, vaikka tiesimme oikein hyvin, että lopulta yksittäinen hanke määrittäisi sen, pitääkö Euroopan unioni pakettia hyväksyttävänä.

Olen itse vastuussa maatalousasioista. Minun on sanottava, että oli äärimmäisen rohkaisevaa, että ensimmäistä kertaa unionin maataloutta ei syytetty keskustelujen epäonnistumisesta. Syy oli se, että olimme oppineet läksymme maatalousalalla ja uudistaneet yhteistä maatalouspolitiikkaamme; ensimmäinen suuri uudistus tehtiin vuonna 2003, ja sitä seurasivat muut uudistukset. Kykenimme siis alentamaan 80 prosentilla kauppaa vääristäviä kansallisia tukia maataloussektoriimme vahingoittamatta. Tässä meillä oli mahdollisuus siirtää uudistukset monenväliseen kauppajärjestelmään. Kyse ei ollut sopimuksen saavuttamisesta hinnalla millä hyvänsä. Sopimus oli tasapainoinen noilla kahdella alalla. Voimme näyttää neuvostolle, että neuvottelimme sen mandaatin mukaisesti, jonka neuvosto oli neuvottelijoille antanut. Maatalousasioissa mandaatti oli hyvin yksinkertainen, eikä se pakottanut meitä toteuttamaan uutta uudistusta maatalousalalla.

Olen samaa mieltä niiden kanssa, jotka sanoivat, että monenvälinen järjestelmä on tärkeä ja tarpeellinen, sillä vain monenvälisessä järjestelmässä voimme toimia kurinalaisesti kilpailua vääristävän tuen ja kaikkien muiden muuta kuin kaupankäyntiä koskevien huoltien osalta. Tätä ei voida koskaan tehdä kahdensivuisissa neuvotteluissa, joten meidän täytyy pitää kiinni monenvälisen järjestelmän arvoista.

Minun on myös sanottava, etteivät kehitysmaat olleet kohteenamme missään vaiheessa neuvotteluita. Asia oli oikeastaan paremminkin päinvastoin. Sen takia erityiset suojausmekanismit olivat niin tärkeitä kehitysmaiden erityistuotteiden suojaamisen kannalta, kuten ensimmäisessä puheenvuorossani totesin. Haluaisin lisätä, että "kaikki paitsi aseet" -sopimus solmittiin vuonna 2002, ja sen johdosta Euroopan unioni on nykyään maailman suurin maataloushyödykkeiden tuoja. Tuomme enemmän kuin Kanada, Yhdysvallat, Itävalta ja Japani yhdessä. Olemme siis oikeastaan avanneet näille maille maatalousmarkkinamme.

Myös elintarviketurva on mainittu tänään. Meidän pitää ymmärtää, että elintarviketurva käsittää sekä kotimaisen tuotannon että tuonnin. Tarkastellaanpa vaikka Euroopan unionin maataloussektoria: emme olisi näin vahvoja kuin nyt olemme, jos maatalousmarkkinamme olisivat suljetut. Esimerkiksi puheenjohtajavaltiossa kauppataseen ylijäämä on maataloustuotteiden osalta 7 miljardia euroa. Jos sulkisimme markkinamme, emme voisi koskaan myydä kaikkia korkealaatuisia tuotteitamme sisäisesti, sillä meitä rangaistaisiin itsemme suojelusta. Muut tekisivät samoin, mikä estäisi meitä hyödyntämästä mahdollisuuksia, joita nousevat ja yhä avoimemmat markkinat luovat korkealaatuisille tuotteillemme. Tarvitsemme siis ehdottomasti tasapainoista lähestymistapaa.

Täällä mainittiin myös maantieteelliset merkinnät, joita en käsitellyt ensimmäisessä puheenvuorossani, koska puheaikaa on rajallisesti ja puhemies pitää tiukasti kiinni puheajoista. Maantieteelliset merkinnät ovat ratkaisevan tärkeä asia Euroopan unionille. Teimmeikin täysin selväksi muille neuvottelukumppaneille, ettemme voisi allekirjoittaa sopimusta, jos maantieteellisistä merkinnöistä ei saataisi myönteistä tulosta aikaiseksi. Asia on hyvin merkittävä erityisesti Välimeren alueen korkealaatuisten tuotteiden kannalta.

Vastaan lyhyesti parlamentin jäsen McGuinnessille. Olen kanssanne samaa mieltä siitä, että olemme jättäneet maataloussektorille suuntaamamme kehitysavun liian vähälle huomiolle jo vuosikymmenten ajan. Nyt kun hinnat – enkä siis tarkoita hyödykkeiden hintoja, koska on totta, että hinnat ovat olleet laskussa, vaan viittaen siementen ja lannoitteiden hintoihin – ovat nousseet pilviin, olemme tarjonneet apuvälinettä vähiten kehittyneille maille, maailman köyhimmille maille, jotta ne voisivat ostaa siemeniä ja lannoitteita. Parlamentissa keskustellaan parhaillaan yhden miljardin euron tuesta. Toivonkin, että parlamentti suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen auttaa tällä tavalla kehitysmaita ruokkimaan oman väestönsä ja välttämään muuttoliikkeen maaseutualueilta kaupunkeihin. Pitäkää tämä mielessänne. Tämä on hyvin tärkeä asia.

Puhemies. – (EN) Olen vastaanottanut kuusi työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti käsiteltäväksi jätettyä päätöslauselmaesitystä⁽¹⁾.

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Daniel Dăianu (ALDE), kirjallinen. – (EN) Dohan kierroksen epäonnistuminen voi olla vain merkki tulevasta hetkellä, jolla alati syvenevä rahoituskriisi asettaa suuria vaatimuksia hallitusten kyvyille noudattaa sääntöjä. Vapaan kaupan tuottamia hyötyjä on ylistetty globaalien markkinoiden laajentuessa. Vapaan kaupan täytyy kuitenkin olla oikeudenmukaista, ja se vaatii kansainvälisen järjestelmän, joka tukee köyhien maiden kehitystä. Alati kasvavat tuloerot rikkaissa maissa ja näiden maiden pelko joidenkin nousevien talouksien vallan lisääntymisestä saa protektionismin nostamaan päätään. Lisäksi taistelu ehtyvien varojen hallinnasta ja edullisten perushyödykkeiden saatavuudesta lisää monissa maissa taipumusta rajoittaa kauppaa.

Tässä yhteydessä on mainittava se, että geopolitiikasta tulee jatkuvasti monimutkaisempaa. EU:n on otettava johtoasema vallitsevan kriisin seurausten lieventämisessä, jotta voitaisiin estää monenvälisen kaupan ja rahoitusjärjestelmän todellinen romahtaminen. Tähän liittyy muun muassa kansainvälisten rahoituslaitosten uudistaminen, jotta nousevat suurvallat (BRIC-maat) voivat osallistua globaalien talousasioiden käsittelyyn, sekä rahavirtojen kansainvälisen sääntelyrakenteen uudistaminen. Tavaroiden ja pääomien vapaata liikkuvuutta suosinut kansainvälinen järjestelmä hajosi 1800-luvun lopussa, mikä vei Euroopan tuhoisaan sotaan. Meidän pitäisi muistaa tämä.

23. EY:n ja Ukrainan kumppanuus- ja yhteistyösopimus palveluiden kauppaa koskevien sitoumuksien säilyttämisestä (keskustelu)

Puhemies. – (EN) Esityslistalla on seuraavana Zbigniew Zaleskin kansainvälisen kaupan puolesta laatima mietintö ehdotuksesta neuvoston päätökseksi kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen sisältyvien, palveluiden kauppaa koskevien sitoumusten säilyttämistä koskevan Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen sopimuksen tekemisestä kirjeenvaihtona (KOM(2008)0220 – C6-0202/2008 – 2008/0087(CNS)) (A6-0337/2008).

Zbigniew Zaleski, esittelijä. – (EN) Arvoisa puhemies, tämä mietintö päättää yhden vaiheen EU:n Ukrainaa koskevassa politiikassa. Aloitan puhumalla kauppaa- ja palvelusopimuksista, minkä jälkeen esitän laajemman näkemyksen tulevasta yhteistyöstä WTO:ssa sekä vahvistetun vapaakauppa-alueen puitteissa, kunhan kyseinen alue on perustettu.

Mietintö on sisällöltään lyhyt, mutta se on tärkeä askel merkittävän naapurimme Ukrainan kanssa tehtävän yhteistyön sääntelyä ja helpottamista ajatellen. Aikomuksemme ja toimemme ovat johdonmukaisia ja avoimia. Niiden taustalla piilee oletus siitä, että jos taloudelliset olot paranevat, ihmiset voivat käyttää enemmän energiaa muiden ongelmien – poliittisten, sosiaalisten ja muiden ongelmien – ratkaisemiseen, vaikka ne kaikki ovatkin sidoksissa toisiinsa. Tällä hetkellä koko Ukrainan perusta tärisee – luin minuutti sitten viestin, että Justshenko on hajottanut parlamentin – joten tukemme voi olla ratkaisevan tärkeää.

⁽¹⁾ Ks. pöytäkirja.

Talousasioihin rajoittuva yhteistyö ei kuitenkaan olisi riittävää. Meillä on oltava laaja-alaisempi hanke, yksityiskohtainen strategia, johon sisältyy useita eri näkökohtia.

Naapuruuspolitiikka mahdollistaa samankaltaisen strategian kuin Välimeren unionia varten on laadittu. Parlamentin jäsen Napoletano on laatinut asiasta mietinnön, jota tämänhetkinen puheenjohtajavaltio tukee voimakkaasti. Olisi suositeltavaa, että puheenjohtajavaltio Ranska osoittaisi suurempaa rohkeutta viedessään eteenpäin ehdotusta, jonka riittävä määrä parlamentin jäseniä on tehnyt Euro-Nestin eli EU:n ja itäisen naapurisuuden maiden parlamenttien virallisen edustajakokouksen perustamisesta. Emme saisi rajoittaa toimiamme Välimeren alueen maihin, vaan meillä pitäisi olla tasapainoinen näkemys naapuruuspolitiikan toteuttamisesta. Meidän ei pitäisi sallia heikkoja lenkkejä unionin rajoja ympäröivien maiden ketjussa.

Barcelona on mainittu mahdollisena ehdokkaana Välimeren unionin toimipaikaksi, eräänlaiseksi pääkaupungiksi. Samaan tapaan ehdotan tulevalle itäisen naapurisuuden unionille – jonkinlaiselle Mustanmeren unionille – että sen hallinto sijoitettaisiin itäpuolalaiseen Lublinin kaupunkiin. Historiallisesti Lublin on osoittanut kykynsä toimimalla keskuspaikkana tärkeässä kansainvälisessä unionissa, joka edelsi tätä unionia, jota nyt rakennamme – tai ainakin yritämme rakentaa.

Lopuksi haluan sanoa, että kantani ja ehdotukseni tavoitteena on saada tämä parlamentti, komissio sekä neuvosto toimimaan aktiivisemmin itäisen ulottuvuuden alalla. Miksi meidän pitäisi tehdä niin? Vastaus on yksinkertainen. Jos uskomme, että eurooppalaisten arvojen avulla voidaan parantaa ihmisten elämää maapallolla, emme voi sallia sitä, että vain odotamme passiivisina poliittista kehitystä kyseisellä alueella.

Georgian tapaus on varoitus Ukrainan tulevaisuutta ajatellen. Emme saa yhtäkkiä huomata, että meidät on työnnetty syrjään politiikan ja talouden näyttämöltä, koska joku muu on ottanut sen haltuunsa, tai että meitä syytetään passiivisuudesta, poliittisen näkemyksen puuttumisesta ja kyvyttömyydestä ratkaista konflikteja naapurialueillamme. Jos luotamme Kremlin strategiaan – jota sosialidemokraattinen ryhmä näytti tukevan vierailulla, jonka se äskettäin teki Moskovaan Martin Schulzin johdolla – menetämme paikkamme kansainvälisellä näyttämöllä. Ja unionin kansalaiset joutuvat kärsimään korkeista energian hinnoista, jännitteistä ja turvattomuudesta.

Vaikka Ukraina ei ole edistynyt odotustemme mukaisesti demokratisoinnissa, emme saa vähentää ponnistelujamme yhteistyön vahvistamiseksi Ukrainan kansan kanssa. Kansan Eurooppa-pyrkimykset ovat tärkeitä sille itselleen, mutta ne ovat ehkäpä vielä tärkeämpiä meille, unionin kansalaisille.

Meglana Kuneva, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää Euroopan parlamenttia oikea-aikaisesta lausunnosta sekä tämän myönteisen mietinnön hyväksymisestä. On nimittäin tärkeää, että tämä sopimus saadaan voimaan mahdollisimman nopeasti Ukrainan liittyttyä WTO:hon, jotta voidaan välttää oikeudellinen tyhjiö.

Ukrainan liittyttyä WTO:hon tällä sopimuksella turvataan kaksi hyvin tärkeää velvoitetta, jotka helpottavat kansainvälisten merenkulkualan yritystemme toimintaa Ukrainassa.

Ensimmäinen määräys takaa kansainvälisiä meriliikennepalveluita tarjoaville yhteisön kansalaisille ja yrityksille kansallisen kohtelun, kun he tai ne tarjoavat kansainvälisiä joki-/meripalveluita Ukrainan sisävesiväylillä. Toisessa turvataan niin kutsuttu kreikkalainen lauseke, jonka mukaan EU:n tai Ukrainan ulkopuolelle sijoittautuneet EU:n tai Ukrainan kansalaiset tai varustamot voivat hyödyntää meriliikennepalveluja koskevia määräyksiä, vaikka alukset olisi rekisteröity EU:n alueella tai Ukrainassa.

Nuo kaksi määräystä sisällytetään erittäin kunnianhimoiseen vapaakauppasopimukseen, josta parhaillaan neuvottelemme Ukrainan kanssa. Kyseistä vapaakauppasopimusta kuvataan syvälliseksi ja kattavaksi vapaakauppasopimukseksi, ja sen pitäisi todellakin vastata noita määritelmiä.

Haluamme kovasti, että näin myös on, koska panoksena on Ukrainan kannalta poliittisesti ja taloudellisesti tärkeitä näkökohtia. Käynnistämässämme prosessissa ei ole kyse pelkästään kaupasta ja investointivirroista. Se on merkki Ukrainan jatkuvasta poliittisesta ja taloudellisesta integroitumisesta globaaliin talouteen sekä syvästä kumppanuudesta EU:n kanssa.

Vapaakauppasopimus on keskeinen osa laajempaa assosiaatiosopimusta, josta neuvottelemme Ukrainan kanssa naapuruuspolitiikan yhteydessä.

Riippuen siitä, miten hyvin Ukraina onnistuu siirtämään tietyillä avainaloilla kansalliseen lainsäädäntöönsä yhteisön oikeutta sekä toteuttamaan ja täytäntöön panemaan sitä, kuten tämänhetkisten vapaakauppasopimusta koskevien neuvottelujen yhteydessä on tarkoitus, Euroopan unionin pitäisi olla

valmis laajentamaan sisämarkkinahyödyt myös näille aloille. Tämä pätee erityisesti niihin palveluihin, jotka voivat tuottaa eniten lisäarvoa molemmille osapuolille. Ja koska Ukrainan WTO-sitoumukset ovat palvelujen osalta jo hyvin laajat, voimme vapaakauppasopimuksen ja lainsäädäntöjen lähentämisen ansiosta poistaa rajaesteet.

Sopimus edistää EU:n suoria ulkomaisia investointeja Ukrainassa poistamalla turhaa byrokratiaa, lisäämällä avoimuutta sekä auttamalla kummankin osapuolen viejiä ja palveluntuottajia, kun suhteemme lämpenevät ja meillä on yhteiset standardit. Tämän seurauksena varmasti kasvavien pienyritysten ja alueellisten toimitusketjujen kauppavirrat kiihtyvät ja henkilökohtaiset kontaktit lisääntyvät.

Kyse on toki haastavasta ja pitkällisestä prosessista. Komission kuitenkin uskoo, että tämä sopimus muodostaa kehyksen ja luo kannustimia lähentymiselle.

Mutta kuten jo aiemmin korostin, emme saa unohtaa, ettei prosessissa ole kyse pelkästään taloudellisista mahdollisuuksista. Se on osa suurempaa testiä Ukrainan muuttumiselle ja sen kumppanuudelle Euroopan unionin kanssa.

Zita Pleštinšká, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (SK) Vaikka tämänhetkiset myllerrykset Ukrainan sisäpolitiikassa ovat heikentäneet maan neuvotteluasemaa, ne on nähtävä osana demokratisointiprosessia. Yhdentyminen EU:n kanssa on jatkossakin tärkein tavoite Ukrainan ulkopoliitikassa. Olen tyytyväinen kollegani Zbigniew Zaleskin laatimaan mietintöön. Siinä tuodaan esiin monet avaintekijät ja korostetaan edistystä, jota Ukrainalla on saatu aikaan oranssin vallankumouksen jälkeen.

Uskon vakaasti, että jos EU ei olisi vankasti tukenut Ukrainan liittymistä WTO:hon, Ukrainasta ei luultavasti olisi tullut tuon tärkeän järjestön jäsen toukokuussa 2008. Kuten WTO:n tapauksessa, Ukraina tarvitsee jälleen kerran EU:n tukea.

Kiovassa ja Krimissä pidettiin viime viikolla EU:n ja Ukrainan parlamentaarisen yhteistyövaliokunnan yhdestoista kokous, jonka aikana vakuutuin yhä voimakkaammin siitä, että EU:n täytyy olla valmis tukemaan Ukrainan toimia sekä teknologisesti että rahallisesti. Toisaalta Ukrainan on toteutettava tarvittavat uudistukset erityisesti palvelusektorin osalta sekä jatkettava kunnianhimoisia neuvotteluja EU:n kanssa.

Francisco Assis, PSE-ryhmän puolesta. – (PT) Keskustelun kohteena olevan sopimuksen solmiminen antaa erinomaisen mahdollisuuden toistella niiden suhteiden merkitystä, jotka yhdistävät EU:n ja Ukrainan monilla sektoreilla.

Nuo suhteet ovat vahvistuneet, ja ne perustuvat perintönä saamiimme yhteisiin arvoihin ja periaatteisiin sekä jatkuvaan haluun vahvistaa kumppanuutta ja yhteistyötä institutionaalisesti.

Euroopan unioni voi vain ihailla Ukrainan kansaa sen ponnisteluista demokraattisen järjestelmän, oikeusvaltion periaatteen sekä avoimen talouden vakiinnuttamiseksi. Nuo toimet on toteutettu erityisen vaativissa olosuhteissa, mikä tarkoittaa sitä, että velvollisuutemme tuota maata ja itseämme kohtaan on jopa suurempi.

Olemme tietoisia Ukrainan erityispiirteistä, sillä maantieteellisen sijaintinsa ja historiansa vuoksi sen kansallinen todellisuus on monimutkainen ja maata vaivaavat erilaiset jännitteet. Olemme myös tietoisia siitä, että Ukraina on poikkeuksellisen tärkeä maa geopolittisesta ja geotaloudellisesta näkökulmasta. Näin ollen Euroopan unionin täytyy pyrkiä edistämään sellaisia yhteistyömuotoja, jotka osaltaan edistävät näin merkittävän maan kehitystä ja vakautta. Näin on itse asiassa tapahtunutkin.

Tähän mennessä kuljettu tie sekä järkevästi ilmaistut suunnitelmat, jotka perustuvat pian solmittavaan, vapaakauppa-alueen perustamista koskevaan assosiaatiosopimukseen, antavat aihetta optimistisuuteen. EU:lla on velvollisuus huomioida Ukrainan yhteiskunnan eri sektoreilla ilmaistu tavoite vahvistaa yhteyksiä unioniin. Tuo tavoite liittyy läheisesti Ukrainan haluun olla osa arvoyhteisöä sekä sitä poliittista ja taloudellista organisointimallia, joka on eurooppalaisen identiteetin ytimessä.

Kaupan vauhdittaminen etenkin palvelualalla on auttanut syventämään taloussuhteita, mikä voi merkittävästi tukea maan nykyaikaistumista. Ukrainan liittyminen Maailman kauppajärjestöön sai EU:n innokkaan tuen, ja sen ansiosta maa saattoi liittyä maailmankaupan monenväliseen järjestelmään. Se puolestaan mahdollistaa muun muassa sen, että Ukraina voi hivuttautua lähemmäs unionia. Lähentymistä on vahvistettava, sillä se hyödyttää näiden kahden suoraan mukana olevan osapuolen lisäksi koko aluetta.

Ukraina on osa Euroopan menneisyyttä ja tulevaisuutta. Kaikki pienetkin askeleet kohti tämän painottamista ovat tervetulleita ja ansaitsevat tuen.

Rebecca Harms, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (DE) Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa keskustelun toiselta puolelta.

Euroopan parlamentin valtuuskunta vieraili Ukrainassa viime viikolla. Vierailun perusteella on hyvin tärkeää korostaa sitä, että Ukrainan seuraava askel kohti Länttä, tie demokratiaan ja jopa yhdentymiseen Euroopan unionin kanssa ovat asioita, joista ei päättä tämä parlamentti yksin, vaan päätös kuuluu yhtä lailla Ukrainalle itselleen. Se, että säännöllisillä vuotuisilla vierailuilla joudutaan jatkuvasti näkemään uusia poliittisia kriisejä sekä keskustelemaan vuosi toisensa jälkeen siitä, pidetäänkö taas uudet vaalit, ei ole kehitystä, joka tukisi yhdentymistä.

EU:n suhteista Ukrainaansa vastaavan valtuuskunnan jäsenet tekivät vierailun aikana selväksi sen, että meidän mielestämme poliittisten ryhmittymien edustajien välisen vihamielisyyden ei pitäisi antaa jatkossa hallita poliittista asialistaa, vaan osapuolten pitäisi päästä sopimukseen siitä, millaisia toimenpiteitä he haluavat toteuttaa maan vakauttamiseksi.

Käytännöllisesti katsoen maalla ei edelleenkään ole erilaisia poliittisia ohjelmia ja sisältöjä, joista se voisi valita. Tämä on kaikkein huolestuttavin asia, sillä monet Ukrainan kansalaiset, jotka taistelevat todella lujasti demokratisointiprosessin loppuun saattamiseksi, välttelevät nyt politiikkaa kuin ruttoa. Näin voimakkaan tyytymättömyyden aaltoja on käsiteltävä jokaisella vierailulla ja jokaisessa kokouksessa kaikkien Ukrainan eri ryhmittymien ja puolueiden edustajien kanssa.

Andrzej Tomasz Zapalowski, UEN-ryhmän puolesta. – (PL) Arvoisa puhemies, EU:n jäsenvaltioiden ja Ukrainan väliset kauppasuhteet ovat kummankin osapuolen väestöllisen potentiaalin vuoksi erittäin tärkeitä. Näiden suhteiden kehittäminen on erityisen tärkeää siinä mielessä, että kauppasuhteiden avulla voidaan edistää Ukrainan kansan Eurooppa-pyrkimyksiä. Kahdenvälisissä suhteissamme on yhä monia ratkaisemattomia ongelmia. Yksi niistä on yritysten laittomat valtauksat, joihin ukrainalaiset kumppanit ovat syyllistyneet. Ukrainan oikeushallinnossa vallitsevat epävarmat suhteet aiheuttavat sen, että omaisuuden takaisin saaminen voi kestää useita vuosia. Myös kumppanimme poliittinen epävakaus haittaa yhteistyömme laajentamista. Tulevaisuuden ennustaminen näyttää olevan vieläkin hankalampaa.

Toivomme, että Ukrainan viranomaiset tekevät kaiken mahdollisen, jotta Euroopan unionin rajanaapurina nähtäisiin Ukraina, jolla on täydet oikeudelliset ja poliittiset takuut yritysten kehittämisestä ja taloudellisesta yhteistyöstä erityisesti palvelujen alalla.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Arvoisa puhemies, poliittiset suhteet ja taloussuhteet Ukrainan kanssa ovat hyvin tärkeitä meille. Joka vuosi näemme Ukrainan investointien kasvavan, ja tähän liittyy myös eurooppalainen ulottuvuus. Nuo investoinnit tuottavat hyötyä useille sektoreille – sekä ukrainalaisille kuluttajille – lisäämällä kulutusta. Ulkomaisten pankkien osuus Ukrainan pankkisektorin toiminnasta on noussut jo 35 prosenttiin. Palvelusektori on ratkaisevan tärkeä Ukrainan taloudelle. Se vaatii lisää uudistuksia ja investointeja, jotta se voisi saavuttaa saman kehitystason kuin mikä EU:n jäsenvaltioiden vastaavalla sektorilla vallitsee. Sama pätee muihin Ukrainan talouden aloihin, esimerkiksi terveydenhuolto- ja matkailualaan.

Meidän on kehitettävä ja vahvistettava Ukrainan ja Euroopan unionin taloussuhteita. Meidän on pidettävä mielessämme se, että Ukraina on meille unionin energiavarmuuden kannalta tärkeä kauttakulkumaa. Arvostamme myös Ukrainan toimia, lainsäädännölliset toimet mukaan luettuina, jotka liittyvät EU:n ja Ukrainan välisen talousalan vuoropuhelun laajentamiseen sekä hiljattain saavutettuun WTO:n jäsenyyteen.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, ryhmäni, unioni kansakuntien Euroopan puolesta -ryhmä, tukee luonnosta lainsäädäntöpäätöslauselmaksi, josta nyt keskustelemme. Ukraina on mielenkiintoinen kumppani erityisesti kaupan, palvelujen tuottamisen sekä investointien alalla. Hyvä yhteistyö Euroopan unionin ja Ukrainan välillä on tärkeää etenkin naapurimaille. Yksi näistä maista on Puola, jolla on Ukrainan kanssa paljon yhteisiä kokemuksia muutenkin kuin vain talouden alalla.

Ukrainan matkailualan sekä vapaa-ajanpalveluiden kehityspotentiaali on valtava. Kyseisen maan kulttuuriperintö on rikas. Jotta Ukraina voisi kehittyä kunnolla, se tarvitsee uutta teknologiaa sekä investointeja ja sen pankkijärjestelmää ja yhteiskunnallista viestintää on laajennettava. Euroopan unioni voi auttaa Ukrainaa tässä. Ukrainan markkinat ovat myös tärkeä myyntikohde eurooppalaisille tuotteille. Meidän pitäisi muistaa

tämäkin asia määrittäessämme tehtäviämme ja suuntaviivoja tulevaan yhteistyöhön liittyvää toimintaa varten.

Puhetta johti

varapuhemies Adam BIELAN

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Arvoisa puhemies, sopimuksen solmiminen Ukrainan kanssa on tärkeä tapahtuma, jonka ansiosta voidaan järkeistää suhteita näiden kahden osapuolen välillä. Se on hyvä lähtökohta EU:n ja Ukrainan välisen assosiaatiosopimuksen laatimiselle. Ennen kaikkea tämä sopimus luo mahdollisuuden kehittää kaupankäyntiä välillämme sekä lisätä investointeja vastavuoroisuuteen perustuvaan järjestelmään. Yksi äärettömän tärkeä yhteistyön osa-alue on taitotiedon siirtäminen standardien ja laadun alalla sekä oikeudellisten ja institutionaalisten perintöjemme lähentäminen. Nuorisovaihto – erityisesti opiskelijavaihto – edistää osaltaan näiden tehtävien toteuttamista ja auttaa kehittämään yhteistyötä tieteen, kulttuurin ja matkailun alalla.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Arvoisa puhemies, haluaisin kiinnittää tässä keskustelussa huomiota kolmeen seikkaan, joita pidän tärkeinä. Ensinnäkin Ukraina on Euroopan unionille keskeinen kumppani öljy- ja kaasutoimitusten eriyttämisessä. Ukrainan kanssa solmittavan sopimuksen ansiosta unionilla on mahdollisuus turvata energiankuljetukset Mustanmeren ja Kaukasuksen alueelta.

Toiseksi se, että Ukraina liittyi tänä vuonna Maailman kauppajärjestöön, on parantanut entisestään edellytyksiä kehittää taloussuhteita sen kanssa erityisesti palvelujen alalla.

Kolmanneksi ja viimeiseksi Ukrainan infrastruktuuria on laiminlyöty niin pahasti, että Ukraina tarvitsee merkittävää rahoitustukea Euroopan unionilta. Tukea on annettava EU:n talousarvion lisäksi myös Euroopan investointipankin sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin kautta.

Meglana Kuneva, komission jäsen. – (EN) Arvoisa puhemies, kiitän vielä kerran komission puolesta parlamenttia näistä huomioista, myönteisestä lausunnosta sekä mietinnön nopeasta hyväksymisestä.

Lyhyellä aikavälillä tämä auttaa molempia osapuolia turvaamaan tietyt tärkeät taloudelliset edut siten, että syntyvä oikeudellinen tyhjiö on mahdollisimman pieni Ukrainan liittyttyä Maailman kauppajärjestöön.

Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä tämä on vain yksi osa laaja-alaista ja hyvin kunnianhimoista taloudellisen yhdentymisen prosessia, johon olemme sitoutuneet Ukrainan kanssa solmittavassa assosiaatiosopimuksessa.

Zbigniew Zaleski, esittelijä. – (EN) Hyvä komission jäsen, meriliikennepalveluja koskevaa sopimusta ei saa aliarvioida. Me kaikki tiedämme, kuinka tärkeitä Mustanmeren väylä sekä maakuljetukset Ukrainan halki voisivat olla unionille – eli meille kaikille – mutta ilman tukeamme sen tulevaisuus ei ole varma. Jatkan nyt puolaksi.

esittelijä. – (PL) Kollegani ovat todenneet läheisen yhteistyön olevan tarpeellista ja korostaneet sitä, että Ukraina kuuluu itsestään selvästi Eurooppaan. Kollegat ovat puhuneet myös investoinneista, matkailuista ja yrityksistä. Paljon on luonnollisesti kiinni Ukrainasta itsestään. Se on itsestään selvää. Ehkäpä erityisesti nyt, tänään, huomenna ja tulevina viikkoina Ukrainan kahtia jakautunut kansa tarvitsee apua talouden, politiikan, tieteen sekä yhteiskunnan saralla. Meidän pitää olla kritisoi-matta niin paljon. Meidän pitäisi ennemminkin toteuttaa järkeviä ja rakentavia toimenpiteitä. Se olisi hyvä kummallekin osapuolelle, Ukrainalle ja EU:lle. Kiitän teitä kaikkia oikein paljon tästä keskustelusta ja pyydän teiltä vahvaa tukea tälle mietinnölle.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjallinen. – (EN) Palveluala on keskeinen ala EU:n ja Ukrainan talouksissa. Vaikuttaa siltä, että Ukrainan on pakko uudistaa energiasektoriaan, jotta se voisi maksimoida tuotannon ja parantaa laatu- ja turvallisuusstandardeja. Näin ollen lyhytaikaisten siirtymäongelmien pitäisi johtaa nykyaikaisiin ja avoimempiin palvelumarkkinoihin. Toisaalta emme saa unohtaa korruption torjuntaa, koska korruptio on suuri ongelma Ukrainassa.

Euroopan unionin täytyy olla valmis tukemaan Ukrainan ponnisteluja, mutta Ukrainan on myös hoidettava oma osuutensa maan sisäisistä uudistuksista. On useita asioita, joihin meidän Euroopan unionin edustajien

pitäisi kiinnittää huomiota: 1) Ukrainan ja EU:n jäsenvaltioiden energiavarmuuden parantaminen, 2) korkeatasoisemman energiatehokkuuden varmistaminen, 3) lämpövoimasektorin jälleenrakentaminen ja nykyaikaistaminen ja sen haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen, 4) tuotantokapasiteetin sääntelyn lisääminen sekä 5) uusiutuvan energian käytön lisäämisen varmistaminen. Kaikkien näiden seikkojen pitäisi kuulua avoimille energiamarkkinoille. Emme voi enää sallia monopoleja näin tärkeillä aloilla.

24. Veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaaminen Euroopan unionissa (keskustelu)

Puhemies. – (PL) Esityslistalla on seuraavana Richard Seeberin ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0362/2008) veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaamisesta Euroopan unionissa (2008/2074(INI)).

Richard Seeber, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, aivan ensiksi haluaisin kiittää varjoesittelijöitä ja komissiota erinomaisesta yhteistyöstä tätä mietintöä valmisteltaessa.

Me kaikki tiedämme, että vesi on elämän perusta. Sitä ei kuitenkaan ole saatavilla loputtomasti. Tulevaisuudessa jopa kolme miljardia ihmistä kärsii veden puutteesta. Euroopan ympäristökeskuksen mukaan jo vuonna 2007 kolmasosa eurooppalaisista asui alueilla, joiden vesivarannot olivat rajalliset. Ongelma koskettaa erityisesti esimerkiksi Belgiaa, Bulgariaa, Espanjaa, Italiaa, Kyprosta, Maltaa, Saksaa, Unkaria, Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja valitettavasti myös monia muita maita. Tämä tarkoittaa, että vettä käytetään liikaa. Luonnollisesti myös ilmastonmuutos pahentaa ongelmaa. Kuivuus on lisääntynyt viimeisten 30 vuoden aikana, mistä on tähän mennessä koitunut yli 100 miljardin euron kustannukset. Vuonna 2003 EU:n talous kärsi kuivuuden takia noin 8,7 miljardin euron tappiot. Äärimmäisillä sääilmiöillä on sekä taloudellisia että yhteiskunnallisia ja inhimillisiä seurauksia. Yleisten terveysvaikutusten lisäksi Euroopassa kuoli noin 35 000 ihmistä vuoden 2003 helleaallon seurauksena.

Voimme myös havaita, että vedenkäyttötottumukset vaihtelevat suuresti unionin alueella. EU:n keskimääräinen vedenkulutus vaihtelee 100 litrasta 400 litraan, vaikka 80 litraa päivässä pitäisi olla riittävä määrä eurooppalaiselle elintasolle. Tämän aiheuttaa tehottomuus, mikä puolestaan johtuu vanhentuneista tekniikoista sekä veden tuhlauksesta. Esimerkiksi Ranskassa vedenjakelujärjestelmässä olevasta vedestä 30 prosenttia yksinkertaisesti häviää johonkin. Katsomme tämän merkitsevän sitä, että Euroopassa voitaisiin säästää valtavia määriä vettä.

Yhteisön on korkea aika ryhtyä toimenpiteisiin. Komissio on jo käsitellyt vesikysymystä monissa direktiiveissä, esimerkiksi uimavettä, juomavettä, tulvia sekä veden ympäristölaatuunormeja koskeissa direktiiveissä. Tähän asti merkittävin on epäilemättä ollut vuonna 2000 annettu vesipolitiikan puitedirektiivi ja sen täytäntöönpanotoimet. Nyt komission on erityisen tärkeää varmistaa, että jäsenvaltiot täyttävät kyseisestä lainsäädännöstä johtuvat velvoitteensa.

Ympäristö- ja ilmasto-olosuhteiden muuttuminen, yritysten, maatalouden ja kotitalouksien käyttämän vesimäärän kasvu sekä tietysti myös kulutustottumusten muuttuminen ovat pahentaneet vesipulaa. Valitettavasti näemme sähän liittyviä ääri-ilmiöitä yhä useammin. Toisaalta on kovia rankkasateita, jotka aiheuttavat tulvia, toisaalta on kuivia kausia, jotka tuhoavat kokonaisia alueita Euroopassa ja jotka toistuvat koko ajan useammin.

Komission tiedonanto on merkittävä askel oikeaan suuntaan, mutta välttämättömät kehitystoimenpiteet ovat ratkaisevan tärkeitä. Ensinnäkin vesipula ja kuivuus on nähtävä globaalina ilmiönä. Emme saa täällä unionissa keskittyä vain omiin ongelmiimme – emme saa unohtaa sitä, että siirtolaisia tulee Eurooppaan hyvin usein juuri kuivuuden vuoksi.

Toiseksi jäsenvaltioiden on tehtävä rajatylittävää yhteistyötä veden niukkuuden ja kuivuuden ehkäisemiseksi. Vesipolitiikan puitedirektiivissä säädettyjä hallintasuunnitelmia on täydennettävä kuivuutta ja veden niukkuutta koskevilla näkökohdilla. Jäsenvaltioiden vastavuoroinen yhteisvastuu vesivarojen osalta ei kuitenkaan tarkoita sitä, että jäsenvaltiot menettäisivät itsemääräämisoikeutensa vesivaroja koskevien päätösten tekemisessä. Minun mielestäni veden kuljettaminen pitkiä matkoja ei myöskään ole ratkaisu ongelmaan.

Kolmanneksi komission asiakirjassa ei määritetä tarkkaa ajanjaksoa tai toteen näytettäviä tavoitteita. Ilman niitä tätä strategiaa ei voida toteuttaa.

Neljänneksi unionin täytyy todella pyrkiä maailmanlaajuisesti johtajaksi vettä säästävien teknologioiden alalla. Tämä edellyttää sekä ongelman inhimilliseen puoleen että tämänhetkisiin taloudellisiin tarpeisiin puuttumista.

Tiivistäen ilmaistuna olen sitä mieltä, että käsissämme on asiakirja, joka tuo tärkeitä parannuksia komission asiakirjaan.

Vladimír Špidla, komission jäsen. – (CS) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, veden niukkuus on suuri maailmanlaajuinen ongelma, ja on selvää, että ilmastonmuutos pahentaa tilannetta ja johtaa vakavaan veden niukkuuteen. Tämä ilmiö vahvistettiin myös Euroopan ympäristökeskuksen viime viikolla julkaisemassa raportissa, joka koski ilmastonmuutoksen vaikutuksia Euroopassa.

Kuivat kaudet ovat yleistyneet ja niiden voimakkuus on lisääntynyt Euroopan unionissa merkittävästi viimeisten 30 vuoden aikana. Vuoden 2003 kuivuus kosketti yli sataa miljoonaa ihmistä ja kolmasosaa Euroopan unionista. Sen jälkeen kun komissio julkaisi tiedonannon veden niukkuudesta ja kuivuudesta, olemme saaneet uusia todisteita tästä ilmiöstä. Kyproksessa eletään pahinta kuivuutta sitten vuoden 1900. Kasteluveden jakelu keskeytettiin kesäksi, minkä seurauksena maanviljelijät menettivät 80 prosenttia sadosta. Joillakin alueilla viljasato tuhoutui täysin. Tappiot olivat arviolta yli 1,5 prosenttia Kyproksen BKT:stä. Kyse ei ollut myöskään mistään satunnaisesta tapauksesta. Vuosi 2008 on Kyproksessa kolmas kuiva vuosi peräkkäin.

Siksi nyt on oikea aika sille, että parlamentti keskustelee veden niukkuutta ja kuivuutta koskevasta mietinnöstään. Olen iloinen, että Euroopan parlamentti käyttää tämän tilaisuuden lähettääkseen selkeän viestin siitä, että tähän ongelmaan on ehdottomasti puututtava.

Ilmaston lämpeneminen, väestönkasvu ja kulutuksen kasvu henkeä kohden merkitsee sitä, että vesivaroihimme kohdistuva paine lisääntyy jatkuvasti. Tämän seurauksena veden niukkuus tai kuivuus on yhä todennäköisempää, mikä vaikuttaa suoraan väestöön sekä sellaisiin talouden sektoreihin, jotka ovat riippuvaisia vedenjakelusta. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi maatalous, matkailu, teollisuus, energiahuolto sekä liikenne. Tällä on myös ikäviä sivuvaikutuksia biologisen monimuotoisuuden ja veden laadun kannalta. Metsäpaloihin ja maankäyttöön liittyvä uhka kasvaa. Jollei toimenpiteisiin ryhdytä kiireellisesti, kokonaiset alueet ovat vaarassa aavikoitua sekä Euroopan unionissa että sen ulkopuolella.

Estääksemme tämän meidän täytyy ensisijaisesti pyrkiä siirtymään käytäntöihin, joiden avulla voidaan tehostaa vedenkäyttöä ja säästää vettä. Samalla on hyväksyttävä veden säästämiseen tarkoitettuja toimenpiteitä kaikilla tasoilla. Jotta tämä olisi mahdollista, koko väestön on osallistuttava; hallituksen hyväksymät toimenpiteet eivät yksistään riitä.

Viimeisimmässä Eurobarometri-tutkimuksessa kysyttiin kansalaisten suhtautumista ilmastonmuutokseen. Se tuo esiin, että 62 prosenttia eurooppalaisista asettaa ilmastonmuutoksen / ilmaston lämpenemisen kahden vakavimman maapalloa tällä hetkellä koskettavan ongelman joukkoon ja että 68 prosenttia eurooppalaisista pitää köyhyyttä sekä ruoan ja juomaveden puutetta kaikkein vakavimpana ongelmana. Hyvä uutinen tähän liittyen on se, että kansalaisten ilmaiset huolet näkyvät myös heidän käytöksessään: 61 prosenttia eurooppalaisista ilmoittaa ryhtyneensä itse toimiin ilmastonmuutoksen torjumiseksi, ja yli puolet heistä on vähentänyt vedenkulutusta kotona.

Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, olen iloinen huomattessani, että mietinnössänne pannaan tyytyväisenä merkille komission tiedonanto ja tuetaan ensimmäisiä ehdotuksia poliittisista toimenpidevaihtoehdoista. Haluaisin kiittää esittelijä Seeberia erinomaisesta työstä tämän mietinnön parissa. Lisäksi kiitän maatalousvaliokunnan jäsentä Herranz Garcíaa sekä aluekehitysvaliokunnan jäsentä García Péreziä myönteisestä ja rakentavasta osallistumisesta työhön. Tämän mietinnön sekä neuvoston viime vuonna hyväksymien päätelmien välillä vallitsee laaja yhteisymmärrys toteutettavista toimenpiteistä. Nyt poliittinen tuki on saatava muutettua todelliseksi toiminnaksi.

Iratxe García Pérez, aluekehitysvaliokunnan lausunnon valmistelija. – (ES) Arvoisa puhemies, haluaisin aluksi onnitella kollega Seeberia tästä mietinnöstä. Totean myös, että aluekehitysvaliokunnassa olemme tietoisia siitä, että veden niukkuus on nykyään yksi koheesiopolitiikan tärkeimmistä haasteista, koska se on tähän saakka aiheuttanut haittaa 11 prosentille väestöstä ja 17 prosentille Euroopan unionin maa-alasta.

Näin ollen tämä asia on otettava huomioon tulevassa koheesiopolitiikassa hyödyntämällä tarvittavia talousarviotoimenpiteitä sekä -välineitä. Meidän on painotettava alue- ja paikallisviranomaisille sitä, että

rakennerahastoja on mahdollista hyödyntää vedenkäytön tehostamiseen veden säästämiseksi ja uudelleenkäyttämiseksi.

Meidän on myös kehotettava komissiota edistämään eurooppalaisen kuivuuden seurantakeskuksen saattamista toimintaan sekä kansallisen, alueellisen ja paikallisen tiedon täydentämistä.

Lisäksi meidän pitää tunnustaa se, että veden niukkuus ja kuivuus vaikuttavat suoraan sosiaaliseen, taloudelliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen, koska niiden vaikutukset tuntuvat voimakkaammin tietyillä alueilla. Tämä aiheuttaa autioitumista, metsäpaloja ja maaperän huonontumista sekä haittaa merkittävästi noiden alueiden kehittymistä.

Esther Herranz García, *maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon valmistelija*. – (ES) Arvoisa puhemies, ensiksikin haluaisin onnitella parlamentin jäsen Seeberia hänen tekemästään työstä. Hän on sisällyttänyt mietintöönsä monia niistä huolista, joita tässä parlamentissa on tuotu esiin koko Euroopan unionin kannalta ratkaiseviin ongelmiin liittyen: veden niukkuus ja kuivuus eivät tätä nykyä enää ole vain Euroopan eteläisten maiden ongelma.

Olen tyytyväinen siihen, että tämä luonnos sisältää joitakin niistä ajatuksista, jotka esitettiin maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan puolesta laatimassani lausunnossa. Niissä puolustetaan maataloustoimintaa ja korostetaan esimerkiksi maanviljelijöiden roolia saatavilla olevien varojen kestävässä hallinnassa. Mietinnössä viitataan myös kuivuuteen ja veden niukkuuteen tekijöinä, jotka osaltaan nostavat raaka-aineiden hintoja. Tämä on seikka, jota on mielestäni hyvin tärkeää korostaa etenkin nykyisen ilmapiirin vallitessa, jotta muistamme ongelman ympäristöluottuvuuden lisäksi myös sen tärkeimmät taloudelliset seuraukset.

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta sai mukaan myös ehdotuksen eurooppalaisen kuivuuden seurantakeskuksen perustamisesta. Tämä ehdotus mainitaan myös maatalousvaliokunnan lausunnossa, ja toivon sen toteutuvan jonakin päivänä.

Huomenna äänestettävä teksti ei kuitenkaan sisällä maatalousvaliokunnan ehdotusta, jonka mukaan komission pitäisi tarkastella mahdollisuutta perustaa taloudellisen mukauttamisen rahasto kuivuuden vaikutusten torjumiseksi. Se hyödyttäisi kaikkia talouden sektoreita maatalous mukaan luettuna.

Itse haluan tehdä selväksi, että aion jatkossakin puhua tällaisen rahaston perustamisen puolesta. Aion esittää ehdotuksen parlamentille uudestaan sitten, kun komissio julkaisee suunnittelemansa tiedonannon ilmastomuutokseen sopeutumisesta muutaman kuukauden kuluessa.

Olemme aiemmin perustaneet solidaarisuusrahaston, jonka kautta voidaan lieventää ilmastokatastrofien aiheuttamia tappioita, ja meidän on mielestäni nyt aika pohtia välinettä, jonka kautta voidaan toimia ennakoivasti ja rahoittaa ennaltaehkäiseviä toimia tällaisten ilmastokatastrofien ympäristölle ja taloudelle aiheuttamien kustannusten alentamiseksi.

Péter Olajos, *PPE-DE-ryhmän puolesta*. – (HU) Kiitos, puhemies. Ensiksi haluaisin yhtyä kollegoideni parlamentin jäsen Seeberille osoittamiin kehuihin. Hän on tuonut työskentelyyn asiantuntemusta ja kovaa työtä ja ansaitsee todellakin menestyksen ja kehuja. Tämä on erittäin tärkeä aihe. Omassa maassani Unkarissa kuivuus uhkaa 90:tä prosenttia maa-alasta. Säännöllisesti toistuva kuivuus on viime vuosina aiheuttanut poikkeuksellisen paljon vahinkoa Unkarin maataloudelle; pelkästään viime vuonna vahingot olivat arvoltaan miljardi euroa. Kuivuuden aiheuttamat ongelmat eivät koske pelkästään eteläisiä maita. Se on aiheuttanut valtavia ongelmia Unkarissa siitäkkin huolimatta, että sekä Euroopan suurin joki Tisza että seitsemänneksi suurin joki Tisza virtaavat molemmat maan halki. Tästä huolimatta näiden kahden suuren joen väliin jäävä sadan kilometrin laajuinen alue on alkanut kärsiä aavikoitumisesta, ja tuo prosessi etenee koko ajan nopeammin. Tämä on merkki siitä, että Euroopan unioni tarvitsee kokonaisvaltaista vesivarojen hallintaohjelmaa. Näin ollen olen tyytyväinen tähän mietintöön, joka osoittaa, että Euroopan unioni on vakaasti päättänyt ryhtyä taistelemaan aavikoitumisen hillitsemiseksi ja toimimaan tuon taistelun hyväksi.

Budjettivaliokunta tuki eilen ehdotukseni mukaisesti kokeiluhanketta ja vaati tukea aavikoitumisen hillitsemiselle. Meidän kaikkien täytyy kuitenkin osallistua enemmän tehokkaiden maatalouskäytäntöjen ja kokonaisvaltaisen vesitalouden tukemiseen. Toimenpiteet, joita meidän on toteutettava tavallisten kansalaisten vedenkäytön järjeistämiseksi, ovat myös tärkeitä. Ilmastomuutoksen takia säännöllisesti toistuvista niukan veden kausista koituvat seuraukset ovat jatkossa todennäköisesti vielä pahempia, ja jokaisella ilmaan haihtuneella vesipisaralla on merkitystä.

Lopuksi haluan kiinnittää huomionne maailmanlaajuiseen vastuuseen. Koska maapallon väkiluku kasvaa dynaamisesti, mikä aiheuttaa yhä enemmän painetta teollisuudelle, maataloudelle sekä kehitysmaiden vedelle, Euroopan on arvioitava uudelleen vesivaransa. On meidän tehtävämme ja velvollisuutemme suojella ja lisätä noita varoja. Kiitos.

Edite Estrela, PSE-ryhmän puolesta. – (PT) Haluan Euroopan parlamentin sosialidemokraattisen ryhmän puolesta kiittää esittelijää hänen tekemästään työstä. Tämä tärkeä mietintö sisältää asianmukaisia ehdotuksia siitä, miten Euroopan unioni voi tarttua veden niukkuuden ja kuivuuden asettamaan haasteeseen. Ongelma ei ole uusi, mutta se on aiempaa vakavampi ja laaja-alaisempi. Vuoden 2003 kuivuus aiheutti haittaa yli 100 miljoonalle ihmiselle ja kolmannekselle EU:n maa-alasta sekä tuotti Euroopan taloudelle 8,7 miljoonan euron kustannukset. Veden niukkuus ei ole enää pelkästään Etelä-Euroopan maiden ongelma. Sen vaikutukset tuntuvat jo Keski- ja Pohjois-Euroopassa, kuten täällä on mainittu, ja ilmastomuutos vain pahentaa tilannetta.

Euroopan unionin on ryhdyttävä kiireellisesti toimenpiteisiin ratkaistakseen vedenkulutukseen ja veden tuhlaamiseen liittyvät ongelmat. Euroopan ympäristökeskuksen tietojen mukaan Euroopassa voitaisiin säästää valtavasti vettä. Käyttövedestä voitaisiin säästää noin 40 prosenttia. Lisäksi vähintään 20 prosenttia Euroopan vedestä menee edelleen hukkaan tehottomuuden vuoksi. Tämän takia esittämäni ja ympäristön, kansanterveyden ja elintarviketurvallisuuden valiokunnan hyväksymät tarkistukset jäteveden uudelleenkäytöstä ja suolanpoistosta ovat täysin perusteltuja. Ja koska vettä menee paljon hukkaan putkien vuotamisen takia, ehdotin, että jäsenvaltiot voisivat hyödyntää rakennerahastoja parantaakseen ja uudistaakseen käytössä olevaa infrastruktuuria ja teknologiaa. Veden säästämiseen pyrkivää kulttuuria on mahdotonta kehittää ilman kansalaisia. Siksi on lisättävä kansalaisten tietoisuutta ja tiedotuskampanjoita. Vesi on julkista omaisuutta, mutta sitä on niukasti. Meidän kaikkien on omalta osaltamme vähennettävä kulutusta ja vältettävä tuhlaamista, jotta vettä olisi kaikkien saatavilla oikeudenmukaisella hinnalla.

Ennen kuin päätän puheenvuoroni, haluaisin kysyä neuvostolta ja komissiolta, milloin solidaarisuusrahaston tukimekanismien joustavuutta aiotaan parantaa. Kuivuus on poikkeuksellinen luonnonilmiö, jolla on vakavia ja pitkäkestoisia vaikutuksia siitä kärsivien alueiden elinoloihin ja sosioekonomiseen vakauteen. Näin ollen olisi hyödyllistä, että rahastosta annetaan tukea alueellisesti vaikuttavissa tilanteissa ja että myös kansalaisille ja yksityishenkilöille koituvista vahingoista tehtäisiin tukikelpoisia.

Anne Laperrouze, ALDE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kuulijat, vilkkaat keskustelut, joita olemme viime aikoina käyneet energia-asioista, osoittavat, että energia on arvokasta omaisuutta, perustarve. Entäs sitten vesi? Se on vielä arvokkaampaa. Tiedämme, että kehitysmaat kärsivät veden niukkuudesta. Entäs sitten Eurooppa? Vesi on arvokas luonnonvara myös Euroopassa. Meidän pitää lopettaa sen tuhlaaminen; meidän pitää suojella tätä luonnonvaraa.

Mietintö, josta äänestämme huomenna, on kattava. Siinä käsitellään teknisiä näkökohtia, kuten jakeluverkostojen vuotoja, sekä poliittisia ja yhteiskunnallisia näkökohtia, kuten käyttö ja tehokasta vedenkulutusta koskevan tietoisuuden lisääminen. Vedenkäyttöön liittyvä vastuu on sekä yksilökohtaista että yhteistä. Mietinnössä käsitellään myös veden niukkuudesta ja kuivuudesta johtuvia ongelmia sekä välittömiä että pidempiaikaisia ilmastomuutokseen liittyviä ongelmia.

Haluaisin tuoda esiin, että on tärkeää jakaa hyviä käytäntöjä, sillä veden niukkuuden tai kuivuuden vakavuus vaihtelee Euroopassa. Näin ollen kaikilla alueilla saadut käytännön kokemukset ovat erittäin tärkeitä, jos haluamme välttää nämä ilmiöt tai ratkaista niihin liittyvät ongelmat. Menen jopa pidemmälle ja totean, että voimme oppia sekä hyvistä että huonoista käytännöistä.

Olen tyytyväinen myös siihen, että veden saatavuus ja veden laatu on liitetty toisiinsa. Parlamentti onkin osoittanut veden laadun suuren merkityksen erilaisten tekstien kautta, kuten ympäristölaatumormeissa, sekä torjunta-aineista käytävässä keskustelussa.

Kyseessä olevan luonnonvaran niukkuutta koskevalla ratkaisulla on useita eri puolia: meidän on kannustettava tutkimusta ja kehitystä, meidän on parannettava tekniikan ja maatalouden käyttöä, meidän on muutettava käyttäytymistä yksilötasolla. Meidän pitää ryhtyä toimiin heti ja osoittaa vääräksi vanha englantilainen sananlasku ”veden arvon ymmärtää kun kaivo on tyhjä”.

Marie Anne Isler Béguin, Verts/ALE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, minäkin haluaisin kiittää esittelijää tästä työstä. Emme voi muuta kuin korostaa sitä, että vedestä on tullut arvokas ja harvinainen luonnonvara.

Esittelijä kertoi meille, että 3,2 miljardia asukasta maapallolla saattaisi kärsiä tulevaisuudessa vesipulasta. Tiedämme myös, ettei Euroopalla ole immuniteettia tätä vastaan. Näin ollen meidän pitäisi tehdä kaikkemme tuon harvinaisen luonnonvaran suojelemiseksi. Vesi on yhteistä omaisuutta, ja on valitettavaa, ettei ympäristön, kansanterveyden ja elintarviketurvallisuuden valiokunta hyväksynyt joitakin esittämistäni tarkistuksista.

Siksi puhunkin komissiolle suoraan. Toivon, että YMP:n uudistuksen yhteydessä tarkistamme myös joitakin viljelymenetelmiä. Viittaan pääasiassa kasteluteknikoihin, jotka eivät sovellu kaikille unionin alueille ja joista on luovuttava, jos aiomme lopettaa veden tuhlaamisen.

On myös sääli, ettei ydinvoimaloiden jäähdytystä koskevaa tarkistusta otettu mukaan, sillä omassa maassani Ranskassa ydinvoimaloita on joko suljettava tai jäädytettävä sadettimien avulla niinä vuodenaikoina, kun jokien vesi on hyvin alhaalla. Tämä on naurettavaa ja kansalaistemme kannalta erittäin vaarallista.

Kartika Tamara Liotard, GUE/NGL-ryhmän puolesta. – (NL) Arvoisa puhemies, haluaisin aluksi esittää lämpimät kiitokseni kollega Seeberille. Monet meistä luulevat puhtaasta juomaveden näytävän tältä. Haluaisin huomauttaa, että hyvin monissa maissa tämä lasi on tyhjä. Monilla ihmisillä ei ole joko ollenkaan vettä tai vesi näyttää tältä.

Öljypulaa koskevat keskustelut käyvät kuumina, ja joskus ihmettelen, miksi näin ei ole veden kohdalla. Vesi on kuitenkin elämän ja kuoleman kysymys. Maapallon väkiluku kasvaa jatkuvasti ja puhdasta juomavettä on saatavilla vähemmän ja vähemmän. Veden niukkuus koskee myös Eurooppaa. Tähän liittyy myös veden ”piiloniukkuus” esimerkiksi silloin, kun kotitalouksilta katkaistaan juomaveden jakelu. Syitä on monia, esimerkiksi huonot vedenpuhdistusjärjestelmät, julkisten palvelujen hiipivä vapauttaminen, torjunta-aineiden ja keinotekoisien lannoitteiden käyttö sekä intensiivinen karjankasvatus. Tiesittekö, että 100 gramman pihvin tuottamiseen tarvitaan 2 400 litraa vettä?

Komission tiedonannossa keskitytään pääasiassa veden säästämiseen. Minun mielestäni se on sama kuin jos kannettaisiin kivihiiltä Newcastleen, koska ensin olisi tartuttava juuri mainitsemieni ongelmien syihin. Ensinnäkin on investoitava sekä Euroopassa että sen ulkopuolella kunnollisiin veden käsittely- ja puhdistusjärjestelmiin. Lisäksi on käytettävä torjunta-aineita varovaisemmin, pohdittava intensiivisen karjankasvatuksen vaikutuksia vesivarojen hallintaan sekä toteutettava toimenpiteitä ilmastomuutoksen torjumiseksi.

Puhtaasta juomaveden saatavuus on kansalaisoikeus, joka kuuluu kaikille. Ongelmaa ei aiheuta juomaveden saatavuus tai riittävyys, vaan puhtaasta juomaveden jakelu, turha saastuttaminen ja yksityistäminen. Esimerkkinä voidaan mainita Yhdistynyt kuningaskunta, missä yksityistäminen nosti yllättäen jyrkästi hintoja ja monilta kotitalouksilta katkaistiin vedenjakelu. Tämä on häpeällistä. Kannatan sitä, että juomaveden jakelu säilytetään julkisen sektorin tehtävänä.

Johannes Blokland, IND/DEM-ryhmän puolesta. – (NL) Arvoisa puhemies, veden niukkuus ja kuivuus aiheuttavat haittaa erityisesti Euroopan unionin eteläisissä osissa, ja niillä on sekä ilmastollisia että inhimillisiä seurauksia. Matkailuala kuluttaa myös hyvin paljon vesivaroja juuri niissä maissa, joissa ongelmat ovat jo vakavia. IPCC:n tutkimustulokset osoittavat, että riskit kasvavat edelleen tulevina vuosina. Näin ollen meidän täytyy huolehtia siitä, ettei vesitilanne pääse enää yhtään huonommaksi.

Tämä mietintö välittää mielestäni hyvän viestin. Tehokas vedenkäyttö on ratkaisevan tärkeää veden niukkuuden ja kuivuuden torjunnassa. Korostan erityisesti veden hinnoitteluperiaatetta, johon myös viitataan mietinnössä. Useilla jäsenvaltioilla on siitä myönteisiä kokemuksia. Minäkin olen tyytyväinen siihen, miten mietinnössä suhtaudutaan vesipolitiikan puitteiden suhteen. Mielestäni se on oikea paikka käsitellä veden niukkuuden ja kuivuuden aiheuttamia ongelmia. Lopuksi onnitelen kollega Seeberia hyvin tehdystä työstä.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Arvoisa puhemies, niin kauan kuin vesivarat kuuluvat jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan eivätkä EU tai Euroopan yhteisöjen tuomioistuin voi puuttua niihin millään tavalla, on varmasti järkevää toteuttaa yhteistä strategiaa vesipulan torjumiseksi.

Se on kuitenkin järkevää vain siinä tapauksessa, että käsittelemme ongelmaa kokonaisvaltaisesti ja tartumme myös muihin siihen liittyviin ongelmiin, kuten väkiluvun räjähdysmäiseen kasvuun ja ilmastomuutokseen. Maataloussektori vastaa 70 prosentista maailman vedenkulutuksesta, ja kyseisellä alalla voitaisiinkin säästää valtavasti vettä. EU:n täytyy kuitenkin myös maksaa osansa tuhlattusta vedestä vaatimalla liitääntä kanavavointijärjestelmään sekä sen käyttöä.

Tämän lisäksi vesipulaa pahennetaan usein huonoilla päätöksillä – kuten Kyproksessa, missä kansalaiset maksavat vedenkäytön säännöstelyn muodossa hinnan siitä, että vesipulasta huolimatta rakennetaan uusia golfratoja.

Meidän pitää näin ollen toimia tietoisemmin ja herkemmin, koska kyse on vedestä, elintärkeästä luonnonvarasta. Tämä ei kuitenkaan saa missään tapauksessa johtaa siihen, että kaikki jäsenvaltiot pakotetaan EU:lle tyypilliseen tapaan arvoltaan epäilyttäviin etuihin.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (HU) Kiitos, puhemies. Hyvät kuulijat, veden puute ja kuivuus muodostavat yhden pahimmista Euroopan unionia tällä hetkellä koskettavista ongelmista. Kyse on monimutkaisesta asiasta, joka liittyy läheisesti myös muihin ympäristökysymyksiin. Tämä on pidettävä mielessä sääntelyä laadittaessa. Veden kulutus ei rajoitu maantieteellisesti jollekin tietylle alueelle. Se ylittää rajat, mikä vaatii sääntelyä Euroopan unionin tasolla. Meidän pitää painottaa tätä tärkeää näkökohtaa rajatylittävissä vesivarojen hallinnassa. Suurta vahinkoa aiheuttavat tulvat ovat tiiviisti kytköksissä laajamittaisiin metsähakkuihin. Toisin sanoen siis metsien hävittäminen aiheuttaa yhtäältä maaperän hedelmättömyyttä ja aavikoitumista, toisaalta tuhoisia tulvia.

On tärkeää korostaa sitä, että meidän on säilytettävä toissijaisuusperiaate vesivarojen hallinnassa. Paikallisia alueviranomaisten sekä vaaleilla valittujen valtuustojen roolia on vahvistettava, koska kyseiset elimet voivat vaikuttaa ratkaisevasti veden niukkuuden ja kuivuuden aiheuttamiin ongelmiin maankäytön ja rakennusmääräysten kautta.

Alue- ja paikallisviranomaisten lisäksi on muistettava kansalaisjärjestöt. Niiden rooli on merkittävä koulutuksessa ja mainoskampanjoissa, ja tätä roolia pitäisi jatkossa tukea. On tärkeää järjestää kannustus- ja mediakampanjoita, sillä noilla foorumeilla voidaan korostaa kyseisten ongelmien olevan olemassa, mutta lisäksi kansalaiset voivat nähdä, miten ajatukset ja ehdotukset toteutetaan käytännössä.

Haluaisin myös kiinnittää huomiota siihen, että jäsenvaltioilla on oltava jonkin verran liikkumavaraa, jotta ne voivat säännellä muita kasteluun ja vesivarojen hallintaan liittyviä kysymyksiä omat erityisolosuhteensa huomioon ottaen. Eri sääntelyviranomaisten täytyy tehdä yhteistyötä kestävä vesivarojen hallintakehyksen luomiseksi. Haluan kiittää kollega Seeberia kaikesta työstä, jota hän on tehnyt tämän mietinnön parissa. Kiitän myös huomiostanne.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). - (ES) Arvoisa puhemies, olen tyytyväinen siihen, että vesikysymyksestä on laadittu asiakirja. Valitettavasti olen kuitenkin sitä mieltä, että ilmastomuutosongelman vuoksi aiheita koskevat näkemykset ovat tässä asiakirjassa yksipuolisia ja hyvin yksityiskohtaisia, koska ne keskittyvät vain veden säästämiseen.

Tästä huolimatta ylistän useita asioita, joita kollega Seeber on tuonut esiin ja laajentanut komission asiakirjan pohjalta tekemällä selväksi, että vesi on kaikkien oikeus – vettä kaikille – ja että eri alueiden on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä keskenään. Tämä on ilmiö, joka ei ole tällä hetkellä ajan tasalla, ja se on hyvä opetus kaikille niille, jotka luulevat, että vesi kuuluu niille, joiden takapihalla joki sattuu virtaamaan.

Minun on kuitenkin todettava, että meidän on mielestäni alettava tarkastella vesi- ja ilmastokysymyksiä yleisestä näkökulmasta. Maailmassa on tällä hetkellä kolme ongelmaa: yksi on nälkä ja elintarvikepula, toinen on ilmastomuutos ja kolmas on kuivuus, josta on kärsitty jo useiden vuosisatojen ajan.

Varojen lisääminen on olennainen seikka, jota tässä ei käsitellä. Meidän on moninkertaistettava nykyiset varat, mikä mainitaan ainoastaan parlamentin esittämässä tarkistuksessa. Suolanpoisto ei riitä, vaan meidän on myös alettava uudelleen säännellä jokia. Lisäksi ajattelen uutta tekniikkaa ja uutta ”vesikaavaa”, joiden avulla pyritään kaikin tavoin siihen, että vesi pysyy maaperässä: esimerkkinä mainittakoon uudelleen metsittäminen, säiliöt veden ottamiseksi talteen tulvien aikaan, pohjavesikerrosten täydentäminen tulvien aikaan ja muut toimenpiteet.

Meidän pitää myös laatia maatalousalalle strategia, jotta voidaan tuottaa sama määrä kuin nyt mutta keskittymällä sellaisiin uusiin viljelykasveihin, joiden kasvatuksessa tarvitaan vähän vettä. Samasta syystä meidän täytyy keskustella vesitaloudesta, sillä kyse ei ole vain hintojen noususta, kuten tässä on todettu, vaan vesitalous on paljon monimutkaisempi asia.

Siksi tarvitaan maatalousalan strategiaa, kulutusstrategiaa, maaperäkäsittelyä, joen sääntelyä sekä veden ohjaamista toisaalle tarvittaessa. On tärkeää, että maailma on jatkossakin kestävä ja että ajatellaan ihmisiä ja taloutta.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Arvoisa puhemies, aivan ensiksi haluaisin kiittää komissiota siitä, että se on vihdoinkin antanut kuivuutta ja veden niukkuutta käsittelevän asiakirjan, mitä parlamentti on pyytänyt jo jonkin aikaa. Erityisesti olemme kokeneet, että suuriin tulviin on reagoitu oikein ja riittävästi, mutta jatkuvasti on unohdettu, että toisissa paikoissa kuivuudesta on tulossa rakenteellinen ongelma ja että veden niukkuus aiheuttaa yhteiskunnallisten seurausten lisäksi taloudellisia seurauksia sekä vaikuttaa vieläkin enemmän kestävyiden eri osatekijöihin.

Onnittelten esittelijä Seeberia erinomaisesta työstä ja kiitän häntä aktiivisesta osallistumisesta ja läsnäolosta kotikaupungissani Zaragozassa järjestetyn International Expo -tapahtuman yhteydessä pidetyn Euroopan ympäristöpäivän aikana käydyissä keskusteluissa.

Kiitän häntä siitä, että kyseisessä tapahtumassa Euroopan unionilla oli mahdollisuus kollega Seeberin välityksellä ilmaista huolensa kestävästä vedenkäytöstä sekä määrittää Euroopan unionia koskevat tarpeet ja ongelmat unionin ja Euroopan parlamentin näkökulmasta.

Minun on myös todettava, että nykyään tiedämme veden niukkuuden aiheuttamien ongelmien liittyvän läheisesti ilmastomuutosprosessiin, koska tiedämme, että tuossa prosessissa rajoittamaton metsäkatko ja kaupunkirakentaminen pahentavat veden niukkuutta. Näin ollen asianomaisten viranomaisten on huomioitava vesikysymykset maankäyttösuunnitelmissaan etenkin kehitettäessä taloudellista toimintaa jatkuvasti herkimillä jokialueilla.

Tähän liittyen tuemme komission ehdotukseen sisältyvää periaatetta vedenkäyttöä koskevien hierarkioiden määrittämisestä, ja kuten kollega Seeber mietinnössään toteaa, katsomme, ettei veden ohjaaminen pitkien matkojen päähän ole missään tapauksessa ratkaisu veden niukkuuden ongelmaan.

Päinvastoin lähtökohtamme pitäisi aina olla se, että vesipolitiikan puitteiden direktiiviä sovelletaan oikein kehiksenä, jonka ansiosta kaikkien Euroopan vesistöjen tila saadaan hyväksi kunnioittamalla yhteisiä valuma-alueita sekä laadun parantamistavoitteita.

Kuten parlamentin jäsen Seeberin mietinnössä aivan oikein todetaan, vesikato on jopa 50 prosenttia kaupungeissa ja 20 prosenttia Euroopassa yleensä. Erilaisten mekanismien ja teknologioiden sekä uusien veden säästämistä ja vedenkäytön tehokkuutta koskevien mallien avulla voitaisiin saavuttaa jopa 40 prosentin säästöt.

Jotta tämä onnistuisi, meidän täytyy edistää kestävästä vedenkäytöstä sekä olemassa olevien vesivarojen suojelua ja tehokasta ja kestävästä käytöstä.

Näin ollen kannatamme ehdotusta, jonka mukaan eurooppalainen kuivuuden seurantakeskus pidettäisiin Euroopan ympäristökeskuksen yhteydessä ja luotaisiin kaupunkien verkosto kestävästä vedenkäytön edistämiseksi.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kuulijat, vesiongelman sisällyttäminen kaikille politiikanaloille ja kattavan suunnitelman laatiminen tuon ongelman käsittelemiseksi ovat todellisia haasteita, joihin on kyettävä vastaamaan, kuten tämä keskustelu on hyvin selvästi osoittanut. Kaikki politiikan tasot – kansallinen, alueellinen ja paikallinen – olisi otettava mukaan prosessiin.

Solidaarisuusrahastoa koskevan mietinnön esittelijänä ja ottaen huomioon sen, että parlamentti ilmaisi kantansa niinkin kauan sitten kuin toukokuussa 2006, kehotan jälleen kerran neuvostoa tekemään nopeasti päätöksen ehdotuksesta asetukseksi EU:n solidaarisuusrahastosta, jotta rahoituskelpoisuuden kriteerejä ja rahoituskelpoisia toimenpiteitä täydennetään kuivuuden aiheuttamilla vahingoilla. Siten luonnonkatastrofien aiheuttamia tuhoja voidaan käsitellä tehokkaasti, joustavasti ja asianmukaisemmin.

Samalla kehotan kuitenkin myös alueellisia ja paikallisia viranomaisia käyttämään mahdollisimman kattavasti kaikki mahdollisuudet käyttää rakennusrahaston varoja infrastruktuuriin vedenkäytön tehostamiseksi ja vesivarojen suojeluun liittyvien haittojen ehkäisemiseksi. Sitä, että tähän liittyy aina myös toinen kehoitus – joka on suunnattu niin kaupungeissa kuin maaseudulla asuville kansalaisille – suhtautua vakavammin vesivarojen suojelutoimenpiteisiin, ei varmaankaan tarvitse korostaa; se on sanomattakin selvää.

Kiitän esittelijää.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Vesi on elintärkeää. Ilman vettä maapallolla ei olisi elämää. Sade on Jumalan lahja, jota pitää hallinnoida vastuullisesti. Emme saa huuhdella Jumalan antamaa lahjaa viemäristä alas. Meidän pitää käyttää se maaperän ravitsemiseen uuden elämän synnyttämiseksi.

Joka vuosi yli 20 miljardia kuutiota sadevettä johdetaan eurooppalaisista kaupungeista viemäreitä ja salaojituksia pitkin meriin ja valtameriin. Tämä on todellinen syy siihen, miksi Eurooppa kuivuu, sillä sadevesi kaikissa muodoissaan on kaikkien vesivarojen lähde mantereella.

Olen iloinen siitä, että esittelijä Richard Seeber pyrkii löytämään ratkaisuja ongelmiin, joita veden niukkuus ja kuivuus aiheuttavat EU:ssa. Odotin kuitenkin hieman kunnianhimoisempaa mietintöä. Sadeveden talteenotto mainitaan mietinnössä ainoastaan kohdassa 48, joka on mukana mietinnössä aluekehitysvaliokunnassa tekemäni ehdotuksen ansiosta, ja siinäkin vain hyvin rajallisesti.

Joukko slovakialaisia ja tšekkiläisiä tiedemiehiä ovat laatineet Michal Kravčíkin johdolla niin kutsutun uuden vesikaavan, joka uskoakseni on myös vaikuttanut esittelijäämme ja tuo tulevaisuudessa muutoksia EU:n vesipolitiikan puitedirektiiviin. Tietääkseni komission jäsen Špidla on myös ilmaissut tukensa kyseiselle ehdotukselle ja ohjelmalle.

Avril Doyle (PPE-DE). - (EN) Arvoisa puhemies, haluan kiittää Richard Seeberia sitoutumisesta tällä hyvin tärkeällä alalla. Tuen täysin siirtymistä vedenkäytön kannalta tehokkaaseen ja vettä säästävään talouteen. Tuen luonnollisesti myös vesipolitiikan puitedirektiivin täysimääräistä soveltamista, koska olin tiiviisti mukana asian käsittelyssä muutama vuosi sitten entisen itävaltalaisen kollegan, Marilies Flemmingin, toimiessa esittelijänä.

Itse asiassa vesipolitiikan puitedirektiivin 9 artiklan sisältö, johon haluaisin tänään kiinnittää huomionne, perustui tarkistukseen, jota esitin alkuperäiseen ehdotusluonnokseen. Haluaisin komissiolta vakuudet siitä, että mahdollisissa veden hinnoittelua tai vedenkulutuksen mittaamispakkoa koskevissa ehdotuksissa noudatetaan vesipolitiikan puitedirektiivin 9 artiklaa. Se sallisi jatkossakin Irlannin vakiintuneen käytännön, jonka mukaan kotitalouksia ei veloiteta kotikäytöstä.

Olkaa ystävällisiä älkääkö pyytäkö minua perustelemaan tämän kestävyyttä tässä ja nyt, vaan uskokaa, että tässä on kyse poliittisesti hyvin arkaluontoisesta asiasta, joka on mielestäni parasta jättää Irlannin hallitusten hoidettavaksi EU:n direktiivin sijasta. Irlanti on kostea saari Länsi-Euroopassa, mutta vesipula koskettaa myös meitä, kun tarkastelemme ilmastonmuutoksen vaikutuksia veteen.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). - (HU) Elintarvikkeiden ja veden strateginen arvo on nykyään sama kuin öljyn ja kaasun. Yhtenä hetkenä kärsimme vesipulasta ja toisena tulvista sisämaassa. Tämä on Euroopan laajuinen ongelma ja kollega Seeberin mietintö on äärimmäisen tärkeä. Haluaisin muuttaa Esther Herranz Garcían ehdotusta siten, ettemme tarvitse unionin yhteistä kantaa tulvista vaan vesivarojen hallinnasta, sillä sisämaassa esiintyvät tulvat aiheuttavat yhtä suuria ongelmia kuin kuivuus. Valiokunnassa istuvat myös tietävät aivan hyvin, ettei tätä varten ole yhteistä eurooppalaista riskinhallintaperustaa. Kuivuusongelmaan on puututtava tästä näkökulmasta eikä pelkästään Välimeren maissa. Kollegani Péter Olajos on todennut, että maanpinnan taso on vajonnut viimeisten neljän vuosikymmenen aikana neljä metriä Homokhátságissa, Tonavan ja Tiszan välisellä alueella. Aavikoituminen on saavuttanut Unkarin ja Keski-Euroopan. Kyse on koko Eurooppaa koskevasta ongelmasta. Voimme oppia paljon israelilaisilta kollegoiltamme, eikä minua ainakaan hävetä oppia; heidän kastelumenetelmänsä ovat erinomaiset. Kiitoksia tarkkaavaisuudestanne.

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Arvoisa puhemies, vesivarojen, vesistöjen ekosysteemien ja juomaveden suojeleminen on yksi ympäristönsuojelun ydintekijöistä. Siksi EU:n tasolla tarvitaan koordinoituja toimia tämän arvokkaan luonnonvaran tehokkaan suojeleminen varmistamiseksi. Vedenkulutuksen alalla kolme tärkeintä Eurooppaa koskevaa haastetta ovat säästeliäs, kestävä ja tehokas kulutus.

Ilmastonmuutos ei ole ainoa Eurooppaa koskeva haaste. Veden kysynnän jatkuvasta kasvusta huolimatta kamppailemme edelleen liiallisen, kestäättömän ja tehottoman vedenkulutuksen kanssa, joka lisäksi kasvaa melkein kaksi kertaa niin nopeasti kuin maapallon väkiluku. Pelkästään Euroopassa ainakin 20 prosenttia vesivaroista menee hukkaan tehottoman hallinnan takia. Kysynnän sääntelyyn tähtäviä toimia on siksi suosittava tavanomaisen jakelun lisäämisen sijasta. Jakelun sääntelyä olisi harkittava vasta siinä vaiheessa, kun vesivarojen säästävällisen hallinnan, kysynnän sääntelemisen ja koulutuksen keinot on käytetty. Alueellisen yhteistyön ja rakennerahastojen hyödyntämisen rooli voi myös olla merkittävä.

Vladimír Špidla, komission jäsen. - (CS) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, kiitos tästä vesivarojen hallintaa ja veteen liittyviä ongelmia koskevasta keskustelusta, jonka yhteydessä on tullut esiin useita eri näkökohtia. En aio vastata kullekin yksittäiselle puhujalle erikseen, mutta haluan kuitenkin käsitellä useita mietinnössä mukana olevia kysymyksiä, joita pidän erityisen tärkeinä. Ensinnäkin mietinnössä tunnustetaan vesipolitiikan puitedirektiivin merkitys. Kyseisen direktiivin täysimääräinen täytäntöönpano on ensisijainen tavoite, ja sen ansiosta voidaan paremmin ratkaista vesivarojen huonoon hallintaan liittyvä ongelma. Mietinnössä todetaan

myös, että olisi suosittava kysyntäpuolella toteutettavia toimenpiteitä, ja pannaan tyytyväisenä merkille, että veden säästäminen on komission tärkein tavoite ongelman käsittelyssä. Euroopassa voitaisiin säästää valtava määrä vettä: 33 prosenttia kotitalouksissa ja 43 prosenttia maataloudessa.

Mietinnössä korostetaan myös ilmastonmuutoksen, veden niukkuuden ja kuivuuden välistä yhteyttä sekä tarvetta huomioda veteen liittyvät kysymykset muilla politiikanaloilla, esimerkiksi maankäytön suunnittelussa, jonka osalta huonot päätökset ovat joissain tapauksissa pahentaneet ongelmaa. Mietinnössä kehoitetaan myös alue- ja paikallisviranomaisia hyödyntämään rakennerahastojen tarjoamat mahdollisuudet sekä korostetaan ympäristöohjelmien merkitystä yhteisen maatalouspolitiikan toisen pilarin alaisuudessa. Tämä yhdentymisen on ensisijainen tavoite siirryttäessä vettä säästäviin käytäntöihin.

Mietinnössä tunnustetaan myös korkealaatuisten tiedon tärkeys ja kehoitetaan komissiota edistämään eurooppalaisen kuivuuden seurantakeskuksen toiminnan käynnistymistä. Tiedonannon mukaisesti komission yhteinen tutkimuskeskus kehittää parhaillaan sen prototyyppiä.

Mietinnössä korostetaan lisäksi sitä, että tarvitaan täsmällisiä toimenpiteitä sekä konkreettista aikataulua niiden toteuttamista varten. Voin vakuuttaa teille, että komissio aikoo kehittää edelleen tiedonannossa määritettyjä tavoitteita ja että se laatii parhaillaan kertomusta, jossa arvioidaan edistymistä tämän ongelman ratkaisemisessa. Komissio on myös täysin sitoutunut käsittelemään näitä kysymyksiä jatkuvasti kansainvälisissä yhteyksissä, esimerkiksi Yhdistyneiden Kansakuntien aavikoitumisen estämistä koskevan yleissopimuksen sekä ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen kautta.

Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, lopuksi haluaisin sanoa, että vettä koskevat kysymykset ovat jatkossakin poliittisen ohjelmamme keskiössä ja että mietintönne on erittäin hyödyllinen ja ajankohtainen panos komission jatkuviin toimiin ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.

Hyvät kuulijat, mielestäni tämä keskustelu on osoittanut selvästi sen, että vesivarojen hallinta on monimutkainen asia. Olen myös kanssanne täysin samaa mieltä siitä, että se on virtaviivaistettava kaikille politiikanaloille ja että sen eri tekijät ovat myös erittäin tärkeitä kansainvälisesti katsottuna.

Richard Seeber, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, kiitän komission jäsentä sekä kollegoita hyvästä palautteesta. Haluaisin sanoa jo etukäteen, että vesivarojen hallinnan on oltava jatkossakin kansallisen määräämisoikeuden alainen kysymys. Meidän pitää silti osoittaa solidaarisuutemme, jonka on perustuttava vapaaehtoisuuteen.

Kollegat esittivät monia hyviä ja erittäin yksityiskohtaisia ehdotuksia. Huomioin niistä vain osan siitä yksinkertaisesta syystä, että kyse on oma-aloitemietinnöstä, joka on pidettävä melko yleisluontoisena ja jossa voidaan tuoda esiin vain yleisiä periaatteita. Odotan kovasti asiakirjaa, jonka komissio toivottavasti esittelee muutaman viikon kuluessa. Kyse on vihreästä kirjasta, jossa käsitellään sopeutumista ilmastonmuutokseen. Me kaikki odotamme kovasti kyseistä asiakirjaa, koska tiedämme, että Sopeutuminen ja ilmastonmuutos -osio käsittelee ensisijaisesti vettä. Odotamme innokkaasti, mitä konkreettisia ehdotuksia komissio esittää.

Haluaisin muistuttaa teitä siitä, että meidän mielestämme valtavirtaistaminen on äärimmäisen tärkeää. On ehdottoman tärkeää sisällyttää vesipolitiikka kaikille muille politiikan ja toiminnan aloille, kuten kollega Berendkin totesi. Unionin rahastoja ei tule käyttää toimenpiteisiin, jotka edistävät veden niukkuutta lyhyellä tai pitkällä aikavälillä. Kaikkien on ymmärrettävä – ja meidän pitää lisätä tietoisuutta tästä sekä politiikan että talouden aloilla – ettei vesi ole ehtymätön luonnonvara. Kollega Doyle mainitsi veden hinnoittelun. Asia on hyvin selvä: 9 artikla on pantava täytäntöön, mutta tässä asiassa jäsenvaltioilla on paljon liikkumavaraa ja joustoa ja niiden perinteet on otettava huomioon.

Tuen myös kysyntään liittyviä toimenpiteitä, mutta kuten espanjalainen kollegamme sanoi, myös jakelupuoli on otettava huomioon. On erityistilanteita, joissa ongelmat on yksinkertaisesti ratkaistava jakelun kautta.

Viimeiseksi haluan vilpittömästi kiittää kaikkia innostavasta keskustelusta.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Louis Grech (PSE), kirjallinen. – (EN) Veden niukkuus on kasvava huolenaihe kaikille kansakunnille. Yleensä sen seuraukset tuntuvat kuitenkin voimakkaammin köyhimmillä alueilla, joilla ne aiheuttavat ympäristön

ja talouden kannalta suuria vastoinikäymisiä. Joissakin maissa vaikutukset näkyvät muita maita selvemmin, mikä johtuu maiden maantieteellisestä sijainnista sekä talouden ydinaloista. Välimeren alueella veden niukkuus aiheuttaa akuutin ongelman, koska se voi haitata matkailua. Vesivarojen suojeleminen niukkana luonnonvarana on perustavanlaatuinen asia ympäristönsuojelussa sekä taloudellisessa kehityksessä.

Unionin on luotava johdonmukaisempaa politiikkaa veden kulutuksen, koulutuksen ja politiikan yhtenäistämisen osalta, jotta voidaan varmistaa vesihuollon sekä ympäristön tehokas ja vastuullinen suojeleminen jäsenvaltioissa. Lisäksi suolanpoistolaitosten ja veden kierrätysteknologian alalla tarvitaan enemmän tutkimusta edullisemman ja tehokkaamman järjestelmän kehittämiseksi.

EU:n sisällä – tai ainakin joissakin jäsenvaltioissa – tarvitaan myös parempaa ja tiukempaa lainsäädäntöä pohjavesien väärinkäytön ja saastumisen hillitsemiseksi. Joillakin alueilla olisi myös edistettävä rakennerahastojen käyttämistä vesialan hankkeiden tukemiseen. On äärimmäisen tärkeää varmistaa, että kaikki yhteiskunnan sidosryhmät, poliitikot, teollisuus ja kuluttajat itse pitävät tätä ensisijaisena asiana, jotta he voivat tehdä tietoisia päätöksiä.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Ilmastonmuutoksella voi olla peruuttamattomia vaikutuksia maapallon vesivaroihin, minkä takia kaikki sosioekonomisen toiminnan osatekijät on sopeutettava vesipulan vaikutusten torjumiseksi.

Eurooppalainen ja kansainvälinen säädösketju tarjoaa tehokkaita keinoja, mutta meidän on todella edistytävä kaikkien hyväksytyjen toimenpiteiden pikaisessa toteuttamisessa. Tämä koskee erityisesti aavikoitumisen estämisestä tehtyyn yleissopimukseen sekä vesipolitiikan puitteiden direktiiviin sisältyviä toimenpiteitä, joiden täytäntöönpanoa koskevien määräaikojen pidentäminen vaarantaa vesivarojen kestävyys.

Vetoan komissioon ja jäsenvaltioihin, jotta ne hyödyntävät kaikkien asianmukaisten elinten ja paikallisviranomaisten aktiivista osallistumista ja nopeuttavat avoimia ja johdonmukaisia vedenkulutuksen hinnoitteluprosesseja soveltamalla ”käyttäjä maksaa”-periaatetta ja poistamalla veden häviämisen järjestelmästä.

Suosittelen myös, että jokialueiden järkevää käyttöä edistävien konkreettisten toimenpiteiden toteuttamista nopeutetaan erityisesti siellä, minne rakennetaan vesivoimalaitoksia, ja etenkin silloin, kun jokia käytetään ydinvoimaloiden jäähdyttämiseen. Järjetön käyttö yhdistettynä virtausten voimakkuuden merkittävään vähenemiseen voi nimittäin johtaa siihen, että useita puhtaita sähköntuotantolaitoksia joudutaan sulkemaan, mikä voisi puolestaan horjuttaa Euroopan sähköntuotantojärjestelmän tasapainoa. Tämä aiheuttaisi suuria riskejä unionin sähköntuotantoalalla.

Maria Petre (PPE-DE), kirjallinen. – (RO) Halusin esittää huomioni, koska edustan Euroopan parlamentissa Etelä-Romaniaa, jonka alueella on kärsitty pahasta kuivuudesta viime vuosina.

Viimeisin kuivuus vuonna 2007 aiheutti haittoja yli 80 prosentille maatiloista alueellani lalomi-passa. Uskon, että tätä ilmiötä voidaan torjua ja että voimme saavuttaa haluamiamme tuloksia, jos tarkastelemme asiaa myös aluekehityksen näkökulmasta. Jäsenvaltioiden täytyy toimia harkitsevasti herkillä jokialueilla, joilla on pulaa vedestä. Niiden on myös harkittava erityisen tarkasti, sallivatko taloudellisen toiminnan kyseisillä herkillä alueilla.

Kun myönnämme varoja vesialan infrastruktuuria varten, etusijalle on asetettava sellaiset infrastruktuurit, joissa hyödynnetään puhdasta teknologiaa, käytetään vettä tehokkaasti sekä huomioidaan toimenpiteet riskien ennalta ehkäisemiseksi.

Olen myös sitä mieltä, että niin komission kuin jäsenvaltioiden täytyy suosia sellaisen kulttuurin kehittymistä Eurooppaan, joka perustuu veden säästämiseen ja koulutuksen kautta omaksuttuihin hallintasuunniitelmiin.

Vesipula on uusi haaste. Tähän mennessä se on koskettanut 11:tä prosenttia unionin väestöstä ja 17:tä prosenttia unionin maa-alasta. Tämä haaste on huomioitava koheesiopolitiikassa.

Lopuksi lisään vielä seikan, joka myös on mielestäni erittäin tärkeä tulosten saavuttamisessa: solidaarisuusrahaston ja yhteisön pelastuspalvelumekanismien käyttö on optimoitava.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjallinen. – (RO) Veden niukkuus ja kuivuus on muodostunut vakavaksi ongelmaksi niin Euroopan unionissa kuin kansainvälisesti erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksesta, joka on pahentanut tilannetta. Nämä ilmiöt aiheuttavat toissijaisia haittoja biologiselle monimuotoisuudelle,

vedelle ja maaperän laadulle sekä lisäävät metsäpalovaaraa, kuten Etelä-Euroopassa hiljattain tuhoa aiheuttaneet tulipalot osoittivat.

Kaakkois-Euroopassa yhteisen maatalouspolitiikan alaiset tuet ovat lisänneet vedenkulutusta. Tämän takia on tarpeen kannustaa keskeyttämään kaikkien tukien maksaminen ja tukea vesivarojen hallintaa maaseudun kehittämisohjelmien kautta. Biopolttoaineiden kysyntä kasvaa myös jatkuvasti, mikä pakottaa meidät säätelemään tuotantoa ja muuta taloudellista toimintaa paikallisesti saatavilla olevan veden määrän mukaan.

Jotta nämä ongelmat voitaisiin ratkaista, ensisijainen tavoite on siirtyä tehokkaaseen vedenkäyttöön ja veden säästämiseen. Vesimaksut, joiden avulla voitaisiin edistää veden järkevää käyttöä, vesipolitiikan puitedirektiivin tavoitteiden saavuttamista sekä vastaavuussuhdetta muiden vettä koskevien menettelytapojen kanssa, pitäisi ottaa käyttöön tulevien toimien yhteydessä.

25. Arktisten alueiden hallinta globalisoituneessa maailmassa (keskustelu)

Puhemies. – (PL) Esityslistalla on seuraavana keskustelu Diana Wallisin, Bilyana Ilieva Raevan ja Johannes Lebechin Euroopan liberaalidemokraattien ryhmän puolesta komissiolle laatimasta suullisesta kysymyksestä arktisten alueiden hallinnasta globalisoituneessa maailmassa (O-0084/2008 – B6-0467/2008).

Diana Wallis, laatiija. – (EN) Arvoisa puhemies, arktisia alueita on kuvattu viimeisenä kuvitteellisena paikkana. Se on monille ihmisille erityinen paikka. Olemme kansainvälisen polaarivuoden puolesta välissä. Edellinen tällainen teemavuosi johti Antarktista koskevan peruskirjan syntymiseen.

Arktiset alueet on eri asia. Näillä alueilla asuu ihmisiä ja kansoja, mutta ne ovat myös globaalien ilmastomuutoksen keskiössä uhkineen, haasteineen ja mahdollisuuksineen. Olen jo pitkään sanonut, että meidän pitäisi luoda arktisia alueita koskevaa politiikkaa – mahdollisesti pohjoisen ulottuvuuden mekanismin kautta – ja olin hyvin iloinen voidessani osallistua kuukausi sitten Grönlannissa pidettyyn konferenssiin puhemiehemme puolesta. Olin siellä ensimmäistä kertaa, ja mukana oli yli kymmenen komission eri pääosastoja edustavaa virkamiestä. Ainakin joku on nyt ymmärtänyt, että kyse on tärkeästä asiasta.

Odotamme kovasti komission tulevaa tiedonantoa, mutta tämän päätöslauselman tarkoitus on kannustaa teitä, hyvä komission jäsen, toimimaan rohkeasti sekä osoittaa, miten tärkeänä parlamentti tätä asiaa pitää. Kyllä, meidän täytyy suojella arktisten alueiden herkkää ympäristöä. Kyllä, meidän täytyy löytää kestäviä tapoja kehittää arktisten alueiden varoja, erityisesti sen energiavaroja. Kyllä, meidän täytyy pohtia, miten voimme hyödyntää turvallisesti uusia meriteitä.

Sanottavaa olisi paljon enemmänkin. Kiitän kollegoita yhteistyöstä tämän erittäin tärkeän päätöslauselman parissa. Kun mantereemme pääsi kylmästä sodasta, presidentti Gorbatšov sanoi, että arktisilla alueilla pitäisi tehdä rauhanomaista kansainvälistä yhteistyötä. Mielestäni unionin tehtävä on varmistaa tämä niin omille arktisilla alueilla sijaitseville kansoillemme kuin arktisilla alueilla sijaitseville naapureillemme. Olkaa siis rohkeita tiedonannossanne.

Vladimír Špidla, komission jäsen. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, tämän keskustelun ajoitus on varsin suotuista. Komissio ilmoitti lokakuussa 2007 antamassaan tiedonannossa Euroopan unionin yhdenmetystä meripolitiikasta, että se tarkastelisi EU:n etuja arktisilla alueilla vuoden 2008 loppuun mennessä. Komissio viimeistelee parhaillaan kyseistä katsausta, joka julkaistaan tiedonannossa ”Euroopan unioni ja arktinen alue”. Tiedonanto on tarkoitus hyväksyä marraskuun puolesta välissä. Arktisen alueen merkitys maailmassa kasvaa jatkuvasti, ja Euroopan unioni on erottamattomasti sidoksissa kyseiseen alueeseen. EU:n politiikka esimerkiksi ilmastomuutoksen, energian, liikenteen ja kalastuksen alalla vaikuttaa suoraan arktisiin alueisiin.

Kolmella jäsenvaltiolla on maa-alueita arktisilla alueilla. Arktisten alueiden meri- ja maa-alueet ovat haavoittuvaisia ja muodostavat oleellisen osan maapallon ekosysteemistä. Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät arktisilla alueilla nopeammin ja laajemmin kuin missään muualla maailmassa. Vuosisadan vaihteesta lähtien Pohjoiseen kohdistuvia ulkoisia toimiamme on ohjattu menestyksekkäästi pohjoisen ulottuvuuden kautta. Arktiset alueet ja Barentsinmeren alue tunnustettiin keskeiseksi alueeksi vuonna 2006 pohjoista ulottuvuutta käsittelevässä ohjeasiakirjassa, joka hyväksyttiin Venäjän, Norjan ja Islannin tuella.

Pohjoisessa ulottuvuudessa on kuitenkin aina painotettu enemmän Eurooppaa ja erityisesti Luoteis-Venäjää. Tulevasta tiedonannosta tulee laaja, ja siinä ehdotetaan, että Euroopan unioni toimisi dynaamisemmin ja koordinoitummin arktisilla alueilla ja että sen toiminta pitäisi rakentaa seuraavien kolmen päätavoitteen

ympäri: arktisten alueiden suojelu yhdessä alueen asukkaiden kanssa, arktisten alueiden luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen sekä arktisten alueiden monenvälisen hallinnon parantaminen.

Ilmastonmuutos on maailmanlaajuisen prosessin tulosta, ja Euroopan unionin on oltava jatkossakin edelläkävijä kyseisen ilmiön torjunnassa. Tiedonannossa asetetaan ympäristönsuojelu ehdottoman ensisijaiseksi tavoitteeksi, mutta tämän ei pitäisi estää arktisten alueiden luonnonvarojen kestävä käyttöä.

Komissio aikoo myös lisätä osallisuuttamme arktisilla alueilla ja erityisesti sen hallinnossa tekemällä tiivistä yhteistyötä alueen maiden kanssa, kuten viiden arktiseen alueeseen rajoittuvan maan toukokuussa 2008 hyväksymässä Ilulissatin julistuksessa todetaan. Näyttää siltä, ettei vielä ole edellytyksiä erityisesti tätä aluetta varten suunnitellun sitovan säädösketyn omaksumiselle. Meidän pitäisi soveltaa Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen ja muiden kansainvälisten yleissopimusten muodostamaa laajaa oikeusperustaa.

Voimme kuitenkin selvästi havaita, että nykyistä oikeudellista kehystä on toteutettava täysimääräisesti. Lisäksi on varmistettava, että kehystä noudatetaan samalla kun sitä täydennetään ja mukautetaan uuteen todellisuuteen. Tavoitteenamme on edesauttaa yhteistyöhön perustuvan järjestelmän perustamista. Se takaisi kyseisen alueen elinkelpoisuuden sekä vapaan ja oikeudenmukaisen pääsyn alueelle. Tunnustamme, että on tärkeää parantaa koordinoitua ja laatia strategisempia ohjeita.

Komissio aikoo esittää useita ehdotuksia. Esimerkkinä mainittakoon ehdotus unionin pohjoisen ulottuvuuden politiikkaan liittyvän "arktisen ikkunan" laajentamisesta. Haluamme, että tiedonannossa käsitellään syvällisesti eri kysymyksiä, mikä loisi perustan EU:n arktisia alueita koskevalle politiikalle jatkossa. Tiedonannossa rohkaistaan omaksumaan koordinoitumpi lähestymistapa arktisilla alueilla, mitä seuraa yksityiskohtaisempaa pohdiskelua eri aihepiireistä. Näin ollen se voi luoda perustan EU:n yleiselle politiikalle kyseisellä alueella.

On päivän selvää, että vahvempi politiikka luo sellaisen perustan tuleville keskusteluille arktisten alueiden tulevaisuudesta, jonka ansiosta Euroopan unioni voi olla vahvasti mukana alusta asti.

Tunne Kelam, PPE-DE-ryhmän puolesta. – (EN) Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää kollega Wallisia tämän keskustelun ja päätöslauselman käynnistämisestä. Tähän on useita syitä. Ensinnäkin arktisilta alueilta puuttuu yhä monenväliset säännöt ja säädökset. Esimerkiksi meriliikennettä ei säännellä kansainvälisten turvallisuusmääräysten mukaisesti, mikä aiheuttaa vakavan uhkan lähitulevaisuudessa.

Toiseksi ilmastonmuutos näkyy dramaattisesti alueella, mihin meidän on reagoitava.

Kolmanneksi arktisista alueista tulee jatkuvasti kiinnostavampi alue taloudellisessa mielessä, sillä jopa viidesosa maapallon vielä löytämättä olevista öljy- ja kaasuvaroista saattaa sijaita siellä. Itse asiassa eri maat ovat jo alkaneet kilpailla keskenään kyseisten luonnonvarojen saatavuuden ja hallinnan varmistamiseksi. Venäjän lipun pystyttäminen pohjoisnavalle viime vuonna on osoitus alueeseen kohdistuvasta mielenkiinnosta.

Näin ollen kehoitamme komissiota julkaisemaan arktisia alueita koskevan tiedonannon, joka sisältää ehdotuksia aiheista ja työmenetelmistä. Aivan erityisesti odotamme komission ottavan arktisten alueiden energia- ja turvallisuuspolitiikan asialistalleen.

EU:n on luotava oma politiikkansa arktisia alueita varten yhteistyössä kahden meitä lähellä olevan maan, Islannin ja Norjan, kanssa: EU:n pohjoinen ulottuvuus kattaa arktisten alueiden ongelmat osittain, mutta on käynyt selväksi, että EU tarvitsee kokonaisvaltaista arktisten alueiden politiikkaa ratkaistakseen laaja-alaisia ja tärkeitä arktisia alueita koskevia ongelmia. Lisäksi ehdotamme, että komissio käynnistää kansainväliset neuvottelut, jotta kansainvälinen sopimus arktisten alueiden suojelusta saataisiin vihdoin aikaiseksi.

Michel Rocard, PSE-ryhmän puolesta. – (FR) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, useat täällä olijat saivat juuri ilokseen kuulla teidän kertovan monista myönteisistä asioista, joita ei ole koskaan aiemmin mainittu ja jotka ovat epäilemättä mukana kovasti odottamassamme komission tiedonannossa Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Vastauksestanne sai kuitenkin sen vaikutelman, ettei täysin ole tunnustettu sitä, että tapahtumat kehittyvät räjähdysmäisen nopeasti.

Ensinnäkin Hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli on kertonut, ja tiedemaailma on asiasta nyt yhtä mieltä, että arktisia alueita koskevat uhat ovat suurempia kuin mitä neljä tai viisi vuotta sitten ajateltiin. Inuiittien elinolot ovat uhattuina ja biologinen monimuotoisuus vaarassa. Myös monet eläinlajit, kuten jääkarhu, ovat uhattuina.

Toiseksi Jäämeren itä-länsi-meritietä oli tänä kesänä mahdollista käyttää ensimmäistä kertaa tuhansiin vuosiin. Tätä ei ole tapahtunut koskaan aiemmin. Olemme myös viime aikoina kuulleet öljylautoista, tankkien tyhjentämisestä ja öljyvahingoista arktisilla alueilla.

Kolmanneksi PPE-ryhmää edustava kollegani muistutti meitä juuri siitä, että venäläisestä sukellusveneestä pystytettiin pohjoisnavalle Venäjän lippu. Mitä se sitten tarkoittaa? Venäjä vaatii merialueidensa laajentamista niin, että ne kattavat koko mannerjalustan. Tämä tarkoittaa 38:aa prosenttia arktisten alueiden pinta-alasta. Tilanne on hirvittävä, koska tämä on alkusoittoa arktisten alueiden militarisoinnille. Ainut keino, hyvä komission jäsen, pysäyttää tämä prosessi, jota Yhdistyneiden Kansakuntien mannerjalustan rajaamista käsittelevä toimikunta tutkii, on käynnistää neuvottelut kansainvälisestä suojelusopimuksesta. Tätä ei ole sanottu koskaan aiemmin.

Grönlannin ja Tanskan huomioon ottaen Euroopan unionissa on yksi maa, joka sijaitsee arktisten alueiden rajalla, sekä kaksi muuta maata, jotka sijaitsevat arktisilla alueilla. Meillä on tiiviit suhteet Islantiin. Euroopan unionilla on valta pyytää – ja uskon, että tämä on tehtävä nopeasti niin turvallisuuden kuin meriliikenteen ja ilmastonsuojelun valvonnan vuoksi – että se jatkaa aloitteita, jotka voisivat tuottaa ylijäämäenergiaa.

Meidän on aloitettava heti neuvottelut arktisten alueiden suojelua koskevasta sopimuksesta, joka olisi samankaltainen kuin Antarktisen sopimus. Tiedän tämän, sillä olin yksi neuvottelujen tukijoista. Tätä ajatellen ehdotan ripeää toimintaa. Aikaa ei ole hukattavaksi. Tämä on tehtävä ennen kuin YK:n toimikunta saa Venäjän vaatimuksen käsiteltäväksi.

Danutė Budreikaitė *ALDE-ryhmän puolesta.* – (LT) Vasta äskettäin arktiset alueet olivat arktisten alueiden maiden kansallisen turvallisuuden ja tutkimusselvitysten kohteena. Nyt ilmastomuutos ja jäätiköiden sulaminen sekä muut seikat, kuten ympäristönsuojelu, energiavarat ja ihmisten terveys, menevät etusijalle. Valitettavasti taloudelliset edut näyttävät vallitsevan. Tämä koskee erityisesti energiavaroja sekä uusien meriteiden käyttöönottoa matkustajaliikennettä varten. Tiedemiesten tietojen mukaan 30 prosenttia maailman löytämättä olevista kaasuvarannoista, 20 prosenttia maakaasuvarannoista ja 13 prosenttia öljyvarannoista sijaitsee arktisilla alueilla. Viime vuosina arktisten alueiden maat ja monet muut ovat tiettyjen toimien ja imperatiivisen asemansa avulla tehneet selväksi, että ne haluavat käyttää yksin arktisten alueiden luonnonvarat. Lisäksi arktisten alueiden maat ovat erimielisiä vaikutusalueiden puolustamisesta. Panen tyytyväisenä merille julkilausuman ehdotukset kehittää sellaista EU:n arktisia alueita koskevaa politiikkaa, jossa huomioidaan talous- ja ympäristökysymykset sekä paikallisväestön sopeutuminen ilmastomuutokseen. Energiakysymysten osalta arktiset alueet olisi otettava osaksi EU:n yhteistä energiapolitiikkaa. Nyt on korkea aika muuttaa sanat teoiksi.

Satu Hassi, *Verts/ALE-ryhmän puolesta.* – (FI) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, suuri kiitos Diana Wallisille ja muille, jotka ovat nostaneet tämän asian esille. Ulkoavaruudestakin näkee, että planeetta Maa lämpenee. Sen näkee siitä, että jää pohjoisnavan ympärillä sulaa kesäisin yhä pienemmäksi. Tämän pitäisi olla meille hälytyskello ilmastonsuojelutoimien tiivistämiseksi. Sen sijaan onkin alkanut kilpajuoksu arktisten öljy- ja kaasuvarojen hyödyntämisestä. Tässä on paha ristiriita.

Tarvitaan kipeästi kansainvälinen sopimus arktisen alueen hallinnasta, mutta sen lähtökohdan ja päätavoitteen tulee olla alueen suojelu – vastaava moratorio kuin etelänapamantereella. Jos reagoimme pohjoisen jään sulamiseen vain kiihdyttämällä fossiilivarojen hyödyntämistä, niin pahennamme ilmastomuutosta entisestään.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Arvoisa puhemies, arktisten alueiden geostrateginen merkitys maailmassa kasvaa jatkuvasti, ja tähän asti suljetut meritiet ovat nyt avautumassa maailmanlaajuisen ilmastomuutoksen vaikutuksesta.

Tämän ei pitäisi tulla meille yllätyksenä, sillä arktisten alueiden ilmasto lämpenee paljon nopeammin kuin muualla; lämpötila on siellä noussut viimeisen vuosisadan aikana 2 celsiusasteella verrattuna 0,6 celsiusasteen keskimääräiseen nousuun muualla maailmassa. Tähän erittäin hauraaseen ja haavoittuvaan ekosysteemiin kohdistuu koko ajan suurempi paine, koska alueen luonnonvarojen janoavat kansakunnat haluavat hyödyntää alueen potentiaalin. Jos alueelle ei saada monenvälistä hallintoa, emme voi taata sitä, että ne suhtautuvat kunnioittavasti alkuperäiskansojen kestäviin elintapoihin tai arktisten alueiden olennaiseen merkitykseen maapallon ilmastoa tasapainottavana voimana.

Arktiset alueet ovat ratkaisevan tärkeitä maapallon ilmaston vakauden kannalta. Pyydänkin komissiota varmistamaan, että tämä näkyy täysimääräisesti komission tulevassa tiedonannossa arktisia alueita koskevasta politiikasta sekä tietysti myös energia- ja turvallisuuspolitiikassa.

Ja kuten päätöslauselman 9 kohdassa todetaan: ”arktinen alue vaikuttaa maapallon ilmastoon ja sen luonnonympäristö on ainutlaatuinen, minkä vuoksi siihen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota, kun EU muokkaa kantaansa ilmastomuutosta koskevaan puiteyleissopimukseen, josta sovitaan vuonna 2009 Kööpenhaminassa pidettävässä ilmastokokouksessa”, ja kun keskustelemme monenvälisen hallinnan kehyksestä tälle ainutlaatuiselle alueelle.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Hyvät kuulijat, arktinen alue on ainut paikka maailmassa, jota varten ei vielä ole hyväksytty monenvälisiä sääntöjä ja säädöksiä. Alueen kiinnostavuus ja sen geopoliittinen sekä strateginen merkitys ovat kuitenkin viime aikoina kasvaneet yllättävää vauhtia. Sekä kaupallinen liikenne että matkustajaliikenne ovat kasvussa arktisilla alueilla. Kiinnostus alueen mineraalivarantoihin lisääntyy. Ilmastomuutos vaikuttaa kielteisesti alkuperäisväestön elintapaan sekä biologiseen monimuotoisuuteen. Kaikkien näiden syiden takia arktisista alueista pitäisi keskustella kansainvälisesti tavoitteena solmia arktisten alueiden suojelusta sopimus, joka olisi samankaltainen kuin vuonna 2003 hyväksyttyyn Antarktisen sopimukseen liitetty Madridin pöytäkirja. Arktisten alueiden maista kolme kuuluu Euroopan unioniin ja kaksi Euroopan talousalueeseen. Näin ollen Euroopan unionin pitäisi olla keskeinen toimija, kun jatkossa neuvotellaan kansainvälisesti arktisesta alueesta.

Kuten olemme kuulleet, Euroopan komissio laatii parhaillaan tiedonantoa arktista aluetta koskevasta politiikastaan. Päätöslauselmaesityksessämme kehotamme komissiota huomioimaan kaikki edellä mainitut näkökohdat. Meistä tuntuu myös erittäin tärkeältä varmistaa se, että arktiset alueet ja Jäämeri pidetään vapaina sotilasvoimista ja ydinaseista, kuten Diana Wallis aiemmin totesi. Kehotamme myös komissiota miettimään, pitäisikö sen perustaa erityinen arktisia alueita käsittelevä osasto, jonka tavoitteena olisi saavuttaa kyseiset tavoitteet ja ratkaista ongelmat.

Richard Seeber, esittelijä. - (DE) Arvoisa puhemies, vaikka kaikki varmasti olemme tietoisia arktisesta alueesta ja vaikka meillä on jonkin verran tietoa siitä, alue on yleisesti ottaen edelleen tuntematon maaperää, sanan varsinaisessa merkityksessä, ainakin kansainvälisen lainsäädännön osalta. Kollegani Kelam puhui meriliikennettä koskevan lainsäädännön puuttumisesta.

Jos otamme huomioon luonnonvarat – arvioiden mukaan 22 prosenttia maailman öljy- ja kaasuvarannoista sijaitsee arktisella alueella – alue on äärimmäisen tärkeä Euroopan tulevaisuutta ajatellen. Näin ollen on erityisen tärkeää, että esittelemme tämän kollega Wallisin johdolla laaditun päätöslauselman.

Nyt komission tehtävänä on laatia suunnitelma – strategia täsmällisine tavoitteineen ja toimenpiteineen. Minun mielestäni tätä ei ole vielä tehty. Vaikka ihmiset ovat havahtuneet käsittelemään tätä ongelmaa, strategista suuntaa ei vielä ole. Meille kelpaa tässä vain paras! Jotkut arktisten alueiden ympärymaat, erityisesti Venäjä, pyrkivät hyödyntämään tuota tosiseikkaa, ja on hyvin vaikeaa toteuttaa asianmukaisia toimia Venäjänkaltaista suurvaltaa vastaan, jos tämä kestää näin kauan.

Unioni on yhteisö, jonka ei pidä alistaa itseään jäsenvaltioiden valtaan. Kyse on kaikkien etujemme näkökulmasta tärkeästä alueesta, emmekä voi hyväksyä sitä, että jotkut jäsenvaltiot käyttävät hyväkseen YUTP:n toimimattomuutta. Koko unionin yhteinen etu on liian tärkeä uhrattavaksi sitä varten.

Siksi kehotan jälleen komissiota esittelemään täsmällisen ja yksityiskohtaisen strategian mahdollisimman nopeasti, jotta voimme keskustella siitä parlamentissa. Panokset ovat liian suuria, jotta voisimme jahkailla näiden asioiden kanssa.

Vladimír Špidla, komission jäsen. - (CS) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, mielestäni keskustelu osoittaa selvästi, että tämä ongelma koskee todellakin perustavanlaatuisia strategisia etuja niin ympäristönsuojelun näkökulmasta kuin geopoliittisesti tarkasteltuna. Lisäksi se tuo esiin, ettei aikaa ole paljon jäljellä ja että on selviä syitä sille, miksi Euroopan unionin on määritettävä politiikkansa. On kuitenkin myös selvää, että jotkut ehdotukset ovat monimutkaisia ja että arktisten alueiden yleistilanne on hyvin monimutkainen sekä Euroopan unionin että kansainvälisen lainsäädännön näkökulmasta. Meidän täytyy pitää mielessä esimerkiksi se, että tärkeimmät maat, kuten Norja, Islanti, Grönlanti ja Venäjän federaatio, eivät kuulu Euroopan unioniin, minkä vuoksi strategiaamme ei voi kattaa rannikko- tai alueoikeuksien toteuttamista.

On kuitenkin totta, että strategia on laadittava. Komission pyrkii joka tapauksessa nyt kehittämään tällaista strategiaa, ja asiaa koskeva tiedonanto julkaistaan pian, itse asiassa muutaman viikon kuluessa. Hyvät kuulijat, minulla ei ole riittävästi aikaa vastata kaikkiin huomioihinne, mutta olen merkinnyt ne muistiin ja komissio ottaa ne huomioon. Kuten yritin jo lyhyesti selittää, jotkut asiat ovat äärimmäisen monimutkaisia ja äärimmäisen mutkikkaita.

Puhemies. – (PL) Olen vastaanottanut kolme työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti käsiteltäväksi jätettyä päätöslauselmaesitystä⁽²⁾.

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

András Gyürk (PPE-DE), kirjallinen. – (HU) Pohjoisnavasta on tullut viime vuosina ilmastonmuutoksen symboli. Koska alueella on hyödyntämättömiä luonnonvaroja, siitä saattaa pian tulla kansainvälisen konfliktin keskus. Tästä on merkinä alueen jatkuva uudelleen arviointi, kun pyritään selvittämään, voiko joku valtio antaa selkeän merkin siitä, että se vaatii aluetta itselleen.

Vaikka ei ole Euroopan parlamentin tehtävä sekaantua maantieteellisiin keskusteluihin kyseisen alueen oikeasta sijainnista, haluan tuoda esiin muutamia seikkoja.

Ensinnäkin kaikki mahdollisesti ratkaisematta olevat kysymykset täytyy ratkaista oikeudellisesti ja diplomaattisesti, ei siten, että joku maa pystyttää alueelle lippunsa. Mielestäni nykyiset kansainväliset säädökset antavat viitekehyksen tällaisten kysymysten ratkaisemiseksi diplomatian keinoin, vaikka ne eivät olekaan täydellisiä.

Toisaalta kun ajatellaan kysynnän kasvua unionissa, pohjoisnavan hyödyntämättömät energiavarat voivat edesauttaa unionin energiavarmuutta. Meidän pitää julistaa, että luonnonvarojen hyödyntäminen ei saa horjuttaa alueen biologista tasapainoa. Ympäristövaatimukset on täytettävä kaikissa olosuhteissa. Minun mielestäni voimassa oleva kansainvälinen lainsäädäntö ei tarjoa mukavuutta näiden seikkojen suhteen.

Minusta on tärkeää huomauttaa, että pohjoisen napa-alueen luonnonvarat ovat ainoastaan täydentämässä unionin energiatoimituksia. Yksistään tästä syystä kyseisten luonnonvarojen olemassa olo ei myöskään vaikuta pyrkimykseen lisätä uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä tai jatkuviin toimiin energiatehokkuuden parantamiseksi.

26. Tehokkaammin pimeää työtä vastaan (lyhyt esittely)

Puhemies. – (PL) Esityslistalla on seuraavana Pier Antonio Panzerin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0365/2008) aiheesta ”Tehokkaammin pimeää työtä vastaan”(2008/2062(INI)).

Pier Antonio Panzeri, esittelijä. – (IT) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, aion puhua lyhyesti, koska alkaa olla jo myöhä.

Kiitän luonnollisesti valiokuntia, jotka antoivat lausunnon, sekä varjoesittelijöitä, joiden kanssa olen työskennellyt muutamien viime kuukausien ajan. Oli osaltaan varjoesittelijöiden ansiota, että saimme aikaiseksi tekstin, jota suuri enemmistö työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan jäsenistä saattoi tukea.

Olemme osoittaneet, että pimeän työn torjuntaa on pidettävä kaikkien maiden yhteisenä asiana ja että unioni haluaa saavuttaa Lissabonissa tälle taistelulle asetetut tavoitteet.

Tekstiin on hyväksytty joitakin kohtia, joita pidän ratkaisevina niin tärkeässä asiassa kuin mitä laaja-alainen pimeä työ on: sen osuus on jopa 20 prosenttia unionin bruttokansantuotteesta. Tämä tarkoittaa, että laitonta työtä tehdään laajalti. Tätä ei voida hyväksyä, koska laitton työ vääristää vakavasti yritysten ja alueiden välistä kilpailua sekä heikentää työn ja työntekijöiden turvaa.

Näin ollen on aivan oikein, että kiinnitämme huomiota tähän ongelmaan. On lisättävä tietoisuutta siitä, että jos pimeää työtä ei pyritä vakavasti torjumaan, se johtaa mainittuihin ongelmiin ja heikentää siten merkittävästi eurooppalaisia sosiaaliturvajärjestelmiä jo lähitulevaisuudessa.

Parlamentille esitelty ehdotus perustui näihin huomioihin. Kuten sanoin, mietintö sisältää keskeisiä kohtia, joiden avulla voidaan saada aikaiseksi myönteisiä tuloksia. Se sisältää mielestämme myös hyödyllisiä ehdotuksia, jos komissiokin sitoutuu niihin. Voinen sanoa, että Euroopan parlamentti on hoitanut osuutensa.

---

(2) Ks. pöytäkirja.

Muiden toimielinten tehtävänä on nyt hoitaa oma osuutensa, jotta voimme saavuttaa tavoitteemme pimeän työn torjunnassa.

Vladimír Špidla, komission jäsen. – (CS) Hyvät kuulijat, ensiksikin haluaisin kiittää esittelijää ja sanoa muutaman sanan mietinnössä esiin tuoduista seikoista. On totta, että pimeästä työstä on tulossa rajatylittävä ilmiö, kuten komissio toteaa työlaainsäädännön nykyaikaistamista käsittelevässä vihreässä kirjassa. Siksi asiaan on kiinnitettävä huomiota. Meidän mielestämme asiantuntijaryhmän perustaminen sekä sosiaaliturva-alan elinten, esimerkiksi työsuojeluhallintojen, välisen tietojenvaihtojärjestelmän kehittäminen edistää merkittävästi tavoitetta perustaa ”jonkinlainen pysyvä eurooppalainen rakenne rajatylittävälle yhteistyölle”, kuten 53 kohdassa ehdotetaan.

Olemme kaikki yhtä mieltä siitä, että pimeään työhön liittyvien ongelmien ratkaiseminen vaatii enemmän ponnisteluja. Olen kuitenkin sitä mieltä, että yleisesti ottaen asianmukaisimpia ja oikeutetuimpia toimia ovat jäsenvaltioissa toteutetut toimet. Tekemiemme tutkimusten perusteella pimeän työn määrä vaihtelee maittain. Näin ollen yhteisön tasolla toteutettavia toimia ei pitäisi nähdä ensisijaisina. Mietinnössä ehdotetaan ”sopimusta pimeän työn paljastamisesta”. Sen ansiosta olisi mahdollista soveltaa väliaikaisesti löyhempää lainsäädäntöä, mikä edesauttaisi pimeän työn tekemistä lailliseksi. Vaikka ajatus onkin hyvä, olemme sitä mieltä, että jäsenvaltioiden pitäisi toimia yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa, koska ne lukevat pimeän työn torjunnan ensisijaisiin tehtäviinsä kaikkialla Euroopassa. Komissio voisi tukea niiden aloitteita Progress-ohjelmasta tai rakennerahastoista rahoitettavien kampanjoiden kautta.

Mitä tulee kehotukseen tehdä ehdotus perheyriyksissä avustavien aviopuolisoiden tai perheenjäsenten asemaa koskevasta kehyksestä, minulla on ilo kertoa, että komissio hyväksyi hiljattain ehdotuksen direktiiviksi naisten ja miesten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta. Ehdotus korvaa direktiivin 86/613/ETY, ja sillä taataan perheyriyksissä avustaville aviopuolisoille ja perheenjäsenille sama suoja kuin itsenäisille ammatinharjoittajille.

Progress-ohjelman kautta komissio kehittää myös työkaluja ja menetelmiä, joiden avulla pimeää työtä voidaan arvioida ja valvoa paremmin sekä tunnistaa ja vaihtaa hyviä käytäntöjä EU:n tasolla. Painotamme enemmän hyvien käytäntöjen vaihtoa ja toivomme, että voimme tällä tavalla hankkia tarvittavaa kokemusta ehdottaaksemme mahdollisimman pian pilottihanketta, joka kiinnostaisi mahdollisimman suurta osaa jäsenvaltioista.

En käsittele yksityiskohtaisesti laittoman maahanmuuton ongelmia tai ehdotusta, joka koskee kolmansien maiden kansalaisia laittomasti palkkaaville työnantajille langetettavia rangaistuksia. Ymmärrämme mietinnössä ilmaistun huolen laittomasti työllistettyjen henkilöiden kohtelusta ja urakoitsijoiden vastuusta, ja otamme ne huomioon keskustellessamme asiasta neuvoston kanssa. Komissio on erittäin iloinen siitä, että Euroopan parlamentti tukee pyrkimyksiä päästä eroon siirtymäsäännöksistä, jotka rajoittavat uusien jäsenvaltioiden työntekijöiden liikkuvuutta.

Lopuksi haluaisin sanoa, että tämä äärimmäisen rakentava mietintö antaa komissiolle ja neuvostolle uutta energiaa lisätä pimeän työn vastaisten toimien näkyvyyttä ja nostaa koskevia tavoitteitamme.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Louis Grech (PSE), kirjallinen. – (EN) Pimeässä työssä hyväksikäytetään työntekijöitä, ja se vääristää työmarkkinoita sekä antaa epäoikeudenmukaisen kilpailuedun häikäilemättömille työnantajille. Tämä synnyttää vähäarvoista harmaata taloutta.

Pimeää työtä tehdään esimerkiksi laillisten/laittomien maahanmuuttajien keskuudessa monissa unionin jäsenvaltioissa.

Halvan työvoiman laiton käyttö lisääntyy erittäin nopeasti. Sen odotetaan lisääntyvän edelleen, sillä laittomat maahanmuuttajat tarvitsevat rahaa eivätkä he uskalla ilmiantaa laiminlyöviä työnantajia, koska pelkäävät joutuvansa viranomaisten karkottamaksi maasta. Arvostan sitä, että jotkut jäsenvaltiot ovat ryhtyneet toimenpiteisiin tämän räikeän lain rikkomisen lopettamiseksi, mutta kokonaisuutena toiminta ei ole ollut kovinkaan vaikuttavaa. EU:n ja sen jäsenvaltioiden on yhdenmukaistettava toimiaan ja otettava käyttöön uutta lainsäädäntöä, jotta lakia rikkoville voidaan langettaa tuntuvat rangaistukset.

Laittomien työntekijöiden saatavuus ja pimeän työn kulttuuri, höllä lainsäädäntö, häikäilemättömät työnantajat, rahoitus- ja talouskriisit sekä voittomarginaalien pienentyminen tekevät hyväksikäytöstä hyvin houkuttelevaa.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjallinen. – (LT) Euroopan unionin (EU) pimeät työmarkkinat ovat edelleen laajat. Työntekijöiden vapaa liikkuvuus EU:ssa on lisännyt pimeän työn määrää. Tämä aiheuttaa haittaa sekä pimeää työtä tekeville että maiden taloudelle. Pimeä työ haittaa sisämarkkinoiden toimintaa estämällä tehokkaan kilpailun. Työnantajat käyttävät usein hyväksi pimeää työtä tekeviä; heillä ei ole oikeutta sosiaaliturvaan tai terveydenhuoltoon. Tällaiset tapaukset ovat erityisen yleisiä niissä jäsenvaltioissa, jotka soveltavat edelleen siirtymäkauden toimenpiteitä, jotka puolestaan rajoittavat uusien jäsenvaltioiden työntekijöiden liikkuvuutta. Nämä rajoitukset edistävät pimeää työtä, minkä vuoksi niistä pitäisi luopua mahdollisimman nopeasti.

On valitettavaa ja anteeksiantamatonta, että EU pitää voimattomia kansalaisiaan tämän järjettömän politiikan panttivankina. Keskusteluissa liettualaiset siirtotyöläiset valittavat usein työnantajista, jotka käyttävät hyväkseen heidän puutteellista tietoaan paikallisesta lainsäädännöstä ja puutteellista kielitaitoaan ja jättävät palkkoja maksamatta. Minun mielestäni EU:n pitäisi ryhtyä tiukkoihin ja päättäväisiin toimenpiteisiin pimeän työn torjumiseksi. Tällä hetkellä pimeää työvoimaa käyttävien työnantajien vastuu on pieni. He selviävät usein tilanteesta maksamalla mitättömän pienet sakot, mikä ei kannusta heitä luopumaan pimeän työvoiman palkkaamisesta.

Minun mielestäni olisi paljon tehokkaampaa langettaa rangaistuksia, jotka vaikuttavat suoraan työnantajien taloudellisiin etuihin. Tällaisia olisivat muun muassa yrityksen toimiluvan väliaikainen lakkauttaminen tai peruuttaminen, mikä estäisi niitä myös saamasta rahoitusta jäsenvaltioilta tai EU:lta. Tällä voitaisiin vähentää pimeää työtä tai jopa lopettaa se kokonaan.

Katalin Lévai (PSE), kirjallinen. – (HU) Vuoden 2007 lopussa tehdyn Eurobarometri-tutkimuksen mukaan viisi prosenttia (19,7 miljoonaa EU:n 392,9 miljoonasta asukkaasta) Euroopan unionin työkykyisistä kansalaisista myönsi tekevänsä pimeää työtä. Joissakin jäsenvaltioissa pimeän työn osuus oli 20 prosenttia BKT:stä tai jopa yli. Pimeä työ aiheuttaa jatkuvasti kielteisiä talousvaikutuksia unionin työmarkkinoilla. Kyse on noidankehästä, josta niin työntekijän kuin työnantajien on vaikeaa päästä ulos.

Tämä koskettaa eniten maataloutta, rakennusalaa, kodinhoitotyötä sekä hotelli- ja matkailupalveluja, koska epävarmuus ja huonot palkat ovat näillä aloilla tavallisia. Tästä syystä työtä ja työhönottoa koskevia normeja on päivitettävä, eikä harmaan talouden torjuminen voi enää olla vain tyhjä oletusarvo, vaan kaikkien jäsenvaltioiden on tuettava sitä. Ehdotan, että komissio laatii Euroopan unionille strategian harmaan talouden torjumiseksi ja hoitaa leijonanosan työllisyys- ja sosiaaliasioiden valvonnasta. Jäsenvaltioiden on jatkettava vero- ja sosiaaliturva-alan uudistuksia vähentämällä työvoimaan kohdistuvaa liiallista verotaakkaa.

Jotta kotitaloudet voisivat ostaa edullisia palveluja, EU:ssa voitaisiin ottaa käyttöön palvelusetelit. Niiden avulla varmistettaisiin sekä sosiaaliturvamaksujen ja verojen maksaminen. Pimeän työn torjunta edellyttää kuitenkin ehdottomasti sitä, että jäsenvaltiot avaavat työmarkkinansa toistensa työntekijöille, sillä osittaiset rajoitukset näillä aloilla edistävät alueellista epätasa-arvoa ja ovat EU:n periaatteiden ja eurooppalaisen lähestymistavan vastaisia.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), kirjallinen. – (FI) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, haluaisin kiittää Pier Antonio Panzeria ansiokkaasta raportista, joka perehtyi pimeän työn tehokkaampaan torjuntaan EU:n alueella.

Raportin mukaan pimeän työn osuus tietyissä jäsenmaissa on jopa 20 prosenttia BKT:stä. Erityisesti näissä maissa, mutta myös kaikissa muissa EU-maissa pimeä työnteko muodostaa ongelman kansantaloudelle, mutta samalla se myös loukkaa työntekijöiden oikeutta inhimilliseen työhön.

EU on sitoutunut ”ihmisarvoisen työn” tavoitteiden saavuttamiseen agendallaan, mikä uhkaa jäädä vaille käytännön toteutusta, ellei tehokasta valvontaa ja selkeää sääntöjärjestelmää saada aikaan. Pimeiden siirtotyöläisten huonot työolot ja olemattomat työehdot ovat luoneet Eurooppaan uudenlaisen, sosiaalisen orjuuden muodon.

Pimeän työvoiman kitkemiseksi voidaan käyttää niin keppiä kuin porkkanaakin. Valvontaa tulisi lisätä niin, että mahdollisiin väärinkäytöksiin on mahdollista puuttua nykyistä nopeammin. Ammattiyhdistysliikkeellä on tärkeä rooli työelämän reilujen pelisääntöjen esittäjänä, valvojana ja vahvistajana. Kansallisilla vierasperäisille työntekijöille suunnatuilla tiedotuskampanjoilla voidaan parantaa työntekijöiden tietoisuutta kunkin maan työelämän säännöistä.

Totuus on se, ettei pimeän työvoiman ongelmasta voida päästä eroon pelkällä sääntelyllä. Reilut työelämän pelisäännöt, reilu palkka ja riittävä sosiaaliturva tulee taata jokaisessa EU-maassa, sekä ympäri maailman. Ihmisillä on oltava mahdollisuus kunnolliseen toimeentuloon ja perussosiaaliturvaan huolimatta siitä, missä maassa he asuvat.

Rovana Plumb (PSE), kirjallinen. – (RO) Pimeää työtä esiintyy kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Se on myös unionin talousmarkkinoiden kannalta hälyttävä ilmiö ja vastoin joustoturvan periaatteita.

Pimeän työn torjunta muistuttaa tietyllä tavalla Microsoftin ja hakkereiden välistä kaksintaistelua. Mitä innovatiivisempia ovat keinomme torjua pimeää työtä, sitä tehokkaampia temppuja työnantajat keksivät. Paras esimerkki tästä on ”harmaan työn” syntyminen, kun työnantajat solmivat mieluusti työsopimuksen minimipalkalla ja maksavat loppuosan todellisesta palkasta laittomasti.

Romaniassa tämä ilmiö on jatkuvasti levinnyt laajemmalle, ja tällä hetkellä harmaan työn osuus on 20–50 prosenttia kokonaistyöllisyydestä. Hälyttävää on se, että kun alussa tätä menetelmää käyttivät lähinnä pienet yritykset, mukana on nykyään myös tunnettuja toimijoita, jotka kiertävät näin verot ja sosiaaliturvamaksut. Tämä taas johtaa siihen, että työntekijän eläke jää hyvin pieneksi, minkä vuoksi hän joutuu elämään lähellä köyhyysrajaa.

Korostan näitä seikkoja, sillä kuten mietinnössä todetaan, tulevassa pimeää työtä koskevassa strategiassa on huomioitava kunkin jäsenvaltion erityistilanne. Tarvitsemme yhtenäistä eurooppalaista lähestymistapaa sekä valtionvirastojen, työsuojeluhallintojen ja työmarkkinaosapuolten välistä yhteistyötä..

27. Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön täytäntöönpano (lyhyt esittely)

Puhemies. – (PL) Esityslistalla on seuraavana Alejandro Cercasin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0357/2008) tieliikenteen sosiaalilainsäädännön täytäntöönpanosta (2008/2062(INI)).

Alejandro Cercas, esittelijä. – (ES) Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, kiitos läsnäolostanne. Kuten tiedätte, neuvosto ja parlamentti pääsivät maaliskuussa 2002 sovittelumenettelyssä sopimukseen direktiivistä 2002/15/EY, jonka tavoitteena on säätää työajan järjestämistä koskevia vähimmäismääräyksiä maantieliikenteen liikkuvissa tehtävissä toimivien henkilöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi, liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja kilpailuolosuhteiden yhdenmukaistamiseksi. Direktiivi kattaa kaikenlaisen työn. Se kattaa ajamisen lisäksi myös fyysisen työn, jota kuljettajat tekevät silloin tällöin lastatessaan, purkaessaan tai puhdistatessaan ajoneuvoja.

Sovittelumenettelyssä saatiin ratkaistua kaikkein merkittävin kysymys, eli se, pitäisikö itsenäiset kuljettajat sisällyttää direktiivin soveltamisalaan. Osapuolet sopivat komission tuella, että itsenäiset kuljettajat sisällytetään soveltamisalaan, jotta päästäisiin lopullisesti eroon kaksinkertaisesta lainsäädännöstä sekä itsenäisiin kuljettajiin ja palkattuihin kuljettajiin sovellettavista kaksoisstandardeista.

Yhteisen sääntelyn puuttuminen aiheutti valtavia ongelmia: Itsenäiset kuljettajat tekivät äärimmäisen pitkiä työpäiviä, mikä aiheutti ongelmia heidän yksityiselämälleen sekä liikenneturvallisuudelle. Lisäksi kuljettajat teeskentelivät olevansa itsenäisiä ammatinharjoittajia ja rikkoivat siten oikeudenmukaisen kilpailun sääntöjä.

Näin ollen oli suuri saavutus, että kaksinkertaisesta lainsäädännöstä päästään lopullisesti eroon järkevän siirtymäkauden kuluessa. Vuonna 2002 komissio, neuvosto ja parlamentti sopivat, että tämä olisi järkevin ja loogisin toimenpide.

Tämä oma-aloitemietintö laadittiin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan tuella, koska vaikuttaa siltä, hyvä komission jäsen, että tämä periaate, jonka soveltamiseen komission, neuvosto ja parlamentti ovat sitoutuneet, ei olekaan niin tiukka. Siitä näyttää esiintyvän useita tulkintoja, ja lisäksi on havaittu joitakin väärinkäsityksiä ja selvityksiä, joihin emme ole tyytyväisiä.

Komission oli tarkoitus antaa kertomus lainsäädännöstä, jolla varmistettaisiin, että itsenäiset kuljettajat todella sisällytetään direktiivin soveltamisalaan. Kertomus kyllä esiteltiin viime vuonna, mutta se oli komission omienkin sanojen mukaan riittämätön. Näin ollen odotamme yhä lopullista kertomusta, mikä tarkoittaa, että nyt, kuusi kuukautta ennen sisällyttämistä koskevaa määräpäivää komissio ei ole esitellyt meille kertomusta tai tehnyt aloitetta.

Tämän takia, hyvä komission jäsen, ja ottaen huomioon, että itsenäisten kuljettajien sisällyttämistä koskeva määräpäivä lähestyy – emmekä ole varmoja tai vakuuttuneita siitäkään, löytyykö aiemmin havaittavissa olevaa tahtoa vielä, ja olemme kuulleet huhuja, joiden mukaan kriteereiden tarkistamista on pohdittu – parlamentti on laatinut tämän mietinnön, jolla on kaksi tavoitetta: sen on tarkoitus muistuttaa asiasta ja esittää pyyntö.

Mietinnössä muistutetaan lupauksista, jotka neuvosto, komissio ja parlamentti antoivat työntekijöille, yrityksille ja kaikille kansalaisille tämän oikeusjuttujen keskiössä olevan tilanteen lopettamiseksi. Lisäksi siinä pyydetään, että lupaukset pidetään. Ei ole ilmennyt mitään syytä muuttaa perusteita. Tarpeet ovat edelleen samat. Näin ollen meidän pitäisi sisällyttää itsenäiset kuljettajat direktiivin soveltamisalaan työntekijöiden terveyden, liikenneturvallisuuden ja täydellisen kilpailun edistämiseksi.

Vielä viimeinen pyyntö, hyvä komission jäsen. Mielestäni on hyvin tärkeää, ettette riko lupaustanne kauden lopussa. Talouden vaatimuksia tai liiallista kilpailuetua tavoittelevia ammatillisia sektoreita ei pitäisi koskaan asettaa niiden julkisten tarpeiden edelle, joihin viittasin.

Koska tämä on tärkeää, hyvä komission jäsen, haluan pyytää itseni ja kollegoideni puolesta, ettette horjuta tasapainoa ja että luvattu lainsäädäntö saadaan pian voimaan.

Vladimír Špidla, komission jäsen. – (CS) Hyvät kuulijat, parlamentti keskustelee tänään maantieliikenteen liikkuvissa tehtävissä toimivien henkilöiden työajan järjestämisestä annetusta direktiivistä sekä mahdollisuuksista kehittää sitä pidemmälle. Kyseisessä säädöksessä säädetään maantieliikenteen liikkuvissa tehtävissä toimivien henkilöiden, kuten linja- ja kuorma-autonkuljettajien, työajan järjestämisestä. Direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta itsenäisiin kuljettajiin.

Monet parlamentin jäsenet muistanevat, että direktiivi annettiin vuonna 2002 hankalan sovittelumenettelyn jälkeen. Samassa yhteydessä hyväksyttiin monimutkainen lauseke. Sen mukaan direktiivin soveltamisalaa laajennetaan 23. maaliskuuta 2009 koskemaan kaikkia itsenäisiä kuljettajia, jos komissio toimittaa neuvostolle ja Euroopan parlamentille kertomuksen, joka sisältää vaikutustenarvioinnin nykyisistä olosuhteista, joiden mukaan itsenäiset kuljettajat eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan, ja laatii itsenäisiä kuljettajia koskevan lainsäädäntöehdotuksen.

Vaikka kysymys siitä, pitäisikö itsenäiset kuljettajat sisällyttää direktiivin soveltamisalaan, on todellinen dilemma, se on mielestäni myös epäaito ongelma. Valmistellessaan ehdotusta maantieliikenteen työskentelyoloja koskevaksi lainsäädännöksi komissio pyrkii ensisijaisesti varmistamaan korkeatasoisen sosiaaliturvan ja oikeudenmukaisen kilpailun sekä parantamaan liikenneturvallisuutta. Näin ollen komissio piti tarpeellisenä ottaa käyttöön maantieliikenteen liikkuvissa tehtävissä toimivia henkilöitä koskevan erityisjärjestelmän täydentämällä yleistä työaikadirektiiviä erityisellä säädöksellä.

Vuoden 2002 jälkeen kuljettajiin sovellettavan lainsäädännön säännökset ovat kuitenkin muuttuneet merkittävästi myönteiseen suuntaan. Teidän ja esimerkiksi parlamentin jäsen Markovin ansiosta vuonna 2005 hyväksyttiin uudet ajoaikoja, lepoaika sekä tarkastusmenettelyt koskevat säännöt.

Vuonna 2002 hyväksyttyä työaikadirektiiviä sovellettiin alun perin vain palkattuihin kuljettajiin, mutta vuonna 2005 hyväksyttyjä sääntöjä sovelletaan kaikkiin kuljettajiin, sekä palkattuihin että itsenäisiin. Säännöt koskevat 80:tä prosenttia kaikkien kuljettajien työajasta. Parlamentti toi työaikadirektiiviä koskevan sovittelumenettelyn yhteydessä vuonna 2002 esiin perustellut huolensa, joihin vastattiin asianmukaisesti. Ei ole salaisuus, että yksittäisten jäsenvaltioiden näkemykset vuoden 2002 työaikadirektiivin tarkistamisesta ovat hyvin erilaisia ja että mielipide-eroja esiintyy myös jäsenvaltioiden sisällä ja kuljetusalalla.

Komissio antoi toukokuussa 2007 kertomuksen seurauksista, joita itsenäisten kuljettajien jättämisestä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle syntyy. Ensinnäkin kertomuksessa todettiin, että itsenäisten kuljettajien sisällyttämisellä direktiivin soveltamisalaan tai jättämisellä sen ulkopuolelle on sekä etuja että haittoja. Toiseksi direktiivin toteutus on aiheuttanut ongelmia, koska jäsenvaltiot pitävät sen täytäntöönpanoa hankalana. Ongelma johtuu pääasiassa siitä, että jotkut kuljettajat luokitellaan virheellisesti itsenäisiksi kuljettajiksi. Niin kuljetusala itse kuvaa kuljettajia, jotka ovat virallisesti itsenäisiä ammatinharjoittajia mutta jotka ovat todellisuudessa riippuvaisia jostakin yrityksestä eivätkä voi suunnitella työtään siten kuin itse haluaisivat. He ovat sosiaalisesti huonossa asemassa, ja vaikka, kuten jo aiemmin totesin, direktiiviä sovelletaan heihin jo nyt, täytäntöönpanoa on parannettava huomattavasti. Komissio valvoi kyseisen direktiivin saattamista osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä hyvin tarkasti ja käynnisti rikkomismenettelyjä rikkomuksia havaittuaan. Heti kun jäsenvaltiot olivat saaneet direktiivin siirrettyä kansalliseen lainsäädäntöön,

suoritimme perusteellisen tarkastuksen kansalliseen lainsäädäntöön saattamisen laadusta. Monissa tapauksissa tarkastuksen perusteella käynnistettiin velvollisuuksien laiminlyönnistä johtuva menettely.

Komissio suorittaa myös parhaillaan vaikutustenarviointia, jonka tarkoituksena on luoda vankka perusta myöhemmin tänä vuonna laadittavalle säädösehdotukselle. Näin ollen olisi ennen aikaista, jos komissio määrittäisi tässä vaiheessa näkemyksensä itsenäisiä kuljettajia koskevia kysymyksistä, eli siitä, pitäisikö itsenäiset kuljettajat sisällyttää työaikadirektiivin soveltamisalaan vai ei.

Panen tyytyväisenä merkille parlamentin jäsen Cercasin mietinnön ja erityisesti sen sisältämät huomiot direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Mutta kuten jo totesin, komissio on sitä mieltä, että mietinnössä esitetty ratkaisu ei ota huomioon ongelmia direktiivin täysimääräisessä ja asianmukaisessa saattamisessa kansalliseen lainsäädäntöön niiden työntekijöiden osalta, joihin direktiiviä jo sovelletaan. Tätä asiaa olemme työstäneet tähän asti, ja toivomme saavamme sen valmiiksi seuraavassa muutosehdotuksessa.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjallinen. – (EN) Maantieliikenne on tärkeä taloudellisen toiminnan ala EU:ssa. Ajamista, työaika ja lepoaikoja koskevat säännökset ovat perusmääräyksiä, joilla varmistetaan liikenneturvallisuus sekä kuljettajien ja matkustajien terveys ja turvallisuus.

Olemme erityisen tyytyväisiä siihen, että kaikki alan työntekijät itsenäisiä kuljettajia myöten sisällytetään työaikasäännösten soveltamisalaan. Näin taataan oikeudenmukainen kilpailu alalla.

On myös tehtävä selväksi, että direktiivissä säädetään vain vähimmäismääräykset, eikä se siis missään tapauksessa saa johtaa siihen, että joissakin jäsenvaltioissa nyt käytössä olevia suotuisampia ehtoja heikennetään.

28. Yhteiskunnallisen osallisuuden edistäminen ja köyhyyden, myös lasten köyhyyden torjuminen EU:ssa (lyhyt esittely)

Puhemies. – (PL) Esityslistalla on seuraavana Gabriele Zimmerin työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puolesta laatima mietintö (A6-0364/2008) yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisestä ja köyhyyden, myös lasten köyhyyden torjumisesta EU:ssa (2008/2034(INI)).

Gabriele Zimmer, esittelijä. – (DE) Arvoisa puhemies, aivan ensiksi pahoittelen sitä, että valiokunnan puolesta esittelemästäni oma-aloitemietinnöstä ei voida keskustella eikä siihen voida esittää tarkistuksia. En voi hyväksyä sitä, että parlamentin jäsenet rajoittavat omia oikeuksiaan tällä tavalla ja aliarvioivat oma-aloitemietintöjä.

Valiokunnassamme käytiin hyvin vilkkaita keskusteluja tänään esiteltävistä mietinnöistä, niihin tehtiin yli 200 tarkistusta ja 40 kompromissitarkistusta ja lisäksi järjestettiin kaksi asiantuntijoiden ja sidosryhmien kuulemistilaisuutta. Kaikki tämä tehtiin tiiviissä yhteistyössä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kanssa. Nämä seikat osoittavat, miten tärkeänä parlamentin jäsenet pitävät tätä aihetta.

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta äänesti ylivoimaisella enemmistöllä ja kaikkien ryhmien tuella sen puolesta, että EU:ssa jatketaan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaa koskevan strategian kehittämistä. Toivon, että parlamentti kokonaisuudessaan toimii samalla tavalla huomiossa täysistunnossa. Valiokunta tekee ehdottoman selväksi, että 78 miljoonaa ihmistä, joista 19 miljoonaa on lapsia, elää köyhyydessä. Näin ollen EU:n ja sen jäsenvaltioiden on tehtävä aloite täsmällisistä ja mitattavissa olevista tavoitteista yhteiskunnallisen osallisuuden edistämiseksi ja köyhyyden poistamiseksi.

Muutama päivä sitten komissio antoi ehdotuksen aktiivista osallisuutta koskevan strategian periaatteista, jotka Eurooppa-neuvoston on tarkoitus hyväksyä. Valiokunta tukee näitä ehdotuksia ainakin siltä osin kuin saimme tietoa jo etukäteen. Menemme kuitenkin pidemmälle ja kehotamme mietinnössä kehittämään kokonaisvaltaista suhtautumista aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallisuuteen.

Meidän mielestämme tämän pitäisi perustua neljään pilariin: ensinnäkin riittävän toimeentulon varmistaminen määrittämällä vähimmäistoimeentulotuet ja minimipalkat, toiseksi aktiivinen työmarkkinapolitiikka työpaikkojen laadun parantamiseksi ja tulojen riittävyyden varmistamiseksi, kolmanneksi yleishyödyllisten

sosiaalipalvelujen ja korkealaatuisten palvelujen saatavuuden parantaminen ja neljänneksi köyhien ja syrjäytyneiden osallisuuden lisääminen kyseisen strategian kehittämisessä ja toteuttamisessa. Lisäksi haluamme sisällyttää sukupuolten tasa-arvon kaikkiin strategian osiin.

Valiokuntamme on tyytymätön siihen, ettei kaikissa jäsenvaltioissa ole kansallista vähimmäistoimeentulotuen verkostoa. Monissa maissa vähimmäistoimeentulotuki jää EU:n köyhyysrajan alle. Siksi vaadimme, että vähimmäisetuoksista ja palkkатыöstä saatu tulo ei saa johtaa työssäkäyvien köyhyyteen. Kehotamme neuvostoa hyväksymään EU:n laajuiset tavoitteet vähimmäistulotuelle, jonka pitäisi olla vähintään 60 prosenttia kansallisesta mediaanitulosta, sekä minimipalkalle, jonka pitäisi olla vähintään 60 prosenttia kansallisesta keskivertopalkasta tai kyseisen alan keskivertopalkasta. Jäsenvaltioiden pitäisi saavuttaa kyseiset tavoitteet tiettyyn määräaikaan mennessä kuitenkin toissijaisuusperiaatteen täysimääräisesti huomioiden ja avointa koordinoitimenetelmää soveltaen.

Valiokunta kiinnitti mietintöön liittyvissä kuulemisissa erityistä huomiota lapsiköyhyyteen. Meidän mielestämme tärkeintä on lasten hyvinvointi. Työmme perustui lapsen oikeuksista tehtyyn YK:n yleissopimukseen, jonka pohjalta laadimme kokonaisvaltaisen poliittisen vaatimuksen lapsiköyhyyden poistamisesta.

Toimme esiin näkemyksemme, jonka mukaan korkealaatuisten palvelujen saatavuus on ratkaisevaa aikuisten, mutta etenkin lasten ja erityisesti köyhyysriskirajalla elävien lasten, yhteiskunnallisen osallisuuden kannalta. Vaadimme, että jäsenvaltiot aloittavat toimet alentamalla lapsiköyhyyttä 50 prosentilla vuoteen 2012 mennessä. Lisäksi vahvistamme parlamentin tämän vuoden tammikuussa hyväksymän päätöslauselman katulapsi-ilmiön poistamisesta vuoteen 2015 mennessä.

Vladimír Špidla, komission jäsen. – (CS) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat, haluan sanoa muutaman sanan tästä mietinnöstä. Tiedätte hyvin, että tarkistetussa sosiaalipoliittisessa toimintaohjelmassa komissio ehdottaa köyhyyden torjumista erottamattomana osana sosiaalipoliittista toimintaohjelmaa, ja kyseinen ajatus hyväksyttiin yhteiskunnallista osallisuutta koskevassa suosituksessa. Olen iloinen siitä, että esittelijän juuri esittelemässä mietinnössä tuetaan tätä suositusta ja suhtaudutaan myönteisesti joihinkin siinä esitettyihin avainajatuksiin. Haluan sanoa, että vaikka komissio pitää kokonaisvaltaisia toimia yhteiskunnallisen osallisuuden toteuttamiseksi erittäin tärkeinä, se painottaa vielä enemmän lapsiköyhyysongelmaa. Tässä yhteydessä haluaisin tuoda esiin, että tämä on ensimmäinen kerta, kun aiheita on tällä komission kaudella käsitelty näin erinomaisella tavalla. Aiomme jatkaa tähän suuntaan tulevaisuudessa, koska peritty köyhyys, joka siirtyy lapsille vanhemmilta, on yksi vakavimmista köyhyyden ongelmista. Mielestämme on äärimmäisen tärkeää katkaista tuo noidankehä.

Hyvät kuulijat, on itsestään selvää, että komissio voi luottaa tässä asiassa parlamentin tukeen. Odotan myös mielenkiinnolla näkeväni, miten asiakirjat ja tämä mietintö kehittyvät jatkossa. On myös melko lailla selvää, että komissio hyödyntää merkittävällä tavalla parlamentin päätöksiä ja lausuntoja tulevissa toimitissaan yhteiskunnallisen osallisuuden edistämiseksi: tätä kysymystä ei voida ratkaista yhdessä tiedonannossa, eikä taistelua ole mahdollista voittaa lyhyessä ajassa, muutamassa viikossa tai kuukaudessa.

Puhemies. – (PL) Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna.

Kirjalliset lausumat (työjärjestyksen 142 artikla)

Slavi Binev (NI), kirjallinen. – (BG) Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, haluan ilmaista tukeni Gabriele Zimmerin mietinnölle yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisestä ja köyhyyden torjunnasta. Lapsiköyhyyden torjunta on EU:n ensisijainen tavoite, mutta kunnolliselle sosialisaatiolle on monia esteitä.

Haluan kertoa teille eräästä ennenkuulumattomasta tapauksesta Bulgariassa. Tapaus osoittaa, miten viranomaiset rajoittavat tuhansien lasten mahdollisuuksia saada koulutusta ja saavuttaa elämässään jotain parempaa. Valtion viranomaiset alistavat kristityt lapset valtion kouluissa uskonnolliselle syrjinnälle. Ramadan Bayram on islamilainen juhlapäivä, joka on yleinen vapaapäivä vain islaminuskoa tunnustavissa valtioissa. Tämän juhlapäivän perusteella ja Bulgarian opetusministeriön välinpitämättömyyden seurauksena Kardzhalin, Razgradin, Targovishten ja Shumenin alueilla sijaitsevat koulut kuitenkin suljettiin kahdeksi päiväksi kyseisen islamilaisen juhlan viettämiseksi. Vaikka Bulgarian koulujärjestelmä on maallinen, noilla alueilla oli koulusta lomaa uskonnollisen juhlan vuoksi! Bulgarialaiset lapset joutuivat olemaan pois tunneilta.

Bulgaria on kristitty maa, eikä sillä ole kansallisia määräyksiä islamilaisen juhlapäivien viettämisestä. Miten ihmeessä sitten bulgarialaiset valtion koulut saattoivat sulkea ovensa viettääkseen ei-bulgarialaista

uskonnollista juhlaa maan lasten kustannuksella, hiljaisuudessa ja ilman selvityksiä? Tietyt henkilöt tai kansat haluavat ilmeisesti tyhjentää valtion koulujen luokkasalit täyttääkseen turkkilaiset moskeijat.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), kirjallinen. – (GA) Yhteiskunnallista osallisuutta edistävässä politiikassa pitäisi ensisijaisesti painottaa ihmisten oikeutta kunnianarvoiseen elämään sekä taata heidän osallisuutensa yhteiskunnassa. Tätä varten yhteiskunnallisen osallisuuden politiikalla on varmistettava toimeentulotaso, joka takaa, etteivät ihmiset kärsi köyhyydestä tai syrjäydy.

Mietinnössä tuetaan Euroopan komission tärkeää aikomusta toteuttaa tärkeät toimenpiteet köyhyyden torjunnan ja yhteiskunnallisen osallisuuden edistämisen näkyvyyden lisäämiseksi. Mietinnössä korostetaan sitä, että strategiaa on vahvistettava kehittämällä selkeitä indikaattoreita ja konkreettisia tavoitteita. Siinä painotetaan tarvetta omaksua köyhyyden torjunnassa kokonaisvaltaisempi lähestymistapa siten, että se kattaa kaikki EU:n politiikanalat.

Erityisen tärkeitä ovat mietinnössä esitetyt kehotukset, joiden mukaan on määritettävä minimipalkat ja vähimmäistulot sekä asetettava ensisijaiseksi tavoitteeksi lapsiköyhyyden poistaminen sekä sen varmistaminen, että julkiset palvelut ovat syrjäytymisvaarassa olevien saatavilla. Näitä toimia pitäisi täydentää helpottamalla yhteiskunnallista osallisuutta asumisen, koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja elinikäisen oppimisen sekä yksilöille ja perheille suunnattujen toimeentulotukijärjestelmien kautta.

Proinsias De Rossa (PSE), kirjallinen. – (EN) Tämän mietinnön on sanottu tarjoavan kokonaisvaltaisen lähestymistavan köyhyyden poistamiseen. Maailmanlaajuisen rahoitusalan myrskyn piiskatessa kansalaisiamme ja talouksiamme on kuitenkin käynyt erittäin selväksi, että elämme linkittyneessä maailmassa, jossa kaikki ovat riippuvaisia toisistaan.

Unionissa toteutettu politiikka vaikuttaa myös unionin ulkopuolella. Näin ollen unionin ulkopuoliset ongelmat olisi otettava huomioon unionin sisäisessä politiikassa. Emme voi erottaa eurooppalaista köyhyyden torjuntaa maailmanlaajuisesta taistelusta syrjäytymistä vastaan.

Lapsityövoima pahentaa köyhyyttä ja tuomitsee ihmisiä sukupolvi toisensa jälkeen oppimattomuuteen, terveysongelmiin sekä ennen aikaisiin kuolemiin. Lasten paikka on koulussa. Taloutta ei voida kehittää ilman koulutettua työvoimaa. Lapsityö vie lasten vanhemmilta nuo työpaikat ja estää samalla mahdollisuudet tavoitella parempia oloja. Lapsityö edistää maailmanlaajuisia kilpajuoksua kohti pohjaa.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), kirjallinen. – (PL) Vuonna 2005 Euroopan unionissa 78 miljoonaa ihmistä (16 prosenttia kansalaisista) eli köyhyysrajalla. Tällä hetkellä joka viidennen EU:n kansalaisen elinolot ovat ala-arvoiset; joka päivä noin 1,8 miljoonaa ihmistä hakee suojaa kodittomille tarkoitetuista asuntoloista, kymmenen prosenttia ihmisistä asuu talouksissa, joissa kukaan ei käy töissä, pitkäaikaistyöttömien määrä on neljä prosenttia, 15 prosenttia työssäkäyvistä saa erittäin huonoa palkkaa ja kahdeksan prosenttia työssäkäyvistä elää köyhyydessä työnteosta huolimatta. Köyhyys koskettaa myös 19:ää miljoonaa lasta.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ei vielä ole kunnollista sosiaaliturvajärjestelmää.

Tässä mielessä Euroopan komission ehdottama lähestymistapa aktiivisesta yhteiskunnallisesta osallisuudesta ansaitsee tunnustuksen. Yhteiskunnallista osallisuutta edistävän politiikan avulla on varmistettava kaikkien ihmisten perusoikeus kunnianarvoiseen elämään ja osallisuuteen yhteiskunnassa. Sillä on lisäksi taattava yhdenmukaiset työmarkkinat, korkealaatuisten palvelujen saatavuus, sukupuolten tasa-arvo sekä syrjimättömyys.

Sosiaaliturvatuoksien taso on tällä hetkellä alhaisempi kuin köyhyysriskiraja, joten jäsenvaltioiden pitäisi nostaa sitä niin, että se täyttää tärkeimmän tavoitteensa – ihmisten auttaminen pois köyhyydestä. Sosiaalisen suojelun ohjelmien pitäisi tarjota ihmisille tehokasta apua sekä tukea heitä pysyvän työpaikan etsimisessä.

On ryhdyttävä välittömästi toimiin moniongelmaisten lasten, maahanmuuttajaperheiden lasten, heitteille jätettyjen lasten sekä väkivallan uhreiksi joutuneiden lasten auttamiseksi.

Louis Grech (PSE), kirjallinen. – (EN) Hiljattain koettujen, itse asiassa tämänhetkisten rahoitus- ja talousalan mullistusten ja niiden maailmanlaajuisen seurausten perusteella katson, että köyhyyden määritelmää ja köyhyysrajoja on arvioitava uudelleen.

Olen huolissani siitä, että merkittävä osa köyhyydestä jää helpommin havaitsematta kuin joitakin vuosikymmeniä sitten. Pelkään kuitenkin, että köyhyys on yhä yhtä todellista. Nykyaikainen elämäntyyli kätkee pitkälti uudentyypisen köyhyyden.

Monien kotitalouksien ostovoima on heikentynyt, kun yleinen kustannustaso on noussut etenkin elintarvikkeiden, terveydenhuollon sekä energian alalla. Pienituloiset perheet, eläkeläiset, työttömät ja muut yhteiskuntaryhmät ovat vaarassa joutua muita heikompaan asemaan ja joutuvat taistelemaan selviytyäkseen, koska kyseiset menot vievät suurimman osan heidän kuukausibudjetistaan.

Maaailman talouskasvun odotetaan laskevan nopeasti laman viedessä voiton. Tämä aiheuttaisi väistämättä epävarmuutta kaikilla talouden sektoreilla. Sosiaaliohjelmien ja -palvelujen vähentäminen pahentaisi entisestään niiden ongelmia, joiden ostovoima heikkenee jatkuvasti.

Mielestäni unionin ja sen jäsenvaltioiden on puututtava tähän, jotta voidaan poistaa räikeä epätasa-arvo sekä vastoinikäymiset, joita piiloköyhyys aiheuttaa monille EU:n kansalaisille.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjallinen. – (EN) Lapsiköyhyyden poistamista pidetään tärkeänä asiana Euroopan unionissa. Romanilapset muodostavat kaikkein huono-osaisimman vähemmistön, koska he eivät saa tukea asumiseen, työllisyyteen, koulutukseen ja terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa.

Näiden tekijöiden yhdistelmä johtaa vakavaan tilanteeseen, jonka vuoksi romanilapsilla ei ole tulevaisuutta. Ja romanit sekä romanilapset syrjäytyvät yhteiskunnasta, mikä koskettaa erityisesti äärimmäisessä köyhyydessä kasvaneita romanilapsia. Tällainen ympäristö estää romanilapsia hyödyntämästä ansaitsemiaan oikeuksia. Köyhyydessä kasvaneet romanilapset jäävät niiden oikeuksien ulkopuolelle, jotka annetaan valtaväestölle ilmaiseksi. Sosiaalinen syrjäytyminen sekä lapsiköyhyys on huomioitava EU:n ja jäsenvaltioiden politiikassa erityisesti aktiivista yhteiskunnallista osallisuutta koskevilla aloilla.

Tämänhetkisten tietojen mukaan puolet romaneista on puoliksi lukutaidottomia. 30 prosenttia 3–10-vuotiaista lapsista kärsii vakavista sairauksista, kuten tuberkuloosista, ja romanien elinajanodote on kymmenen vuotta alhaisempi kuin valtaväestöllä. Romanit kokevat lapsuudessaan sosiaalista syrjäytymistä, joka vain pahenee heidän kasvaessaan aikuisiksi. Useimmissa eurooppalaisissa kaupungeissa 90 prosenttia romaneista on työttömänä, eikä heillä juuri ole toivoa työpaikan löytymisestä lähitulevaisuudessa. Tämä noidankehä on rikottava EU:n sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamiseksi.

Magda Kósáné Kovács (PSE), kirjallinen. – (HU) Lastemme hyvinvointi perustuu terveeseen ympäristöön, kunnollisiin asuinoloihin, kunnolliseen ruokaan sekä mahdollisuuteen saada koulutusta. Mietinnön otsikko on liian laaja, jotta siinä voitaisiin kunnolla painottaa lasten asemaa. Näin ollen siinä ei voida tuoda selvästi esiin, korkeintaan voidaan vain vihjata, miten merkittävästi lapsiköyhyys vaikuttaa yhteiskunnan tulevaisuuteen ja nykyisyyteen.

Mietinnössä käsitellään osallisuutta ja köyhyyttä monella tavalla; välillä kokonaisvaltaisesti, välillä tiettyjen riskiryhmien, kuten etnisten vähemmistöjen, maahanmuuttajien, vanhusten sekä vammaisten, näkökulmasta. Erityisesti mainitaan myös naisten ja lasten asema. Tuen luonnollisesti näkemystä, jonka mukaan työllisyys on tärkein työkalu köyhyyden poistamisessa. Se ei kuitenkaan yksistään takaa yhteiskunnallista osallisuutta tai köyhyyden loppumista.

Mietintö osoittaa myös, että monet työssäkäyvät ovat köyhiä. Syy tähän piilee siinä, ja tämä vahvistaa myös mietinnön sanomaa, että työolot ovat heikot ja joihinkin muita huonommassa asemassa oleviin ryhmiin sovelletaan epäoikeudenmukaisia palkkajärjestelmiä. On ikävää, ettei tässä mietinnössä voida käsitellä tiettyjen riskiryhmien ongelmia tarkemmin, vaikka se on pyritty tekemään monipuoliseksi. Mietinnön laatijan sitoutuneisuuden ja mietinnön sisällön huomioon ottaen olen varma siitä, että mietintö auttaa osaltaan unionin toimielimiä säätämään lakeja, joiden avulla mietinnön tavoite voidaan saavuttaa ja joilla kyetään auttamaan niitä, joita se koskee, eli köyhiä.

Siiri Oviir (ALDE), kirjallinen. – (ET) Arvoisa puhemies, hyvät kuulijat. Kaikilla ihmisillä pitäisi olla samat mahdollisuudet osallistua täysimääräisesti yhteiskunnalliseen elämään. Tämä käsittää myös oikeuden tehdä työtä ja olla taloudellisesti aktiivinen sekä nauttia normaalista elintasosta ja hyvinvoinnista siinä yhteiskunnassa, jossa elää.

Työllisyys on eittämättä paras keino ennaltaehkäistä köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä. On kuitenkin mielenkiintoista, että EU:ssa on tällä hetkellä 20 miljoonaa työssäkäyvää köyhää, joista suurin osa naisia.

Sen lisäksi, että puututaan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen ongelmiin muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien keskuudessa, EU:ssa olisi mielestäni kiinnitettävä suurempaa huomiota työssäkäyvien, erityisesti työssäkäyvien naisten, köyhyyteen.

On tutkittava EU:n politiikkaa työmarkkinoiden stimuloimiseksi: jotta ihmiset saisivat parempaa sosiaalista suojelua, tarvitsemme ponnahduslaudan säännölliseen, kannattavaan ja laillisesti turvattuun työllisyyteen.

Olen myös sitä mieltä, että työntekijöille maksettujen palkkojen (minimipalkkojen) on oltava jäsenvaltioissa oikeudenmukaisia ja taattava työntekijöiden toimeentulo, jotta nämä eivät joutuisi köyhyysloukkoon.

Olen tyytyväinen mietinnössä asetettuun EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan palkan pitää vastata vähintään 60:tä prosenttia asiaankuuluvasta (kansallisesta, alakohtaisesta tai vastaavasta) keskipalkasta, sekä siihen, että jäsenvaltiot ovat sopineet aikataulusta kyseisen tavoitteen saavuttamiselle.

Työllisyyttä ja yhteiskunnallista osallisuutta voidaan parantaa vain luomalla tasapaino joustavuuden ja suojelun välille.

Rovana Plumb (PSE), kirjallinen. – (RO) Ihmisarvoista työtä koskevan käsitteen käyttöönotosta on kulunut yhdeksän vuotta. Kuitenkin puolet maailman työvoimasta ansaitsee alle kaksi dollaria päivässä, ja vuonna 2007 naisten työllisyysaste koko väestöstä oli 49 prosenttia miesten työllisyysasteen ollessa 74,3 prosenttia.

Romaniassa vain 15 prosentilla kaikista työntekijöistä on ihmisarvoinen työ ja naisten vaara joutua köyhyyden uhriksi on kymmenen prosenttia suurempi kuin miesten. Palkkaerot ovat itsestään selviä, koska miehet ansaitsevat naisia enemmän useimmilla talouden aloilla. Kuukausittainen ero vastaa noin kolmasosaa maan minimiperuspalkasta.

Kansainvälinen työjärjestö julkaisi kansainvälisen naistenpäivän yhteydessä tutkimuksen, joka osoittaa selvästi, ettei unionilla ole enää varaa jättää huomioimatta naisten potentiaalia ja että pääsy työmarkkinoille sekä ihmisarvoinen työ ovat ratkaisevia tekijöitä sukupuolten tasa-arvon saavuttamisessa. Työllisyyspolitiikan ensisijaiseksi tavoitteeksi on asetettava ihmisarvoisen työn takaaminen kaikille kansalaisille, koska se on yhteiskunnallisen osallisuuden perusmekanismi ja samalla myös ainut kestävä ratkaisu köyhyyden torjumiseksi.

Katrin Saks (PSE), kirjallinen. – (ET) Yhteiskunnallinen osallisuus ja lapsiköyhyys ovat asioita, jotka pitäisi ottaa vakavasti. Tässä mielessä valiokunnan aloite on tervetullut. Meidän ei pitäisi kuitenkaan kysellä, ovatko suunnitelmamme riittävän kunnianhimoisia. Jäsenvaltioiden pitäisi toteuttaa useita merkittäviä toimenpiteitä tällä alalla.

Sosiaalisen syrjäytymisen vähentämisessä kaikkein tärkeintä on se, että ihmisten toimeentulo riittää elämiseen. Meidän pitäisi tunnustaa, että minimipalkkajärjestelmä ei takaa normaaleja tuloja suurimmassa osassa niitä EU:n jäsenvaltioita, joissa kyseinen järjestelmä on käytössä.

Sosiaalietuuksien alenemisella on selvästi merkitystä sosiaalisessa syrjäytymisessä. Vallitsevasta lamasta johtuen Virossa käydään lapsilisien alentamisesta avointa keskustelua, jonka yhteydessä on keskusteltu vilkkaasti myös siitä, miten talousarviota voidaan tasapainottaa. Kaikki lapset ansaitsevat yleisen lapsituen, joka on käytännöllinen tukikeino ja jonka symbolinen arvo on myös merkittävä. Entisenä väestöasioista vastaavana ministerinä ja nykyisenä Viron lastensuojeluliiton puheenjohtajana olen suoraan tekemisissä näiden asioiden kanssa. Teen kaikkeni, jotta tätä tukea ei lopetettaisi sen kalleudesta ja tehottomuudesta huolimatta.

Toimeentulotuen lisäksi on myös muita tärkeitä etuuksia, jotka on kohdistettu erityisesti muita heikommassa asemassa oleville väestöryhmille, kuten vanhuksille, yksinhuoltajille, monilapsisille perheille sekä vammaisille. Näiden etuuksien olisi katettava myös ylimääräiset kulut, jotka liittyvät henkilökohtaiseen tukeen sekä sairaanhoitoon ja sosiaalihuoltoon. Yhdistyneessä kuningaskunnassa maksetaan kylmillä ilmoilla tukea vanhuksille, jotta nämä voisivat pitää kotinsa lämpimänä ja torjua energiaköyhyyttä. Tämä on erinomainen esimerkki, josta muiden jäsenvaltioiden, myös Viron, pitäisi ottaa mallia.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), kirjallinen. – (RO) Maantieliikennepalveluiden osuus BKT:stä on 1,6 prosenttia, ja ala työllistää 4,5 miljoonaa kansalaista Euroopan unionissa.

Talous ja yhteiskunta yleensä ovat suuresti riippuvaisia maantieliikenteen tehokkuudesta, sillä 44 prosenttia tavarosta kuljetetaan kuorma-autoilla ja 85 prosenttia ihmisistä liikkuu autolla tai lyhyen tai pitkän matkan linja-autolla.

Jotta laissa säädetyt määräykset sosiaalisista olosuhteista voitaisiin täyttää, jäsenvaltioiden pitäisi mielestäni investoida maantieliikenteen infrastruktuuriin ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että maantieliikenteen infrastruktuuriin investoidaan riittävästi. Tässä mielessä turvallisten pysäköintialueiden rakentamista olisi pidettävä ensisijaisena tavoitteena.

Jotta tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle ei asetettaisi keinotekoisia esteitä, pyysin esittämässäni tarkistuksessa, että komissio antaa Euroopan parlamentille kertomuksen liikenteenvalvonnan tilanteesta kussakin jäsenvaltioissa. Tietyt tarkastukset rajoittavat tavaroiden tai ihmisten vapaata liikkuvuutta. Tämän vuoksi pyysin komissiota tarkistamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tekemään ehdotuksen sen muuttamiseksi, jotta voidaan varmistaa liikenteenvalvontajärjestelmien yhdenmukaisuus.

29. Seuraavan istunnon esityslista: ks. pöytäkirja

30. Istunnon päättäminen

(Istunto päättyi klo 00.25.)